บทที่ 4
ผลการวิจัย

ผลการดำเนินการวิจัยและจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนสามารถนำเสนอความสำคัญคือ

4.1. ผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยว ตำแหน่งที่ตั้งและโครงข่ายคมนาคมเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน

4.2. ผลการศึกษาลำดับความสำคัญตามโครงข่ายการท่องเที่ยวในกลุ่ม 8 จังหวัดภาคเหนือ

4.3. ผลการวิเคราะห์ศักยภาพ ข้อเสนอในการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบน

4.4. ผลการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาโครงข่ายและเส้นทางการท่องเที่ยวที่สะท้อนถึงศักยภาพและข้อจำกัดของแหล่งท่องเที่ยว ตลาดการท่องเที่ยวและความเป็นไปได้ในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

4.1. ผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยว ตำแหน่งที่ตั้งและโครงข่ายคมนาคมเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน

ผลการศึกษาพบว่าในจังหวัดภาคเหนือตอนบนมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายโดยสามารถแยกเป็นแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภทดังนี้

4.1.1. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติซึ่งมักจะเป็นอุทยานแห่งชาติ สวนป่า เส้นทางการศึกษาธรรมชาติ ป่าเขา น้ำตก ถ้ำและสถานีทดลองด้านการเกษตรของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้มีความอุดมสมบูรณ์และสอดคล้องกับเรื่องเล่า (Story) ของการท่องเที่ยวในจังหวัดภาคเหนือ และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายตั้งแต่การศึกษาธรรมชาติ ป่า เขา การท่องเที่ยวเดินป่า (Trekking Tour) การขี่ช้าง ล่องแก่ง การเที่ยวชมถ้ำ น้ำตก ในด้านของนักท่องเที่ยวพบว่ามีนักท่องเที่ยวค่อนข้างหนาแน่น โดยเฉพาะในช่วงฤดูหนาว (ตุลาคม – มีนาคม) และจากการสำรวจพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยโดยเฉพาะในอุทยานแห่งชาติ อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวต่างประเทศนิยมท่องเที่ยวในรูปแบบของการเดินป่า ซึ่งพื้นที่จังหวัดที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวประเภทนี้มากที่สุดคือจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน และเชียงราย อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่าแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งมีความสามารถในการรองรับ (Carrying Capacity) ค่อนข้างจำกัด เพราะแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งมีพื้นที่รองรับนักท่องเที่ยวค่อนข้างจำกัดโดยเฉพาะแปลงทดลองด้านการเกษตร ประกอบกับ

นักท่องเที่ยวชาวไทยมักท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลเป็นหลักจึงทำให้พื้นที่ท่องเที่ยวเกิดความแออัด และก่อให้เกิดผลกระทบด้านกายภาพโดยเฉพาะหลังเทศกาลสำคัญ

4.1.2. แหล่งท่องเที่ยวประเภทสถาปัตยกรรมและวัด ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ค่อนข้างหนาแน่นในแทบทุกจังหวัด ส่วนใหญ่จะเป็นประเภทวัด รองลงมาเป็นโบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ บ้านหรือคุ้มเก่าแก่ของเอกชนที่อนุรักษ์ไว้ นักท่องเที่ยวที่นิยมไปเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวที่ไปไหว้พระ และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศไปเยี่ยมชมสถาปัตยกรรม ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้มีความพยายามของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเชื่อมโยงเป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวแต่การเชื่อมโยงยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร โดยจะมีแผนที่นำเที่ยวแบบคร่าวๆ ของบริษัทเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน น่านและลำปาง ซึ่งตามแผนที่ไม่ได้ระบุความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ตำนานหรือเรื่องราวของแหล่งท่องเที่ยว ระยะทางในการเชื่อมโยง ระยะเวลาและสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนวันเวลาการเปิดปิดที่ทำการ

4.1.3. แหล่งท่องเที่ยวชุมชน การเยี่ยมชมวิถีชีวิตและการพักร่วมกับคนในชุมชน (Home stay) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวหนึ่งที่มีความนิยมเพิ่มมากขึ้นในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ ซึ่งชุมชนหลายแห่งยังไม่ได้มีการรวมตัวกันพัฒนาชุมชนของตนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบโดยแต่เดิมการท่องเที่ยวชุมชนมักเป็นชุมชนชาวเขา แต่ปัจจุบันมีการกระจายสู่ชุมชนพื้นราบ และมีการรื้อฟื้นประเพณี วัฒนธรรมชุมชนเพื่อสร้างเป็นจุดขายของการท่องเที่ยวในชุมชน การท่องเที่ยวโดยชุมชนในภาคเหนือส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว) ในการเตรียมการและพัฒนาชุมชนโดยมุ่งให้การท่องเที่ยวชุมชนเป็นสะพานเชื่อมโยงคนต่างวัฒนธรรมให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน ในขณะเดียวกันยังมีผลต่อการสร้างความตระหนักให้คนในชุมชนเกิดความรักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรในชุมชนพร้อมร่วมกันในการอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จากการวิเคราะห์ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่าการท่องเที่ยวชุมชนเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาชุมชน อย่างไรก็ตามการเชื่อมโยงโครงข่ายการท่องเที่ยวชุมชนจำเป็นต้องเชื่อมกับแหล่งท่องเที่ยวประเภทอื่น ๆ เช่น แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวประเภทสถาปัตยกรรมและวัด จึงมีความเหมาะสมและหลากหลาย สามารถตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว ระยะทาง และสภาพการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนมีรายละเอียดดังตารางที่ **1**

4.2. ผลการศึกษาลำดับความสำคัญตามโครงข่ายการท่องเที่ยวในกลุ่ม 8 จังหวัดภาคเหนือ

จากการรวบรวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติ การท่องเที่ยวชุมชน การท่องเที่ยวเชิงสถาปัตยกรรมและหัตถกรรมในพื้นที่การวิจัย ภายใต้เครือข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยเน้นโครงข่ายการท่องเที่ยวที่เป็นโครงข่ายใหม่และมีศักยภาพสูงในการพัฒนาให้เป็นโครงข่ายการท่องเที่ยว ซึ่งจากการวิเคราะห์และประเมินศักยภาพและข้อจำกัดพร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญของโครงข่ายแหล่งท่องเที่ยวในการพัฒนาเป็นเส้นทางการท่องเที่ยวแบบโครงข่ายมีดังนี้

โครงข่ายการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงกายในจังหวัดรวม 8 จังหวัดภาคเหนือมีดังนี้

1. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยโครงข่ายทั้งหมด 10 โครงข่ายคือ
    1.1. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-แม่ริม-สะเมิง-หางดง
    1.2. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-แม่วาง-ทุ่งหลวง-อินทนนท์-จอมทอง
    1.3. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-แม่มาลัย-ปาย-วัดจันทร์-สะเมิง
    1.4. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-เชียงดาว-เวียงแหง
    1.5. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-ไชยปราการ-ฝาง-แม่อาย
    1.6. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-สันกำแพง-แม่ออน-ดอยสะเก็ด
    1.7. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-จอมทอง-แม่แจ่ม-ฮอด
    1.8. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-พร้าว
    1.9. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-แม่แตง-ห้วยน้ำดัง-สบก๋าย-แม่ตะมาน
    1.10. โครงข่ายการท่องเที่ยวในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่
2. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วยโครงข่ายทั้งหมด 5 โครงข่ายคือ
    2.1. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน-ห้วยฮี้
    2.2. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน-ถ้ำปลา-ปางอุ๋ง
    2.3. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน-ขุนยวม-ทุ่งดอกบัวตอง-แม่ลาน้อย-แม่สะเรียง-แม่สาบแล๊บ
    2.4. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน-ปางมะผ้า-ปาย
    2.5. โครงข่ายการท่องเที่ยวภายในอำเภอเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน

3. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดลำพูน ประกอบด้วยโครงข่ายทั้งหมด 4 โครงข่ายคือ

    3.1. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดลำพูน-แม่ทา-อุทยานแห่งชาติขุนตาล

    3.2. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดลำพูน-ลี้

    3.3. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดลำพูน-ป่าซาง-แม่ทา

    3.4. โครงข่ายการท่องเที่ยวภายในอำเภอเมืองจังหวัดลำพูน

4. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง ประกอบด้วยโครงข่ายทั้งหมด 5 โครงข่ายคือ

    4.1. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง-ห้างฉัตร-แจ้ซ้อน-วังเหนือ

    4.2. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง-แม่เมาะ

    4.3. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง-เกาะคา

    (วัดลำปางหลวง,พระธาตุจอมปิง,วัดไหล่หิน)

    4.4. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง-งาว (ศาลเจ้าพ่อประตูผา)

    4.5. โครงข่ายการท่องเที่ยวในอำเภอเมืองลำปาง

5. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดพะเยา ประกอบด้วยโครงข่ายทั้งหมด 4 โครงข่ายคือ

    5.1. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดพะเยา-แม่กาหลวง

    5.2. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดพะเยา-ดอกคำใต้-จุน-เชียงคำ

    5.3. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดพะเยา-วัดอนาลโยทิพยาราม

    5.4. โครงข่ายการท่องเที่ยวภายในอำเภอเมืองจังหวัดพะเยา

6. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วยโครงข่ายทั้งหมด 7 โครงข่ายคือ

    6.1. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย-แม่จัน-เชียงแสน-แม่สาย

    6.2. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย-ดอยแม่สะลอง-โครงการหลวงดอยตุง-แม่สาย

    6.3. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย-เทิง-ภูชี้ฟ้า-เชียงของ

    6.4. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย-น้ำตกขุนกรณ์-ดอยช้าง-แม่สรวย

    6.5. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย-เวียงชัย-เวียงเชียงรุ้ง-แม่จัน

6.6. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย-แม่จัน-เชียงแสน-เชียงของ

6.7. โครงข่ายการท่องเที่ยวภายในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย

7. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดแพร่ ประกอบด้วยโครงข่ายทั้งหมด 4 โครงข่ายคือ

7.1. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดแพร่ -ดอยเล็ง-ถ้ำนาตอง

7.2. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดแพร่ -ลอง-วังชิ้น

7.3. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดแพร่ -แพะเมืองผี-ร้องกวาง

7.4. โครงข่ายการท่องเที่ยวภายในอำเภอเมืองจังหวัดแพร่

8. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดน่าน ประกอบด้วยโครงข่ายทั้งหมด 5 โครงข่ายคือ

8.1. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดน่าน-ท่าวังผา-บ่อเกลือ

8.2. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดน่าน-อุทยานแห่งชาติดอยภูคา-บ้านแจรงหลวง

8.3. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดน่าน-วัดพระธาตุแช่แห้ง-สันติสุข

8.4. โครงข่ายการท่องเที่ยวจังหวัดน่าน-นาน้อย-นาหมื่น

8.5. โครงข่ายการท่องเที่ยวภายในอำเภอเมืองจังหวัดน่าน

4.3. ผลการวิเคราะห์ศักยภาพ และข้อเสนอในการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบน

ผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานโครงข่ายการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและการคมนาคมเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวพบว่า แหล่งท่องเที่ยวทุกแห่งมีถนนเข้าถึงได้โดยสะดวก อย่างไรก็ตามเมื่อศึกษาในเชิงลึกพบว่าเส้นทางการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวประเภทชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีโครงข่ายการเข้าที่ทับซ้อนกันระหว่างโครงข่ายดั้งเดิมที่ชุมชนใช้อยู่ก่อนและโครงข่ายถนนที่มีการตัดเชื่อมโยงในภายหลังกล่าวคือ

โครงข่ายดั้งเดิมเป็นโครงข่ายหรือเส้นทางที่ชุมชนใช้ในการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและเป็นเส้นทางออกสู่ไร่นาและประกอบอาชีพ ดังนั้นการเดินทางท่องเที่ยวโดยใช้เส้นทางนี้จึงทำให้เห็นวิถีชีวิตของผู้คน สภาพการเพาะปลูก ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนและสภาพธรรมชาติที่งดงาม อย่างไรก็ตามสภาพการเดินทางเข้าถึงมีความยากลำบาก บางช่วงต้องเดินทางโดยเท้าและบางช่วงต้องเดินทางลัดเลาะไปตามแม่น้ำ ชายป่าและลำธาร ดังนั้นจึงใช้เวลาในการเดินทางท่องเที่ยวนานและต้องพักค้างคืนในชุมชน

โครงข่ายการท่องเที่ยวประเภทถนนซึ่งมีความสะดวก รวดเร็ว สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวโดยทางรถยนต์ ซึ่งโครงข่ายประเภทนี้มีข้อจำกัดคือชุมชน เป็นชุมชนที่ตั้งใหม่เกิดขึ้นภายหลังจากการตัดถนน ดังนั้นวิถีชีวิตของชุมชนจึงเป็นของชุมชนเกิดใหม่ ไม่สะท้อนถึงวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชน วัดและสถาปัตยกรรมดั้งเดิมย่อมอยู่ห่างจากถนน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องจัดทำป้ายบอกทางและจัดทำแผนที่แสดงจุดที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวให้ชัดเจน นอกจากนั้น เส้นทางเหล่านี้ไม่ได้ผ่านแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติโดยตรง เพราะการตัดถนนมักอาศัยพื้นที่ราบและเส้นทางที่สั้นที่สุด ดังนั้นการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้โดยตรงโดยอาศัยถนนจึงมีข้อจำกัด อย่างไรก็ตามเนื่องจากมีความสะดวกในการเดินทาง นักท่องเที่ยวสามารถขับรถไปท่องเที่ยวได้เองและใช้เวลาไม่นานการท่องเที่ยวในเส้นทางระดับนี้เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีวันพักท่องเที่ยวไม่มากนัก สิ่งที่สำคัญต้องมีการจัดทำแผนที่เชื่อมโยงโครงข่ายการท่องเที่ยวให้เป็นระบบและมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในโครงข่ายให้มีความพร้อมในขณะเดียวในกันในโครงข่ายต้องมีสถานที่หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว อันจะส่งผลให้เกิดการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชนและประชาชนในท้องถิ่น

จากการสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดและวิเคราะห์ศักยภาพโครงข่ายการท่องเที่ยวภายในจังหวัดของนักวิชาการ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง องค์กรพัฒนาเอกชน ผู้นำชุมชนและผู้ประกอบการในพื้นที่สะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพทั้งในด้านโอกาสการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการตลาดในโครงข่ายการท่องเที่ยวของแต่ละจังหวัดสรุปได้ดังนี้

1. ระดับการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดมีความแตกต่างกันโดยเฉพาะจังหวัดที่มีศักยภาพและความพร้อมสูงในเชิงที่ตั้งภูมิศาสตร์ การคมนาคมขนส่ง ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีมาตรฐานค่อนข้างดีโดยเฉพาะโครงข่ายการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย อีกทั้งจังหวัดเหล่านี้ยังมีจุดเด่นในฐานะเป็นจังหวัดหน้าด่านติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านได้แก่ พม่า ลาว อีกทั้งยังมีเส้นทางคมนาคมเชื่อมตอไปยังตอนใต้ของประเทศจีน ดังนั้นจึงมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางท่องเที่ยวหรือหยุดพักก่อนเดินทางไปพื้นที่ประเทศใกล้เคียง ประกอบกับการมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายและมีความอุดมสมบูรณ์ทั้งในด้านการเป็นเมืองที่อุดมไปด้วยโบราณสถาน ธรรมชาติป่าเขา อุทยาน กลุ่มชนเผ่า ภูมิอากาศตลอดจนเรื่องราว (Story) ที่เกี่ยวข้องกับการผจญภัย การมีโอกาสได้สัมผัสกับประสบการณ์แปลก

ใหม่ซึ่งมักเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การเดินป่า (Trekking) การล่องแพผ่านป่าเขาและการชมวิถีชีวิตชาวเขาเผ่าต่างๆในพื้นที่ห่างไกล

ในขณะที่จังหวัดอื่นๆโดยเฉพาะจังหวัดพะเยา แพร่ น่าน ลำปาง และลำพูน แม้ว่าจะมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเช่นกว๊านพะเยา แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติภูลังกาของจังหวัดพะเยา หรือกรณีจังหวัดแพร่ก็มีวัดพระธาตุช่อแฮ แพะเมืองผีและเทศกาลประเพณีต่างๆ เช่นเดียวกับจังหวัดลำปางและลำพูน แต่ด้วยจุดที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ทำให้จังหวัดเหล่านี้เป็นทางผ่านของนักเดินทางก่อนเดินทางไปยังจังหวัดจุดหมายปลายทางคือจังหวัดเชียงรายและจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้นจึงส่งผลให้โครงข่ายการท่องเที่ยวในจังหวัดที่เป็นทางผ่านเหล่านี้ไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และไม่มีแผนแม่บทในการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวภายในจังหวัดที่มีมาตรฐาน การพัฒนาระบบคมนาคมในจังหวัดจึงเป็นการพัฒนาเพื่อการติดต่อสัญจรและขนส่งผลผลิตด้านการเกษตรเป็นหลัก

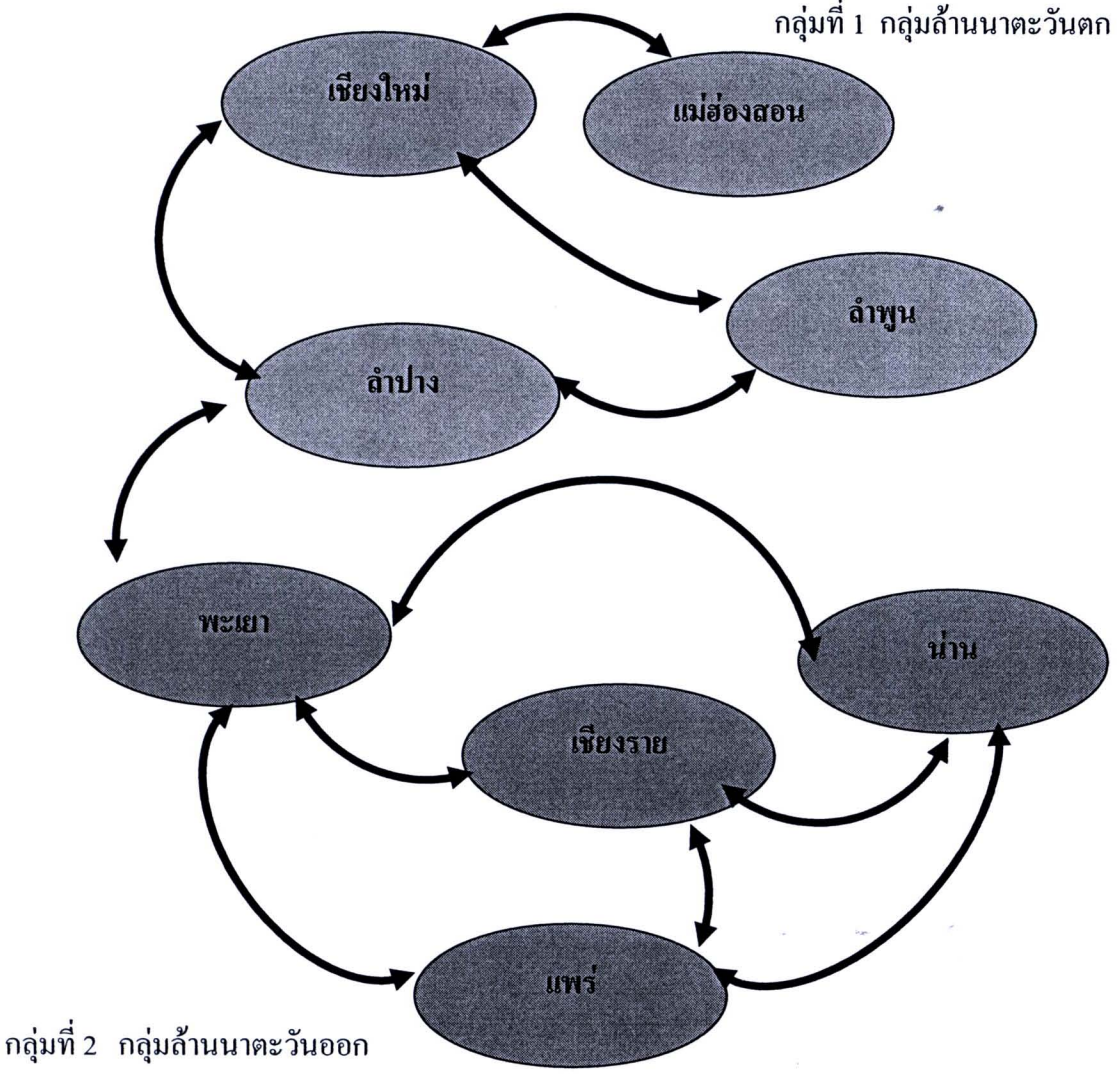
2. จังหวัดที่มีศักยภาพด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่โครงข่ายการท่องเที่ยวภายในจังหวัดยังมีการพัฒนาน้อยประกอบด้วยจังหวัดน่าน และจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งทั้งสองจังหวัดเป็นจังหวัดที่มีขนาดเล็ก มีจำนวนประชากรไม่มากและมีสภาพธรรมชาติที่สมบูรณ์ มีวัฒนธรรมที่มีลักษณะเฉพาะ โดยจังหวัดน่านมีชนเผ่าที่หลากหลายเป็นแหล่งวัฒนธรรมและหัตถกรรม ในขณะที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนก็เช่นเดียวกันมีวัฒนธรรมชนเผ่าไตและมีรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบพม่า อาหารและประเพณีมีลักษณะเฉพาะและมีความโดดเด่นและถือเป็นจุดเด่นที่สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวได้ อย่างไรก็ตามแม้ว่าสภาพธรรมชาติจะเป็นจุดเด่นด้านการท่องเที่ยวแต่ก็เป็นจุดด้อยหรือเป็นอุปสรรคในการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวภายในจังหวัดเพราะสภาพป่าเขาทำให้เข้าถึงได้ยากลำบากและใช้เวลาในการเดินทางนาน ประกอบกับการเป็นจังหวัดขนาดเล็กทำให้การเดินทางเข้าจังหวัดนั้นด้วยการเดินทางโดยเครื่องบินไม่สะดวก นอกจากนั้นการเดินทางที่ยากลำบากส่งผลให้ทั้งสองจังหวัดเป็นจังหวัดปิด มีผลต่อค่าครองชีพและต้นทุนในการท่องเที่ยวค่อนข้างสูง

3. การดำเนินนโยบายรัฐด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ผ่านมาส่งผลให้เกิดการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดต่างกันมาก เมื่อมีการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวย่อมส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยว เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ในพื้นที่ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ได้ย้อนกลับไปสู่

การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวไปจังหวัดเป้าหมายให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ในขณะที่บางจังหวัดโดยเฉพาะจังหวัดที่เป็นทางผ่านจะได้รับการพัฒนาน้อย แม้ว่าจะมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวบ้างแต่ก็ไม่จริงจังหรือไม่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม จังหวัดเล็กๆ เหล่านั้นก็เป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวตามแต่ศักยภาพด้านงบประมาณและความสนใจของผู้บริหารหรือผู้นำท้องถิ่น ดังนั้นจึงขาดทิศทางที่ชัดเจน

4. ข้อเสนอในการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวควรพัฒนาให้เกิดความเชื่อมโยงกันระหว่างจังหวัดให้มากขึ้น โดยอาจเชื่อมโยงระหว่าง 2 จังหวัดขึ้นไปและเน้นความใหม่หรือเป็นโครงข่ายใหม่ที่ใช้เวลาในการท่องเที่ยวไม่นานและอาจกำหนดจังหวัดแยกเป็นกลุ่มย่อยๆ เช่น กำหนดให้จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง และแม่ฮ่องสอน เป็นกลุ่มล้านนาตะวันตก โดยกำหนดให้จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นศูนย์กลาง ในขณะที่จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่านเป็นอีกกลุ่มโครงข่ายหนึ่งหรืออาจจะเรียกว่ากลุ่มล้านนาตะวันออก โดยมีจังหวัดเชียงรายและจังหวัดน่านเป็นศูนย์กลาง ทั้งนี้ต้องมีโครงข่ายการท่องเที่ยวหลักซึ่งอาจเป็นโครงข่ายเดิมหรือโครงข่ายย่อยๆ เชื่อมโยงระหว่างกลุ่มเครือข่ายทั้งสองโครงข่ายเข้าด้วยกัน โดยกำหนดให้มีแผนแม่บทในการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนดังกล่าว เพื่อกำหนดทิศทาง การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างเป็นระบบ

ภาพที่ 1.5 ลักษณะการเชื่อมโยงโครงข่ายการท่องเที่ยวระหว่างจังหวัดภาคเหนือตอนบน

โครงข่ายที่มีศักยภาพสูงและจำเป็นต้องมีการจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มเครือข่ายมีดังนี้

<u>กลุ่มที่ 1</u> กลุ่มโครงข่ายการท่องเที่ยวที่มีจังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลาง ประกอบด้วยจังหวัดใกล้เคียงที่สามารถเชื่อมโยงเข้าเป็นโครงข่ายคือจังหวัดลำพูน ลำปางและแม่ฮ่องสอน ซึ่งการจัดกลุ่มโครงข่ายได้อาศัยสภาพภูมิประเทศ ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางการเชื่อมโยงและการกระจายศูนย์กลางการท่องเที่ยวจากจังหวัดเชียงใหม่สู่จังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือที่กำหนดให้จังหวัดดังกล่าวเป็นกลุ่มจังหวัดเดียวกันคือกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนกลุ่มที่ 1 (สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ 2552) ซึ่งการเป็นกลุ่มจังหวัดดังกล่าวย่อมมีการกำหนดทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องกันและมีการใช้ทรัพยากรในการพัฒนาร่วมกัน ดังนั้นจึงเอื้อให้เกิดการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกันในกลุ่มจังหวัด ซึ่งผลการวิเคราะห์โอกาสและความสำคัญของโครงข่ายที่มีศักยภาพสูงที่ต้องมีการจัดทำแผนแม่บทในการพัฒนาดังนี้

1. เส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงใหม่ – แม่วาง – ทุ่งหลวง – อินทนนท์ – แม่แจ่ม – ขุนยวม – แม่สะเรียง
2. เส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงใหม่ – แม่กำปอง – ดอยล้าน – ป่าเหมี้ยง – แจ้ซ้อน – เทพเสด็จ – ห้วยฮ่องไคร้ –ปางจำปี
3. เส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงใหม่ – เวียงหริภุญไชย – บ้านทุ่งยาว – หมู่บ้านแกะสลักบ้านแม่ทา- บ้านถวายเชียงใหม่ – เวียงกุมกาม
4. เส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงใหม่ – เชียงดาว - ไชยปราการ – ฝาง – แม่อาย – ท่าตอน - แม่จัน – แม่สาย –เชียงราย
5. เส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงใหม่ - แม่ริม – สะเมิง – วัดจันทร์ - ปาย – แม่ฮ่องสอน

<u>กลุ่มที่ 2</u> เป็นกลุ่มโครงข่ายการท่องเที่ยวที่มีจังหวัดเชียงรายเป็นศูนย์กลางและกำหนดให้มีโครงข่ายการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับจังหวัดพะเยา แพร่ และจังหวัดน่าน โดยในระยะที่ผ่านมานักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะท่องเที่ยวและพักในจังหวัดเชียงรายทั้งนี้ อาจเป็นเพราะจังหวัดเชียงรายมีแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์และมีความหลากหลาย และมีพื้นที่ชายแดนติดกับประเทศลาวและประเทศพม่า จึงเป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้านและดึงดูดนักท่องเที่ยว ในขณะที่จังหวัดใกล้เคียงเช่นจังหวัดพะเยาและจังหวัดแพร่เป็นจังหวัดทางผ่านมีนักท่องเที่ยวพำนักน้อยมาก นอกจากนั้นระบบโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ของจังหวัดเชียงรายได้รับการพัฒนาเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเช่นโครงข่ายการท่องเที่ยวที่มีถนนเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว การมีสนามบินนานาชาติที่

จังหวัดเชียงรายก็เป็นโอกาสหนึ่งที่มีส่วนทำให้จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีการท่องเที่ยวเข้มข้นหรือหนาแน่นกว่าจังหวัดใกล้เคียง เพื่อให้เกิดการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบในกลุ่มจังหวัดใกล้เคียง จึงได้วิเคราะห์และพบว่ามีโครงข่ายการท่องเที่ยวที่ต้องมีการจัดทำแผนแม่บทในการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวดังนี้

6. เส้นทาง โครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงราย – เชียงแสน – เชียงของ – เวียงแก่น – ผาตั้ง - ภูชี้ฟ้า – เชียงคำ

7. เส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว แพร่ – น่าน – บ้านหลวง – เชียงม่วน – เชียงคำ – ภูชี้ฟ้า – เชียงราย

รายละเอียดของโครงข่ายการท่องเที่ยวแต่ละโครงข่ายมีดังนี้

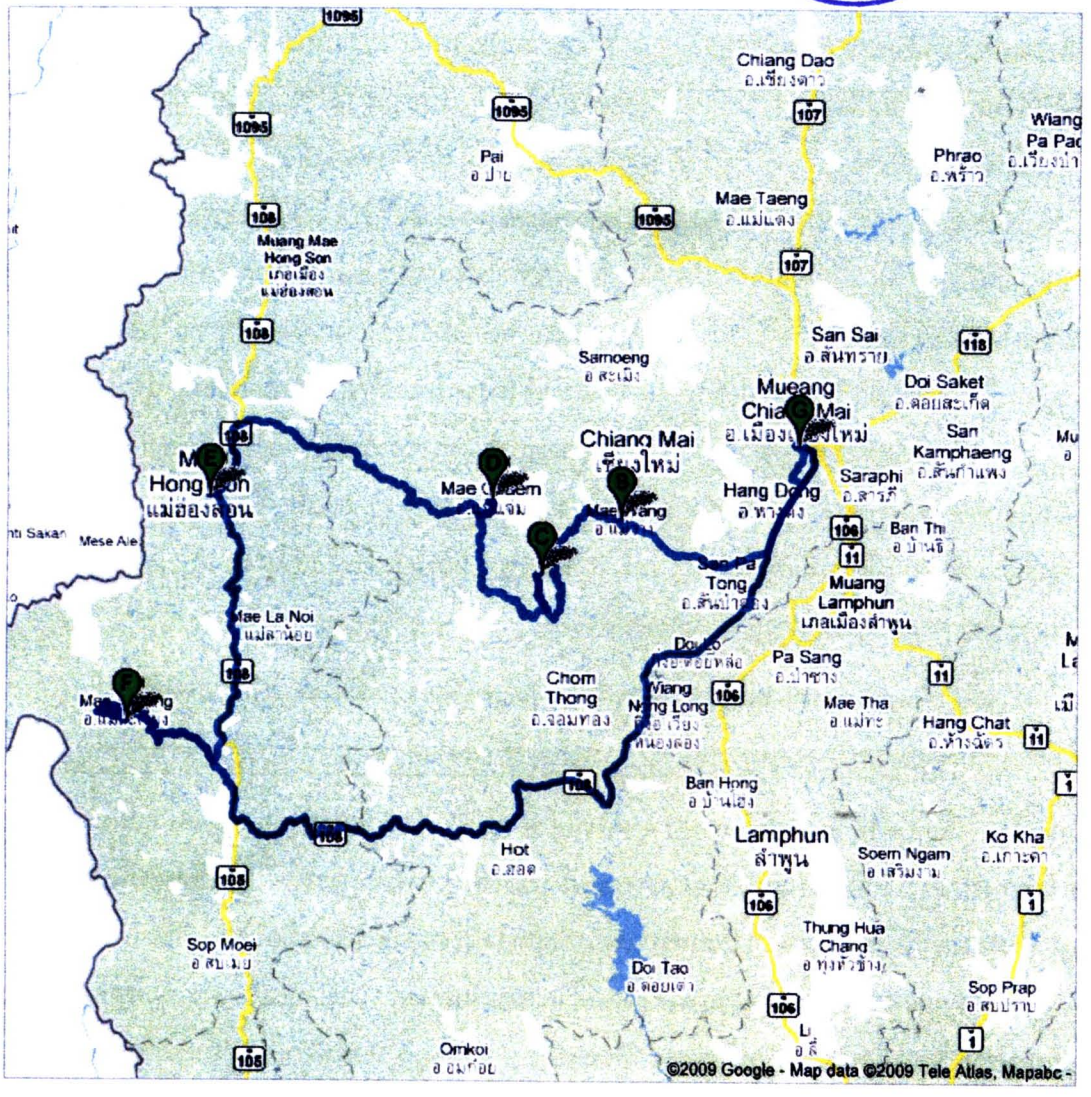
(1) เส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงใหม่ – แม่วาง – ทุ่งหลวง – อินทนนท์ – แม่แจ่ม – ขุนยวม – แม่สะเรียง

เส้นทางการท่องเที่ยวนี้เป็นการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ 2 เส้นทางเข้าด้วยกัน คือเส้นทางเชียงใหม่ – แม่วาง – ทุ่งหลวง และเส้นทางเชียงใหม่ – จอมทอง – อินทนนท์ ซึ่งทั้งสองเส้นทางมีลักษณะที่เป็นคู่ขนานและถนนเชื่อมโยงแต่ไม่สะดวกโดยเฉพาะฤดูฝนและไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์หรือบรรจุลงในแผนการตลาดของการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ จุดเด่นของเส้นทาง เชียงใหม่ – แม่วาง – ทุ่งหลวง คือเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทล่องแพนั่งช้างแม่ริมและยังมีโครงการหลวงทุ่งหลวงซึ่งเป็นพื้นที่ผลิตผักที่สำคัญของโครงการหลวง ในขณะที่เส้นทาง เชียงใหม่ – จอมทอง – อินนทนนท์ เป็นเส้นทางท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีน้ำตกสำคัญเช่นน้ำตกวชิรธาร น้ำตกศิริภูมิและเส้นทางเดินป่ากิ่วแม่ปานเป็นต้น สภาพการท่องเที่ยวทั้งสองเส้นทางจะเป็นอิสระจากกัน สภาพการเดินทางท่องเที่ยวจึงไปและกลับในเส้นทางเดิม ดังนั้นหากมีการพัฒนาโครงข่ายเชื่อมโยงก็จะส่งผลให้การเดินทางท่องเที่ยวมีลักษณะเป็นโครงข่ายนักท่องเที่ยวทั้ง 2 เส้นทางสามารถเดินทางท่องเที่ยววนกลับไปมา ส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ขยายเวลาในการเดินทางให้นานขึ้นและก่อให้เกิดการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชน

เส้นทางการท่องเที่ยวทั้ง 2 เส้นทางเป็นเส้นทางที่มีนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวค่อนข้างหนาแน่นตลอดปี ดังนั้นเพื่อให้เกิดการขยายเส้นทางการท่องเที่ยวและการกระจายนักท่องเที่ยวสู่จังหวัดใกล้เคียง ดังนั้นจึงกำหนดให้มีการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวจากดอยอินทนนท์ไปอำเภอแม่แจ่ม-ขุนยวม-แม่สะเรียง ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงสู่จังหวัดแม่ฮ่องสอนโดยในเส้นทางดังกล่าวมีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ อาทิ แหล่งผลิตผ้าซิ่นตีนจกของอำเภอแม่แจ่ม วัดโครงการหลวงปางอุ๋ง ทุ่งดอกบัวตอง ถ้ำแก้วโกมล ล่องเรือแม่น้ำสาละวินที่บ้านแม่สามแลบ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นต้น ซึ่งเส้นทางการเชื่อมโยงมีถนนที่เป็นถนนลาดยาง ซึ่งใช้ประโยชน์ในการคมนาคมและขนส่งผลิตผลการเกษตรเป็นหลัก ไม่ได้ส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวโดยเฉพาะ ขาดการจัดทำป้ายแสดงแหล่งท่องเที่ยว ป้ายสื่อความหมายของแหล่งท่องเที่ยวและการจัดทำแผนการตลาด

ภาพที่ 1.6 เส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงใหม่ – แม่วาง – ทุ่งหลวง – อินทนนท์ – แม่แจ่ม – ขุนยวม – แม่สะเรียง

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ห้องสมุดงานวิจัย

บ้านป่าเหมี้ยง อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองปาน ประมาณ35 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน ประมาณ 20 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 1,500 ไร่ หรือประมาณ 12 ตารางกิโลเมตรตั้งอยู่ในเขตพื้นอุทยานแจ้ซ้อน ชาวบ้านส่วนใหญ่ทำการเกษตรเป็นอาชีพหลัก คือ การทำไร่เหมี้ยง (ชา) กาแฟ เพาะเห็ดหอม อาชีพเสริม คือ รับจ้างทั่วไปและหาของป่า มีบ้านพักโฮมสเตย์ชมธรรมชาติและวิถีชีวิตคนบ้านป่าเหมี้ยง นอกจากนี้แล้วบ้านป่าเหมี้ยงยังมีการจัดงานเทศกาลงานดอกเสี้ยวบาน ซึ่งจะจัดช่วงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบยั่งยืน ตลอดจนสืบสานเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เอื้อประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมส่วนรวมอย่างสูงสุด แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจเช่น น้ำตกแม่ปานน้อย น้ำตกตาดเอี๊ยะ รอยพระบาท

อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในท้องที่อำเภอเมืองปาน อำเภอแจ้ห่ม อำเภอวังเหนือ และอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัด มีสภาพป่าอันอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร มีสัตว์ป่านานาชนิด และมีทางธรรมชาติที่สวยงามหลายแห่ง เช่น น้ำตก แอ่งน้ำอุ่น บ่อน้ำพุร้อน

บ้านเทพเสด็จ เดิมที่ยังไม่ได้แยกมาเป็นตำบล การปกครองขึ้นอยู่กับตำบลป่าเมี่ยง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่สาเหตุที่ตั้งชื่อตำบลว่า "ตำบลเทพเสด็จ" เพราะว่ามีพื้นที่ทั้งหมดเป็นภูเขา ตั้งอยู่ในเขตโครงการหลวง ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จมาเยี่ยมโครงการหลวงถึง 2 ครั้ง อาชีพหลัก ทำกาแฟสด ทำชา เมี่ยง อาชีพเสริม หมอนชาหอม ชาหอมสมุนไพร ไม้กวาดดอกหญ้า หมู่บ้านโฮมสเตย์ ค้าขาย แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจได้แก่ วัดกิ่วต่ำ วัดบ้านน้ำโค้ง วัดบ้านป่าป่าน วัดแม่ตอน ดอยลังกา น้ำตกตาดหมอก น้ำตกตาดเหมย น้ำตกแม่วอง

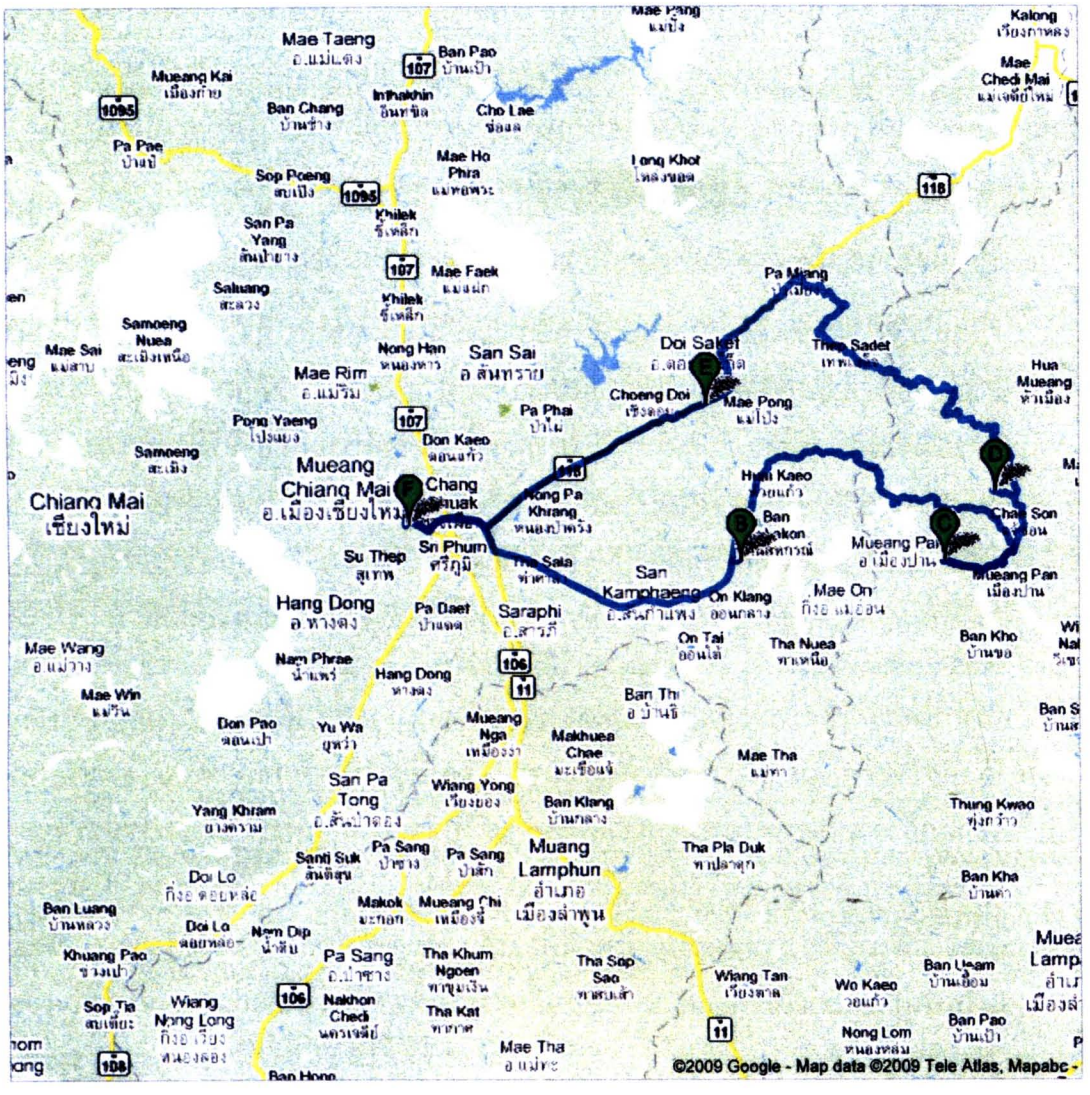
บ้านปางจำปี ตั้งอยู่ที่หมู่ 7 ตำบลห้วยแก้ว กิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ อุทยานการเรียนรู้ชุมชนคนรักษ์ป่าบ้านปางจำปี มีการกำหนดพื้นที่การเรียนรู้ประกอบด้วย บ้านวังปลา การจัดการระบบเกษตรสองฝั่งลำน้ำแม่ลาน้อยแปลงสมุนไพรพื้นบ้าน แหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศลำน้ำแม่ลาน้อยแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศและความหลากหลายของป่าต้นน้ำแม่ลาน้อย บ้านพักและศูนย์บริการข้อมูลตูบซางคำ นอกจากนี้แล้วบ้านปางจำปี ยังมีการดำเนินการโดยชุมชนในการจัดทำเป็นโฮมสเตย์

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีพื้นที่โครงการ ประมาณ 8,500 ไร่ อยู่ในเขตป่าสงวน แห่งชาติ “ป่าขุนแม่กวง” ลักษณะภูมิประเทศ ทั่วไปเป็นป่าเขา ทิศเหนือเป็นป่าไม้เบญจพรรณพื้นที่ตอนกลางและตอนใต้ เป็นป่าที่มีสภาพค่อนข้างเสื่อมโทรมซึ่งใช้

เป็นพื้นที่ในการศึกษาพัฒนาเกษตรกรรมด้านต่าง ๆ พื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ ซึ่งพื้นที่ดำเนินงานและการใช้ประโยชน์ที่ดินในศูนย์ฯ ได้พิจารณาจากแนวพระราชดำริ แบ่งออกเป็น5ประเภทคือ พื้นที่พัฒนาป่าไม้ด้วยน้ำฝน พื้นที่พัฒนาป่าไม้ด้วยระบบน้ำชลประทานพื้นที่พัฒนาการเกษตร พื้นที่พัฒนาการปศุสัตว์และพื้นที่อ่างเก็บน้ำและพัฒนาการประมง

จากที่กล่าวมาแล้วในข้างต้นเห็นได้ว่าแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งมีจุดเด่นที่สามารถนำมาเป็นจุดขายให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติและเมื่อได้มีการพัฒนาให้เป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวเส้นทาง เชียงใหม่ – แม่กำปอง – ดอยล้าน – ป่าเหมี้ยง – แจ้ซ้อน – เทพเสด็จ – ห้วยฮ่องไคร้ – ปางจำปี เป็นการเชื่อมโยงจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางในการท่องเที่ยวของล้านนาตะวันตกเข้ากับจังหวัดลำปางซึ่งมักจะเป็นจังหวัดทางผ่านของนักท่องเที่ยว เส้นทางนี้ทำให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้การท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย เช่นการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community-Based Tourism) การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา (Education Tourism) การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ (Health Tourism) ได้เรียนรู้การประกอบอาชีพของคนในชุมชน เช่นชุมชนที่มีการทำเมี่ยงเป็นอาชีพหลัก การปลูกพืชสมุนไพร ได้เรียนรู้วัฒนธรรมประจำในแต่ละชุมชนหรือท้องถิ่น เช่น การเรียนรู้อัตลักษณ์ของคนพื้นบ้านภาคเหนือ โดยมีลักษณะการพูด การกิน ภาษา และขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่าไม้ รวมไปถึงทรัพยากรการท่องเที่ยว ได้เรียนรู้เทศกาลงานประเพณีต่างๆ ที่ชุมชนได้สืบสานสืบทอดกันมารุ่นต่อรุ่น

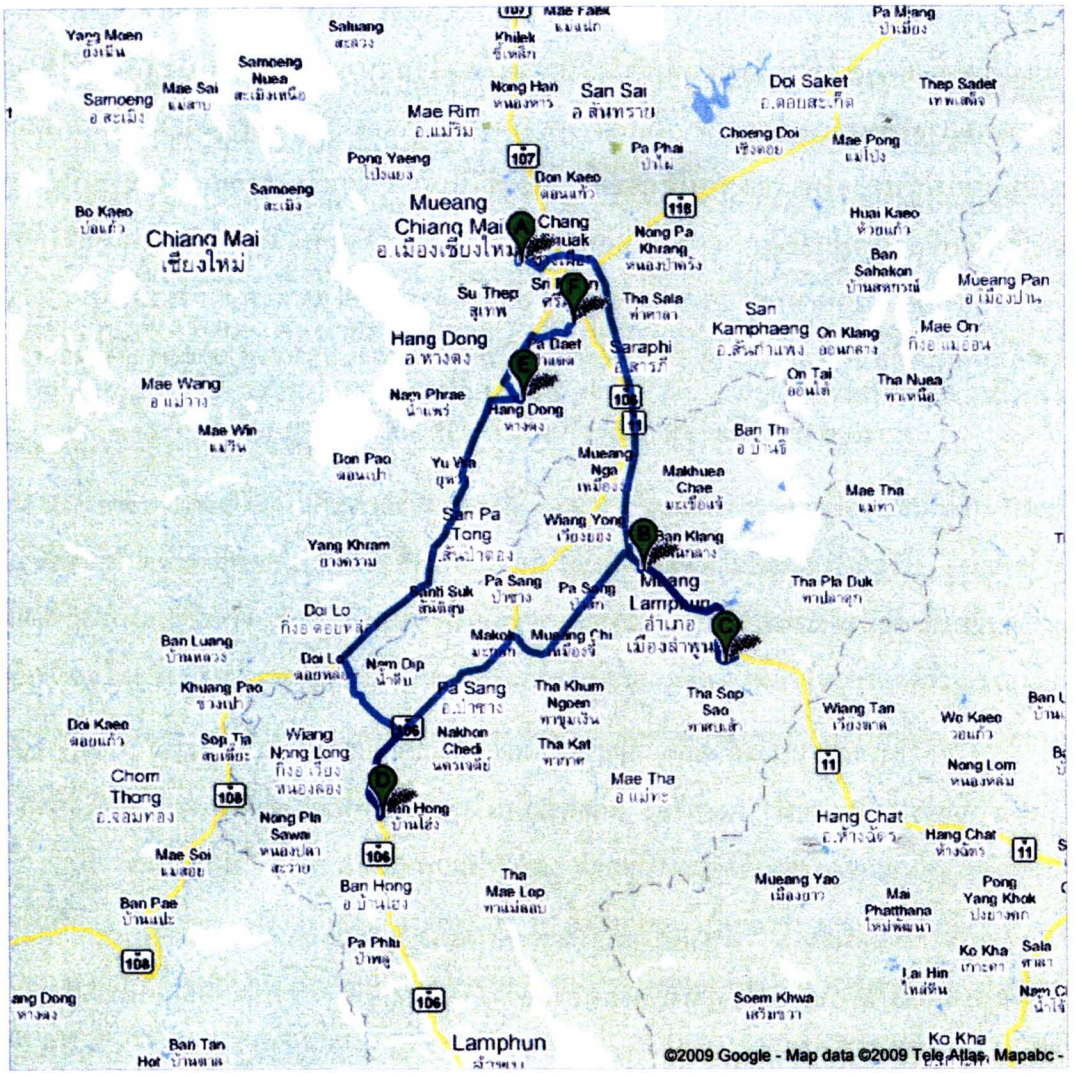
ภาพที่ 1.7 เส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงใหม่ – แม่กำปอง – ดอยล้าน – ป่าเหมี้ยง – แจ้ซ้อน – เทพเสด็จ –ห้วยฮ่องไคร้ –ปางจำปี

โบราณสถานเวียงกุมกามจำนวน 10 แห่ง ได้แก่ วัดเจดีย์เหลี่ยม วัดธาตุน้อย วัดช้างค้ำ วัดธาตุขาว วัดพญามังราย วัดพระเจ้าองค์ดำ กู่ป้าด้อม วัดปู่เปี้ย วัดหนานช้าง และวัดอีก้าง ใช้เวลานำชมประมาณ 45 นาที ค่าบริกาอัตราค่าบริการนำเที่ยว รถม้า 250 บาท รถรางคนละ 15 บาทหรือเหมาคันประมาณ 400 บาท นอกจากนี้ยังรับจัดกิจกรรมเลี้ยงขันโตกและสาธิตภูมิปัญญาพื้นบ้านบริเวณ

ความจำเป็นการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเส้นทางนี้เนื่องจากจังหวัดลำพูนมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สามารถจะพัฒนาให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติได้ อันเนื่องมาจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติที่คนในชุมชนหรือท้องถิ่นได้จัดการป่าที่ซึ่งเป็นพื้นที่ของรัฐและจัดการโดยรัฐและเบียดขับคนในชุมชนออกมาให้กลายเป็นคนอื่น ให้เป็นป่าที่จัดการโดยคนชุมชนและคนในชุมชนมีสิทธิในการใช้ทรัพยากรนั้นๆ ร่วมกัน อีกทั้งการเดินทางไปยังจังหวัดลำพูนนั้นใช้ระยะเวลาไม่นานมากนัก นอกจากนี้แล้วจังหวัดลำพูนยังมีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนาน ซึ่งสามารถทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาเที่ยวในจังหวัดลำพูนเพื่อศึกษาในเรื่องของประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต การประกอบอาชีพ การทำหัตถกรรม ภูมิปัญญาตลอดจนการต่อสู้เพื่อสิทธิในการใช้ป่าของคนในชุมชนป่าน้ำจำบ้านทุ่งยาว โครงข่ายเส้นทางการท่องเที่ยว เชียงใหม่ – เวียงหริภุญไชย – บ้านทุ่งยาว – หมู่บ้านแกะสลักบ้านทุ่งยาว เป็นการเชื่อมโยงจังหวัดลำพูน เข้ากับการเดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดเชียงใหม่ของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้แล้วยังเป็นการเพิ่มความน่าสนใจของสินค้าการท่องเที่ยวให้แก่จังหวัดลำพูน ส่งเสริมอาชีพของคนในท้องถิ่น สร้างศูนย์การเรียนรู้ทั้งในเรื่องการการผลิตสินค้าหัตถกรรมและการจัดการทรัพยากรป่าไม้โดยชุมชน อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่นได้อีกทางหนึ่งด้วย

ภาพที่ 1.8 เส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงใหม่ – เวียงหริภุญไชย – บ้านทุ่งยาว – หมู่บ้านแกะสลักบ้านแม่ทา- บ้านถวายเชียงใหม่ – เวียงกุมกาม

(4) เส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงใหม่ – เชียงดาว - ไชยปราการ – ฝาง – แม่อาย – ท่าตอน - แม่จัน – แม่สาย –เชียงราย

เส้นทางการท่องเที่ยวนี้เป็นการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวสองเส้นทาง ได้แก่ เส้นทางที่ 1 เชียงใหม่ – เชียงดาว - ไชยปราการ – ฝาง – แม่อาย และเส้นทางที่ 2 เชียงราย - แม่จัน – แม่สาย นักท่องเที่ยวมักจะเดินทางในแต่ละเส้นทางแบบไป-กลับในเส้นทางเดิม โดยไม่มีการเชื่อมโยงการเดินทางเป็นวงกลมหรือเป็นโครงข่าย (Looping) สภาพการท่องเที่ยวของเส้นทางการท่องเที่ยวทั้งสองมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวจำนวนมาก อีกทั้งสภาพถนนที่ใช้ในการคมนาคมลาดยางเดินทางสะดวก แม้ว่าจะมีความโค้ง ลาดชันและคดเคี้ยวแต่ก็มีความปลอดภัย จุดเด่นของเส้นทางโครงข่ายนี้เป็นการท่องเที่ยวนี้เป็นการเชื่อมโยงศูนย์กลางความเป็นล้านนาตะวันตก(เชียงใหม่)และล้านนาตะวันออก (เชียงราย) เข้าไว้ด้วยกัน ทำให้นักท่องเที่ยวได้ชื่นชมแหล่งท่องเที่ยวที่มีหลากหลายทั้งแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังได้เรียนรู้วิถีชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่นจากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ ต่างๆ

แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในเส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว มีดังนี้

ถ้ำเชียงดาว อำเภอเชียงดาว เป็นถนนลาดยางจนถึงบริเวณถ้ำ มีบริเวณจอดรถกว้างขวาง ทางเข้าถ้ำเป็นบันไดมีหลังคามุงสังกะสี หน้าถ้ำมีธารน้ำไหลผ่านเต็มไปด้วยปลาหลายชนิด นักท่องเที่ยวสามารถให้อาหารปลาได้ หากต้องการชมบริเวณถ้ำ ติดต่อคนนำทางได้บริเวณหน้าถ้ำ

โครงการหลวงห้วยลึก ตำบลปิงโค้ง อำเภอเชียงดาว โครงการนี้ดำเนินการจัดพื้นที่ทำกินให้แก่ชาวเขาเผ่าแม้ว กะเหรี่ยง และคนเมืองในบริเวณพื้นที่ โดยทำการส่งเสริม วิจัย และเพาะพันธุ์ให้แก่เกษตรกร ผลิตผล

ดอยอ่างขาง การคมนาคมเป็นทางลาดยาง สูงและคดเคี้ยว ต้องใช้รถสภาพดีและมีกำลังสูง คนขับชำนาญ หรือจะหาเช่ารถสองแถวได้ที่ตลาดแม่ข่า อากาศบนดอยหนาวเย็นตลอดปี โดยเฉพาะในช่วงเดือนธันวาคม-มกราคม อากาศเย็นจนน้ำค้างกลายเป็นน้ำค้างแข็ง นักท่องเที่ยวจึงควรเตรียมเครื่องกันหนาวมาให้ สถานที่เที่ยวที่น่าสนใจ สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง จุดชมวิวกิ่วลม หมู่บ้านนอแล

อุทยานแห่งชาติแม่ฝาง การเดินทาง ไปอุทยานแห่งชาติแม่ฝาง จากเมืองเชียงใหม่ใช้ทางหลวงหมายเลข 107 ถึงตัวเมืองฝางตรงไปจนพบสามแยกไฟแดงให้เลี้ยวซ้ายไป 9 กิโลเมตร มีป้ายบอกทางชัดเจนตลอดทาง เป็นถนนลาดยาง มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 524 ตารางกิโลเมตร ภูมิ

ประเทศเป็นภูเขาสลับซับซ้อนของทิวเขาผีปันน้ำ มีความสูงตั้งแต่ 400-2,285 เมตร จากระดับน้ำทะเล มีดอยสำคัญได้แก่ ดอยผ้าห่มปก ดอยปู่หมื่น ดอยแหลม และดอยอ่างขาง

น้ำตกโป่งน้ำดัง การเดินทาง จากอำเภอฝางใช้ทางหลวงหมายเลข 107 สายฝาง-เชียงใหม่ ไปประมาณ 10 กิโลเมตร ถึงวัดแม่สูนหลวงเลี้ยวขวาข้างวัดเข้าไปตามทางอีกประมาณ 5 กิโลเมตร เป็นน้ำตกหินปูนขนาดเล็ก มีถ้ำเล็ก ๆ เพดานถ้ำมีน้ำหยดตลอดเวลาและเกิดเป็นหินงอกเล็ก ๆ ไปทั่ว

ดอยผ้าห่มปก ตำบลม่อนปินแม่สาว อำเภอฝางและอำเภอแม่อาย ใช้ถนนสายเชียงใหม่-ฝาง 140 กิโลเมตร ฝาง-แม่อาย 20 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าไปอีก 20 กิโลเมตร มีความสูง 2,285 เมตร จากระดับน้ำทะเล จึงมีเมฆหมอกปกคลุมยอดดอยและมีอากาศหนาวเย็นตลอดทั้งปี

ดอยปู่หมื่น ตำบลแม่สาว อำเภอแม่อาย ใช้เวลาเดินทางประมาณ 4 ชั่วโมง มีทัศนียภาพอันสวยงามรอบ ๆหน่วยงานขนบธรรมเนียมของชาวเขาเผ่ามูเซอ ชมยอดดอยผ้าห่มปกที่สวยงาม แปลงดอกไม้ และแปลงทดลองปลูกพืชเมืองหนาวพร้อมทั้งบ้านพักทั้งหมด 6 หลัง รับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 50 คน

น้ำพุร้อนป่าตึง เป็นแหล่งน้ำพุร้อนที่ใหญ่ที่สุดใน จ.เชียงราย อยู่ที่อำเภอแม่จัน ในเขตตำบลป่าตึง บนเนื้อที่เกือบ 10 ไร่ พบว่ามีบ่อน้ำพุร้อนขึ้นหลายจุด บางจุดพุ่งขึ้นสูงถึง 7 เมตรน้ำพุร้อนนี้เป็นน้ำร้อนที่ไหลขึ้นมาสม่ำเสมอ เกิดจากน้ำฝนที่ไหลซึมลงไปผสมกับน้ำข้างล่างในแหล่งเก็บกักเดิม โดยซึมไปตามรอยเลื่อนแล้วสัมผัสกับหินที่ยังร้อนอยู่ภายใต้ผิวโลก จึงได้รับความร้อนจนละลาย แร่ธาตุต่างๆ จากหินปะปนกับน้ำ เมื่อได้รับความร้อนเพิ่มสูงขึ้น ความดันจะเพิ่มขึ้นมาตามรอยแยกเลื่อน ปรากฏเป็นน้ำพุร้อน

ลานทองอุทยานวัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำโขง ตั้งอยู่กิโลเมตรที่ 12 ของทางหลวงหมายเลข 1089 (แม่จัน - ท่าตอน) ห่างจากตัวเมืองเชียงราย 36 กิโลเมตร มีเนื้อที่กว่า 400 ไร่ จัดเป็นหมู่บ้านทางวัฒนธรรม เพื่อแสดงถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนบริเวณลุ่มแม่น้ำโขง ท่ามกลางบรรยากาศที่เป็นหุบเขา และลำห้วยขุนน้ำแม่จัน มีอุทยานไม้ดอกไม้ประดับนานาพันธุ์ ห้อมล้อมด้วยไร่ชา และสวนดอกท้อ มีกิจกรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ ขี่ช้าง นั่งเกวียน มีการแสดงของช้าง การสาธิตต่าง ๆ เช่น การทำเครื่องเงิน เครื่องจักสาน การทำกระดาษสา การปั่นฝ้ายทอผ้า งานเย็บปักถักร้อยของชาวเขาเผ่าต่าง ๆ และสาธิตวิธีชงชาตามแบบฉบับของยูนนาน การแสดงศิลปวัฒนธรรมจากประเทศไทย ลาว จีน (ตอนใต้) พม่า เวียดนาม

พระธาตุดอยเวา ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลแม่สาย ก่อนถึงชายแดนแม่สายประมาณ 100 เมตร บนดอยริมฝั่งแม่น้ำแม่สาย ตามประวัติกล่าวว่า พระองค์เวาหรือเว้าผู้ครองนครโยนกนาคพันธุ์

เป็นผู้สร้างเพื่อบรรจุพระเกศาธาตุองค์หนึ่งเมื่อ พ.ศ. 364 นับเป็นพระบรมธาตุที่เก่าแก่องค์หนึ่งรองมาจากพระบรมธาตุดอยตุง นอกจากนี้บนดอยเวายังเป็นจุดที่สามารถชมทิวทัศน์ของอำเภอแม่สายและท่าขี้เหล็กทางฝั่งพม่าได้อย่างชัดเจน

ถ้ำปลา เป็นถ้ำหนึ่งที่มีน้ำไหลภายในถ้ำ เคยมีปลาชนิดต่างๆ ทั้งใหญ่น้อยว่ายออกมาให้เห็นเป็นประจำ ภายในถ้ำยังมีพระพุทธรูปศิลปะพม่า สร้างขึ้นโดยพระภิกษุชาวพม่า ประชาชนทั่วไปเรียกว่า พระทรงเครื่อง เป็นที่เลื่อมใสของประชาชนในแถบนี้

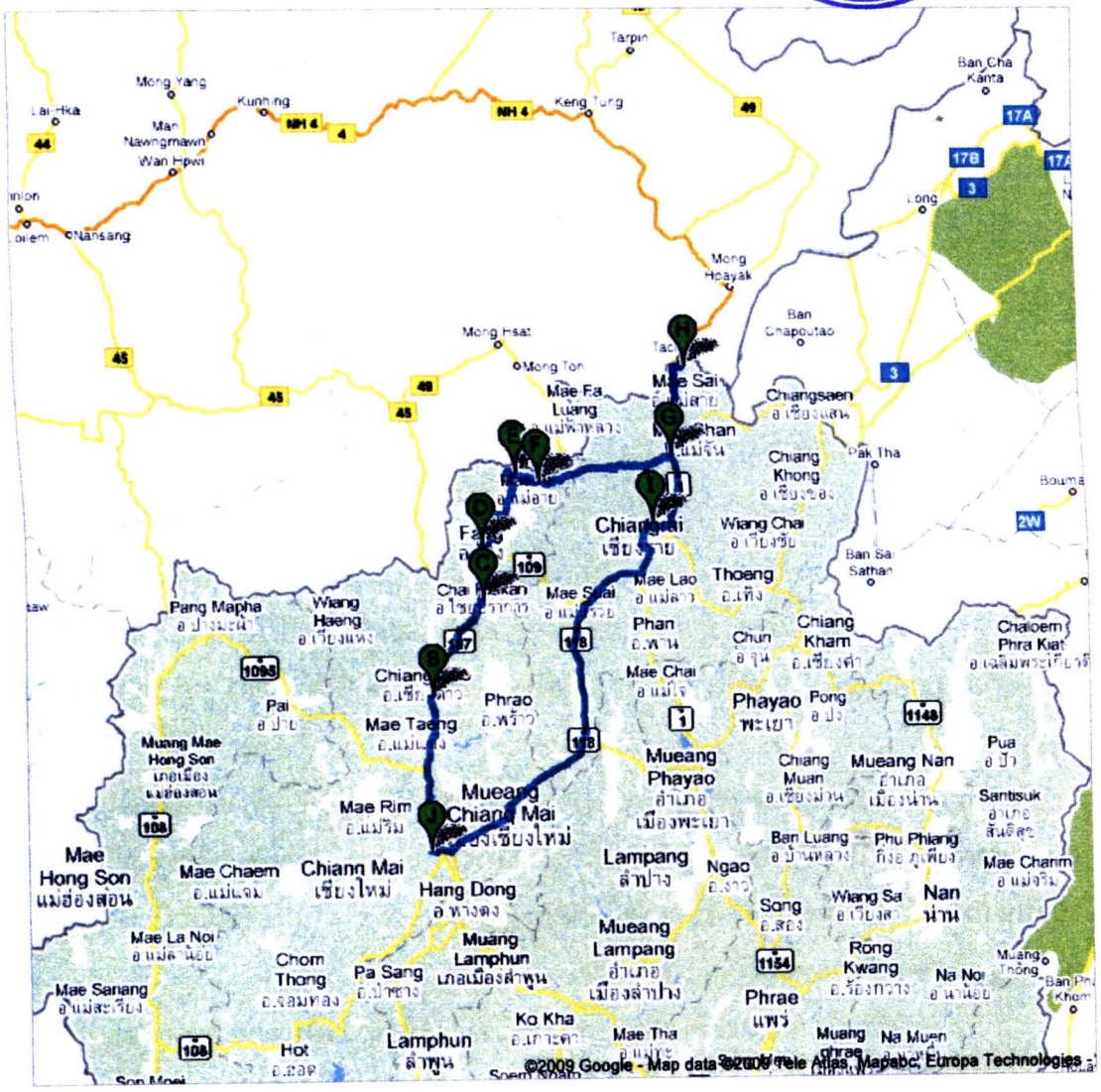
ถ้ำเสาหินพญานาค เป็นถ้ำที่อยู่ปลายสุดของแหล่งท่องเที่ยวแห่งนี้อยู่ในความรับผิดชอบของ หมู่ที่ 3 บ้านถ้ำปลา การเดินทางไปถ้ำนี้สามารถไปได้ ทั้งทางน้ำและทางบก โดยการเดินลัดเลาะตามขอบอ่างเก็บน้ำทางทิศใต้ปากถ้ำวัดความกว้างได้ ประมาณ 4.70 เมตรสูงประมาณ 2.40 เมตรลักษณะของถ้ำเป็นโพรงสูงขึ้นในแนวดิ่งหินงอกมีลักษณะเป็นแท่ง ๆ ซ้อนกันคล้ายเสาบ้านชาวบ้านจึงเรียกถ้ำนี้ว่า ถ้ำเสาหิน ซึ่งมีลักษณะเป็น 3 ชั้น

อำเภอแม่สาย อยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงราย 61 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 110 เป็นอำเภอเหนือสุดของประเทศไทย ติดกับจังหวัดท่าขี้เหล็กของพม่า โดยมีแม่น้ำแม่สายเป็นพรมแดน มีสะพานเชื่อมเมืองทั้งสองเข้าด้วยกัน ทั้งชาวไทยและชาวพม่าเดินทางไปมาหาสู่ค้าขายกันได้โดยเสรี สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมเดินทางไปยังท่าขี้เหล็กของพม่า เพื่อซื้อสินค้าพื้นเมืองและสินค้าราคาถูกอื่นๆ เช่น ตะกร้า เครื่องทองเหลือง สบู่พม่า สมุนไพร การข้ามไปท่าขี้เหล็ก นักท่องเที่ยวชาวไทยสามารถเดินทางข้ามไปได้ทุกวัน

แหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยวเส้นนี้เป็นที่รู้จักแกนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเป็นอย่างดีจึงถือได้ว่าเป็นจุดเด่นของการส่งเสริมให้มีการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวนี้ให้มีการเชื่อมโยง 2 จังหวัดเข้าด้วยกัน เชียงใหม่ – เชียงดาว - ไชยปราการ – ฝาง – แม่อาย – ท่าตอน - แม่จัน – แม่สาย –เชียงราย เมื่อได้มีการพัฒนาแล้วก็จะทำให้นักท่องเที่ยวได้เดินทางในเส้นทางใหม่ ไม่ต้องเดินทางไป-กลับในเส้นทางเดิม อีกทั้งยังเป็นการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นในเส้นทางที่นักท่องเที่ยวไม่ค่อยเดินทางผ่าน นอกจากนี้ยังเป็นการขยายระยะเวลาในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่จะต้องนอนพักค้างคืนเพื่อจะได้เยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวให้ครบตามที่ได้วางแผนพัฒนาไว้

ภาพที่ 1.9 เส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงใหม่ – เชียงดาว - ไชยปราการ – ฝาง – แม่อาย – ท่าตอน - แม่จัน – แม่สาย –เชียงราย

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ห้องสมุดงานวิจัย

(5) เส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงใหม่ - แม่ริม — สะเมิง — วัดจันทร์ - ปาย — แม่ฮ่องสอน

เส้นทางท่องเที่ยวสายนี้มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นจุดเด่น เนื่องจากแห่งท่องเที่ยวตลอดเส้นทางนี้จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับธรรมชาติอย่างแท้จริง อีกทั้งนักท่องเที่ยวยังสามารถเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ เรียนรู้ภูมิปัญญาในเรื่องการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่าไม้ของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ นอกจากนี้แล้วเส้นทางสายนี้ยังมีสถานีการเกษตรของโครงการหลวงให้ได้แวะเยี่ยมชมการปลูกผักและผลไม้เมืองหนาว

เส้นทางท่องเที่ยวสายนี้เป็นการเชื่อมโยงจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของล้านนาตะวันตก เข้ากับจังหวัดแม่ฮ่องสอนซึ่งเป็นจังหวัดปิด ให้มีนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวยังจังหวัดแม่ฮ่องสอนมากขึ้น

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

ฟาร์มงูแม่สา ตั้งอยู่ประมาณกิโลเมตรที่ 3 เส้นทางสายแม่ริม-สะเมิง เป็นสถานที่รวบรวมพันธุ์งูที่มีในเมืองไทยและศึกษาด้านการขยายพันธุ์ มีการแสดงของงูและการรีดพิษงูให้นักท่องเที่ยวชมทุกวัน การแสดงมี 3 รอบ

น้ำตกแม่สา แยกเข้าทางซ้ายมือตรงกิโลเมตรที่ 7 เข้าเขตวนอุทยาน น้ำตกแม่สาเป็นน้ำตกที่มีชื่อเสียงของอำเภอแม่ริม แบ่งเป็นชั้น ๆ ขึ้นไปตามเชิงเขาถึง 8 ชั้น ชั้นที่สวยที่สุด คือ ชั้นที่ 5-7 ความสูงชั้นละประมาณ 6-8 เมตร ทั่วบริเวณปกคลุมด้วยต้นไม้ใหญ่ ทำให้สภาพอากาศร่มรื่นเย็นสบายตลอดปี เป็นสถานที่พักผ่อนที่ได้รับความนิยมมากทั้งชาวเชียงใหม่และนักท่องเที่ยวต่างถิ่น

สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ซ้ายมือบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 12 สายแม่ริม-สะเมิง จัดทำเป็นสวนพฤกษศาสตร์ที่สมบูรณ์แบบที่สุดในประเทศไทยและมีมาตรฐานระดับนานาชาติ เป็นแหล่งรวบรวมพรรณไม้ชนิดต่าง ๆ โดยเฉพาะไม้ประจำถิ่นและไม้ที่กำลังจะสูญพันธุ์ เพื่อจัดปลูก ขยายพันธุ์ และศึกษาวิจัย

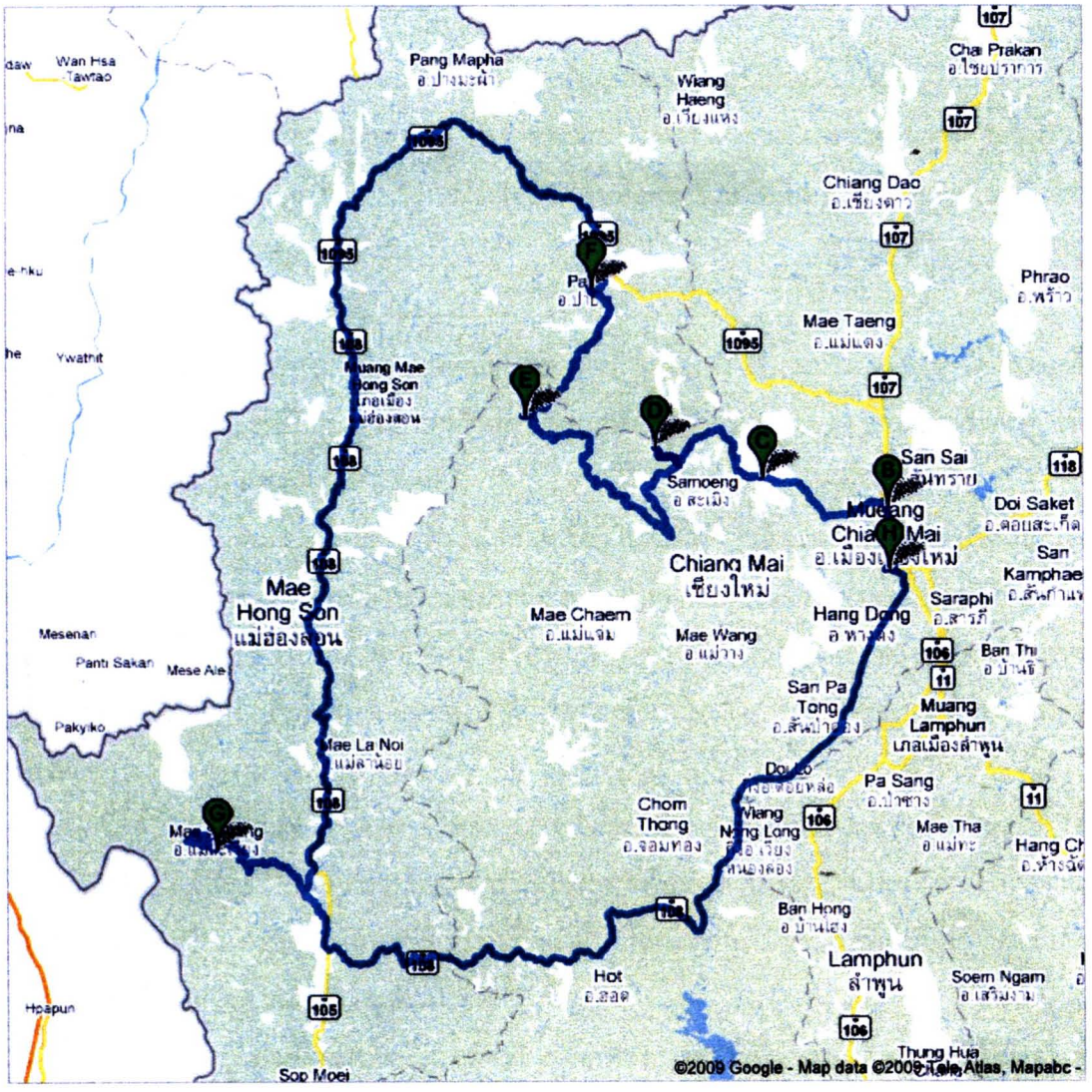
บ้านม้ง (แม้ว) แม่สาใหม่เลี้ยวซ้ายมือตรงกม.ที่ 12 เป็นหมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง ที่อยู่สูงจากระดับน้ำทะเล 1,000 ฟุต สิ่งที่น่าสนใจ คือความเป็นอยู่และขนบธรรมเนียมประเพณี การดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ งานศิลปหัตถกรรมของชาวเขา

หมู่บ้านวัดจันทร์ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่หมู่บ้านเด่น หมู่ 3 ตำบลบ้านจันทร์ อ. แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ มีความสูงจากระดับน้ำทะเล 960 เมตร รวม 19 หมู่บ้าน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน มีที่ราบแคบ ๆ ตามหุบเขา มีสภาพป่าทั่วไปเป็นป่าสนเขา,สนสองใบ, สนสามใบ,

เต็งและ รัง พื้นที่ดินเป็นดินร่วนปนทราย แหล่งน้ำที่สำคัญคือ ห้วยแจ่มหลวง, ห้วยฮ้อม, ห้วยแม่อุบ , ห้วยนาเกล็ดหอยและห้วยยาเป็นแหล่งต้นน้ำแม่แจ่ม

ข้อจำกัดของเส้นทางท่องเที่ยวเส้นนี้ เนื่องจากเป็นเส้นทางสูงชันและสภาพถนนบางช่วงยังไม่ได้ลาดยาง หากเดินทางในฤดูฝนเส้นทางคมนาคมค่อนข้างลำบาก ดังนั้นผู้ขับขี่ควรที่จะมีความชำนาญในการขับรถขึ้นเขา

ภาพที่ 1.10 เส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงใหม่ - แม่ริม – สะเมิง – วัดจันทร์ - ปาย – แม่ฮ่องสอน

(6)เส้นทาง โครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงราย – เชียงแสน – เชียงของ – เวียงแก่น – ผาตั้ง - ภูชี้ฟ้า – เชียงคำ

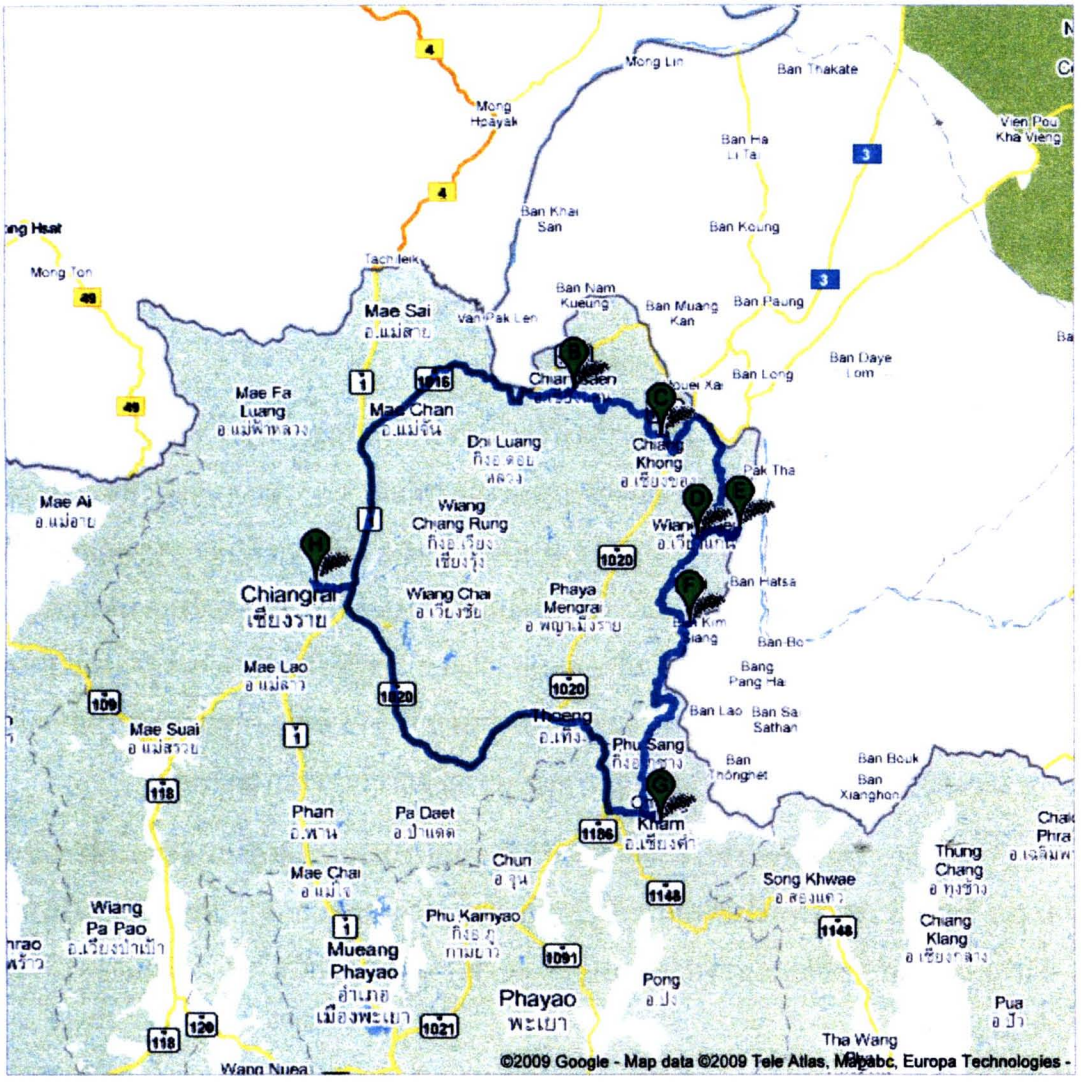
โครงข่ายการท่องเที่ยวนี้มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายและมีศักยภาพสูงซึ่งแหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่มีนักท่องเที่ยวหนาแน่นคือ อำเภอเชียงแสน ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับโบราณสถาน วัดและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ในขณะที่ภูชี้ฟ้าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติและมีนักท่องเที่ยวหนาแน่นโดยเฉพาะในฤดูหนาว (เดือนตุลาคม – มีนาคม) อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงพฤติกรรมการท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางเที่ยวเป็นจุดเป็นโครงข่าย ทำให้เกิดการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยว เช่นในเวลา 03.00 น. นักท่องเที่ยวเดินทางจากตัวเมืองเชียงรายไปท่องเที่ยวภูชี้ฟ้าเป็นจำนวนมากและเดินทางกลับเชียงรายไปเวลาประมาณ 07.00 น. ซึ่งการท่องเที่ยวดังกล่าวมีลักษณะไป-กลับ ไม่ก่อให้เกิดการจ้างงานในพื้นที่มากนัก ในขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวอำเภอเชียงแสนก็มักจะเดินทางต่อไปยังสามเหลี่ยมทองคำและต่อไปยังอำเภอแม่สายตามลำดับ มีนักท่องเที่ยวน้อยมากที่จะเลือกเดินทางจากอำเภอเชียงแสนไปทางบ้านแซว อำเภอเชียงของ อำเภอเวียงแก่นและอำเภอเทิง ซึ่งตามโครงข่ายนี้จะมีถนนวิ่งลัดเลาะตามแม่น้ำโขงและมีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญทั้งประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ศาสนสถาน อาทิ วัดพระธาตุดอยเวา ชุมชนเผ่าม้งบ้านกิ่งกาญจน์ มีทิวทัศน์ที่สวยงามของแม่น้ำโขงและชายแดนประเทศลาว ท่าเรือบั๊กซึ่งเชื่อมระหว่างอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายกับบ้านห้วยทรายแขวงบ่อแก้ว ประเทศลาว นอกจากนั้นในเขตอำเภอเวียงแก่นยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญคือผาตั้งซึ่งมีความสวยงามไม่แพ้ภูชี้ฟ้าและหากเดินทางต่อไปอีกประมาณ 30 กิโลเมตรก็จะถึงภูชี้ฟ้าในเขตอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ในขณะเดียวกันเส้นทางดังกล่าวยังสามารถเชื่อมลงยังอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ด้านจุดเด่นของโครงข่ายเส้นทางนี้ แหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งแหล่งท่องเที่ยวในเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Site) ในอำเภอเชียงแสน ที่มีประวัติความเป็นมาที่เก่าแก่และเป็นที่ชื่นชอบแก่นักท่องเที่ยวต่างชาติที่นิยมในการศึกษาในเชิงประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรมของศิลปะเชียงแสน แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Natural Site) ที่มีความงดงามตลอดเส้นทางการท่องเที่ยว เช่นวนอุทยานภูชี้ฟ้า ที่ให้นักท่องเที่ยวได้ชมวิวทิวทัศน์และสัมผัสกับอากาศหนาวซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ในส่วนของการความเป็นอำเภอชายแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศลาว ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปพื้นที่เพื่อเดินทางข้ามไปยังประเทศลาวจำนวนมากโดยการเดินทางทางเรือ จึงถือได้ว่าเป็นโอกาสในการพัฒนาโครงข่ายเส้นทางการท่องเที่ยวที่น่าสนใจและสามารถดึงจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและ

ชาวต่างชาติให้เดินทางไม่ไปและกลับ ภายในวันเดียว อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มโอกาสในการทำงานให้กับคนในชุมชนเพื่อรองรับกับการท่องเที่ยวและจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น

ด้านจุดอ่อนของเส้นทางนี้ คือ การเดินทางค่อนข้างใช้ระยะเวลานาน และเส้นทางค่อนข้างมีความคดเคี้ยว ซึ่งอาจจะทำให้นักท่องเที่ยวที่ไม่ชอบการเดินทางแบบนี้ไม่นิยมเดินทางได้ ประกอบกับยังขาดการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ขาดการวางแผนทั้งในด้านการจัดการและด้านการตลาด ระหว่างอำเภอต่างๆภายในจังหวัดเชียงราย

ภาพที่ 1.11 เส้นทาง โครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงราย – เชียงแสน – เชียงของ – เวียงแก่น – ผาตั้ง - ภูชี้ฟ้า – เชียงคำ

(7) เส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว แพร่ – น่าน – บ้านหลวง – เชียงม่วน – เชียงคำ – ภูชี้ฟ้า – เชียงราย

จังหวัดแพร่เป็นจุดเริ่มต้นเข้าสู่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือกลุ่ม 2 ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอาทิ วัดพระธาตุช่อแฮ วัดพระบาทมิ่งเมือง วนอุทยานแพะเมืองผี อุทยานแห่งชาติแม่ยม แก่งเสือเต้นและแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม เช่นบ้านประทับใจ พิพิธภัณฑ์เมืองแพร่และพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านบ้านฝ้าย เป็นต้น ซึ่งนักท่องเที่ยวมักจะแวะเที่ยวและเดินทางต่อไปยังจังหวัดพะเยาและเชียงรายตามลำดับ ซึ่งในความเป็นจริงนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปจังหวัดน่านโดยผ่านอำเภอเวียงสา อำเภอเมืองน่าน อำเภอบ้านหลวง อ้อมเข้าสู่อำเภอเชียงม่วนจังหวัดพะเยา ต่อไปยังอำเภอเชียงคำ เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวสำคัญคือภูชี้ฟ้าและเข้าสู่จังหวัดเชียงราย โดยตลอดเส้นทางการท่องเที่ยวตามโครงข่ายนี้มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญมากกมายโดยเฉพาะจังหวัดน่าน ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถพักค้างคืนที่จังหวัดน่านก่อนเดินทางอ้อมเข้าสู่จังหวัดพะเยาและเชียงรายตามลำดับ

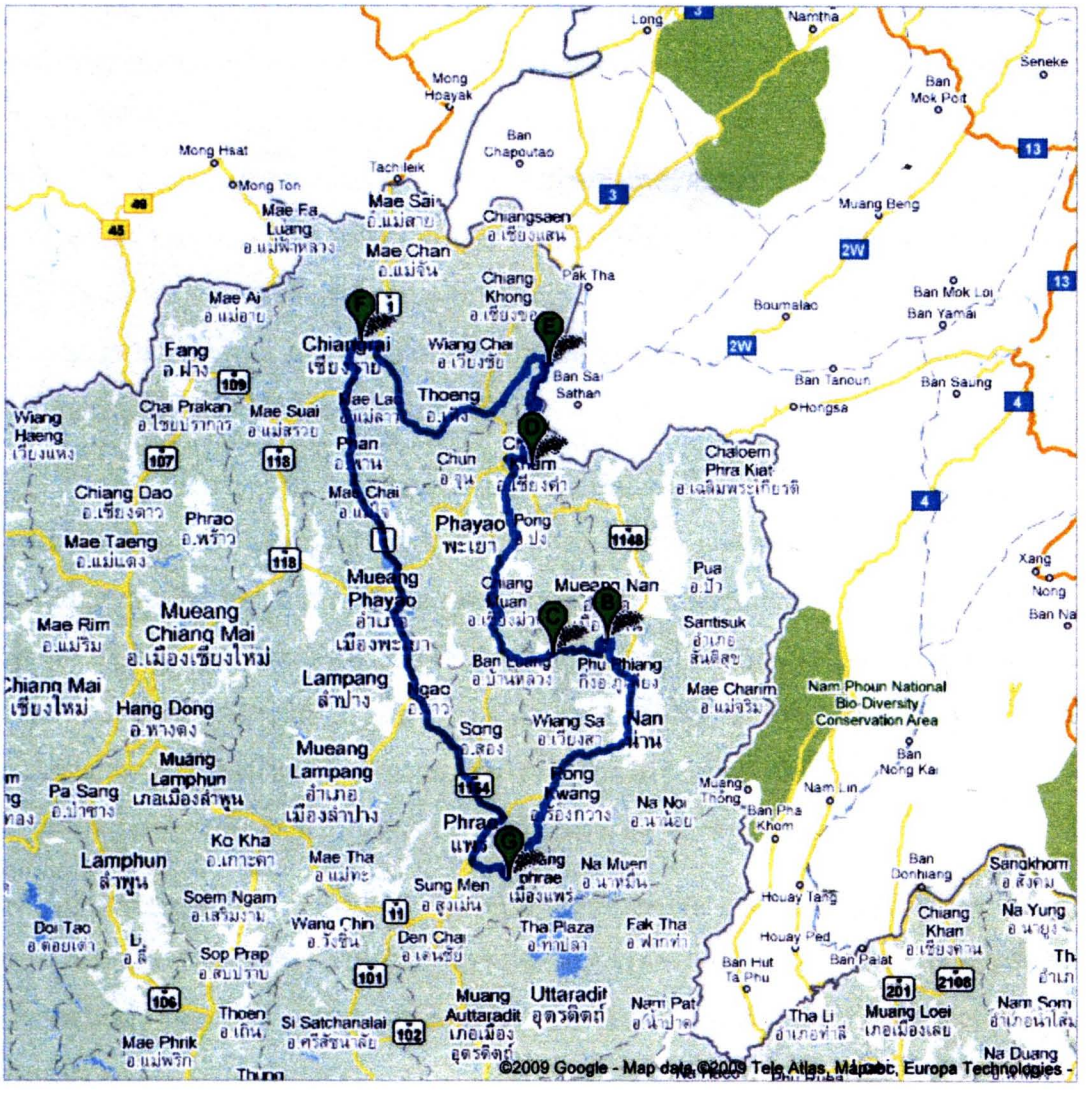
ด้านจุดเด่นของโครงข่ายนี้คือเป็นการเปิดเส้นทางการท่องเที่ยวใหม่ มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความอุดมสมบูรณ์โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและชุมชน นอกจากนั้นเส้นทางคมนาคมแม้ว่าจะคดเคี้ยวและขึ้นลงเขาสูงชันแต่ก็มีความสะดวกและเดินทางท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ซึ่งในฤดูฝนหากมีการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและท่องเที่ยวป่าดิบชื้น (Tropical Forest) ก็จะทำให้น่าสนใจเพราะตามเส้นทางมีความอุดมสมบูรณ์ของป่าเขาและหลายชุมชนโดยเฉพาะในจังหวัดน่านที่ชุมชนมีความเข้มแข็งในการจัดการป่าและแหล่งน้ำ ซึ่งเป็นต้นทุนสำคัญในการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว

จุดอ่อนของโครงข่ายนี้คือยังไม่มีระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ขาดการวางแผนทั้งในด้านการจัดการและด้านการตลาด นอกจากนั้นหน่วยงานในท้องถิ่นทั้งภายในแต่ละจังหวัดและระหว่างจังหวัดขาดการวางแผนร่วมกันในการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว

โอกาส การที่โครงข่ายการท่องเที่ยวมีแหล่งท่องเที่ยวที่อุดมสมบูรณ์และมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในโครงข่ายเช่นอุทยานแห่งชาติแม่ยม แก่งเสือเต้นและภูชี้ฟ้า ย่อมทำให้เป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยว เพียงแต่ต้องแสดงให้นักท่องเที่ยวเห็นว่าการเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวไม่จำเป็นต้องเดินทางไปเส้นทางเดียว แต่มีเส้นทางเลือกในการเดินทางตามโครงข่ายที่พัฒนาขึ้น นอกจากนั้นหน่วยงานในระดับจังหวัด โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่ละจังหวัดก็มีการบูรณาการยุทธศาสตร์การพัฒนาในรูปของยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่ม

จังหวัด ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้สูงที่จะพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานและตอบสนองความต้องการของตลาดการท่องเที่ยว

ภาพที่ 1.12 เส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว แพร่ – น่าน – บ้านหลวง – เชียงม่วน – เชียงคำ – ภูชี้ฟ้า – เชียงราย

4.4. ผลการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาโครงข่ายและเส้นทางการท่องเที่ยวที่สะท้อนถึงศักยภาพและข้อจำกัดของแหล่งท่องเที่ยว ตลาดการท่องเที่ยวและความเป็นไปได้ในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

4.4.1. กรอบแนวคิดการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบน

ภาคเหนือตอนบนประกอบด้วยจังหวัดทั้งหมด 8 จังหวัด ประกอบด้วยจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน แพร่ น่าน พะเยาและเชียงราย ซึ่งจากผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยวและโครงข่ายคมนาคมเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวพบว่ากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติได้แก่อุทยานแห่งชาติ น้ำตก ถ้ำ ภูเขาสูง สถานีทดลองเกษตรของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวเนื่องเช่นเส้นทางศึกษาธรรมชาติ การท่องเที่ยวเดินป่า ล่องแพ ขี่ช้างและล่องแก่ง แหล่งท่องเที่ยวประเภทสถาปัตยกรรมและวัดซึ่งพบว่ามีหนาแน่นทุกจังหวัด โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมไปไหว้พระในขณะที่นักท่องเทียวชาวต่างประเทศนิยมไปเยี่ยมชมสถาปัตยกรรม นอกจากนั้นกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนยังมีแหล่งท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและมีหน่วยงานวิจัยจากสถาบันอุดมศึกษาและสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เข้าไปหนุนเสริมให้ชุมชนที่มีศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวที่มีระบบมากขึ้นและมีการรวมตัวของชุมชนในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยว โดยเครือข่ายชุมชนด้านการท่องเที่ยว (Communities Base Tourism : CBT)

นอกจากนั้นผลการวิจัยยังพบว่าโครงข่ายการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือแต่ละจังหวัดมีความแตกต่างกันโดยจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงรายจะมีโครงข่ายการท่องเที่ยวที่ดีสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายและมีการวางโครงข่ายภายในจังหวัดค่อนข้างดีทั้งทางบกและทางอากาศ และมีข้อมูลสารสนเทศด้านการท่องเที่ยวมากมายทั้งที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเลคทรอนิคส์และเวปไซต์ ประกอบกับความได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ทำให้ทั้งจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงรายมีนักท่องเที่ยวค่อนข้างหนาแน่น ในขณะที่จังหวัดใกล้เคียงเช่นลำพูน พะเยา ลำปาง แพร่และน่าน มีโครงข่ายการท่องเที่ยวที่ไม่ดีนักขากการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ การเชื่อมโยงของการคมนาคมเพื่อการสัญจร การขนส่งสินค้าและผลผลิตการเกษตร การท่องเที่ยวจึงเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในลำดับรองๆ กิจกรรมการท่องเที่ยวรวมถึงธุรกิจหรือกิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยวจึงเบาบาง กลายเป็นจังหวัดผ่านของนักท่องเที่ยวทั้งๆที่จังหวัดเหล่านี้มีแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์และหลากหลาย

การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยเฉพาะโครงข่ายการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือไม่ได้มีการกำหนดกรอบแนวคิดและการบูรณาการร่วมกัน ทำให้แต่ละจังหวัดดำเนินการพัฒนาจังหวัดของตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระบบการจัดสรรงบประมาณก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้แต่ละจังหวัดดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เป็นอิสระจากกันจึงส่งผลให้ไม่มีการกำหนดยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแผนแม่บทในการพัฒนาร่วมกัน แม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้แบ่งกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนกลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปางและแม่ฮ่องสอน และกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนกลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน แต่กระบวนการพัฒนากลุ่มจังหวัดยังไม่มีผลปรากฏในด้านรูปธรรมมากนักโดยเฉพาะการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว

นอกจากนั้นการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวในระยะที่ผ่านมามุ่งเน้นที่จุดประสงค์เพื่อการคมนาคมเพื่อลดต้นทุนการก่อสร้างและความเป็นไปได้ของโครงการทำให้ถนนที่พัฒนาขึ้นเป็นเส้นทางที่ไม่ใช่เส้นทางดั้งเดิมที่ชุมชนใช้ติดต่อสัมพันธ์กันจึงส่งผลให้เกิดโครงข่ายซ้อนทับระหว่างโครงข่ายใหม่ที่พัฒนาขึ้นซึ่งมีความสะดวก ใช้เวลาในการเดินทางไม่มากนัก บางเส้นทางมีระบบอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวโดยเฉพาะห้องน้ำ ปั๊มน้ำมัน ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวและป้ายบอกทาง อีกโครงข่ายหนึ่งเป็นโครงข่ายดั้งเดิมที่ชุมชนใช้ติดต่อสัมพันธ์กันและใช้สัญจรไปไร่นา เส้นทางนี้ไม่ค่อยสะดวกมากนักการเข้าถึงค่อนข้างลำบากและใช้เวลานานแต่จะสามารถเห็นวิถีชีวิตชุมชน ประเพณี และความเชื่อของชุมชน

<u>ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว</u>

ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนและผลวิจัยครั้งนี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาโครงข่ายและเส้นทางการท่องเที่ยวที่จะส่งผลให้การบริการจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีมาตรฐาน สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยว ตลอดจนช่วยป้องกันและลดปัญหาผลกระทบจากการท่องเที่ยวทั้งในด้านสังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อม ทั้งนี้เนื่องจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องสามารถดูแลรักษา และแก้ปัญหาในพื้นที่ได้อย่างชัดเจน

อย่างไรก็ตาม การกำหนดโครงข่ายและเส้นทางการท่องเที่ยวนั้นจำเป็นอย่างยิ่งต้องเลือกเส้นทางหรือโครงข่ายการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนาและเส้นทางการท่องเที่ยวนั้นต้องสะท้อนถึงอัตลักษณ์พื้นที่การท่องเที่ยวอย่างชัดเจน ในกรณีโครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนนั้นต้องสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและการดำรงอยู่ของชุมชนที่อยู่ในเส้นทางและแหล่งท่องเที่ยว โดยครอบคลุมตั้งแต่ด้านศิลปหัตถกรรม สถาปัตยกรรม ระบบ

ความคิด ความเชื่อ ประเพณีและวิถีชีวิต และสภาพปัจจุบันซึ่งแต่ละชุมชนก็จะมีพัฒนาการที่แตกต่างกัน ชุมชนบางชุมชนยังคงรักษาวิถีการผลิตแบบดั้งเดิมไว้ได้อย่างมั่นคง ระบบการเกษตรจึงมีลักษณะเป็นวนเกษตร และบางชุมชนได้มีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวิถีการผลิตไปในเชิงของการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดเป็นหลัก ดังนั้นการเกษตรจึงมีลักษณะของการเกษตรพืชเชิงเดี่ยว ซึ่งวิถีการผลิตด้านการเกษตรทั้งสองลักษณะดังกล่าวล้วนสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจและจุดประสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ

ในขั้นแรกของการศึกษาจึงมุ่งศึกษาข้อมูลพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยวเพื่อประเมินคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว จึงมุ่งเน้นศึกษาครอบคลุมในประเด็นดังกล่าวข้างต้น พร้อมทั้งนำแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้นมาเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายโดยอาศัยเส้นทางคมนาคมที่ส่วนราชการได้พัฒนาขึ้น และอาศัยเส้นทางดั้งเดิมที่ชุมชนใช้ติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างชุมชนกับชุมชน และชุมชนกับพื้นที่การเกษตรของชุมชน โดยการเชื่อมโยงโครงข่ายด้วยถนนสายหลักจะเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีเวลาในการท่องเที่ยวและพำนักในภูมิภาคนี้ไม่นาน ในขณะที่โครงข่ายการท่องเที่ยวที่เชื่อมด้วยเส้นทางดั้งเดิมนั้นเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีเวลาและต้องการสัมผัสเรียนรู้วิถีชีวิตและการเกษตรของชุมชน ลักษณะโครงข่ายดังกล่าวจึงมีลักษณะโครงข่ายซ้อนโครงข่าย

ในขั้นที่สอง เป็นการดำเนินงานเพื่อจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ซึ่งการดำเนินการในชั้นนี้อาศัยข้อมูลจากการศึกษาบริบทและทรัพยากรการท่องเที่ยวของชุมชน ตลอดจนผลการประเมินคุณค่าของโครงข่ายการท่องเที่ยว รวมทั้งผลการศึกษายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน การศึกษาถึงแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง อาทิ การวิเคราะห์เครือข่ายชุมชน การมีส่วนร่วมของประชาชน การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สิทธิชุมชนในการจัดการทรัพยากร รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการทรัพยากร จึงกำหนดแนวคิดพื้นฐานในการจัดทำแผนแม่บทโครงการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนดังนี้

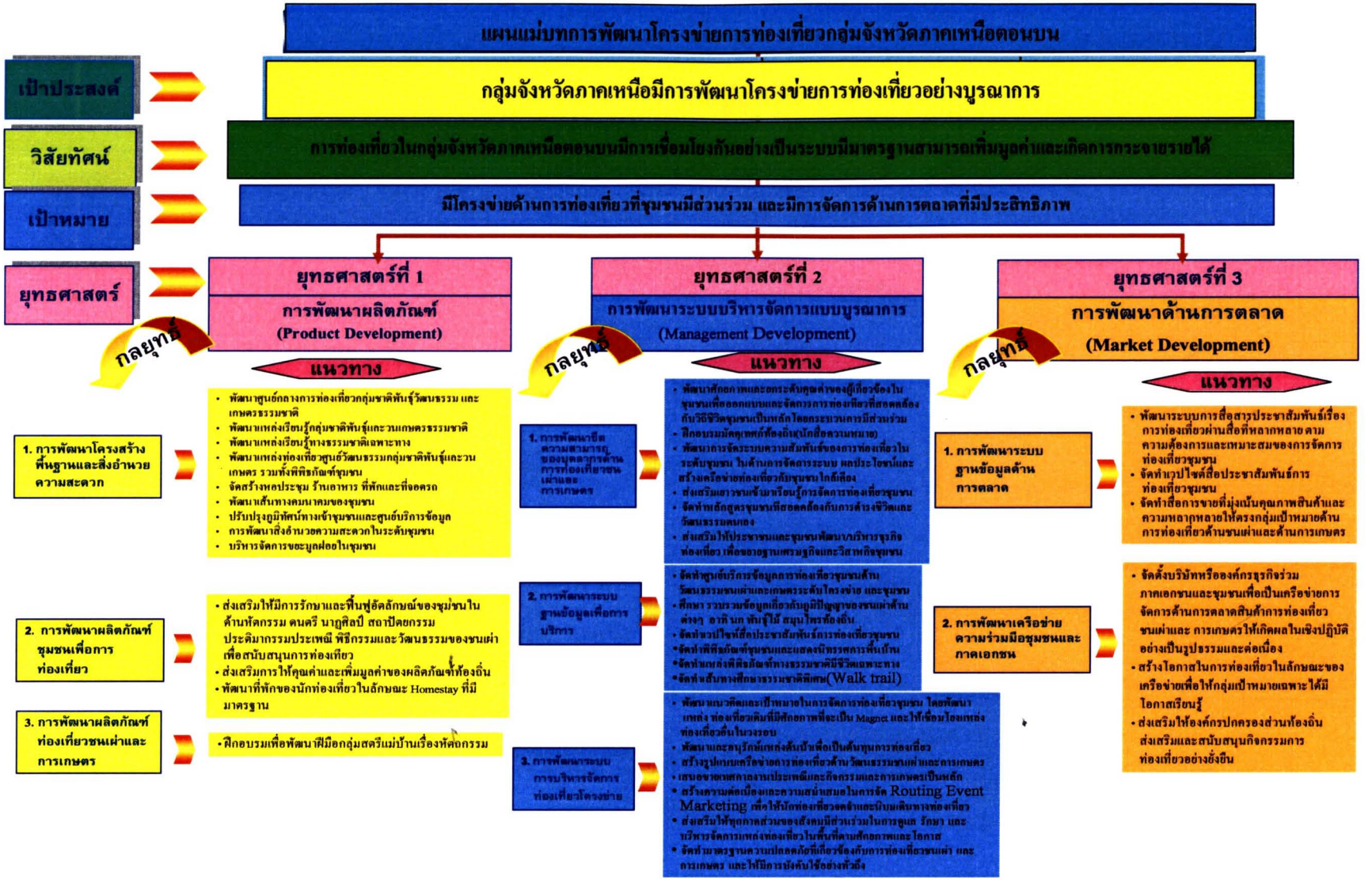
1. แผนแม่บทการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนต้องมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของประเทศ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนและจังหวัดเชียงใหม่ โดยเฉพาะในประเด็นยุทธศาสตร์การเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเป็นพลังดึงดูดใหม่จากทรัพยากรการท่องเที่ยว การอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรมล้านนา โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างความโดดเด่นและเชื่อมโยงการดำรงความเป็นทรัพยากรธรรมชาติ โดยฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยโครงข่ายการท่องเที่ยวที่พัฒนาขึ้นจะอาศัยยุทธศาสตร์

การพัฒนากลุ่มจังหวัดและสถานการณ์การท่องเที่ยวที่ผ่านมาเป็นตัวกำหนดโดยให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางโครงข่ายการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนกลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปางและแม่ฮ่องสอน และจังหวัดเชียงรายเป็นศูนย์กลางโครงข่ายกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนกลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่และน่าน นอกจากนั้นจำเป็นต้องมีการกำหนดโครงข่ายการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงระหว่างจังหวัดศูนย์กลางคือจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย โดยโครงข่ายดังกล่าวต้องเป็นโครงข่ายใหม่ที่ยังไม่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวอย่างจริงจังมาก่อน โดยคาดหมายว่าการเชื่อมโยงโครงข่ายระหว่างจังหวัดดังกล่าวจะมีผลต่อการกระจายการท่องเที่ยวสู่จังหวัดที่เป็นศูนย์กลางซึ่งมีการท่องเที่ยวหนาแน่นไปสู่จังหวัดใกล้เคียง ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมกันภายในกลุ่มจังหวัดอย่างเป็นระบบและเกิดการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดซึ่งจะมีผลต่อการยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดด้วย

2. การจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน การให้ความสำคัญกับสิทธิชุมชนในการจัดการทรัพยากร การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาและบริหารจัดการ ตลอดจนร่วมรับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวในชุมชน ซึ่งจะส่งผลให้ชุมชนเห็นคุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรการท่องเที่ยวในชุมชน และการท่องเที่ยวจะกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการกระตุ้น และส่งเสริมการฟื้นฟู อนุรักษ์วัฒนธรรมตลอดจนวิถีชีวิตของชุมชนให้ยั่งยืนและเพิ่มมูลค่า (Value creation) ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในชุมชน

3. เพื่อให้การยกร่างแผนโครงข่ายการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนมีความเหมาะสมและชัดเจน ได้อาศัยแบบจำลองเชิงธุรกิจ (Business Model) การสร้างมูลค่า (Value chain) มาเป็นกรอบในการกำหนดยุทธศาสตร์แผนงานและโครงการหลัก ๆ รวม 3 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว (Tourism Production development) โดยเน้นด้านสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวกในโครงข่ายการท่องเที่ยว รวมถึงสินค้า ผลิตภัณฑ์ที่สะท้องถึงอัตลักษณ์ของชุมชน ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว (Tourism Management Development) ประกอบด้วยการพัฒนาและยกระดับคุณค่าของคน และชุมชนให้สามารถจัดการท่องเที่ยวในชุมชนการพัฒนาระบบบริหารจัดการร่วมระหว่างชุมชนและภาคเอกชน และยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการตลาดการท่องเที่ยว (Tourism Marketing Development) ซึ่งสำคัญมากโดยเฉพาะการพัฒนาระบบการสื่อสารการตลาดแบบองค์รวม การพัฒนาระบบฐานข้อมูลการตลาด และการเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการตลาดกับองค์กรธุรกิจเอกชนทั้งในและต่างประเทศ

อย่างไรก็ตามการนำแผนงานและโครงการไปปฏิบัติจริงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการสำรวจและออกแบบรายละเอียดจึงจะสามารถกำหนดงบประมาณที่แน่นอนได้โดยเฉพาะงานที่มีลักษณะของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรโดยเฉพาะการอบรมสัมมนา ได้ประมาณการจากค่าบริหารจัดโครงการการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์และค่าอาหารเครื่องดื่มที่เป็นไปได้ในการจัดทำโครงการนั้นๆ ซึ่งไม่ได้ผิดในลักษณะค่าใช้จ่ายต่อหัว (unit cost) ดังนั้นเมื่อมีการดำเนินการตามโครงการจึงต้องกำหนดจำนวนผู้เข้าร่วมอบรมที่สอดคล้องกับงบประมาณที่ประมาณการไว้

แผนแม่บทการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน
เป้าประสงค์
กลุ่มจังหวัดภาคเหนือมีการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวอย่างบูรณาการ
วิสัยทัศน์
การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนมีการเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบมีมาตรฐานสามารถเพิ่มมูลค่าและเกิดการกระจายรายได้
เป้าหมาย
มีโครงข่ายด้านการท่องเที่ยวที่ชุมชนมีส่วนร่วม และมีการจัดการด้านการตลาดที่มีประสิทธิภาพ
ยุทธศาสตร์
ยุทธศาสตร์ที่ 1
การพัฒนาผลิตภัณฑ์
(Product Development)
ยุทธศาสตร์ที่ 2
การพัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ
(Management Development)
ยุทธศาสตร์ที่ 3
การพัฒนาด้านการตลาด
(Market Development)
กลยุทธ์
แนวทาง
1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก
• พัฒนาศูนย์กลางการท่องเที่ยวกลุ่มชาติพันธุ์วัฒนธรรม และเกษตรธรรมชาติ
• พัฒนาแหล่งเรียนรู้กลุ่มชาติพันธุ์และวนเกษตรธรรมชาติ
• พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติเฉพาะทาง
• พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวศูนย์วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์และวนเกษตร รวมทั้งพิพิธภัณฑ์ชุมชน
• จัดสร้างหอประชุม ร้านอาหาร ที่พัก และที่จอดรถ
• พัฒนาเส้นทางคมนาคมของชุมชน
• ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูล
• การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับชุมชน
• บริหารจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน
2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว
• ส่งเสริมให้มีการรักษาและฟื้นฟูอัตลักษณ์ของชุมชนในด้านหัตถกรรม ดนตรี นาฏศิลป์ สถาปัตยกรรมประดิมากรรมประเพณี พิธีกรรมและวัฒนธรรมของชนเผ่าเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว
• ส่งเสริมการให้คุณค่าและเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น
• พัฒนาที่พักของนักท่องเที่ยวในลักษณะ Homestay ที่มีมาตรฐาน
3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวชนเผ่าและการเกษตร
• ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาฝีมือกลุ่มสตรีแม่บ้านเรื่องหัตถกรรม
1. การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวชนเผ่าและการเกษตร
• พัฒนาศักยภาพและยกระดับคุณค่าของผู้เกี่ยวข้องในชุมชนเพื่อออกแบบและจัดการการท่องที่ยวที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนเป็นหลักโดยกระบวนการมีส่วนร่วม
• ฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น(นักสื่อความหมาย)
• พัฒนาการจัดระบบความสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวในระดับชุมชน ในด้านการจัดการระบบ ผลประโยชน์และสร้างเครือข่ายท่องเที่ยวภัยชุมชนใกล้เคียง
• ส่งเสริมเชาวนเข้ามาเรียนรู้การจัดการท่องเที่ยวชุมชน
• จัดทำแผนที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตและวัฒนธรรมตนเอง
• ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนพัฒนาบริหารธุรกิจท่องเที่ยวเพื่อขยายฐานเศรษฐกิจและวิสาหกิจชุมชน
2. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริการ
• จัดทำศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวชุมชนด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและเกษตรระดับโครงข่าย และชุมชน
• ศึกษา รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาของชนเผ่าด้านต่างๆ อาทิ นาฏศิลป์ สมุนไพรท้องถิ่น
• จัดทำเว็บไซต์สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชน
• จัดทำแหล่งพิพิธภัณฑ์ทางธรรมชาติมีชีวิตเฉพาะทาง
• จัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติพิเศษ(Walk trail)
3. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโครงข่าย
• พัฒนาแนวคิดและเป้าหมายในการจัดการท่องเที่ยวชุมชน โดยพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวเดิมที่มีศักยภาพที่จะเป็น Magnet และให้เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวอื่นในวงรอบ
• พัฒนาและบูรณาการแหล่งต้นน้ำเพื่อเป็นต้นทุนการท่องเที่ยว
• สร้างรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตร
• เสนอขอมาตรฐานประเพณีและกิจกรรมและการเกษตรเป็นหลัก
• สร้างความต่อเนื่องและความสม่ำเสมอในการจัด Routing Event Marketing เพื่อให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจและวางแผนการเดินทางท่องเที่ยว
• ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการดูแล รักษา และบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ตามศักยภาพและโอกาส
• จัดทำมาตรฐานควบคุมปัญหาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชนเผ่า และการเกษตร และให้มีการบังคับใช้อย่างจริงจัง
1. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการตลาด
• พัฒนาระบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์เรื่องการท่องเที่ยวผ่านสื่อที่หลากหลายตามความต้องการและเหมาะสมของการจัดการท่องเที่ยวชุมชน
• จัดทำเวปไซต์สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชน
• จัดทำสื่อการขายที่มุ่งเน้นคุณภาพสินค้าและความหลากหลายให้ครองกลุ่มเป้าหมายด้านการท่องเที่ยวด้านชนเผ่าและด้านการเกษตร
2. การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนและภาคเอกชน
• จัดตั้งบริษัทหรือองค์กรธุรกิจร่วมภาคเอกชนและชุมชนเพื่อเป็นเครือข่ายการจัดการด้านการตลาดสินค้าการท่องเที่ยวชนเผ่าและ การเกษตรให้เกิดผลในเชิงปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง
• สร้างโอกาสในการท่องเที่ยวในลักษณะของเครือข่ายเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเฉพาะได้มีโอกาสเรียนรู้
• ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว
(Tourism Production Development)
1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก
• การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว
• การพัฒนาการคมนาคมขนส่ง
• การพัฒนาสาธารณูปโภค
• การพัฒนาสาธารณูปการ
• การพัฒนาที่พักและการบริการ
• การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน
2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว
• การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว
• การพัฒนาที่พักของนักท่องเที่ยวในลักษณะ Homestay ที่มีมาตรฐาน
3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว
• การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การพัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ
(Tourism Management Development)

1. การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

- พัฒนาศักยภาพและยกระดับคุณค่าของผู้เกี่ยวข้องในชุมชนเพื่อออกแบบและจัดการการท่องเที่ยวที่สอดคล้อง กับวิถีชีวิตชุมชนเป็นหลักโดยกระบวนการมีส่วนร่วม
- ฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น (นักสื่อความหมาย)
- พัฒนาการจัดระบบความสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวใน ระดับชุมชน ในด้านการจัดการระบบ ผลประโยชน์และสร้างเครือข่ายท่องเที่ยวกับชุมชนใกล้เคียง
- ส่งเสริมเยาวชนเข้ามาเรียนรู้การจัดการท่องเที่ยวชุมชน
- จัดทำหลักสูตรชุมชนที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตและวัฒนธรรมตนเอง
- ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนพัฒนา/บริหารธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจและวิสาหกิจชุมชน

2. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริการ

- จัดทำศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวชุมชนด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและเกษตรระดับโครงข่าย และชุมชน
- ศึกษา รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาของชนเผ่าด้านต่างๆ อาทิ นก พันธุ์ไม้ สมุนไพรท้องถิ่น
- จัดทำเวปไซท์สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชน
- จัดทำพิพิธภัณฑ์ชุมชนและแสดงนิทรรศการพื้นบ้าน
- จัดทำแหล่งพิพิธภัณฑ์ทางธรรมชาติมีชีวิตเฉพาะทาง
- จัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติพิเศษ (Walk trail)

การพัฒนาด้านการตลาด
(Tourism Marketing Development)

1. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการตลาด

- พัฒนาระบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์เรื่องการท่องเที่ยวผ่านสื่อที่หลากหลายตามความต้องการและเหมาะสมของการจัดการท่องเที่ยวชุมชน
- จัดทำเวปไซต์สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชน
- จัดทำสื่อการขายที่มุ่งเน้นคุณภาพสินค้าและความหลากหลายให้ตรงกลุ่มเป้าหมายด้านการท่องเที่ยวชนเผ่าและการเกษตร

2. การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนและภาคเอกชน

- จัดตั้งบริษัทหรือองค์กรธุรกิจร่วมภาคเอกชนและชุมชนเพื่อเป็นเครือข่ายการจัดการด้านการตลาดสินค้าการท่องเที่ยวชนเผ่าและการเกษตรให้เกิดผลในเชิงปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง
- สร้างโอกาสในการท่องเที่ยวในลักษณะของเครือข่ายเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเฉพาะได้มีโอกาสเรียนรู้
- ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าโครงข่ายการท่องเที่ยวที่มีความสำคัญและสอดคล้องกับกรอบแนวคิดการจัดทำแผนแม่บทโครงข่ายการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนบนมีทั้งหมด 7 โครงข่ายดังนี้

1. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-แม่วาง-ทุ่งหลวง- อินทนนท์- แม่แจ่ม-ขุนยวม-แม่สะเรียง
2. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-แม่กำปอง-ดอยล้าน-ป่าเหมี้ยง-แจ้ซ้อน-เทพเสด็จ-ห้วยฮ่องไคร้-ปางจำปี
3. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-เวียงหริภุญไชย-บ้านทุ่งยาว-หมู่บ้านแกะสลักอำเภอแม่ทา หมู่บ้านถวาย – เวียงกุมกาม
4. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-เชียงดาว-ไชยปราการ-ฝาง-แม่อาย-ท่าตอน-แม่จัน-แม่สาย-เชียงราย
5. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-แม่ริม-สะเมิง-วัดจันทร์-ปาย-แม่ฮ่องสอน
6. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงราย-เชียงแสน-เชียงของ-เวียงแก่น-ผาตั้ง-ภูชี้ฟ้า-เชียงคำ-พะเยา
7. โครงข่ายการท่องเที่ยวแพร่-น่าน-บ้านหลวง-เชียงม่วน-เชียงคำ-ภูชี้ฟ้า-เชียงราย

จากนั้นได้นำผลการวิจัยและผลการวิเคราะห์โครงข่ายดังกล่าวมาประมวลและจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนตามกรอบที่ได้วางไว้คือวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แนวทางการพัฒนาโครงการและกิจกรรมดังนี้

วิสัยทัศน์การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน

"การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนมีโครงข่ายเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ มีมาตรฐาน สามารถเพิ่มมูลค่าและเกิดการกระจายรายได้"

ประเด็นยุทธศาสตร์ / กลยุทธ์ / แนวทางการพัฒนา

กลยุทธ์ โครงการและกิจกรรมสำคัญประกอบด้วย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ (Production Development)

<u>กลยุทธ์ ที่ 1</u> การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

- พัฒนาศูนย์กลางการท่องเที่ยวกลุ่มชาติพันธุ์ วัฒนธรรม และเกษตรธรรมชาติ
- พัฒนาแหล่งเรียนรู้กลุ่มชาติพันธุ์และวนเกษตรธรรมชาติ

- พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติเฉพาะทาง
- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวศูนย์วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์และวนเกษตร รวมทั้งพิพิธภัณฑ์ชุมชน
- จัดสร้างหอประชุม ร้านอาหาร ที่พักและที่จอดรถ
- พัฒนาเส้นทางคมนาคมของชุมชน
- ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูล
- การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับชุมชน
- บริหารจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน

กลยุทธ์ ที่ 2 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว

- ส่งเสริมให้มีการรักษาและฟื้นฟูอัตลักษณ์ของชุมชนในด้านหัตกรรม ดนตรี นาฏศิลป์ สถาปัตยกรรม ประติมากรรม ประเพณี พิธีกรรมและวัฒนธรรมของชนเผ่าเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว
- ส่งเสริมการให้คุณค่าและเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น
- พัฒนาที่พักของนักท่องเที่ยวในลักษณะ Homestay ที่มีมาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว

- ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาฝีมือกลุ่มสตรีแม่บ้านเรื่องหัตถกรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาระบบบริหารจัดการ (Management Development)

กลยุทธ์ โครงการและกิจกรรมสำคัญประกอบด้วย

กลยุทธ์ ที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรการท่องเที่ยว

- พัฒนาศักยภาพและยกระดับคุณค่าของผู้เกี่ยวข้องในชุมชนเพื่อจัดการการท่องเที่ยว โดยสามารถออกแบบการจัดการการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนเป็นหลัก โดยกระบวนการมีส่วนร่วม
- ฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น(นักสื่อความหมาย)
- พัฒนาการจัดระบบความสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวระดับชุมชน ในด้านการจัดการระบบการจัดการผลประโยชน์ และการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวกับชุมชนใกล้เคียง

- พัฒนาเยาวชนให้เข้ามาเรียนรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวชุมชน
- จัดทำหลักสูตรชมชนที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตและวัฒนธรรมของตนเอง
- ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนพัฒนาและบริหารธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจและวิสาหกิจชุมชน

<u>กลยุทธ์ ที่ 2</u> การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริการ

- จัดทำศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวชุมชนด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและด้านการเกษตรระดับโครงข่าย และระดับชุมชน
- ศึกษา รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาของชนเผ่าด้านต่างๆ อาทิ นก พันธุ์ไม้ และสมุนไพรท้องถิ่น
- จัดทำเวปไซต์สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน
- จัดทำพิพิธภัณฑ์ชุมชนและแสดงนิทรรศการพื้นบ้าน
- จัดทำแหล่งพิพิธภัณฑ์ทางธรรมชาติมีชีวิตเฉพาะทาง
- จัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติพิเศษ (Walk trail)

<u>กลยุทธ์ ที่ 3</u> การพัฒนาระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโครงข่าย

- พัฒนาแนวคิดและเป้าหมายในการจัดการท่องเที่ยวชุมชน โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมที่มีศักยภาพที่จะเป็น Magnet โดยเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวอื่นในวงรอบ
- พัฒนาและอนุรักษ์แหล่งต้นน้ำ เพื่อเป็นต้นทุนของการท่องเที่ยว
- สร้างรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรในพื้นที่
- เสนอขายเทศกาลงานประเพณีและกิจกรรม และการเกษตรให้เป็นท่องเที่ยวหลัก
- สร้างความต่อเนื่องและความสม่ำเสมอในการจัด Routing Event Marketing เพื่อให้นักท่องเที่ยวจดจำ และค่านิยมเดินทางท่องเที่ยว
- ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการดูแล รักษา และบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ตามศักยภาพ และโอกาส
- จัดทำมาตรฐานความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และให้มีการบังคับใช้อย่างทั่วถึง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการตลาด (Market Development)

กลยุทธ์ โครงการและกิจกรรมสำคัญประกอบด้วย

กลยุทธ์ ที่ 1 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการตลาด

- พัฒนาระบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์เรื่องการท่องเที่ยวผ่านสื่อที่หลากหลาย ตามความต้องการและความเหมาะสมของการจัดการท่องเที่ยวชุมชน
- จัดทำเวปไซต์สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชน
- จัดทำสื่อการขายที่มุ่งเน้นคุณภาพสินค้าและความหลากหลายให้ตรงกลุ่มเป้าหมายด้านการท่องเที่ยวชนเผ่าและการเกษตร

กลยุทธ์ ที่ 2 การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนและภาคเอกชน

- จัดตั้งบริษัทหรือองค์กรธุรกิจร่วมภาคเอกชนและชุมชน เพื่อเป็นเครือข่ายการจัดการด้านการตลาดสินค้าการท่องเที่ยวด้านชนเผ่าและด้านการเกษตรให้เกิดผลในเชิงปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง
- สร้างโอกาสในการท่องเที่ยวในลักษณะของเครือข่ายเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเฉพาะได้มีโอกาสเรียนรู้
- ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริม และ สนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

แผนงานและโครงการ

เพื่อให้การพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน มีความชัดเจนและสามารถแปลงวิสัยทัศน์การพัฒนาโครงข่าย ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติในระดับโครงการ คณะผู้ดำเนินโครงการได้จัดทำแผนแม่บทในการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนในแต่ละโครงข่ายทั้ง 7 โครงข่าย โดยแต่ละโครงข่ายมีเค้าโครงเรื่องหรือ Theme ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวภายใต้โครงข่าย ดังนี้

1. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-แม่วาง-ทุ่งหลวง- อินทนนท์- แม่แจ่ม-ขุนยวม-แม่สะเรียง กำหนดเค้าโครงเรื่อง (Theme) ว่า "เรียนรู้วิถีชุมชนท่ามกลางขุนเขาอินทนนท์ ชมความงามแห่งดอยแม่อูคอและถ้ำแก้วโกมล"

2. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-แม่กำปอง-ดอยล้าน-ป่าเหมี้ยง-แจ้ซ้อน-เทพเสด็จ-ห้วยฮ่องไคร้-ปางจำปี กำหนดเค้าโครงเรื่อง (Theme) ว่า "ท่องเที่ยววัฒนธรรม ชมความงามธรรมชาติ อาบน้ำแร่ธรรมชาติและเรียนรู้วิถีชุมชน"

3. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-เวียงหริภุญไชย-บ้านทุ่งยาว-หมู่บ้านแกะสลักอำเภอแม่ทา หมู่บ้านถวาย – เวียงกุมกาม กำหนดเค้าโครงเรื่อง (Theme) ว่า "ท่องเมืองโบราณแห่งล้านนา เรียนรู้การรักษาป่าโดยชุมชน อุดหนุนสินค้าหัตกรรม"

4. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-เชียงดาว-ไชยปราการ-ฝาง-แม่อาย-ท่าตอน-แม่จัน-แม่สาย-เชียงราย กำหนดเค้าโครงเรื่อง (Theme) ว่า " การท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าและวิถีเกษตรธรรมชาติบนฐานความรู้ชุมชนท้องถิ่น"

5. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-แม่ริม-สะเมิง-วัดจันทร์-ปาย-แม่ฮ่องสอน กำหนดเค้าโครงเรื่อง (Theme) ว่า "เส้นทางท่องเที่ยวโรแมนติค เรียนรู้การท่องเที่ยวเชิงเกษตร รักษาอัตลักษณ์ท้องถิ่น"

6. โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงราย-เชียงแสน-เชียงของ-เวียงแก่น-ผาตั้ง-ภูชี้ฟ้า-เชียงคำ-พะเยา กำหนดเค้าโครงเรื่อง (Theme) ว่า "ท่องเที่ยว ดินแดนประวัติศาสตร์ล้านนา ไหว้พระธาตุผาเงา ชมทิวทัศน์ และพระอาทิตย์ขึ้นจากขอบฟ้า ภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชน"

7. โครงข่ายการท่องเที่ยวแพร่-น่าน-บ้านหลวง-เชียงม่วน-เชียงคำ-ภูชี้ฟ้า-เชียงราย กำหนดเค้าโครงเรื่อง (Theme) ว่า " การท่องเที่ยวนิเวศธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างยั่งยืน "

ทั้งนี้รายละเอียดเกี่ยวกับแผนงานและโครงการได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

4.4.2. แผนแม่บทการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน

โครงข่ายที่ 1

โครงข่ายเชียงใหม่-แม่วาง-ทุ่งหลวง-อินทนนท์-แม่แจ่ม-ขุนยวม-แม่สะเรียง

แนวคิดการทำจัดทำแผนแม่บท

ส่งเสริมชุมชนที่มีฐานประสบการณ์ และศักยภาพการท่องเที่ยว รวมถึงการที่ชุมชนได้มีการจัดทำแผนการท่องเที่ยวทั้งระยะสั้นและระยาว ตลอดจนเชื่อมโยงไปถึงแผนการพัฒนาพื้นที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ โครงการหลวง และ อุทยานแห่งชาติอินทนนท์ พร้อมทั้งเชื่อมโยงไปสู่แหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน อาทิ ทุ่งดอกบัวตอง ถ้ำแก้วโกมลวัดที่มีศิลปะแบบไทใหญ่และชุมชนบ้านป่าหมากอำเภอแม่สะเรียง เพื่อให้แผนแม่บทชุมชนที่จะเกิดขึ้นเป็นแผนที่เกิดจากความต้องการของชุมชนและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่หลากหลายทางด้านวัฒนธรรมชนเผ่า การเกษตร สถาปัตยกรรม และวิถีชุมชน ให้เกิดรูปแบบการท่องเที่ยวที่อยู่บนฐานความรู้ วิถีชีวิตและภูมิปัญญาวัฒนธรรมชนเผ่าที่มีการบริหารจัดการโดยชุมชน และมีหน่วยงานในพื้นที่ให้การสนับสนุน

เค้าโครงเรื่อง (Theme)

"เรียนรู้วิถีชุมชนท่ามกลางขุนเขาอินทนนท์ ชมความงามแห่งดอยแม่อูคอและถ้ำแก้วโกมล"

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ (Production Development)

เป็นการพัฒนาที่เน้นการพัฒนาด้านสาธารณูปโภคเพื่อสนับสนุนกิจกรรมโครงข่ายการท่องเที่ยว ได้แก่ ศูนย์ข้อมูล ร้านอาหาร ปั๊มน้ำมัน และร้านขายของที่ระลึก รวมถึงการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับชุมชนท่องเที่ยว อาทิ แหล่งบริการข้อมูลให้แก่นักท่องเที่ยวประจำชุมชน บ้านพัก ถนนเข้าชุมชน ที่พัก รวมทั้งการให้คุณค่าและการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการ (Management Development)

การพัฒนาศักยภาพและยกระดับคุณค่าของ "คน" ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแต่ละระดับ เพื่อให้สามารถออกแบบการจัดการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนเป็นหลัก อาทิ กลุ่มนักสื่อความหมายทางธรรมชาติ กลุ่มเยาวชน กลุ่มปราชญ์ชาวบ้าน กลุ่มสตรี

กลุ่มเกษตรกร ตลอดจนกลุ่มแกนนำที่ทำหน้าที่จัดการท่องเที่ยวในชุมชน รวมทั้งการจัดระบบความสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวในระดับชุมชน อาทิ เสริมความรู้เกี่ยวกับการจัดระบบการท่องเที่ยว การจัดสรรผลประโยชน์ และการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นระหว่างชุมชนใกล้เคียงได้

ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการตลาด (Marketing Development)

เป็นการพัฒนาระบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์เรื่องการท่องเที่ยวในพื้นที่บนสื่อที่หลากหลาย อาทิ แผ่นพับ โบชัวร์ วิทยุ โทรทัศน์ ป้ายโฆษณาโดยเน้นความต้องการและความเหมาะสมของการจัดการท่องเที่ยวชุมชน

แผนงานและรายละเอียดการดำเนินโครงการจะนำเสนอตามลำดับของยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ (Production development)

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

โครงการพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมชนเผ่า และด้านการเกษตรในระดับโครงข่ายและระดับชุมชน

หลักการและเหตุผล

อุทยานแห่งชาติอินทนนท์เป็นพื้นที่ที่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่เลือกมาเป็นอันดับต้นๆ รองจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตามแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมต่างๆ ซึ่งจากข้อมูลการท่องเที่ยวในโครงข่ายนี้ชี้ให้เห็นว่านักท่องเที่ยวมักจะเตรียมหาข้อมูลมาก่อน เนื่องจากจุดเด่นของพื้นที่มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศหลายแห่ง ซึ่งบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติอินทนนท์นอกจากจะมีการท่องเที่ยวธรรมชาติแล้ว บริเวณรอบๆ อุทยานและตลอดสองข้างทางสู่อุทยานแล้วยังมีชุมชนของชนเผ่าที่อาศัยอยู่ในพื้นที่สามารถจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรอยู่หลายชุมชน เช่น ชุมชนแม่กลางหลวง และชุมชนผาหมอน ซึ่งชุมชนทั้งสองแห่งมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาเยี่ยมเยือนหลากหลายวิธี อีกทั้งยังมีองค์กรหลายหน่วยงานเข้ามาสนับสนุนพื้นที่ให้มีการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชน หากแต่การจัดการท่องเที่ยวของชุมชนที่มีอยู่เดิมรวมถึงชุมชนใหม่ที่มีแนวคิดจะจัดการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอีกหลายแห่ง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีประชาสัมพันธ์ข้อมูลการท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักแหล่งการท่องเที่ยว ทั้งเชิงนิเวศและวัฒนธรรม ในพื้นที่ทั้งหมด ดังนั้น หากมีการจัดสร้างและพัฒนาศูนย์การท่องเที่ยวระดับโครงข่ายและระดับชุมชนขึ้น จะช่วยให้นักท่องเที่ยวมีข้อมูลการท่องเที่ยวหลาย ด้าน ซึ่งการจัดทำแหล่งข้อมูลการ

ท่องเที่ยวนี้จะช่วยให้ศูนย์บริการข้อมูลท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติอินทนนท์ที่มีอยู่สามารถให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวระดับชุมชนที่มีการจัดการการท่องเที่ยวสามารถสนับสนุนข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงข้อมูล และนำไปสู่การตัดสินใจร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวกับทางชุมชนอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลของโครงข่ายเป็นศูนย์กลางข้อมูลการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ให้กับนักท่องเที่ยว
2. เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบข้อมูลชุมชนของชนเผ่าและกิจกรรมการท่องเที่ยว

กิจกรรม

1. สร้างศูนย์ข้อมูลระดับโครงข่าย

- สำรวจพื้นที่ที่สามารถรับนักท่องเที่ยวที่เตรียมตัวขึ้นไปยังอุทยานแห่งชาติอินทนนท์ และอุทยานแห่งชาติแม่สุรินทร์
- จัดทำแบบแปลนรายละเอียดเพื่อจัดสร้างศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว โดยพัฒนาต่อยอดจากสิ่งที่มีอยู่เดิม คือ ศูนย์ OTOP และศูนย์บริการนักท่องเที่ยว โดยพัฒนาให้มีความทันสมัยมากขึ้น โดยการจัดทำข้อมูลผ่านสื่อที่หลากหลายอาทิ เช่น มัลติมีเดีย ซุ้มนิทรรศการการท่องเที่ยวทั้งเชิงนิเวศน์ และเชิงวัฒนธรรม ชนเผ่า รวมถึงเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมต่อไปยังอำเภอและจังหวัดใกล้เคียงได้ โดยพื้นที่ก่อสร้างให้มีในโครงข่ายจังหวัดเชียงใหม่และที่อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- จัดสร้างศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและด้านการเกษตร
- จัดบริการผู้ให้คำแนะนำ ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรแก่นักท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมประสานไปยังชุมชนท่องเที่ยวได้อย่างครบถ้วน

2. ศูนย์ข้อมูลระดับชุมชน

- ประสานงานกับชุมชนท่องเที่ยวทั้งเครือข่าย เพื่อร่วมวางแนวทางจัดทำข้อมูลชุมชนและข้อมูลการท่องเที่ยวของชุมชนที่สอดคล้องและเหมาะสมกับพื้นที่
- ชุมชนดำเนินการเกี่ยวกับการออกแบบการนำเสนอข้อมูลชุมชนและกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความคงทนถาวร ที่สามารถอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวในชุมชนได้

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 2 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. หน่วยงานหลัก
   - องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่
   - อุทยานแห่งชาติอินทนนท์
   - ชุมชน
   - หน่วยงานเอกชน
2. หน่วยงานรอง
   - องค์การบริหารส่วนตำบล
   - กรมทางหลวง

งบประมาณ

1. ระดับโครงข่าย 40,000,000 บาท
2. ระดับชุมชน 500,000 บาท/ชุมชน จำนวน 4 ชุมชน เป็นเงิน 2,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีศูนย์บริการการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและเกษตร 2 แห่ง บริเวณศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP กม. 9 และศูนย์บริการท่องเที่ยว กม. 31
2. มีศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวระดับชุมชน จำนวน 4 แห่ง
3. นักท่องเที่ยวสามารถรับรู้ข้อมูลเรื่องการท่องเที่ยวผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย

โครงการจัดทำพิพิธภัณฑ์ชุมชนและแสดงนิทรรศการพื้นบ้าน

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากวิถีการดำเนินชีวิตของชนเผ่าบนพื้นที่สูงได้ปรับเปลี่ยนไปทั้งด้านวัฒนธรรม ประเพณีและความเป็นอยู่ไปตามกระแสสังคมยุคบริโภคนิยม จนทำให้คนรุ่นหลังลืมการเรียนรู้วิถีการดำรงชีวิตตามวัฒนธรรมดั้งเดิม แต่หลายชุมชนก็มีความพยายามที่จะดำรงประเพณีวัฒนธรรมเหล่านี้ไม่ให้สูญหายไปด้วยวิธีการที่หลากหลาย การจัดทำพิพิธภัณฑ์และแสดงนิทรรศการพื้นบ้านเป็นอีกหนทางหนึ่งที่ชุมชนจะใช้เป็นสื่อกลางเพื่อบอกเล่าเรื่องราววิถีวัฒนธรรม และความเป็นอยู่ของชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อถ่ายทอดให้กับลูกหลานและผู้ที่มาเยี่ยมเยือนชุมชนได้เป็นอย่างดีตามศักยภาพของชุมชน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อจัดทำพิพิธภัณฑ์ให้ชุมชนได้สืบค้นและเก็บรวบรวมเรื่องราวประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมของตนเองไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อการสืบทอดถึงรุ่นลูกหลาน
2. เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณีของชนเผ่าผ่านเรื่องเล่า ตัวอักษร สิ่งของเครื่องใช้ เครื่องดนตรีรวมถึงการละเล่นในรูปแบบต่างๆ

กิจกรรม

1. สำรวจความต้องการและความพร้อมของชุมชนในการจัดทำพิพิธภัณฑ์ รวมถึงพิจารณาแผนแม่บทชุมชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวประกอบ
2. ร่วมวางแผนกับชุมชนในการศึกษาข้อมูลของชุมชนในด้านประวัติความเป็นมา วัฒนธรรมประเพณี การละเล่น วิถีชีวิต และพิธีกรรมความเชื่อ
3. ออกแบบพิพิธภัณฑ์ชุมชนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชนเผ่า โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
4. จัดสร้างพิพิธภัณฑ์ชุมชนพร้อมทั้งให้ชุมชนร่วมกันหาแนวทางการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ชุมชนให้สามารถคงคุณค่า และสามารถสืบทอดได้อย่างต่อเนื่อง

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 3 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. หน่วยงานหลัก
   - องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่
   - องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
   - อุทยานแห่งชาติอินทนนท์
   - ชุมชน
   - องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง

งบประมาณ 5,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีพิพิธภัณฑ์ที่แสดงถึงวัฒนธรรม วิถีชีวิต ประเพณี ของชนเผ่าที่มีชีวิตในชุมชนที่มีความพร้อม ได้แก่ บ้านผาหมอน และบ้านแม่กลางหลวง
2. ชุมชนสามารถบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ด้วยคนในชุมชนเองได้

โครงการจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการบริการแก่นักท่องเที่ยว

หลักการและเหตุผล

กิจกรรมการบริการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวที่เน้นการเรียนรู้บนวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชนส่วนใหญ่มักเป็นการจัดการให้นักท่องเที่ยวเข้าพักอาศัยในบ้านพักที่จัดเตรียมไว้ในชุมชน เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว แต่บางชุมชนมีการจัดสถานที่พักให้กับนักท่องเที่ยว แต่เมื่อนักท่องเที่ยวมีจำนวนมากขึ้น ทำให้สถานที่พักไม่เพียงพอ รวมถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการที่หลากหลาย ดังนั้น การจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ที่พัก ร้านอาหารและห้องประชุมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว รวมทั้งปรับปรุงสถานที่พักที่มีอยู่ให้ดีขึ้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่หลากหลายให้มากขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อให้ชุมชนมีสิ่งอำนวยความสะดวกสามารถรองรับและให้บริการในด้านการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าที่หลากหลายรูปแบบและคนหลายกลุ่ม เช่น การจัดประชุม สัมมนา การพักแรม กางเต็นท์ เป็นต้น

กิจกรรม

1. ศึกษาข้อมูลของอาคารสถานที่ของชุมชนที่มีอยู่เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการก่อสร้างอาคารเพิ่มเติม
2. ชุมชนร่วมออกแบบสถาปัตยกรรมทั้งห้องประชุม ที่พัก ร้านอาหารที่ไม่แปลกแยกจากวิถีชีวิตที่ชุมชนเป็นอยู่
3. จัดสร้างสถานที่พัก ห้องประชุม ร้านอาหารตามแบบที่ได้กำหนดไว้
4. ศึกษาหาแนวทางการบริหารจัดการ โดยชุมชน ให้เกิดการกระจายรายได้ต่อคนในชุมชนนั้น

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 5 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ชุมชน
2. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
3. องค์การบริหารส่วนตำบล

4. หน่วยงานเอกชน

งบประมาณ 5,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

มีอาคาร และสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สถานที่พัก ร้านอาหาร ห้องประชุม และอื่นๆ สำหรับนักท่องเที่ยวมากขึ้นตามศักยภาพของชุมชน ได้แก่ การสร้างห้องประชุมและที่พัก ในชุมชนแม่กลางหลวงและบ้านผาหมอน ส่วนการพัฒนาที่พักแรม จะดำเนินการในบ้านอ่างกาน้อย และบ้านหนองหล่ม เป็นต้น

โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมของชุมชน

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากเส้นทางคมนาคมเพื่อเข้าสู่ชุมชนท่องเที่ยวบางแห่งยังเป็นถนนลูกรังที่ไม่เอื้อต่อการเดินทางในบางฤดูกาล ดังนั้น การสร้างถนนเพื่อให้เดินทางเข้าสู่ชุมชนจึงเป็นเรื่องจำเป็นต่อสภาพชีวิตและความเป็นอยู่ แต่จะต้องให้คงความเป็นธรรมชาติของการเดินทางเข้าสู่ชุมชน ดังนั้นการสร้างและพัฒนาถนนเฉพาะเท่าที่จำเป็นและคงความเป็นธรรมชาติมากที่สุด จึงเป็นสิ่งที่ต้องรีบดำเนินการในลำดับต้นๆ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าสู่ชุมชนได้โดยสะดวกทุกฤดูกาล

กิจกรรม

1. ศึกษาเส้นทางการคมนาคมเพื่อเข้าสู่ชุมชนที่ไม่สะดวก และกำหนดเส้นทางที่ต้องสร้างและพัฒนา
2. ก่อสร้างเส้นทางคมนาคมตามที่ได้ศึกษา

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 3 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ชุมชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบล

งบประมาณ 8,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

ทางเข้าสู่ชุมชนได้รับการพัฒนาให้นักท่องเที่ยวเดินทางได้สะดวกทุกฤดูกาล

โครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

หลักการและเหตุผล

จากการที่ชุมชนเปิดรับนักท่องเที่ยวมากเกินกว่าศักยภาพที่จะรองรับได้ มักมีปัญหาสำคัญตามมาคือ ขยะที่นักท่องเที่ยวนำมาด้วย อย่างไรก็ตามแม้ว่าการจัดการขยะและของเสียที่ต้องเน้นการจัดการอย่างเป็นรูปธรรมตั้งแต่ระดับครอบครัวไปจนถึงระดับพื้นที่โดยรวม โดยเฉพาะอุทยานฯ มีกฎระเบียบรองรับในการจัดการขยะในระดับหนึ่งแล้วก็ตาม แต่เมื่อมีปริมาณนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ปัญหาขยะจากนอก พื้นที่จึงเป็นปัญหาใหญ่ที่ตามมา ดังนั้นหน่วยงานและชุมชนจึงจำเป็นต้องมีการหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาตั้งแต่การจัดเก็บไปจนถึงการจัดการโดยเฉพาะปลายทางสุดท้าย คือ การให้ขยะย่อยสลายโดยมิให้เกิดปัญหามลพิษขึ้น ดังนั้น หากชุมชนมีเตาเผาขยะที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยจัดการปริมาณขยะได้ในระดับพื้นที่ท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของโครงการ

จัดสร้างเตาเผาเพื่อการจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพสำหรับชุมชนเพื่อป้องกันการเกิดปัญหามลภาวะ

กิจกรรม

1. สำรวจปริมาณขยะที่คาดว่าจะเกิดจากครัวเรือนและนักท่องเที่ยว
2. ให้ความรู้ในการคัดแยกขยะให้แก่คนในชุมชนเพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
3. ดำเนินการคัดแยกขยะที่เกิดจากครัวเรือนและนักท่องเที่ยว พร้อมทั้งหาวิธีการจัดการที่เหมาะสมและไม่ก่อมลพิษต่อชุมชน
4. จัดสร้างเตาเผาขยะในระดับพื้นที่และระดับชุมชน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. อุทยานแห่งชาติแม่สุรินทร์
2. อุทยานแห่งชาติอินทนนท์
3. องค์การบริหารส่วนตำบล

งบประมาณ 10,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. ชุมชนสามารถจัดการขยะมูลฝอยอันเกิดจากครัวเรือนและนักท่องเที่ยวได้
2. มีเตาเผาขยะที่มีประสิทธิภาพ 1 เตา

โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในระดับพื้นที่

หลักการและเหตุผล

การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในระดับพื้นที่เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการเข้ามาใช้บริการการท่องเที่ยวในชุมชนของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะป้ายแนะนำแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในตลอดระยะเส้นทางการเดินทางท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งท่องเที่ยวในโครงข่ายนี้ทุกแห่งจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีป้ายบอกทางที่รูปแบบเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อนำนักท่องเที่ยวไปสู่ชุมชนและสถานที่ต่างๆ ได้สะดวกขึ้นอีกทั้งเป็นมูลเหตุจูงใจให้นักท่องเที่ยวได้ตัดสินใจในการเลือกเข้าไปใช้บริการ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนเพื่อสร้างความสนใจให้นักท่องเที่ยวบนถนนสายหลักในที่เป็นโครงข่ายการท่องเที่ยว
2. เพื่อจัดป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในระดับพื้นที่

กิจกรรม

1. จัดทำป้ายเพื่อบอกเส้นทางเข้าชุมชนรวมถึงกิจกรรมเด่นๆที่น่าสนใจ
2. ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูลระดับโครงข่ายและระดับชุมชนให้สวยงามและมีมาตรฐาน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 1 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ชุมชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง

งบประมาณ 1,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. ป้ายแสดงทางเข้าชุมชนพร้อมทั้งกิจกรรมการท่องเที่ยวของทั้ง 5 แหล่งการท่องเที่ยว
2. ชุมชนมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ที่สวยงามเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว

โครงการสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนในการฟื้นฟูกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรม

หลักการและเหตุผล

ในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนทางด้านวัฒนธรรมและการเกษตร แม้ว่าจะมีจุดเน้นในการให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและเพณีของชนเผ่าแล้ว แต่จุดเน้นอีกด้านหนึ่งของชุมชนเองคือ การอนุรักษ์และรักษาวัฒนธรรมเหล่านี้ไม่ให้สูญหายและสามารถถ่ายทอดไปจนถึงลูกหลาน ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ชุมชนต้องหาแนวทางถ่ายทอดกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมและการเกษตรผ่านวิธีการต่างๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้พร้อมกับการสืบสานประเพณีวิถีชีวิตของชนเผ่ายังดำรงอยู่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนทางด้านวัฒนธรรมให้คงอยู่และเกิดการถ่ายทอดสำหรับคนรุ่นต่อไปได้

กิจกรรม

1. จัดทำปฏิทินวัฒนธรรมของชุมชนในรอบปี
2. สนับสนุนกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมของชุมชนตามปฏิทินรอบปี
3. สนับสนุนให้เกิดการถ่ายทอดวัฒธรรม ประเพณีในรูปแบบต่างๆ อาทิ การสอนจักสาน ย้อมผ้า ทอผ้า การรำดาบ การเขียนบทกลอน (ทา) เป็นต้น

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

ชุมชนในโครงข่ายการท่องเที่ยว

งบประมาณ 3,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. คนในชุมชนเห็นคุณค่า และเกิดความตะหนัก รวมทั้งเกิดจิตสำนึกในการรักษาและถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม
2. คนนอกชุมชนเห็นคุณค่า เข้าใจของวัฒนธรรมชนเผ่า สามารถให้คุณค่าและความหมายที่ถูกต้องได้
3. มีกิจกรรมการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจักสาน ย้อมผ้า ทอผ้า

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวชนเผ่าและการเกษตร

โครงการฝึกอบรมพัฒนาฝีมือกลุ่มสตรีแม่บ้านเรื่องหัตถกรรม

หลักการและเหตุผล

จากการที่กลุ่มสตรีแม่บ้านในพื้นที่มีการรวมตัวกันเพื่อจัดตั้งกลุ่มการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นงานหัตถกรรม จำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวเป็นการสร้างรายได้มาอย่างต่อเนื่องนั้น สิ่งหนึ่งที่ยังไม่เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวในตัวผลิตภัณฑ์คือ การมีการผลิตสินค้าในรูปแบบเดิมไม่เป็นที่ดึงดูดแก่นักท่องเที่ยวเท่าใดนัก ดังนั้นหากกลุ่มสตรีแม่บ้านได้รับการพัฒนาความรู้และฝีมือทางด้านหัตถกรรมให้มีความหลากหลาย ให้นักท่องเที่ยวได้เลือกซื้อตามอรรถประโยชน์ได้มากขึ้น จะทำให้กลุ่มแม่บ้านขายสินค้าและสร้างรายได้มากขึ้นตามไปด้วย

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อฝึกอบรมให้กลุ่มสตรีแม่บ้านในการพัฒนาฝีมือทางด้านหัตถกรรม และสามารถผลิตชิ้นงานหัตถกรรมท้องถิ่นให้เข้ากับยุคสมัยและเป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยว

กิจกรรม

1. ศึกษาดูงานจากกลุ่มหรือองค์กรที่ประสบความสำเร็จทางด้านการผลิตหัตถกรรมให้เป็นของที่ระลึกที่หลากหลาย
2. ฝึกอบรมกลุ่มสตรีแม่บ้านเพื่อให้มีการพัฒนาฝีมือด้านหัตถกรรม เช่น การย้อมผ้า การทอ และสามารถประยุกต์หัตกรรมท้องถิ่นให้เป็นสินค้าที่หลากหลายได้
3. สนับสนุนให้เกิดการถ่ายทอดวัฒนธรรม ประเพณีในรูปแบบต่างๆ เช่น การสอนจักสาน ย้อมผ้า และทอผ้า

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
2. กลุ่มสตรีแม่บ้าน
3. การศึกษานอกโรงเรียน

งบประมาณ 500,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. กลุ่มสตรีแม่บ้านที่มีฝีมือทางด้านหัตถกรรมมีโอกาสเรียนรู้จากการศึกษาดูงานจากแหล่งอื่นที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 2 ครั้ง ต่อปี
2. กลุ่มสตรีแม่บ้านและนักท่องเที่ยวที่สนใจผ่านโครงการฝึกอบรมการจักสาน ย้อมผ้า ทอผ้า รำดาบ และเขียนบทกลอน (ทา) โครงการละ 1 ครั้ง/ปี

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาระบบบริหารจัดการ (Management development)

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวชนเผ่าและการเกษตร

โครงการจัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติพิเศษ

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากชุมชนที่มีการจัดการท่องเที่ยวล้วนแล้วแต่เป็นชุมชนที่ก่อตั้งชุมชนมาเป็นระยะเวลานาน โดยแต่ละชุมชนมีเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่ต่างกัน อาทิ ประวัติความเป็นมาเรื่องราวเกี่ยวกับเส้นทางธรรมชาติ ที่น่าสนใจและมีศักยภาพ ทั้งนี้หากสามารถพัฒนาและยกคุณค่าเรื่องราวเหล่านั้นให้เป็นแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติ จะทำให้ชุมชนและนักท่องเที่ยวได้รู้ถึงคุณค่าของเรื่องราวเหล่านั้นเป็นอย่างดี รวมทั้งจะใช้ความหลากหลายเหล่านี้สร้างทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อจัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติแบบพิเศษ ตามเรื่องราว ประวัติศาสตร์และสภาพพื้นที่ของชุมชนที่เอื้อต่อการศึกษาเรียนรู้
2. เพื่อควบคุมและลดการสูญเสียทรัพยากรในท้องถิ่นจากการกระทำที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ของนักท่องเที่ยว
3. เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แหล่งใหม่ในชุมชน

กิจกรรม

1. รวบรวมเรื่องราวประวัติศาสตร์หรือสภาพพื้นที่ชุมชนที่มีความพิเศษเฉพาะเรื่อง และเลือกกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามจุดเด่นของพื้นที่ เช่น บ้านผาหมอนมีเส้นทางเกี่ยวกับการเสด็จของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีในการสำรวจเส้นทางอินทนนท์ เป็นต้น
2. วางแผนงานจัดสร้างเส้นทางธรรมชาติ และประวัติศาสตร์ (Historical Site & Route) ร่วมกับหน่วยงานและชุมชนที่เกี่ยวข้อง
3. จัดสร้างและปรับปรุงเส้นทางศึกษาธรรมชาติพิเศษพร้อมกับสร้างเรื่องราวที่มีความพิเศษตามจุดเด่นต่างๆ ของทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งศูนย์ข้อมูล และจุดป้ายแสดงข้อมูลการท่องเที่ยว
4. ประเมินผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาปรับปรุงเส้นทางศึกษาธรรมชาติพิเศษ

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 2 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. อุทยานแห่งชาติอินทนนท์
2. ชุมชน
3. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

งบประมาณ 500,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

มีเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ตามเรื่องราวหรือประวัติศาสตร์ของชุมชนอย่าง น้อย ชุมชนละ 1 เส้นทาง

โครงการฝึกอบรมพัฒนาเยาวชนเพื่อเข้ามาเรียนรู้ในเรื่องการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน

หลักการและเหตุผล

เยาวชนเป็นกำลังสำคัญอย่างยิ่งกลุ่มหนึ่งที่จะสืบทอดและขับเคลื่อนงานชุมชนในทุกด้านโดยเฉพาะชุมชนท่องเที่ยวที่เน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการเกษตร ซึ่งจะเป็นการแสดงวิถีชีวิตของชุมชนให้ผู้คนภายนอกได้เรียนรู้ รวมถึงเป็นการอนุรักษ์สิ่งที่มีอยู่ในชุมชนอีกทางหนึ่ง ดังนั้นหากชุมชนมีกระบวนการและวิธีการถ่ายทอดการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนให้กับเยาวชนในรูปแบบต่างๆที่น่าสนใจ ก็จะเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะทำให้เยาวชนเข้ามาร่วมกิจกรรมกับทางชุมชนได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. อบรมพัฒนาเยาวชนในชุมชนเกิดความตระหนักถึงคุณค่า เรื่องราวและของดีของชุมชนที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์
2. เพื่อให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน
3. เพื่อให้เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเห็นคุณค่าของทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในชุมชนของตนเอง

กิจกรรม

1. เพื่อฝึกอบรมเยาวชนในเรื่องการท่องเที่ยวให้กับเยาวชน ผ่านการถ่ายทอดของผู้รู้ แกนนำชุมชน รวมถึงการฝึกปฏิบัติจริง
2. เพื่อจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องวัฒนธรรม การเกษตรและการจัดการท่องเที่ยวให้กับเยาวชน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. องค์การบริหารส่วนตำบล
2. ผู้รู้ท้องถิ่น
3. เยาวชนในชุมชน
4. สถานศึกษาในชุมชน

งบประมาณ 800,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. แต่ละชุมชนท่องเที่ยวมีเยาวชนที่เห็นคุณค่า ความสำคัญของเรื่องราวประวัติศาสตร์ชุมชนและมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนกับกลุ่มแกนนำ
2. มีหลักสูตรท้องถิ่นให้เยาวชนเรียนรู้เรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรม การเกษตรและการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน

โครงการฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

ในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน ย่อมมีผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการท่องเที่ยวจากหลายส่วน นักสื่อความหมายถือได้ว่าเป็นผู้ทำหน้าที่บอกเล่าเรื่องราวของกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชนให้กับนักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักสื่อความหมายควรจะได้เรียนรู้เทคนิค วิธีการและพัฒนาทักษะในการสื่อความหมายอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการพัฒนา ทั้งนี้ หากตนเองผ่านหลักสูตรการอบรมที่เป็นมาตรฐาน ก็จะเป็นนักสื่อความหมายท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพและได้รับการรับรองอย่างถูกต้องตามกฎหมาย สามารถใช้ความรู้ที่ได้รับประกอบอาชีพในการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อฝึกอบรมบุคลากรในชุมชนด้านการท่องเที่ยวให้มีทักษะทั้งด้านการท่องเที่ยวและภาษา โดยแต่ละชุมชนสามารถแนะนำ และให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวได้ตามเรื่องที่ตนเองถนัด

กิจกรรม

1. ประสานงานการจัดทำหลักสูตรนักสื่อความหมายท้องถิ่นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. จัดฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่นตามหลักสูตรที่ได้วางไว้
3. มีการติดตามประเมินผลการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง
4. มอบใบประกาศนักสื่อความหมายท้องถิ่นแก่ผู้ผ่านการอบรมที่ถูกต้องตามกฎหมาย

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ชุมชน
2. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ เขต 1

งบประมาณ 900,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. นักสื่อความหมายเกิดการเรียนรู้ มีทักษะและความชำนาญในการสื่อสารในเรื่องที่ตนเองมีความสนใจมากขึ้น
2. มีนักสื่อความหมายท้องถิ่นที่ถูกต้องตามกฎหมาย

โครงการฝึกอบรมเรื่องกฎหมายท่องเที่ยวในเขตอุทยาน

หลักการและเหตุผล

การประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติใดๆ ก็ตาม จำเป็นอย่างยิ่งที่ชุมชนที่จัดการท่องเที่ยวในชุมชนต้องเรียนรู้กฎหมายอุทยานที่เปิดไว้สำหรับกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้เข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และสามารถจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติโดยลดความขัดแย้ง จึงสมควรจัดให้มีการอบรมเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในชุมชน โดยหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ จึงมีความจำเป็นที่ต้องเร่งดำเนินการ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องกฎหมายการจัดการท่องเที่ยวในเขตอุทยานให้กับชุมชนที่จัดการท่องเที่ยว

กิจกรรม

1. ประสานการจัดการอบรมเรื่องกฎหมายท่องเที่ยวในเขตอุทยานให้กับชุมชนในพื้นที่
2. ฝึกอบรมให้กับชุมชนโดยวิทยากรและเจ้าหน้าที่อุทยานฯ
3. ประเมินผลกระทบในการจัดการท่องเที่ยวร่วมกัน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 3 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. องค์การบริหารส่วนตำบล
2. อุทยานแห่งชาติอินทนนท์
3. นักกฎหมาย

งบประมาณ 300,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

ชุมชนทราบและเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตอุทยาน และสามารถปฏิบัติตามได้โดยไม่เกิดความขัดแย้ง

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริการ

โครงการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนกในภูมิปัญญาปกาเกอะญอ

หลักการและเหตุผล

การดูนกถือเป็นกิจกรรมสำคัญกิจกรรมหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติที่สามารถเชื่อมโยงกับวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชาวปกาเกอะญอมีความเกี่ยวพันธ์กับธรรมชาติ และมีภูมิปัญญาที่ได้สั่งสมมาเป็นเวลานานได้ หากได้รับการจัดการที่ดีโดยให้ชุมชนนำกิจกรรมนี้มาเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจของการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติก็จะเกิดทางเลือกใหม่ต่อการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม หากทำให้กิจกรรมนี้จะเกิดประโยชน์สูงสุดจะต้องรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนกในภูมิปัญญาปกาเกอะญอเพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้นักท่องเที่ยวได้เข้าใจความหมายของความสัมพันธ์ดังกล่าวได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลของนกในภูมิปัญญาปกาเกอะญอ
2. เพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรสิ่งแวดล้อม

กิจกรรม

1. ศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนกในภูมิปัญญาปกาเกอะญอจากปราชญ์ชุมชน
2. สำรวจชนิดของนกในบริเวณพื้นที่ป่าชุมชนและชุมชนปกาเกอะญอใกล้เคียง

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. องค์การบริหารส่วนตำบล
2. อุทยานแห่งชาติอินทนนท์
3. ชมรมดูนกดอยอินทนนท์

งบประมาณ 500,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. หนังสือคู่มือ "การดูนกในภูมิปัญญาปกาเกอะญอ" ที่ประกอบด้วย ชื่อ พันธุ์ ถิ่นที่อยู่ ความสัมพันธ์/เรื่องราวที่เกี่ยวกับปกาเกอะญอ โดยมีทั้งชื่อในภาษาปกาเกอะญอ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ รวมทั้งชื่อทางวิทยาศาสตร์และภาพถ่าย
2. นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ แยกประเภทของนก พร้อมทั้งศึกษาข้อมูลทั้งชื่อปกาเกอะญอ ชื่อพื้นถิ่นและชื่อทางวิทยาศาสตร์
3. จัดทำหนังสือ "คู่มือการดูนกในภูมิปัญญาปกาเกอะญอ"

โครงการเก็บรวบรวมข้อมูลพันธุ์ไม้และสมุนไพรท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

จากการที่ชาวปกาเกอะญอได้อาศัยพันธุ์ไม้และพืชสมุนไพรในป่าเพื่อเป็นอาหารและยารักษาโรคเป็นระยะเวลาหลายชั่วอายุคน สิ่งนี้เป็นภูมิปัญญาที่มีค่าแก่การอนุรักษ์และถ่ายทอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งพืชพรรณมีลักษณะพิเศษและมีเฉพาะถิ่น เป็นสิ่งที่น่าสนใจในการเรียนรู้ ดังนั้นหากชุมชนได้มีการศึกษารวบรวมพันธุ์ไม้ท้องถิ่นไว้อย่างเป็นระบบ จะช่วยให้เกิดการขยายผลการเรียนรู้ให้กับคนในและนอกชุมชนได้เรียนรู้คุณค่าของพืชพรรณและสมุนไพรท้องถิ่นได้อีกทางหนึ่ง

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาเก็บรวบรวมพันธุ์ไม้และสมุนไพรท้องถิ่น
2. เพื่อขยายผลการเรียนรู้ให้กับคนในและนอกชุมชน
3. เพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่

กิจกรรม

1. กำหนดพื้นที่ศึกษารวบรวมพันธุ์ไม้ท้องถิ่น
2. เก็บรวบรวมข้อมูลพันธุ์ไม้ท้องถิ่นในพื้นที่ศึกษา ตลอดจนสอบถามผู้รู้ในท้องถิ่นเกี่ยวกับคุณค่าและการใช้ประโยชน์
3. บันทึกภาพถ่ายพันธุ์ไม้และสมุนไพร
4. ตรวจสอบข้อมูลที่ได้กับผู้รู้ในชุมชน
5. จัดทำคู่มือศึกษาพันธุ์ไม้และสมุนไพรท้องถิ่น

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ชุมชน
2. อุทยานแห่งชาติอินทนนท์

งบประมาณ 300,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ คู่มือพันธุ์ไม้และสมุนไพรท้องถิ่นของชุมชน 1 ชุด

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโครงข่าย

โครงการพัฒนาแนวคิดและการวางเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน

หลักการและเหตุผล

การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนไม่ได้หมายความว่าทุกคนในชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเท่านั้น หากแต่คนในชุมชนจะต้องมีความเข้าใจในการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน ทั้งแนวคิดและเป้าหมายในการจัดการท่องเที่ยว ดังนั้น เพื่อป้องกันความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นจากการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน จึงมีความจำเป็นต้องมีการดำเนินการร่วมกันระหว่างผู้ให้บริการ คือ ชุมชน ไกด์ท้องถิ่น นักสื่อความหมายและนักท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการร่วมกัน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ไกด์ท้องถิ่น นักสื่อความหมาย เยาวชน กลุ่มสตรีแม่บ้านได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนแนวคิดและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
2. เพื่อให้ชุมชนมีกลไกในการจัดการท่องเที่ยวให้เป็นไปตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน

กิจกรรม

1. จัดเวทีสร้างความเข้าใจระหว่างคนในชุมชนและชุมชนเครือข่ายในเรื่องแนวคิด เป้าหมายและวิธีการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคนในชุมชนให้เกิดขึ้น
2. จัดทำโครงสร้างการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยผู้ที่มีส่วนได้เสียในชุมชน เพื่อเป็นกติกาของการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 1 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด
2. องค์การบริหารส่วนตำบล

3. องค์การบริหารชุมชน

งบประมาณ 100,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชนได้เกิดความเข้าใจและมีแนวคิดด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนไปในทิศทางเดียวกัน
2. แต่ละชุมชนท่องเที่ยวมีการพัฒนาโครงสร้างการท่องเที่ยวที่ใช้เป็นกลไกในการบริหารจัดการ

โครงการสร้างรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรในพื้นที่

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากชุมชนในพื้นที่อุทยานแห่งชาติอินทนนท์กว่า 30 ชุมชนเป็นชนเผ่าปกาเกอะญอและม้งซึ่งมีศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยว โดยจะเห็นได้จากการมีวัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ หากแต่องค์ความรู้นี้ยังไม่มีความพร้อมในการจัดการ ดังนั้นควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างพื้นที่ในเรื่องการจัดการท่องเที่ยว เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ บทเรียนและข้อแลกเปลี่ยนเรื่องการท่องเที่ยว เพื่อบันทึกไว้ในการใช้เป็นองค์ความรู้ในระดับพื้นที่ของชุมชนได้ร่วมมือและเอื้อเฟื้อต่อกัน จนสามารถพัฒนาไปถึงการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรในระดับพื้นที่โครงข่ายได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมและชนเผ่าและการเกษตรในพื้นที่

กิจกรรม

1. จัดประชุมหารือชุมชนท่องเที่ยวทั้ง 4 ชุมชนเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชน
2. ศึกษาข้อมูล ศึกษาดูงานรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวลักษณะเครือข่ายชุมชนการท่องเที่ยว และการเกษตรในพื้นที่
3. นำแต่ละชุมชนร่วมกันวางรูปแบบของการบริหารจัดการการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรในพื้นที่
4. กำหนดรูปแบบในการบริหารจัดการเพื่อที่สอดคล้องกับสภาพและวิถีของชนเผ่าและจัดการเส้นทางท่องเที่ยวการเกษตรในพื้นที่

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ผู้นำชุมชน
2. อุทยานแห่งชาติอินทนนท์

3. องค์การบริหารส่วนตำบล

งบประมาณ 300,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีการสร้างและการพัฒนารูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรทั้ง 4 ชุมชนและศูนย์วัฒนธรรมฯ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชนเผ่าและเอื้อประโยชน์ให้กับคนในชุมชน
2. มีชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรในพื้นที่ใกล้เคียง อาทิ บ้านเมืองอาง บ้านสบแอบ บ้านแม่ยะน้อย และบ้านโป่งน้อยใหม่

โครงการศึกษาผลกระทบการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องกรณีศึกษา
โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่- แม่วาง-ทุ่งหลวง-อินทนนท์-แม่แจ่ม-ขุนยวม-แม่สะเรียง

หลักการและเหตุผล

เมื่อมีการจัดการท่องเที่ยวเกิดขึ้นในชุมชนและระดับพื้นที่ อาจมีผลกระทบต่อสภาพธรรมชาติ กายภาพ และวัฒนธรรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งเป็นผลจากตัวนักท่องเที่ยวและผู้จัดการท่องเที่ยวซึ่งบางครั้งอาจตามใจนักท่องเที่ยว ดังนั้นการวัดและประเมินผลการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีการปรับแนวทางการจัดการท่องเที่ยวในหลายๆมิติ อาทิ การให้บริการ การพัฒนาศักยภาพของนักสื่อความหมายท้องถิ่น และการจัดสรรที่พักของแหล่งท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อให้มีการติดตาม ประเมินผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวในพื้นที่ทุกมิติอย่างต่อเนื่องโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในโครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่- แม่วาง-ทุ่งหลวง-อินทนนท์-แม่แจ่ม-ขุนยวม-แม่สะเรียง

กิจกรรม

1. จัดการศึกษา สำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และประมวลผลเกี่ยวกับผลกระทบต่อโครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงใหม่- แม่วาง-ทุ่งหลวง-อินทนนท์-แม่แจ่ม-ขุนยวม-แม่สะเรียง โดยทำการศึกษาแยกตามความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. จัดประชุมนำเสนอ แลกเปลี่ยน ผลกระทบจากการท่องเที่ยวในพื้นที่ทางด้านวัฒนธรรม นิเวศวิทยา การศึกษาธรรมชาติ ฯลฯ จากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด
2. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือเขต 1
3. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

4. อุทยานแห่งชาติ
5. องค์การบริหารส่วนตำบล

งบประมาณ 500,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

ชุมชน หน่วยงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนำเสนอข้อมูลทั้งด้านลบ และด้านบวกเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่และมีแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาด้านการตลาด (Marketing Development)

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาฐานข้อมูลทางด้านการตลาด

โครงการจัดทำเวปไซต์ สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน

หลักการและเหตุผล

การจัดการท่องเที่ยวในลักษณะต่างๆ แม้ว่าจะมีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบที่หลากหลาย หากไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักกิจกรรมการท่องเที่ยวก็ไม่อาจเกิดขึ้นหรือไม่เป็นที่แพร่หลาย วิธีการหนึ่งที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้มากในปัจจุบัน นอกจากสื่อประชาสัมพันธ์อื่นก็คือทางเวปไซต์ ดังนั้นหากมีการพัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์ทางสื่อนี้ให้เป็นระบบ จะสามารถช่วยให้การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี และส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวกับชุมชนมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อจัดทำเวปไซต์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชน เพื่อสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

กิจกรรม

1. รวมรวมข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชนจากแหล่งต่างๆ
2. วิเคราะห์ ปรับปรุงข้อมูล และจัดทำฐานข้อมูลการท่องเที่ยว
3. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวประเภท เวปไซด์ รวมทั้งสื่อประชาสัมพันธ์เสริมอื่น เช่น แผ่นพับ เป็นต้น

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

4. อุทยานแห่งชาติ

งบประมาณ 300,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. นักท่องเที่ยวได้รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวของชุมชนผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทต่างๆ จำนวนร้อยละ 50 ของผู้เข้าชม
2. มีผู้สนใจเข้าท่องเที่ยวในพื้นที่เส้นทางท่องเที่ยวที่เป็นเป้าหมาย ร้อยละ 40 ของผู้รับรู้ข่าวสาร

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาฐานเครือข่ายความร่วมมือชุมชนและภาคเอกชน

โครงการสร้างเครือข่ายธุรกิจและการจัดการการท่องเที่ยวร่วมกับภาคเอกชนสำหรับโครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่- แม่วาง-ทุ่งหลวง-อินทนนท์-แม่แจ่ม-ขุนยวม-แม่สะเรียง

หลักการและเหตุผล

ในการทำงานจัดการท่องเที่ยวในระดับพื้นที่และชุมชนจำเป็นจะต้องมีการทำงานร่วมกันไม่เฉพาะชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่เท่านั้น หน่วยงานภายนอก เช่น บริษัทเอกชนควรเข้ามีส่วนร่วมเชื่อมโยงธุรกิจการจัดการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพด้วย เนื่องจากหน่วยงานภายนอกมีเครื่องมือ ทุน วิธีการและเทคโนโลยีที่ชุมชนยังขาด หากมีการร่วมมือกันวางแนวทางเพื่อจัดการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ จะช่วยให้การท่องเที่ยวในพื้นที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวมากขึ้น และยังช่วยให้เกิดการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมในทุกภาคส่วนอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจการท่องเที่ยวร่วมกับภาคเอกชน รัฐ และชุมชน สำหรับโครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่- แม่วาง-ทุ่งหลวง-อินทนนท์-แม่แจ่ม-ขุนยวม-แม่สะเรียง

กิจกรรม

1. จัดประชุมแลกเปลี่ยนและหาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐเอกชน
2. จัดทำแผนความร่วมมือ เครือข่ายธุรกิจและจัดการการท่องเที่ยวระหว่างหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้อง
3. ดำเนินการตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน พร้อมทั้งมีการประเมินและติดตามการดำเนินงานเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลในโครงข่าย
2. ชุมชน
3. อุทยานแห่งชาติ

งบประมาณ 300,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. เกิดรูปแบบและแนวทางการจัดการท่องเที่ยวระหว่างชุมชน รัฐและเอกชน เช่น จัดตั้งบริษัททท่องเที่ยว ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวหรือสร้างกฎ กติกาในการท่องเที่ยวในพื้นที่ เป็นต้น
2. เกิดการกระจายรายได้สู่ทุกภาคส่วนอย่างเป็นธรรม

โครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นของ
โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่- แม่วาง-ทุ่งหลวง-อินทนนท์-แม่แจ่ม-ขุนยวม-แม่สะเรียง

หลักการและเหตุผล

การจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้ไม่เพียงแต่ให้การบริหารจัดการโดยชุมชนเท่านั้น หากต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาร่วมจัดการการท่องเที่ยวด้วย โดยเฉพาะหากสามารถบรรจุเรื่องการท่องเที่ยวเป็นแผนยุทธศาสตร์ของพื้นที่ได้ จะสามารถสร้างความยั่งยืนให้เกิดขึ้น ดังนั้นทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวควรมีการหารือ แลกเปลี่ยนและต้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนงานด้านการจัดการท่องเที่ยวร่วมกัน จะทำให้การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนยั่งยืนและต่อเนื่องสืบไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อกำหนดแผนงานด้านการท่องเที่ยวเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่องค์กรท้องถิ่นให้การสนับสนุน และต้องบรรจุไว้เป็นแผนยุทธศาสตร์ระดับพื้นที่ของโครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-แม่วาง-ทุ่งหลวง-อินทนนท์-แม่แจ่ม-ขุนยวม-แม่สะเรียง

กิจกรรม

1. ประสานงานหน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอข้อมูลและแนวทางการท่องเที่ยว ที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างทั่วถึง
2. จัดทำยุทธศาสตร์ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. เสนอแผนยุทธศาสตร์ในเรื่องการท่องเที่ยวต่อหน่วยงานท้องถิ่นที่เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาพื้นที่

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. อุทยานแห่งชาติ
2. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง
3. การศึกษานอกโรงเรียน
4. ชุมชน

งบประมาณ 300,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

หน่วยงานท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล กศน. พัฒนาชุมชนฯลฯ บรรจุแผนพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นแผนยุทธศาสตร์หนึ่งของหน่วยงานของตนและให้การสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนโดยมีการประเมินและติดตามผลร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตามเพื่อให้เห็นภาพรวมของโครงการ/กิจกรรมรวมถึงดัชนีชี้วัดความสำเร็จของโครงการและงบประมาณในการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่- แม่วาง-ทุ่งหลวง-อินทนนท์-แม่แจ่ม-ขุนยวม-แม่สะเรียง จึงได้สรุปภาพรวมดังกล่าวได้ดังนี้

ตารางที่ 3 ยุทธศาสตร์โครงข่ายที่ 1

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ (Product Development)

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
1. โครงการพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและด้านการเกษตรในระดับโครงข่ายและระดับชุมชน **ศูนย์ข้อมูลระดับโครงข่าย** ● สำรวจพื้นที่ที่สามารถรับนักท่องเที่ยวที่เตรียมตัวขึ้นไปยังอุทยานแห่งชาติอินทนนท์ ● จัดทำแบบแปลนรายละเอียดเพื่อจัดสร้างศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว โดยพัฒนาต่อยอดจากสิ่งที่มีอยู่เดิม คือ ศูนย์ OTOP และศูนย์บริการนักท่องเที่ยว โดยพัฒนาให้มีความทันสมัยมากขึ้นโดยการจัดทำข้อมูลผ่านสื่อที่หลากหลาย ● จัดสร้างศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตร ● จัดบริการผู้ให้คำแนะนำ ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและด้านการเกษตรแก่นักท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมประสานไปยังชุมชนท่องเที่ยวได้อย่างครบถ้วน	- มีศูนย์บริการการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและเกษตร 2 แห่ง บริเวณศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP กม. 9 และศูนย์บริการท่องเที่ยว กม. 31 , - มีศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวระดับชุมชน จำนวน 5 แห่ง - นักท่องเที่ยวสามารถรับรู้ข้อมูลเรื่องการท่องเที่ยวผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย	-องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ -อุทยานแห่งชาติอินทนนท์ -ชุมชน -หน่วยงานเอกชน -อบต -กรมทางหลวง	❋	❋			42,000,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
ศูนย์ข้อมูลระดับชุมชน ● ประสานงานกับชุมชนท่องเที่ยวทั้งเครือข่าย เพื่อร่วมวางแนวทางจัดทำข้อมูลชุมชนและข้อมูลการท่องเที่ยวของชุมชนที่สอดคล้องและเหมาะสมกับพื้นที่ ● ชุมชนดำเนินการเกี่ยวกับการออกแบบการนำเสนอข้อมูลชุมชนและกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความคงทนถาวรที่สามารถอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวในชุมชนได้							
2. โครงการจัดทำพิพิธภัณฑ์ชุมชนและแสดงนิทรรศการพื้นบ้าน 1. สำรวจความต้องการและความพร้อมของชุมชนในการจัดทำพิพิธภัณฑ์ รวมถึงพิจารณาแผนแม่บทชุมชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวประกอบ 2. ร่วมวางแผนกับชุมชนในการศึกษาข้อมูลของชุมชนในด้านประวัติความเป็นมา วัฒนธรรมประเพณี การละเล่น วิถีชีวิต และพิธีกรรมความเชื่อ 3. ออกแบบพิพิธภัณฑ์ชุมชนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชนเผ่า โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน 4. จัดสร้างพิพิธภัณฑ์ชุมชนพร้อมทั้งให้ชุมชนร่วมกันหาแนวทางการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ชุมชนให้สามารถคงคุณค่า สามารถสืบทอดอย่างต่อเนื่อง	- มีพิพิธภัณฑ์ที่แสดงถึงวัฒนธรรม วิถีชีวิต ประเพณี ของชนเผ่าที่มีชีวิตในชุมชนที่มีความพร้อม ได้แก่ บ้านผาหมอน และบ้านแม่กลางหลวง - ชุมชนสามารถบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ด้วยคนในชุมชนเองได้	- องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ -องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน - อุทยานแห่งชาติอินทนนท์ - ชุมชน - องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง	❋	❋	❋		5,000,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
3. โครงการจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการบริการแก่นักท่องเที่ยว 1. ศึกษาข้อมูลของอาคารสถานที่ของชุมชนที่มีอยู่เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการก่อสร้างอาคารเพิ่มเติม 2. ชุมชนออกแบบสถาปัตยกรรมทั้งห้องประชุม ที่พัก ร้านอาหารที่ไม่แปลกแยกจากวิถีชีวิตที่ชุมชนเป็นอยู่ 3. จัดสร้างสถานที่พัก ห้องประชุม ร้านอาหารตามแบบที่ได้กำหนดไว้ 4. ศึกษาหาแนวทางการบริหารจัดการโดยชุมชน ให้เกิดการกระจายรายได้ต่อคนในชุมชนนั้น	- มีอาคาร สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สถานที่พัก ร้านอาหาร ห้องประชุม และที่พัก สำหรับนักท่องเที่ยวมากขึ้นตามสภาพของชุมชน เช่น แม่กลางหลวงและบ้านผาหมอนเน้น ส่วนบ้านอ่างกาน้อย และบ้านหนองหล่ม เน้นพัฒนาที่พักแรม	- ชุมชน - องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน - องค์การบริหารส่วนตำบล -หน่วยงานเอกชน	❋	❋	❋	❋	5,000,000 บาท
4. โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมของชุมชน 1. ศึกษาเส้นทางการคมนาคมเพื่อเข้าสู่ชุมชนที่ไม่สะดวก และกำหนดเส้นทางที่ต้องสร้างและพัฒนา 2. จัดสร้างเส้นทางคมนาคมตามที่ได้ศึกษา	เส้นทางเข้าสู่ชุมชนได้รับการพัฒนาให้นักท่องเที่ยวเดินทางได้สะดวกทุกฤดูกาล	- ชุมชน - องค์การบริหารส่วนตำบล	❋	❋	❋		8,000,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
5. โครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอย 1. สำรวจปริมาณขยะที่คาดว่าจะเกิดจากครัวเรือนและนักท่องเที่ยว 2. ให้ความรู้ในการคัดแยกขยะให้แก่คนในชุมชนเพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง 3. ดำเนินการคัดแยกขยะที่เกิดจากครัวเรือนและนักท่องเที่ยว พร้อมทั้งหาวิธีการ จัดการที่เหมาะสมและไม่ก่อมลพิษต่อชุมชน 4. จัดสร้างเตาเผาขยะในระดับพื้นที่และระดับชุมชน	- ชุมชนสามารถจัดการขยะมูลฝอยอันเกิดจากครัวเรือนและนักท่องเที่ยวได้ - มีเตาเผาขยะ 1 เตา	- อุทยานแห่งชาติแม่สุรินทร์ - อุทยานแห่งชาติอินทนนท์ - องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง	❋	❋	❋	❋	10,000,000 บาท
6. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูล 1. จัดทำป้ายเพื่อบอกเส้นทางเข้าชุมชนรวมถึงกิจกรรมเด่นๆที่น่าสนใจ 2. ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูลระดับโครงข่ายและระดับชุมชนให้สวยงามและมีมาตรฐาน	- มีป้ายแสดงทางเข้าชุมชนพร้อมทั้งกิจกรรมการท่องเที่ยวของทั้ง 5 แหล่งการท่องเที่ยว - ชุมชนมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ที่สวยงาม เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว	- ชุมชน - องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง	❋				1,000,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
7. โครงการสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนในการฟื้นฟูกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรม 1. จัดทำปฏิทินวัฒนธรรมของชุมชนในรอบปี 2. สนับสนุนกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมของชุมชนตามปฏิทินรอบปี 3. สนับสนุนให้เกิดการถ่ายทอดวัฒนธรรม ประเพณีในรูปแบบต่างๆ อาทิ การสอนจักสาน ย้อมผ้า ทอผ้า การรำดาบ การเขียนบทกลอน (ทา) เป็นต้น	- คนในชุมชนเห็นคุณค่า และเกิดความตระหนัก รวมทั้งเกิดจิตสำนึกในการรักษาและถ่ายทอดวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม - คนนอกชุมชนเห็นคุณค่าเข้าใจของวัฒนธรรมชนเผ่าสามารถให้คุณค่าและความหมายที่ถูกต้องได้ - มีกิจกรรมการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจักสาน ย้อมผ้า ทอผ้า รำดาบ การเขียนบทกลอน (ทา)	- ชุมชนในโครงข่ายการท่องเที่ยว	❋	❋	❋	❋	3,000,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
8. โครงการฝึกอบรมพัฒนาฝีมือกลุ่มสตรีแม่บ้านเรื่องหัตถกรรม 1. ศึกษาดูงานจากกลุ่มหรือองค์กรที่ประสบความสำเร็จทางด้านการผลิตหัตถกรรมให้เป็นของที่ระลึกที่หลากหลาย 2. ฝึกอบรมกลุ่มสตรีแม่บ้านเพื่อให้มีการพัฒนาฝีมือด้านหัตถกรรม เช่น การ ย้อมผ้า การทอ และสามารถประยุกต์หัตกรรมท้องถิ่นให้เป็นสินค้าที่หลากหลายได้ 3. สนับสนุนให้เกิดการถ่ายทอดวัฒนธรรม ประเพณีในรูปแบบต่างๆ เช่น การสอนจักสาน ย้อมผ้า และทอผ้า	- กลุ่มสตรีแม่บ้านที่มีฝีมือทางด้านหัตถกรรมได้มีโอกาสเรียนรู้ ศึกษาดูงานจากแหล่งอื่น จำนวน 2 ครั้ง ต่อ ปี - โครงการฝึกอบรมการจักสาน ย้อมผ้า และทอผ้า ให้แก่คนในชุมชน และนักท่องเที่ยวที่สนใจ โครงการละ 1 ครั้ง/ปี	- กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน - กลุ่มสตรีแม่บ้าน - การศึกษานอกโรงเรียน	❋	❋	❋	❋	500,000 บาท

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ (Management Development)

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
1. โครงการจัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติพิเศษ 1. รวบรวมข้อมูลเรื่องราวประวัติศาสตร์หรือสภาพพื้นที่ชุมชนที่มีความพิเศษเฉพาะเรื่องและเลือกกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามจุดเด่นของพื้นที่ เช่นบ้านผาหมอนมีเส้นทางเกี่ยวกับการเสด็จของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีในการสำรวจเส้นทางอินทนนท์ เป็นต้น 2. วางแผนการจัดสร้างเส้นทางธรรมชาติ และประวัติศาสตร์ (Historical Site & Route) ร่วมกับหน่วยงานและชุมชนที่เกี่ยวข้อง 3. จัดสร้างและปรับปรุงเส้นทางศึกษาธรรมชาติพิเศษพร้อมกับสร้างเรื่องรวมที่มีความพิเศษตามจุดเด่นต่างๆ ของทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้ง จุดป้ายแสดงข้อมูลการท่องเที่ยว 4. ประเมินผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาปรับปรุงเส้นทางศึกษาธรรมชาติพิเศษ	- มีเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ตามเรื่องราวหรือประวัติศาสตร์ของชุมชนอย่างน้อยชุมชนละ 1 เส้นทาง	- อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ - ชุมชน - องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	❋	❋			500,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
2. โครงการฝึกอบรมพัฒนาเยาวชนเพื่อเข้ามาเรียนรู้ในเรื่องการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน 1. เพื่อฝึกอบรมในเรื่องการท่องเที่ยว ผ่านการถ่ายทอดของผู้รู้ แกนนำชุมชน รวมถึงการฝึกปฏิบัติจริง 2. เพื่อจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องวัฒนธรรม การเกษตรและการจัดการท่องเที่ยวให้กับเยาวชน	- แต่ละชุมชนท่องเที่ยวเกิดเยาวชนที่เห็นคุณค่า ความสำคัญของเรื่องราวประวัติศาสตร์ชุมชน และมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนกับกลุ่มแกนนำ - มีหลักสูตรท้องถิ่นให้เยาวชนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต วัฒนธรรม การเกษตร และการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน	- องค์การบริหารส่วนตำบล - ผู้รู้ท้องถิ่น - เยาวชนในชุมชน - สถานศึกษาในชุมชน	❋	❋	❋	❋	800,000 บาท
3. โครงการฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่น 1. ประสานงานการจัดทำหลักสูตรนักสื่อความหมายท้องถิ่นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2. จัดฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่นตามหลักสูตรที่ได้วางไว้ 3. มีการติดตามประเมินผลการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง 4. มอบใบประกาศนักสื่อความหมายท้องถิ่นแก่ผู้ผ่านการอบรมที่ถูกต้องตามกฎหมาย	- นักสื่อความหมายมีความสามารถจนเกิดการเรียนรู้ ตลอดจนมีทักษะความชำนาญในการสื่อสารในเรื่องที่ตนเองมีความสนใจมากขึ้น - มีนักสื่อความหมายท้องถิ่นที่ถูกต้องตามกฎหมาย	- ชุมชน - การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	❋	❋	❋	❋	900,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
4. โครงการฝึกอบรมเรื่องกฎหมายท่องเที่ยวในเขตอุทยาน 1. ประสานการจัดการอบรมเรื่องกฎหมายท่องเที่ยวในเขตอุทยานให้กับชุมชนในพื้นที่ 2. ฝึกอบรมให้กับชุมชนโดยวิทยากรและเจ้าหน้าที่อุทยานฯ 3. ประเมินผลกระทบในการจัดการท่องเที่ยวร่วมกัน	- ชุมชนทราบและเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในเขตอุทยานและสามารถปฏิบัติตามได้โดยไม่เกิดความขัดแย้ง	-องค์การบริการส่วนตำบล -อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ - นักกฎหมาย	❋	❋	❋		300,000 บาท
5. โครงการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนกในภูมิปัญญาปกาเกอะญอ 1. ศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนกในภูมิปัญญาปกาเกอะญอจากปราชญ์ชุมชน 2. สำรวจชนิดของนกในบริเวณพื้นที่ป่าชุมชนและชุมชนปกาเกอะญอใกล้เคียง	- หนังสือคู่มือ"การดูนกในภูมิปัญญาปกาเกอะญอ" ที่ประกอบด้วย ชื่อ พันธุ์ ถิ่นที่อยู่ ความสัมพันธ์/เรื่องราวที่เกี่ยวกับปกาเกอะญอ โดยมีทั้งชื่อในภาษาปกาเกอะญอ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ รวมทั้งชื่อวิทยาศาสตร์ และภาพถ่าย - นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ แยกประเภทของนก พร้อมทั้งศึกษาข้อมูลทั้งชื่อปกาเกอะญอ ชื่อพื้นถิ่นและชื่อวิทยาศาสตร์ - จัดทำหนังสือ "คู่มือการดูนกในภูมิปัญญาปกาเกอะญอ"	-องค์การบริการส่วนตำบล -อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ - ชมรมดูนกดอยอินทนนท์	❋	❋	❋	❋	500,000 บาท

สำนักงานหอพรรณไม้ หอสมุดงานวิจัย

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
6. โครงการเก็บรวบรวมข้อมูลพันธุ์ไม้และสมุนไพรท้องถิ่น 1. กำหนดพื้นที่ศึกษารวบรวมพันธุ์ไม้ท้องถิ่น 2. เก็บรวบรวมข้อมูลพันธุ์ไม้ท้องถิ่นในพื้นที่ศึกษา ตลอดจนสอบถามผู้รู้ในท้องถิ่นเกี่ยวกับคุณค่าและการใช้ประโยชน์ 3. บันทึกภาพถ่ายพันธุ์ไม้และสมุนไพร 4. ตรวจสอบข้อมูลที่ได้กับผู้รู้ในชุมชน 5. จัดทำคู่มือศึกษาพันธุ์ไม้และสมุนไพรท้องถิ่น	- มีคู่มือพันธุ์ไม้และสมุนไพรท้องถิ่นของชุมชน 1 ชุด	- ชุมชน - อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์	❋	❋	❋	❋	300,000 บาท
7. โครงการพัฒนาแนวคิดและการวางเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน 1. จัดเวทีสร้างความเข้าใจระหว่างคนในชุมชนและชุมชนเครือข่ายในเรื่องแนวคิด เป้าหมายและวิธีการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคนในชุมชนให้เกิดขึ้น 2. จัดทำโครงสร้างการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยผู้ที่มีส่วนได้เสียในชุมชน เพื่อเป็นกติกาของการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชน	- ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชนได้เกิดความเข้าใจและมีแนวคิดด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนไปในทิศทางเดียวกัน - แต่ละชุมชนท่องเที่ยวมีการพัฒนาโครงสร้างการท่องเที่ยวที่ใช้เป็นกลไกในการบริหารร่วมกัน	-องค์การบริหารส่วนจังหวัด -องค์การบริหารส่วนตำบล - ชุมชน	❋				100,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
8. โครงการสร้างรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและด้านการเกษตรในพื้นที่ 1. จัดประชุมหารือชุมชนท่องเที่ยวทั้ง 4 ชุมชน เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชน 2. ศึกษาข้อมูล ศึกษาดูงานรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวลักษณะเครือข่ายชุมชนการท่องเที่ยว และการเกษตรในพื้นที่ 3. แกนนำแต่ละชุมชนร่วมกันวางรูปแบบของการบริหารจัดการการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรในพื้นที่ 4. กำหนดรูปแบบในการบริหารจัดการเพื่อที่สอดคล้องกับสภาพและวิถีของชนเผ่าและจัดการเส้นทางท่องเที่ยวการเกษตรในพื้นที่	- มีการสร้างและการพัฒนารูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรทั้งชุมชนและศูนย์วัฒนธรรมฯที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชนเผ่าและเอื้อประโยชน์ให้กับคนในชุมชน - มีชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรในพื้นที่ใกล้เคียง เช่น บ้านเมืองอาง บ้านสบแอบ บ้านแม่ยะน้อย บ้านโป่งน้อยใหม่ อ.แม่วาง	- ผู้นำชุมชน - อุทยานฯ - องค์การบริหารส่วนตำบล	❋	❋	❋	❋	300,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
9. โครงการศึกษา ผลกระทบการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง 1. จัดการศึกษา สำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และประมวลผลเกี่ยวกับผลกระทบต่อโครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่- จอมทอง-สบแอบ-ผาหมอน-แม่กลางหลวง-อ่างกาน้อย-อินทนนท์ โดยทำการศึกษาแยกตามความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2. จัดประชุมนำเสนอ แลกเปลี่ยน ผลกระทบจากการท่องเที่ยวในพื้นที่ทางด้านวัฒนธรรม นิเวศวิทยา การศึกษาธรรมชาติ ฯลฯ จากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว	- ชุมชน หน่วยงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนำเสนอข้อมูลทั้งด้านลบและบวกเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่และมีแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	- องค์การบริหารส่วนจังหวัด - การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ เขต 1 - องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน - อุทยานแห่งชาติ - องค์การบริหารส่วนตำบล	❋	❋	❋	❋	500,000 บาท

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการตลาด (Marketing Development)

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
1. โครงการจัดทำเวปไซต์ สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน 1. รวมรวมข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชนจากแหล่งต่างๆ 2. วิเคราะห์ ปรับปรุงข้อมูล และจัดทำฐานข้อมูลการท่องเที่ยว 3. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวประเภทเวปไซต์ รวมทั้งสื่อ ประชาสัมพันธ์เสริมอื่น เช่น แผ่นพับ เป็นต้น	- นักท่องเที่ยวได้รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวของชุมชนผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทต่างๆ จำนวนร้อยละ 50 ของผู้เข้าชม - มีผู้สนใจเข้าท่องเที่ยวในพื้นที่เป้าหมาย ร้อยละ 40 ของผู้รับรู้ข่าวสาร	- องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ - องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน - การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย - อุทยานแห่งชาติ	❋	❋	❋	❋	300,000 บาท
2. โครงการสร้างเครือข่ายธุรกิจและการจัดการการท่องเที่ยวร่วมกับภาคเอกชนสำหรับโครงข่ายการท่องเที่ยว 1. จัดประชุมแลกเปลี่ยนและหาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐเอกชน 2. จัดทำแผนความร่วมมือ เครือข่ายธุรกิจและจัดการการท่องเที่ยวระหว่างหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้อง	- เกิดรูปแบบและแนวทางการจัดการท่องเที่ยวระหว่างชุมชน รัฐและเอกชน เช่น จัดตั้งบริษัทท่องเที่ยว ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวหรือสร้างกฎ กติกาในการท่องเที่ยวในพื้นที่ - เกิดการกระจายรายได้สู่ทุกภาคส่วนอย่างเป็นธรรม	- องค์การบริหารส่วนตำบลในโครงข่าย - อุทยานแห่งชาติ - หน่วยงานเอกชน	❋	❋	❋	❋	300,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
3. ดำเนินการตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน พร้อมทั้งมีการประเมินและติดตามการดำเนินงานเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง							
3. โครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นโครงข่ายการท่องเที่ยว 1. ประสานงานหน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอข้อมูลและแนวทางการท่องเที่ยว ที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างทั่วถึง 2. จัดทำยุทธศาสตร์ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3. เสนอแผนยุทธศาสตร์ในเรื่องการท่องเที่ยวต่อหน่วยงานท้องถิ่นที่เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาพื้นที่	- หน่วยงานท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล กศน. พัฒนาชุมชนฯลฯ บรรจุแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นแผนยุทธศาสตร์หนึ่งของพื้นที่ที่พร้อมให้การสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนและมีการประเมินและติดตามผลร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	- อุทยานแห่งชาติ - องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง - การศึกษานอกโรงเรียน - ชุมชน	❋	❋	❋	❋	300,000 บาท

แผนแม่บทการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน

โครงข่ายที่ 2

เส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-แม่กำปอง-ดอยล้าน-ป่าเหมี้ยง-แจ้ซ้อน-เทพเสด็จ ห้วยฮ่องไคร้-ปางจำปี

แนวคิดการจัดทำแผนแม่บท

โครงข่ายการท่องเที่ยวมีความหลากหลายเชื่อมโยงหมู่บ้านชุมชนท่องเที่ยวไปสู่จุดชมวิวดอยล้านและวิถีชีวิตไร่เมี่ยง (ชา) รวมทั้งการแช่น้ำแร่ในอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน แล้วเดินทางวนกลับผ่านหมู่บ้านที่มีการจัดการทรัพยากรโดยเฉพาะป่าและต้นน้ำ โดยชุมชนนอกจากนั้นยังสามารถศึกษาโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริห้วยฮ่องไคร้ เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในลักษณะของโครงข่าย เพื่อให้เกิดการพัฒนาการบริหารจัดการและการดำเนินงานด้านการตลาดสินค้าการท่องเที่ยว โดยเร่งพัฒนาความรู้ ภูมิปัญญา การจัดการของชุมชนท้องถิ่นโดยกระบวนการมีส่วนร่วม ในลักษณะของคณะกรรมการ รวมทั้งมีการจัดทำแผนท่องเที่ยวตามปฏิทินของแหล่งท่องเที่ยวในโครงข่ายบนฐานความรู้ วิถีชีวิตและภูมิปัญญาของชนเผ่าที่บริหารจัดการโดยชุมชน และความร่วมมือของภาคีการพัฒนา ในการทำให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่

เค้าโครงเรื่อง (Theme)

"ท่องเที่ยววัฒนธรรม ชมความงามธรรมชาติ อาบน้ำแร่ธรรมชาติและเรียนรู้วิถีชุมชน"

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ (Tourism Production Development)

มุ่งเป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะแหล่งบริการข้อมูลนักเที่ยวในภาพรวมของโครงข่ายการท่องเที่ยว เช่น การแหล่งเรียนรู้กลุ่มชาติพันธุ์และวนเกษตรธรรมชาติ การอำนวยความสะดวกด้านที่พัก การจัดระบบสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ พร้อมทั้งบริการด้านความรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน เช่น การเปิดและพัฒนาเส้นทางศึกษาธรรมชาติให้เป็นลักษณะ Looping รวมทั้งมีศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นและวนเกษตรป่าเมี่ยง

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการ (Management Development)

มุ่งเป็นการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโดยเฉพาะการพัฒนาด้านความรู้ภูมิปัญญา การจัดการของชุมชนท้องถิ่น และเน้นการมีส่วนร่วม ที่มุ่งการพัฒนาไปที่ "คน" เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาในลักษณะของการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน เช่น การพัฒนาศักยภาพการบริหารการจัดการในชุมชน จัดตั้งกลุ่มหรือคณะทำงานการท่องเที่ยวในระดับหมู่บ้าน และในระดับโครงข่ายการท่องเที่ยว เป็นต้น

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการตลาด (Marketing Development)

มุ่งเป็นการพัฒนาองค์ประกอบสำคัญด้านการตลาดโดยเฉพาะด้านการประสานงานเพื่อบริหารจัดการด้านการตลาดในระดับชุมชน และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการตลาด การพัฒนาระบบสื่อประชาสัมพันธ์เรื่องการท่องเที่ยวผ่านสื่อที่หลากหลาย เช่น แผ่นพับ วิทยุ โทรทัศน์ ป้ายโฆษณา เวปไซต์รวมทั้งการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชน เอกชน และภาครัฐให้เอื้อต่อระบบตลาดการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product Development)
กลยุทธ์ที่ 1 : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

โครงการพัฒนาศูนย์บริการการท่องเที่ยวกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมเกษตรธรรมชาติ

หลักการและเหตุผล

ชุมชนภายใต้โครงข่ายมีความหลากหลายด้านชาติพันธุ์และวิถีการดำรงชีวิต บ้านแม่กำปอง บ้านป๊อก บ้านปางจำปี บ้านปางอั้น บ้านห้วยผาตื่น และบ้านป่าสักงาม รวมไปถึงศูนย์ศึกษาและพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ ซึ่งในแต่ละแห่งล้วนมีจุดเด่นในการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน หากโครงข่ายการคมนาคมจะได้รับการพัฒนาในอนาคต แต่ยังไม่มีผลในทางบวกกับในพื้นที่ เนื่องจากโครงข่ายดังกล่าวยังขาดแหล่งบริการข้อมูลข่าวสารของแต่ละหมู่บ้าน โดยเฉพาะแหล่งบริการความสะดวกทั้งในด้านข้อมูล อาหาร เครื่องดื่ม หรือจุดพักรถระหว่างเดินทาง รวมไปถึงความต้องการในการนำเสนอจุดเด่นในการท่องเที่ยวของแต่ละหมู่บ้าน สิ่งเหล่านี้ยังไม่สามารถสะท้อนศักยภาพของแต่ละโครงข่าย โดยเฉพาะจุดเด่นด้านวิถีชีวิตของกลุ่มคนแต่ละหมู่บ้าน ความเชื่อมโยงในด้านประเพณี วัฒนธรรม และความเป็นชาติพันธุ์ ที่มุ่งเน้นการนำเสนอต่อกลุ่มนักท่องเที่ยวให้เกิดความสนใจที่จะไปท่องเที่ยวในแต่ละหมู่บ้านได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาศูนย์บริการการท่องเที่ยวกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมเกษตรธรรมชาติสร้างความสนใจให้นักท่องเที่ยวบนถนนสายหลักในการเยี่ยมชมชุมชน
2. เพื่อเป็นแหล่งให้บริการข้อมูลให้กับนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยวในพื้นที่โครงข่ายการท่องเที่ยวนี้

กิจกรรม

- สร้างศูนย์กลางการท่องเที่ยวและเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งปรับภูมิทัศน์ในพื้นที่ก่อสร้างให้สอดรับกับลักษณะของวิถีชีวิตของชุมชนในโครงข่ายการท่องเที่ยว ดังนี้
- สร้างศูนย์การท่องเที่ยวและเก็บรวบรวมข้อมูลปรับปรุงภูมิทัศน์ บริเวณ อบต. ห้วยแก้ว และหน้าศูนย์พัฒนาห้วยฮ่องไคร้

- พัฒนาระบบฐานข้อมูล
- จำลองวิถีชีวิตของชุมชนในโครงข่ายการท่องเที่ยว (พัฒนารูปแบบศูนย์บริการ)
- พัฒนากลไกการบริหารจัดการศูนย์ (ตั้งคณะกรรมและจัดจ้างทีมงานจัดการเต็มเวลา (Full time staff) โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในโครงข่าย)
- บริการข้อมูล
- สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกการท่องเที่ยว ได้แก่ ร้านค้าชุมชน ร้านเครื่องดื่ม ร้านอาหารน้ำมันเชื้อเพลิง ห้องน้ำ และ อื่นๆ

ระยะเวลาการดำเนินโครงการ 3 ปี

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว กิ่ง อ.แม่ออน จ.เชียงใหม่
2. คณะกรรมการเครือข่ายลุ่มน้ำกวง
3. ฝ่ายศึกษาและพัฒนาป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
4. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าเมี่ยง อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่

งบประมาณ

1. อบต.ห้วยแก้ว	6,000,000 บาท
2. ศูนย์ศึกษาห้วยฮ่องไคร้	15,000,000 บาท
3. อบต.ป่าเมี่ยง	6,000,000 บาท
รวมงบประมาณ	**27,000,000 บาท**

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวบริเวณ
   - บริเวณ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว
   - บริเวณทางเข้าศูนย์ศึกษาและพัฒนาห้วยฮ่องไคร้
2. มีคณะกรรมการที่บริหารศูนย์ที่มีดำเนินการในรูปของการให้ชุมชนมีส่วนร่วม

3. คณะกรรมการหมู่บ้านในชุมชนทั้ง 6 ชุมชน จัดส่งตัวแทนเข้ามาร่วมบริหารจัดการ
4. มีระบบฐานข้อมูลและฐานความรู้พื้นที่วิจัยที่ใช้ประกอบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในศูนย์และโครงข่ายได้

โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้กลุ่มชาติพันธุ์และวนเกษตรธรรมชาติ

หลักการและเหตุผล

การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวของแต่ละหมู่บ้านจะต้องเน้นการนำเสนอ ความเป็นเอกลักษณ์ของตนเองในด้านวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่มีความสัมพันธ์กับทรัพยากร ธรรมชาติ โดยอาศัยฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เน้นความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ และการเกษตรพึ่งพาธรรมชาติเป็นจุดขายและบริการนักท่องเที่ยว อาศัยกระบวนการการจัดการอย่างเป็นระบบเป็นเกณฑ์ เพื่อให้เกิดความสะดวกทั้งกลุ่มผู้ตอนรับนักท่องเที่ยวและกลุ่มผู้นำเที่ยว จำเป็นต้องเริ่มจากการพัฒนาแหล่งเรียนรู้กลุ่มชาติพันธุ์และวนเกษตรธรรมชาติเป็นลำดับแรกเพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชนในการจัดการและบริการการท่องเที่ยว รวมถึงการทำให้กลุ่มนักท่องเที่ยวมีความสนใจที่จะเรียนรู้ถึงวิถีชีวิตต่างๆ ของชุมชนที่เข้าไปใช้บริการ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สร้างขึ้นจะช่วยให้นักท่องเที่ยวเข้าใจและสามารถปรับสภาพตัวเองให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน ในขณะเดียวกัน ชุมชนก็จะสามารถดึงเอาความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชนมาพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของนักท่องเที่ยวได้เช่นกัน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อทบทวนและวิเคราะห์สถานการณ์กลุ่มชาติพันธุ์และวนเกษตรธรรมชาติในกลุ่มบ้านของโครงข่ายการท่องเที่ยว
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการนำเสนอการเรียนรู้ด้านชาติพันธุ์และวนเกษตรธรรมชาติที่เหมาะสมและเอื้อต่อระบบเศรษฐกิจตั้งแต่ระดับครัวเรือนจนถึงระดับชุมชน
3. เพื่อพัฒนารูปแบบแหล่งเรียนรู้กลุ่มชาติพันธุ์และวนเกษตรธรรมชาติให้เอื้อต่อการจัดการการท่องเที่ยวของแต่ชุมชน
4. เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับชุมชนและเอื้อต่อการบริการการท่องเที่ยว

กิจกรรม

1. บ้านแม่กำปอง

- สำรวจกลุ่มชาติพันธุ์และเกษตรกรผู้ทำสวนเมี่ยง

- จัดเวทีวิเคราะห์สถานการณ์กลุ่มชาติพันธุ์และเกษตรกรผู้ทำสวนเมี่ยง และทบทวนความรู้การทำสวนเมี่ยงจำนวน 3 ครั้ง
- จัดเวทีชาวบ้านเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำ "แผนชุมชนพึ่งตนเองเพื่อการพัฒนาระบบวนเกษตรธรรมชาติ"
- ก่อสร้างศูนย์เรียนรู้ที่เอื้อต่อบริการด้านการท่องเที่ยว

2. บ้านปางอั้น

- สำรวจกลุ่มชาติพันธุ์และเกษตรกรผู้ทำสวนเมี่ยง
- จัดเวทีวิเคราะห์สถานการณ์กลุ่มชาติพันธุ์และเกษตรกรผู้ทำสวนเมี่ยง และทบทวนความรู้การทำสวนเมี่ยงจำนวน 3 ครั้ง
- จัดเวทีชาวบ้านเชิงปฏิบัติการ "จัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเองเพื่อการพัฒนาระบบวนเกษตรธรรมชาติ"
- สร้างแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อบริการด้านการท่องเที่ยว

3. บ้านป๊อก

- สำรวจกลุ่มชาติพันธุ์และกลุ่มเกษตรกรผู้ทำสวนเมี่ยง
- จัดเวทีวิเคราะห์สถานการณ์กลุ่มชาติพันธุ์และผู้ทำสวนเมี่ยง และทบทวนความรู้การทำสวนเมี่ยงจำนวน 3 ครั้ง
- เวทีชาวบ้านเชิงปฏิบัติการ "จัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเองเพื่อการพัฒนาระบบวนเกษตรธรรมชาติ"
- ก่อสร้างแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อบริการด้านการท่องเที่ยว

4. บ้านปางจำปี

- สำรวจกลุ่มชาติพันธุ์และกลุ่มเกษตรกรสองฝั่งลำน้ำแม่ลายน้อย
- จัดเวทีวิเคราะห์กลุ่มชาติพันธุ์และสถานการณ์การประกอบอาชีพการเกษตรสองฝั่งลำน้ำแม่ลายน้อย
- จัดเวทีชาวบ้านเชิงปฏิบัติการ "จัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเองเพื่อการพัฒนาระบบวนเกษตรธรรมชาติสองฝั่งลำน้ำแม่ลายน้อย"
- สร้างแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อบริการด้านการท่องเที่ยว

5. บ้านป่าสักงาม

- สำรวจกลุ่มชาติพันธุ์และสถานการณ์การประกอบอาชีพการเกษตรของชุมชน

- จัดเวทีวิเคราะห์กลุ่มชาติพันธุ์และสถานการณ์การทำการเกษตรในชุมชน
- พัฒนาครอบครัวต้นแบบการจัดการระบบวนเกษตรวิถีไทย
- ต่อเติมอาคารแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อบริการด้านการท่องเที่ยว

6. บ้านห้วยผาตื่น

- สำรวจกลุ่มชาติพันธุ์และข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นของบ้านห้วยผาตื่น
- จัดประชุมกำหนดรูปแบบการพัฒนากลุ่มชาติพันธุ์และแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น
- ศึกษาดูงานชุมชนต้นแบบ
- สร้างอาคารแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นบ้านห้วยผาตื่น
- สร้างแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นที่เอื้อต่อบริการด้านการท่องเที่ยว

7. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้หรือพิพิธภัณฑ์มีชีวิตในพื้นที่ของ ฝ่ายพัฒนาป่าไม้ และในบริเวณศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยเน้นการนำเสนอการจัดการป่าโดยชุมชน

ระยะเวลาการดำเนินโครงการ 3 ปี

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- คณะกรรมการชุมชน
- กลุ่มเกษตรผู้ทำสวนเมี่ยง
- องค์การบริหารส่วนตำบลลวงเหนือ / ป่าเมี่ยง / ห้วยแก้ว
- ฝ่ายศึกษาและพัฒนาป่าไม้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

งบประมาณ

1. บ้านแม่กำปอง

1.1.จัดการทำแผนและระบบข้อมูลของชุมชน	900,000 บาท
1.2.สร้างแหล่งการเรียนรู้	1,000,000 บาท

2. บ้านปางอั้น

2.1.จัดการทำแผนและระบบข้อมูลของชุมชน	900,000 บาท
2.2.สร้างแหล่งการเรียนรู้	1,200,000 บาท

3. บ้านป๊อก

3.1.จัดการทำแผนและระบบข้อมูลของชุมชน 900,000 บาท

3.2.สร้างแหล่งการเรียนรู้ 1,500,000 บาท

4. บ้านปางจำปี

4.1.จัดการทำแผนและระบบข้อมูลของชุมชน 800,000 บาท

4.2.สร้างแหล่งการเรียนรู้ 2,000,000 บาท

5. บ้านป่าสักงาม

5.1.จัดการทำแผนและระบบข้อมูลของชุมชน 800,000 บาท

5.2.สร้างแหล่งการเรียนรู้ 1,500,000 บาท

6. บ้านห้วยผาตื่น

6.1.จัดการทำแผนและระบบข้อมูลของชุมชน 800,000 บาท

6.2.สร้างแหล่งการเรียนรู้ 1,000,000 บาท

7. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้หรือพิพิธภัณฑ์มีชีวิต (ศฮ.) 15,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. ทุกชุมชนมีระบบข้อมูลของชุมชน
2. ทุกชุมชนมีแผนชุมชนพึ่งตนเองที่เน้นการพัฒนาระบบเกษตรธรรมชาติที่สามารถดำเนินการได้ (โดยอาศัยทุนในชุมชน) ในทุกหมู่บ้าน
3. มีอาคารศูนย์เรียนรู้ 1 อาคาร ต่อหนึ่งหมู่บ้าน (รวม 7 อาคาร)

โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติเฉพาะทาง

หลักการและเหตุผล

บ้านปางจำปีกำลังพัฒนาพื้นที่สาธารณะของหมู่บ้านเป็นอุทยานการเรียนรู้ ไว้เพื่อบริการนักท่องเที่ยว ซึ่งจะเน้นให้ความรู้แก่ผู้มาเที่ยว และบริการที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวบริเวณน้ำตกท่าบันได โดยเฉพาะเส้นทางการศึกษาธรรมชาติและการปรับภูมิทัศน์แหล่งบริการการท่องเที่ยวให้เอื้อต่อการบริการความรู้ด้านระบบนิเวศลำน้ำ และการทำเกษตรสองฝั่งลำน้ำ ซึ่งถือว่าเป็นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติเฉพาะทาง ของการบริการการท่องเที่ยว โดยถือได้ว่าเป็นการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวของบ้านปางจำปีในมิติการต่อยอดจากสิ่งที่หมู่บ้านกำลังดำเนินการให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น ดังนั้นโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติเฉพาะทางดังกล่าวจะทำให้เพิ่มศักยภาพของชุมชนในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อจัดทำแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติเฉพาะทางที่เป็นจุดเด่นของชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิตเฉพาะเรื่อง

กิจกรรม

1.พัฒนาอุทยานการเรียนรู้ชุมชนคนรักษ์บ้านปางจำปี

- ทบทวนรูปแบบการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติเฉพาะทาง
- จัดทำแปลงสาธิตการเกษตรสองฝั่งลำน้ำแม่ลายน้อย
- จัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติบ้านปางจำปี และบ้านป๊อก
- จัดทำแปลงสาธิตสวนสมุนไพร
- จัดทำการทำพื้นที่เรียนรู้พืชอาหารป่า
- จัดทำการจัดการระบบนิเวศบ้านปลา (การอนุรักษ์วังปลา)
- ปรับปรุงภูมิทัศน์และก่อสร้างที่พักบริเวณน้ำตกท่าบันได

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 3 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. คณะกรรมการชุมชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว
3. ชาวบ้านในชุมชน

4. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน

งบประมาณ 3,500,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. ได้รูปแบบการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เฉพาะทาง
2. มีพื้นที่สาธิตเกษตรสองฝั่งลำน้ำ
3. มีเส้นทางศึกษาธรรมชาติ
4. มีพื้นที่สาธิตพืชสมุนไพร
5. มีแหล่งเรียนรู้พืชอาหารป่า
6. มีแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศลำน้ำ
7. มีบ้านพักจำนวน 6 หลัง และสถานที่พักผ่อน (จัดสวนธรรมชาติ)

โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวศูนย์วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ ตำบลห้วยแก้ว

หลักการและเหตุผล

ในระหว่างเส้นทางการท่องเที่ยวจากตัวเมืองเชียงใหม่ไปทางสายสันกำแพงจะผ่านแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่ง คือ ถ้ำเมืองออน น้ำพุร้อนสันกำแพง ก่อนเข้ามาสู่พื้นที่โครงข่ายการท่องเที่ยว โดยมีจุดเริ่มต้นบริเวณองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว ซึ่งนับเป็นประตูสู่การท่องเที่ยววัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์และวนเกษตรที่เน้นเอกลักษณ์ของความเป็นวิถีคนอยู่กับป่าโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทำสวนเมี่ยง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น หากมีการพัฒนาแหล่งข้อมูลและแหล่งบริการด้านการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นที่รวบรวมรายละเอียดต่างๆของแต่ละหมู่บ้าน พร้อมทั้งนำไปสู่การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติไว้บริการกลุ่มนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการสร้างถนนเพื่อเชื่อมต่อระหว่างจุดท่องเที่ยวต่างๆ ในบริเวณพื้นที่ระหว่างหมู่บ้านกับแหล่งท่องเที่ยว และเส้นทางเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน สำหรับอำนวยความสะดวกในการเดินทาง การสร้างและพัฒนาพิพิธภัณฑ์ ท้องถิ่น เพื่อไว้บริการการท่องเที่ยวและกระจายรายได้ให้กับชุมชนใกล้เคียง ก็จะทำให้การท่องเที่ยววงรอบนี้มีความโดดเด่นที่จะใช้ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวศูนย์วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์และวนเกษตรสวนเมี่ยงตำบลห้วยแก้ว

กิจกรรม

1. **ก่อสร้างอาคารฮอมผญาล้านนา** (อาคารแสดงวัฒนธรรมพื้นบ้านด้านวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์)
2. **ปรับภูมิทัศน์น้ำตกห้วยวังโจ** น้ำตกธารทอง ผาน้ำลอด และน้ำตกท่าบันได
3. **ก่อสร้างเส้นทาง/ถนน 3 สาย คือ**
    1. เส้นทางเข้าสู่น้ำตกแม่ลายคอนกรีตเสริมเหล็ก

2. เส้นเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว ถนนคอตกรีตเสริมเล็กบ้านป๊อกปางใน บ้านป๊อกกลาง บ้านป๊อกปางนอก จนถึงบ้านป่าไร่ และบ้านดง (ระยะทาง 15 กิโลเมตร)
3. เส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว เส้นบ้านปางจำปี น้ำตกท่าบันได บ้านพร้าว ระยะทาง 3 กิโลเมตร

ระยะเวลาการดำเนินโครงการ 2 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว

งบประมาณ 18,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีอาคารฮอมผญาล้านนา (อาคารแสดงวัฒนธรรมพื้นบ้าน)

- อาคารฮอมผญาล้านนา (อาคารแสดงวัฒนธรรมพื้นบ้าน)

2. น้ำตกห้วยวังโจ้ ธารทอง น้ำลอด และทำบันได ได้รับการปรับภูมิทัศน์

- สิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น เส้นทางเดินชมน้ำตกและสถานที่พักผ่อน เป็นต้น

3. เส้นทาง/ถนนได้รับการพัฒนา

- เส้นทางเข้าสู่น้ำตกแม่ลายคอนกรีตเสริมเหล็ก
- ถนนคอตกรีตเสริมเล็กบ้านป๊อกปางใน บ้านป๊อกกลาง บ้านป๊อกปางนอก จนถึง บ้านป่าไร่และบ้านดง (ระยะทาง 15 กิโลเมตร)

โครงการก่อสร้างถนนเชื่อมต่อระหว่างบ้านป่าสักงามกับถนนของเขื่อนแม่กวง

หลักการและเหตุผล

ผลจากการสร้างเขื่อนแม่กวงอุดมธารา ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการเดินทางไปบ้านป่าสักงามในปัจจุบันสามารถเข้าถึงได้ 2 ทาง คือ ทางถนนโดยต้องขับรถอ้อมไปทางเส้นเชียงใหม่-พร้าว ส่วนอีกทางหนึ่งคือ ทางเรือโดยขึ้นเรือบริเวณท่าเรือเขื่อนแม่กวง ทำให้การเดินทางค่อนข้างลำบากสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการขับรถเที่ยว เป็นเหตุให้นักท่องเที่ยวเปลี่ยนใจไม่เข้าไปในพื้นที่ ขณะเดียวกันชาวบ้านบ้านป่าสักงามเอง หากมีธุระที่จะออกนอกพื้นที่ก็จะต้องนั่งเรือข้ามฝั่งเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ด้วยเหตุผลจากการคมนาคมไม่สะดวกนี้ทำให้บ้านป่าสักงาม แม้จะมีแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่ง แต่มีอุปสรรคด้านการเข้าถึง จึงทำให้ขาดโอกาสที่จะนำเสนอความโดดเด่นในด้านศักยภาพการท่องเที่ยว จากอุปสรรคดังกล่าวข้างต้น หากมีการตัดถนนระหว่างเขื่อนแม่กวงกับบ้านป่าสักงามแล้ว จะเกิดความสะดวกในการเดินทางรวมทั้งชุมชนที่ต้องการออกนอกพื้นที่และนักท่องเที่ยวที่ต้องการไปเยี่ยมชมและพักผ่อนในหมู่บ้าน จะทำให้กิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ได้รับความนิยมมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางเข้าสู่ชุมชนรวมทั้งประชาชนที่อาศัยในพื้นที่

กิจกรรม

1. ก่อสร้างถนนเชื่อมระหว่างเขื่อนแม่กวงกับบ้านป่าสักงาม
2. ก่อสร้างสะพานแขวนระหว่างบ้านป่าสักงามกับเขื่อนแม่กวง

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 3 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลลวงเหนือ
2. องค์การบริการส่วนจังหวัดเชียงใหม่

งบประมาณ 150,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีถนนเชื่อมระหว่างเขื่อนแม่กวงกับบ้านป่าสักงาม
2. มีสะพานแขวนระหว่างฝั่งบ้านป่าสักงามกับเขื่อนแม่กวง

กลยุทธ์ที่ 2 : การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว

โครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

ในการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง 7 หมู่บ้าน ที่อยู่ในโครงข่ายการท่องเที่ยวซึ่งมีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันตามสภาพแวดล้อม และประวัติศาสตร์ความเป็นมาของแต่ละหมู่บ้าน ดังนั้นหากต้องการฟื้นฟูวัฒนธรรมท้องถิ่นตามศักยภาพที่มีอยู่ให้เอื้อต่อการจัดการการท่องเที่ยว จะต้องแยกกิจกรรมที่จะส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านที่เป็นหมู่บ้านใหม่ คือ ต้องเน้นการยกระดับจุดเด่นการท่องเที่ยวในมิติทางวัฒนธรรมโดยเน้นการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ที่สะท้อนมุมมองด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ คนขมุ ของทั้ง 2 หมู่บ้าน (ปางอั้นและแม่กำปอง) ซึ่งจะต้องเน้นวิถีทางวัฒนธรรมการทำสวนเมี่ยง ได้แก่ การจัดรวบรวมวิถีการทำป่าเมี่ยงและการดำรงอยู่กับป่า โดยเน้นการจัดรวบรวมข้อมูลและพัฒนารูปแบบเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิต ที่สะท้อนมุมมองความหลากหลายทางวัฒนธรรมในทุกด้านของชุมชน โดยจัดทำเป็นศูนย์ข้อมูลของชุมชน ส่วนบ้านห้วยผาตื่นซึ่งเป็นชนเผ่าปกาเกอะญอที่มีการอพยพมาอยู่ประมาณ 100 กว่าปีในพื้นที่ จะต้องรื้อฟื้นวัฒนธรรมดั้งเดิมเพื่อพัฒนาให้เป็นจุดขายในด้านการท่องเที่ยวของหมู่บ้าน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อฟื้นฟูวัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิปัญญาในด้านการจัดการวนเกษตรและสร้างเอกลักษณ์ความเป็นวัฒนธรรมชนเผ่าที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว

กิจกรรม

1. บ้านปางอั้น

1.1 แปรรูปผลผลิตจากเมี่ยง

1.2 ฟื้นฟูภูมิปัญญาดั้งเดิมในการทำสวนเมี่ยงและการแปรรูปเมี่ยง

2. บ้านแม่กำปอง

2.1 แปรรูปผลผลิตจากเมี่ยง

2.2 ฟื้นฟูภูมิปัญญาดั้งเดิมในการทำสวนเมี่ยงและการแปรรูปเมี่ยง

3. บ้านห้วยผาตื่น

3.1. กิจกรรมการฟื้นฟูวัฒนธรรมการทอผ้าของชนเผ่าปกาเกอะญอ

3.2 กิจกรรมการฟื้นฟูประเพณี การรำดาบของชนเผ่าปกาเกอะญอ

3.3 กิจกรรมการฟื้นฟูวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นรวมไปถึงภูมิปัญญาการอยู่กับธรรมชาติ

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าเมี่ยง
2. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว
3. คณะกรรมการวัฒนธรรมชุมชนหมู่บ้านทั้ง 3 หมู่บ้าน

งบประมาณ 2,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. บ้านปางอั้น

มีหมอนชาที่มีรูปแบบเฉพาะและเป็นเอกลักษณ์ที่ทำจากใบเมี่ยง ผลิตภัณฑ์จากใบเมี่ยงและขั้นตอนการทำสวนเมี่ยง ที่สามารถพัฒนาเป็นจุดเด่นในการกำหนดแผนการท่องเที่ยวของชุมชน

2. บ้านแม่กำปอง

มีหมอนชาที่มีรูปแบบเฉพาะและเป็นเอกลักษณ์ที่ทำจากใบเมี่ยง ผลิตภัณฑ์จากใบเมี่ยงและขั้นตอนการทำสวนเมี่ยง ที่สามารถพัฒนาเป็นจุดเด่นในการกำหนดแผนการท่องเที่ยวของชุมชน

3. บ้านห้วยผาตื่น

มีรูปแบบและเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นโดยเฉพาะลายผ้าและขั้นตอนการทอผ้า ที่สามารถพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น รวมทั้งภูมิปัญญาและวัฒนธรรมการรำดาบที่พัฒนาเป็นจุดเด่นในการดึงนักท่องเที่ยว แผนภูมิวิถีชีวิตชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จะกำหนดให้เป็นโปรแกรมการท่องเที่ยว

โครงการจัดสร้างหอประชุม ร้านอาหารและที่พัก

หลักการและเหตุผล

จากการที่หลายหมู่บ้านในพื้นที่โครงข่ายการท่องเที่ยว อยู่ในช่วงของการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ทำให้เกิดข้อจำกัดในการให้บริการนักท่องเที่ยว เช่น ยังไม่สามารถจัดรูปแบบการท่องเที่ยวในลักษณะของการพัฒนาเป็นที่พักนักท่องเที่ยว ขาดโฮมสเตย์ และขาดการทำบ้านพักในที่สาธารณะของหมู่บ้านที่สอดรับกับวิถีชีวิตของชุมชน รวมทั้งขาดสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เป็นต้น

ดังนั้นการจัดสร้างหอประชุม ร้านอาหารและที่พัก โดยเน้นการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวทั้งในลักษณะที่มาจัดอบรมสัมมนา หรือมาพักส่วนตัวเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิต รวมทั้งช่วยเสริมสร้างรายได้ให้กับชุมชนเป็นหลักในการจัดการการท่องเที่ยวในหลักการจัดการโดยชุมชน จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่นำไปสู่การทำให้ชุมชนสามารถจัดการการท่องเที่ยวให้เหมาะสมตามศักยภาพของแต่ละหมู่บ้าน ในระยะเริ่มแรกนี้

วัตถุประสงค์โครงการ

เพื่อพัฒนาแหล่งรองรับนักท่องเที่ยวของชุมชน โดยเน้นกิจกรรมการจัดประชุมสัมมนา และการพักค้างในพื้นที่หมู่บ้าน

กิจกรรม

1. ศึกษาข้อมูลของอาคารสถานที่ของแต่ละชุมชนที่มีอยู่
2. ชุมชนออกแบบสถาปัตยกรรมทั้งห้องประชุม ที่พัก ร้านอาหารที่ไม่แปลกแยกจากวิถีและสถาปัตยกรรมของชุมชนที่ชุมชนเป็นอยู่
3. พื้นที่เป้าหมาย
   - 3.1. บ้านป๊อก
     - สร้างบ้านพักในที่สาธารณะชุมชน 10 หลัง
     - จัดทำโฮมสเตย์ชุมชน 10 หลัง
   - 3.2.บ้านปางอั้น
     - สร้างบ้านดิน 8 หลัง

- สร้างฐานพัก (ร้านอาหาร) 1 หลัง

3.3.บ้านปางจำปี

- ต่อเติมอาคารที่พักนักเที่ยว (ตูบ)
- บ้านพักนักท่องเที่ยวบริเวณน้ำตกท่าบันได (10 หลัง)

3.4.บ้านห้วยผาตื่น

- สร้างบ้านดิน 8 หลัง
- สร้างฐานที่พัก(ร้านอาหาร) 1 หลัง

3.5. บ้านป่าสักงาม

- ต่อเติมอาคารที่พักนักเที่ยว
- ต่อเติมที่พักนักท่องเที่ยว 10 หลัง

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 หลัง

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. คณะกรรมการชุมชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้วและป่าเมี่ยง
3. ชาวบ้านในชุมชน

งบประมาณ 5,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีบ้านพักนักท่องเที่ยว (46 หลัง) ที่พร้อมรับนักท่องเที่ยวและได้รับมาตรฐานจากการเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับรอง
2. มีโฮมเสตย์ 10 หลังที่พร้อมรับนักท่องเที่ยว
3. มีร้านอาหารของชุมชนจำนวน 3 หลังพร้อมให้บริการนักท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 3 : การพัฒนาผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว

โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน

หลักการและเหตุผล

ด้วยศักยภาพของหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านในโครงข่ายการท่องเที่ยวแห่งนี้มีความหลากหลายในด้านการจัดการการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวชนเผ่าและเกษตร ดังนั้นในกลุ่มหมู่บ้านจึงมีการรวมตัวกันเพื่อประกอบอาชีพต่างๆ เช่น การทอผ้า การผลิตของชำร่วย การทำไม้แกะสลัก ซึ่งล้วนแต่มีความสำคัญต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เอื้อต่อการสร้างรายได้ภายในชุมชน

ดังนั้นหากจะพัฒนาศักยภาพของชุมชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนามูลค่าทางสินค้าของแต่ละกลุ่มอาชีพในหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ โดยการฝึกอบรมด้านการผลิตสินค้าชุมชนที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมและวิถีชีวิตท้องถิ่น ให้มีมูลค่าต่อการสร้างรายได้ในชุมชน และเป็นสินค้าชุมชนที่มีคุณภาพที่ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยการจัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อฝึกอบรมประชาชนในพื้นที่เพื่อพัฒนาศักยภาพชุมชนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นสินค้าชุมชนที่มีคุณภาพและยอมรับแก่นักท่องเที่ยว

กิจกรรม

1. **บ้านห้วยผาตื่น**
   - 1.1 อบรมกลุ่มแม่บ้านในการทอผ้าและการพัฒนามาตรฐานการออกแบบผ้าทอและการพัฒนารูปแบบผ้าทอให้เป็นสินค้าของหมู่บ้าน
   - 1.2 อบรมการตีเหล็กให้กับกลุ่มตีเหล็กในหมู่บ้านโดยจัดอบรมด้านการออกแบบ
2. **บ้านปางอั้น บ้านแม่กำปอง บ้านป๊อกและบ้านปางจำปี**
   - อบรมกลุ่มแม่บ้านในการออกแบบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 3 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าเมี่ยง
2. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว

งบประมาณ 800,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีสินค้าที่ผ่านการออกแบบโดยชุมชนที่ผลิตจากผ้าทอของชุมชน
2. มีสินค้าของชุมชนประเภทมีดดาบ
3. มีผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนตามมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาระบบบริหารจัดการ (Management Development)
กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

โครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนในการจัดการ การท่องเที่ยว

หลักการและเหตุผล

การพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรด้านการท่องเที่ยว นับว่ามีความจำเป็นเพราะเป็นกลไกสำคัญที่จะเป็นผู้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้ให้หมู่บ้านอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะโครงข่ายนี้ส่วนใหญ่เป็นหมู่บ้านที่เพิ่งเริ่มต้นบริหารจัดการท่องเที่ยว ทำให้บางหมู่บ้านยังไม่มีระบบการบริหารจัดการที่ดี ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาศักยภาพในการดูแลและบริการนักท่องเที่ยว

อย่างไรก็ตาม หากชุมชนเลือกที่จะพัฒนาโดยใช้การท่องเที่ยวเป็นตัวนำ จำเป็นต้องมีการพัฒนาชุมชนให้มีศักยภาพเสียก่อน เพื่อที่จะได้ช่วยกันพัฒนารูปแบบกระบวนการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชน ผ่านกระบวนการวิจัยชุมชน ภายใต้แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาทักษะการบริหารจัดการ การท่องเที่ยว
2. เพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการ การจัดการการท่องเที่ยวให้กับชุมชนในโครงข่ายการท่องเที่ยว
3. เพื่อพัฒนารูปแบบกลไกความสัมพันธ์การจัดการท่องเที่ยวระหว่างชุมชน

กิจกรรม

1. อบรมการบริหารการพัฒนาการท่องเที่ยวให้กับกลุ่มผู้นำชุมชนทั้ง 6 หมู่บ้าน โดยให้แต่ละบ้านส่งตัวแทนมาหมู่บ้านละ 5 คน โดยจัดอบรม 2 ครั้ง (บ้านแม่กำปอง บ้านป๊อก บ้านปางจำปี บ้านผาตื่น บ้านปางอั้นและบ้านป่าสักงาม)
2. ประชุมเชิงปฏิบัติการ การบริหารการท่องเที่ยวในโครงข่ายการท่องเที่ยวทั้ง 6 ชุมชน เพื่อพัฒนาเป็นคณะทำงานโครงข่ายการท่องเที่ยวฯ

3. สนับสนุนทุนวิจัยเพื่อพัฒนาระบบประเมินคุณภาพชุมชนในการการจัดการท่องเที่ยวของแต่ละหมู่บ้าน เพื่อพัฒนารูปแบบและกระบวนการจัดการท่องเที่ยวแต่ละหมู่บ้านๆ ละ 300,000 บาท (ชุมชนดำเนินการด้วยตัวเอง)

ระยะเวลาการดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ชุมชนทั้ง 6 ชุมชนในโครงการ
2. องค์การบริหรส่วนตำบลในพื้นที่
3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1

งบประมาณ 150,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

โครงการวิจัยภายใต้แนวคิดงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจำนวน 8 โครงการ

โครงการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

ในการพัฒนาระบบการท่องเที่ยวเพื่อเอื้อต่อการรองรับนักท่องเที่ยวและนำไปสู่การกระจายรายได้ในทุกส่วนของชุมชน มีสิ่งหนึ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง คือ การพัฒนากลุ่มบุคคลในชุมชนเพื่อเป็นผู้นำเที่ยว เพื่อนำไปสู่การสร้างความเข้าผ่านการสื่อความหมายของชุมชน โดยเน้นไปที่การพัฒนาฐานความรู้ต่างๆในชุมชน เพื่อนำไปสู่การอธิบายในและเรื่องราวของชุมชนเวลามีนักท่องเที่ยวมาใช้บริการ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาธรรมชาติตามเส้นทาง และการเล่าเรื่องราวต่างๆของชุมชน

ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นที่คนภายในชุมชนจะต้องได้รับการฝึกให้เป็นผู้นำเที่ยวภายในชุมชนตัวเอง เพื่อสื่อความหมายและเกิดความเข้าใจอย่างดีและลึกซึ้งแก่กลุ่มนักท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์โครงการ

ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวของแต่ละชุมชน ให้สามารถแนะนำ และให้ความรู้ท้องถิ่นให้กับนักท่องเที่ยวได้ตามเรื่องที่ตนเองถนัด

กิจกรรม

จัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่องที่ตนรับผิดชอบ

ระยะเวลาการดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. คณะกรรมการชุมชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าเมี่ยง และ ห้วยแก้ว
3. ชาวบ้านในชุมชน
4. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน

งบประมาณ 600,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

มัคคุเทศก์ท้องถิ่นมีความมั่นใจ สามารถใช้ภาษาสื่อสารกับนักท่องเที่ยว จนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ ตลอดจนมีทักษะ ความชำนาญในการสื่อสารในเรื่องราวของท้องถิ่นได้

โครงการ ฝึกอบรมพัฒนาเยาวชนเพื่อเข้ามาเรียนรู้ในเรื่องการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน

หลักการและเหตุผล

เยาวชนเป็นกำลังสำคัญอย่างยิ่งในการสืบทอดและขับเคลื่อนงานชุมชนในทุกด้าน โดยเฉพาะชุมชนท่องเที่ยวที่เลือกการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการเกษตรเป็นตัวขับเคลื่อน ซึ่งจะต้องเน้นถึงการแสดงวิถีชีวิตของชุมชนให้ผู้คนภายนอกได้เรียนรู้ รวมถึงเป็นการอนุรักษ์สิ่งที่มีอยู่ในชุมชนอีกทางหนึ่ง ดังนั้น หากชุมชนมีกระบวนการ และสามารถถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้ให้กับเยาวชนในรูปแบบต่างๆ ก็จะเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะทำให้เยาวชนเข้ามาร่วมเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมการจัดการด้านการท่องเที่ยวร่วมกับชุมชนได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้เยาวชนในชุมชนเกิดความตระหนักถึงคุณค่า เรื่องราวและของดีของชุมชนที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์
2. เพื่อให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน

กิจกรรม

จัดกิจกรรมฝึกอบรมในเรื่องการท่องเที่ยวให้กับเยาวชนผ่านการถ่ายทอดของผู้รู้ แกนนำชุมชน รวมถึงการฝึกปฏิบัติจริงให้กับเยาวชน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ผู้รู้ท้องถิ่น
2. เยาวชนในชุมชน
3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1

งบประมาณ 800,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีเยาวชนที่เห็นคุณค่า ความสำคัญของเรื่องราวประวัติศาสตร์ชุมชนและมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนกับกลุ่มแกนนำ
2. เยาวชนเรียนรู้เรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรม การเกษตรและการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนผ่านหลักสูตรท้องถิ่น

โครงการฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

กรณีที่ชุมชนจัดการท่องเที่ยวในชุมชนของตนเอง ต้องมีผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในหลายส่วน โดยเฉพาะนักสื่อความหมาย ถือว่าเป็นผู้ทำหน้าที่บอกเล่าเรื่องราวของกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชนให้กับนักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำให้นักสื่อความหมายได้เรียนรู้เทคนิค วิธีการและพัฒนาทักษะในการสื่อความหมายอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองผ่านหลักสูตรการอบรมที่เป็นมาตรฐาน สามารถผลิตนักสื่อความหมายท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและได้รับการรับรองอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

วัตถุประสงค์

เพื่อฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่นให้มีพัฒนาศักยภาพ ทักษะของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งด้านการท่องเที่ยวและภาษาของแต่ละชุมชน ให้สามารถแนะนำ ให้ความรู้ด้านวิถีชีวิตและอัตลักษณ์ชุมชน

กิจกรรม

1. ประสานงานการจัดทำหลักสูตรนักสื่อความหมายท้องถิ่นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่นตามหลักสูตรที่ได้วางไว้
2. ฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่น
3. ติดตามประเมินผลการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ชุมชน
2. ทีมวิทยากร
3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1

งบประมาณ 500,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. นักสื่อความหมายท้องถิ่นมีความมั่นใจ สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยว จนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ ตลอดจนมีทักษะ ความชำนาญในการสื่อสารในเรื่องที่ตนเองมีความสนใจมากขึ้น

2. เกิดนักสื่อความหมายท้องถิ่นที่ถูกต้องตามกฎหมาย

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อบริการ

โครงการเก็บรวบรวมข้อมูลพันธุ์ไม้และสมุนไพรท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

จากการที่ชาวปกาเกอะญอ และกลุ่มชนชาวขมุได้อาศัยพันธุ์ไม้และพืชสมุนไพรในป่าเป็นทั้งอาหารและสมุนไพรมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ถือได้ว่าเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ดี และสมควรที่จะได้รับการอนุรักษ์ไว้ ดังนั้นหากชุมชนได้มีการศึกษารวบรวมพันธุ์ไม้ท้องถิ่นไว้อย่างเป็นระบบ จะช่วยให้นอกจากจะได้รวบรวมองค์ความรู้ท้องถิ่นด้านพันธุ์ไม้และสมุนไพรไว้แล้ว ยังใช้เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ให้กับคนในและนอกชุมชนถึงคุณค่าของพืชพรรณได้อีกทางหนึ่ง รวมทั้งเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำเสนอภูมิปัญญานี้เพื่อกิจกรรมการท่องเที่ยวในระยะต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อศึกษาและเก็บรวบรวมพันธุ์ไม้และสมุนไพรท้องถิ่น

กิจกรรม

1. กำหนดพื้นที่ศึกษารวบรวมพันธุ์ไม้ท้องถิ่น
2. เก็บรวบรวมข้อมูลพันธุ์ไม้ท้องถิ่นในพื้นที่ศึกษา ตลอดจนสอบถามผู้รู้ในท้องถิ่นเกี่ยวกับคุณค่าและการใช้ประโยชน์
3. บันทึกภาพถ่ายพันธุ์ไม้และสมุนไพร
4. ตรวจสอบข้อมูลที่ได้กับผู้รู้ในชุมชน
5. จัดทำคู่มือศึกษาพันธุ์ไม้และสมุนไพรท้องถิ่น

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ชุมชนปางจำปี
2. ชุมชนห้วยผาตื่น
3. อุทยานแม่ตระใคร้

งบประมาณ 600,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

มีคู่มือพันธุ์ไม้และสมุนไพรท้องถิ่นของชุมชน 1 ชุด

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโครงข่าย

โครงการพัฒนาแนวคิดและการวางเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน

หลักการและเหตุผล

ในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนมิได้หมายความเพียงว่าทุกคนในชุมชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว แต่หากคนในชุมชนต้องเข้าใจในการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน ทั้งแนวคิดและเป้าหมายในการจัดการท่องเที่ยว รวมถึงหน่วยงานที่ชุมชนจะต้องเข้ามาวางแนวคิด เป้าหมายและวิธีการจัดการ เพื่อป้องกันความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้

ดังนั้นกิจกรรมการระดมความคิดและวางเป้าหมายการจัดการร่วมกับของสมาชิกชุมชนจึงมีความจำเป็นในการทำให้กิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงกับความต้องการของชุมชน และศักยภาพของพื้นที่ในการรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ไกด์ท้องถิ่น นักสื่อความหมาย เยาวชน และกลุ่มสตรีแม่บ้านได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนแนวคิดและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
2. เพื่อให้ชุมชนมีกลไกในการจัดการท่องเที่ยวให้เป็นไปตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้

กิจกรรม

1. จัดเวทีสร้างความเข้าใจระหว่างคนในชุมชนและระหว่างชุมชนเครือข่ายในเรื่องแนวคิด เป้าหมายและวิธีการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคนในชุมชนให้เกิดขึ้น
2. จัดทำโครงสร้างการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยผู้ที่มีส่วนได้เสียในชุมชน

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 2 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ชุมชนในโครงข่ายการท่องเที่ยว
2. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

งบประมาณ 500,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชนได้เกิดความเข้าใจและมีแนวคิดด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนไปในทิศทางเดียวกัน
2. แต่ละชุมชนท่องเที่ยวมีการพัฒนาโครงสร้างการท่องเที่ยวที่ใช้เป็นกลไกในการบริหาร

โครงการสร้างรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรในพื้นที่

หลักการและเหตุผล

จากการที่ชุมชนในพื้นที่โครงข่าย มีลักษณะที่หลากหลายทั้งชนเผ่าปกาเกอะญอ และขมุ รวมไปถึงคนเมือง ซึ่งทุกชนเผ่าต่างก็มีศักยภาพและความสนใจเรื่องการจัดการท่องเที่ยว ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน หากแต่ยังไม่มีความพร้อมในการจัดการ ดังนั้น หากมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างพื้นที่ในเรื่องการจัดการท่องเที่ยว เพื่อให้องค์ความรู้ บทเรียนและข้อแลกเปลี่ยนเรื่องการท่องเที่ยวเป็นองค์ความรู้ในระดับพื้นที่ที่ชุมชนเอื้อเฟื้อต่อกันได้แล้ว จะสามารถพัฒนาไปถึงการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และวิถีชีวิตในระดับพื้นที่โครงข่ายได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมและชนเผ่าและการเกษตรในพื้นที่

กิจกรรม

1. จัดการประชุมหารือระหว่างชุมชนท่องเที่ยวทั้ง 6 ชุมชนเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชน
2. แกนนำแต่ละชุมชนร่วมกันวางรูปแบบของการบริหารจัดการการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าในพื้นที่
3. ศึกษาข้อมูล ศึกษาดูงานรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวลักษณะเครือข่ายชุมชนการท่องเที่ยว
4. กำหนดรูปแบบในการบริหารจัดการเพื่อที่สอดคล้องกับสภาพและวิถีของชนเผ่า

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 2 **ปี**

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. เครือข่ายชุมชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าเมี่ยง / ห้วยแก้ว

งบประมาณ 500,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

มีรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรร่วมกัน 4 ชุมชน และมีศูนย์วัฒนธรรมที่จัดตั้งขึ้น โดยสอดคล้องกับวิถีชีวิตชนเผ่าและเอื้อประโยชน์ให้กับคนในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาด้านการตลาด

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการตลาด

โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูล

หลักการและเหตุผล

การเดินทางท่องเที่ยวโครงข่ายต้องอาศัยป้ายสื่อความหมายและป้ายให้ข้อมูลสารสนเทศทั้งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางและความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวบริเวณเส้นทางการท่องเที่ยวในพื้นที่โครงข่าย ยังขาดการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ หรือป้ายบอกทางและป้ายรายละเอียดของพื้นที่ท่องเที่ยว รวมไปถึงลักษณะสภาพแวดล้อมต่างๆ บริเวณสองข้างทาง ทำให้ไม่เป็นจุดสนใจของนักท่องเที่ยวที่จะเลือกและเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่หรือยากแก่การเข้าถึงของนักท่องเที่ยวที่ตั้งใจมา ดังนั้นหากทาเข้าแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวได้รับการปรับภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูลชุมชนให้สวยงาม ก็จะมีส่วนช่วยดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยวที่สัญจรผ่านถนนสายหลักเข้าสู่ชุมชน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

การปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูลเพื่อดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยวบนถนนสายหลักในการเยี่ยมชมชุมชน

กิจกรรม

1. จัดทำป้ายเพื่อบอกทางเข้าชุมชน รวมถึงกิจกรรมเด่นๆ ที่น่าสนใจ
2. ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูลระดับโครงข่ายและระดับชุมชนให้สวยงาม

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 2 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. คณะกรรมการชุมชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว / ป่าเมี่ยง
3. ชาวบ้านในชุมชน

4. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน

งบประมาณ 8,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีป้ายทางเข้าชุมชนพร้อมทั้งกิจกรรมการท่องเที่ยวของทั้ง 7 แหล่งของโครงข่ายการท่องเที่ยว
2. ภูมิทัศน์สองข้างทางแลรอบศูนย์บริการได้รับการปรับปรุง

โครงการจัดทำเวปไซต์สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน

หลักการและเหตุผล

ในการจัดการท่องเที่ยวในลักษณะใดก็ตาม แม้ว่าจะมีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวดีแค่ไหน หากไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวได้รู้จัก กิจกรรมการท่องเที่ยวก็จะไม่เกิดขึ้น วิธีการหนึ่งในปัจจุบันที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงได้มากที่สุดวิธีหนึ่งคือ ทางเวปไซต์ ดังนั้น หากมีการพัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์โดยการจัดทำสื่อเวปไซต์ จะช่วยให้การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี รวมทั้งจะส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวกับชุมชนมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อจัดทำเวปไซต์สื่อประชาสัมพันธ์ให้กิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

กิจกรรม

จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ผ่านเวปไซต์ ที่เชื่อมต่อกับโครงข่ายประชาสัมพันธ์อื่นๆ

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. คณะกรรมการชุมชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบล
3. ชาวบ้านในชุมชน
4. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน

งบประมาณ 2,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีเวปไซต์ประชาสัมพันธ์รายละเอียดโครงข่ายการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่า 1 เวปไซต์

2. มีการประชาสัมพันธ์โครงข่ายการท่องเที่ยวโดย เชื่อมโยงเวปไซต์กับภาครัฐและเอกชนทั้งภายในและต่างประเทศ
3. นักท่องเที่ยวได้รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านสื่อที่หลากหลายและมีผู้สนใจเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนมากขึ้น

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนและภาคเอกชน

โครงการพัฒนาสหกรณ์โครงข่ายการท่องเที่ยววนเกษตรและวัฒนธรรมท้องถิ่นชุมชนสวนเมี่ยง

หลักการและเหตุผล

ในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนที่เป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวในชุมชนที่เป็นโครงข่ายความร่วมมือนั้น แต่ละชุมชนต่างก็พยายามที่จะนำเสนอจุดเด่นที่น่าสนใจเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ทำให้ชุมชนบางแห่งในโครงข่ายเดียวกันที่มีศักยภาพน้อยกว่า ไม่ได้รับผลประโยชน์จากการเข้ามาเป็นสมาชิกของโครงข่าย ดังนั้นหากมีการบริหารจัดการโดยการตั้งสหกรณ์การท่องเที่ยวเพื่อเป็นศูนย์รวมในการบริหารจัดการในลักษณะเอื้ออาทรและประสานประโยชน์ซึ่งกันและกัน จะทำให้กิจกรรมการท่องเที่ยวของทุกชุมชนในโครงข่ายมีโอกาสในการให้บริการและรับผลประโยชน์ร่วมกัน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อพัฒนารูปแบบองค์กรบริหารการท่องเที่ยวโดยชุมชนในรูปสหกรณ์

กิจกรรม

1. กิจกรรมอบรมการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
2. กิจกรรมอบรมความรู้เรื่องการจัดตั้งสหกรณ์
3. จัดทำแผนจัดการสหกรณ์
4. ขอคำปรึกษาจากการท่องเที่ยวแห่งแระเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1 หน่วยงานเอกชน และหน่วยงานภาครัฐ

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

- คณะกรรมการชุมชน
- องค์การบริหารส่วนตำบล
- ชาวบ้านในชุมชน
- หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน

งบประมาณ 1,500,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

มีสหกรณ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนที่เป็นศูนย์รวมการบริหารจัดการและจัดแบ่งผลประโยชน์

อย่างไรก็ตามเพื่อให้เห็นภาพรวมของโครงการ/กิจกรรมรวมถึงดัชนีชี้วัดความสำเร็จของโครงการและงบประมาณในการพัฒนาเส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงใหม่ – เวียงหริภุญไชย – บ้านทุ่งยาว –หมู่บ้านแกะสลักบ้านแม่ทา – บ้านถวายเชียงใหม่ — เวียงกุมกาม จึงได้สรุปภาพรวมดังกล่าวได้ดังนี้

ตารางที่ 4 ยุทธศาสตร์โครงข่ายที่ 2

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ (Production Development)

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
1. **โครงการพัฒนาศูนย์บริการการท่องเที่ยวกลุ่มชาติพันธุ์และวัฒนธรรมเกษตรธรรมชาติ** - สร้างศูนย์กลางการท่องเที่ยวและเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งปรับภูมิทัศน์ในพื้นที่ก่อสร้างให้สอดรับกับลักษณะของวิถีชีวิตของชุมชนในโครงข่ายการท่องเที่ยว ดังนี้ - สร้างศูนย์การท่องเที่ยวและเก็บรวบรวมข้อมูลปรับปรุงภูมิทัศน์ บริเวณ อบต.ห้วยแก้ว และหน้าศูนย์พัฒนาห้วยฮ่องไคร้ - พัฒนาระบบฐานข้อมูล - จำลองวิถีชีวิตของชุมชนในโครงข่ายการท่องเที่ยว (พัฒนารูปแบบศูนย์บริการ)	1.มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวบริเวณ - บริเวณ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว - บริเวณทางเข้าศูนย์ศึกษาและพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ 2. มีคณะกรรมการที่บริหารศูนย์ที่มีดำเนินการในรูปของการให้ชุมชนมีส่วนร่วม 3. คณะกรรมการหมู่บ้านในชุมชนทั้ง 6 ชุมชน จัดส่งตัวแทนเข้ามาร่วมบริหารจัดการ 4.มีระบบฐานข้อมูลและฐานความรู้พื้นที่วิจัยที่ใช้ประกอบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในศูนย์และโครงข่ายได้	1. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว กิ่ง อ.แม่ออน จ.เชียงใหม่ 2. คณะกรรมการเครือข่ายลุ่มน้ำกวง 3. ฝ่ายศึกษาและพัฒนาป่าไม้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระ ราชดำริ 4. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าเมี่ยง อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่					**27,000,000 บาท**

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
- พัฒนากลไกการบริหารจัดการศูนย์ (ตั้งคณะกรรมและจัดจ้างทีมงานจัดการเต็มเวลา (Full time staff) โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในโครงข่าย) - บริการข้อมูล - สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกการท่องเที่ยว ได้แก่ ร้านค้าชุมชน ร้านเครื่องดื่มร้านอาหารน้ำมันเชื้อเพลิง ห้องน้ำ และ อื่นๆ							

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ (Management Development)

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
2. **โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้กลุ่มชาติพันธุ์และวนเกษตรธรรมชาติ** **1. บ้านแม่กำปอง** - สำรวจกลุ่มชาติพันธุ์และเกษตรกรผู้ทำสวนเมี่ยง - จัดเวทีวิเคราะห์สถานการณ์กลุ่มชาติพันธุ์และเกษตรกรผู้ทำสวนเมี่ยง และทบทวนความรู้การทำสวนเมี่ยงจำนวน 3 ครั้ง - จัดเวทีชาวบ้านเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำ "แผนชุมชนพึ่งตนเองเพื่อการพัฒนาระบบวนเกษตรธรรมชาติ" - ก่อสร้างศูนย์เรียนรู้ที่เอื้อต่อบริการด้านการท่องเที่ยว	1. ทุกชุมชนมีระบบข้อมูลของชุมชน 2. ทุกชุมชนมีแผนชุมชนพึ่งตนเองที่เน้นการพัฒนาระบบเกษตรธรรมชาติที่สามารถดำเนินการได้ (โดยอาศัยทุนในชุมชน) ในทุกหมู่บ้าน 3. มีอาคารศูนย์เรียนรู้ 1 อาคาร ต่อหนึ่งหมู่บ้าน (รวม 7 อาคาร)	- คณะกรรมการชุมชน - กลุ่มเกษตรผู้ทำสวนเมี่ยง - องค์การบริหารส่วนตำบลลวงเหนือ / ป่าเมี่ยง / ห้วยแก้ว - ฝ่ายศึกษาและพัฒนาป่าไม้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	❋	❋	❋		

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
2. บ้านปางอั้น - สำรวจกลุ่มชาติพันธุ์และเกษตรกรผู้ทำสวนเมี่ยง - จัดเวทีวิเคราะห์สถานการณ์กลุ่มชาติพันธุ์และเกษตรกรผู้ทำสวนเมี่ยง และทบทวนความรู้การทำสวนเมี่ยงจำนวน 3 ครั้ง - จัดเวทีชาวบ้านเชิงปฏิบัติการ "จัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเองเพื่อการพัฒนาระบบวนเกษตรธรรมชาติ" - สร้างแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อบริการด้านการท่องเที่ยว **3. บ้านป๊อก** - สำรวจกลุ่มชาติพันธุ์และกลุ่มเกษตรกรผู้ทำสวนเมี่ยง - จัดเวทีวิเคราะห์สถานการณ์กลุ่มชาติพันธุ์และผู้ทำสวนเมี่ยง และทบทวนความรู้การทำสวนเมี่ยงจำนวน 3 ครั้ง - เวทีชาวบ้านเชิงปฏิบัติการ "จัดทำ							

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
แผนชุมชนพึ่งตนเองเพื่อการพัฒนาระบบวนเกษตรธรรมชาติ" - ก่อสร้างแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อบริการด้านการท่องเที่ยว **4. บ้านปางจำปี** - สำรวจกลุ่มชาติพันธุ์และกลุ่มเกษตรกรสองฝั่งลำน้ำแม่ลายน้อย - จัดเวทีวิเคราะห์กลุ่มชาติพันธุ์และสถานการณ์การประกอบอาชีพการเกษตรสองฝั่งลำน้ำแม่ลายน้อย - จัดเวทีชาวบ้านเชิงปฏิบัติการ "จัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเองเพื่อการพัฒนาระบบวนเกษตรธรรมชาติสองฝั่งลำน้ำแม่ลายน้อย" - สร้างแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อบริการด้านการท่องเที่ยว							

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
5. บ้านป่าสักงาม - สำรวจกลุ่มชาติพันธุ์และสถานการณ์การประกอบอาชีพการเกษตรของชุมชน - จัดเวทีวิเคราะห์กลุ่มชาติพันธุ์และสถานการณ์การทำการเกษตรในชุมชน - พัฒนาครอบครัวต้นแบบการจัดการระบบวนเกษตรวิถีไทย - ต่อเติมอาคารแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อบริการด้านการท่องเที่ยว **6. บ้านห้วยผาตื่น** - สำรวจกลุ่มชาติพันธุ์และข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นของบ้านห้วยผาตื่น - จัดประชุมกำหนดรูปแบบการพัฒนากลุ่มชาติพันธุ์และแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น							

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
- ศึกษาดูงานชุมชนต้นแบบ - สร้างอาคารแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นบ้านห้วยผาตื่น - สร้างแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นที่เอื้อต่อบริการด้านการท่องเที่ยว **7. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้หรือพิพิธภัณฑ์** มีชีวิตในพื้นที่ของ ฝ่ายพัฒนาป่าไม้ และในบริเวณศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยเน้นการนำเสนอการจัดการป่าโดยชุมชน							
2. โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติเฉพาะทาง **1.พัฒนาอุทยานการเรียนรู้ชุมชนคนรักษ์บ้านปางจำปี** - ทบทวนรูปแบบการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติเฉพาะทาง - จัดทำแปลงสาธิตการเกษตรสองฝั่งลำน้ำแม่ลายน้อย	1. ได้รูปแบบการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เฉพาะทาง 2. มีพื้นที่สาธิตเกษตรสองฝั่งลำน้ำ 3. มีเส้นทางศึกษาธรรมชาติ 4. มีพื้นที่สาธิตพืชสมุนไพร 5. มีแหล่งเรียนรู้พืชอาหารป่า 6. มีแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศลำน้ำ 7. มีบ้านพักจำนวน 6 หลัง และ	1. คณะกรรมการชุมชน 2. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว 3. ชาวบ้านในชุมชน 4. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน	❋	❋	❋		3,500,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
- จัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติบ้านปางจำปี และบ้านป๊อก - จัดทำแปลงสาธิตสวนสมุนไพร - จัดทำการทำพื้นที่เรียนรู้พืชอาหารป่า -จัดทำการจัดการระบบนิเวศบ้านปลา (การอนุรักษ์วังปลา) - ปรับปรุงภูมิทัศน์และก่อสร้างที่พักบริเวณน้ำตกท่าบันได	สถานที่พักผ่อน (จัดสวนธรรมชาติ)						
3. **โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวศูนย์วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ ตำบลห้วยแก้ว** **1. ก่อสร้างอาคารฮอมผญาล้านนา** (อาคารแสดงวัฒนธรรมพื้นบ้านด้านวัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์) **2. ปรับภูมิทัศน์น้ำตกห้วยวังโจ** น้ำตกธารทอง ผาน้ำลอด และน้ำตกท่าบันได **3. ก่อสร้างเส้นทาง/ถนน 3 สาย**	**1. มีอาคารฮอมผญาล้านนา** (อาคารแสดงวัฒนธรรมพื้นบ้าน) - อาคารฮอมผญาล้านนา (อาคารแสดงวัฒนธรรมพื้นบ้าน) **2. น้ำตกห้วยวังโจ้ ธารทอง น้ำลอด และทำบันได ได้รับการปรับภูมิทัศน์** - สิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น เส้นทางเดินชมน้ำตกและ สถานที่พักผ่อน เป็นต้น **3. เส้นทาง/ถนนได้รับการพัฒนา**	องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว	❋	❋			18,000,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
4. โครงการก่อสร้างถนนเชื่อมต่อระหว่างบ้านป่าสักงามกับถนนของเขื่อนแม่กวง 1. ก่อสร้างถนนเชื่อมระหว่างเขื่อนแม่กวงกับบ้านป่าสักงาม 2. ก่อสร้างสะพานแขวนระหว่างบ้านป่าสักงามกับเขื่อนแม่กวง	1. มีถนนเชื่อมระหว่างเขื่อนแม่กวงกับบ้านป่าสักงาม 2. มีสะพานแขวนระหว่างฝั่งบ้านป่าสักงามกับเขื่อนแม่กวง	1. องค์การบริหารส่วนตำบลลวงเหนือ 2. องค์การบริการส่วนจังหวัดเชียงใหม่	❋	❋	❋		15,000,000 บาท
5. โครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมท้องถิ่น **1. บ้านปางอั้น** 1.1 แปรรูปผลผลิตจากเมี่ยง 1.2 ฟื้นฟูภูมิปัญญาดั้งเดิมในการทำสวนเมี่ยงและการแปรรูปเมี่ยง **2. บ้านแม่กำปอง** 2.1 แปรรูปผลผลิตจากเมี่ยง 2.2 ฟื้นฟูภูมิปัญญาดั้งเดิมในการทำสวนเมี่ยงและการแปรรูปเมี่ยง **3.บ้านห้วยผาตื่น** 3.1. กิจกรรมการฟื้นฟูวัฒนธรรมการทอผ้าของชนเผ่าปกาเกอะญอ	**1. บ้านปางอั้น** มีหมอนชาที่มีรูปแบบเฉพาะและเป็นเอกลักษณ์ที่ทำจากใบเมี่ยง ผลิตภัณฑ์จากใบเมี่ยงและขั้นตอนการทำสวนเมี่ยง **2. บ้านแม่กำปอง**มีหมอนชาที่มีรูปแบบเฉพาะและเป็นเอกลักษณ์ที่ทำจากใบเมี่ยง ผลิตภัณฑ์จากใบเมี่ยงและขั้นตอนการทำสวนเมี่ยง **3. บ้านห้วยผาตื่น** มีรูปแบบและเอกลักษณ์ลายผ้าและขั้นตอนการทอผ้า ที่สามารถพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น รวมทั้งภูมิปัญญาและวัฒนธรรมการรำดาบที่พัฒนาเป็น	1. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าเมี่ยง 2. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว 3. คณะกรรมการวัฒนธรรมชุมชนหมู่บ้านทั้ง 3 หมู่บ้าน	❋	❋	❋	❋	2,000,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
3.2 กิจกรรมการฟื้นฟูประเพณี การรำดาบของชนเผ่าปกาเกอะญอ 3.3 กิจกรรมการฟื้นฟูวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นรวมไปถึงภูมิปัญญาการอยู่กับธรรมชาติ	จุดเด่นในการดึงนักท่องเที่ยว แผนภูมิวิถีชีวิตชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จะกำหนดให้เป็นโปรแกรมการท่องเที่ยว		❋	❋	❋		15,000,000 บาท
6. โครงการจัดสร้างหอประชุม ร้านอาหารและที่พัก 1. ศึกษาข้อมูลของอาคารสถานที่ของแต่ละชุมชนที่มีอยู่ 2. ชุมชนออกแบบสถาปัตยกรรมทั้งห้องประชุม ที่พัก ร้านอาหารที่ไม่แปลกแยกจากวิถีและสถาปัตยกรรมของชุมชนที่ชุมชนเป็นอยู่ 3. พื้นที่เป้าหมาย 3.1. บ้านป๊อก - สร้างบ้านพักในที่สาธารณะชุมชน 10 หลัง - จัดทำโฮมสเตย์ชุมชน 10 หลัง	1. มีบ้านพักนักท่องเที่ยว (46 หลัง) ที่พร้อมรับนักท่องเที่ยวและได้รับมาตรฐานจากการเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับรอง 2. มีโฮมเสตย์ 10 หลังที่พร้อมรับนักท่องเที่ยว 3. มีร้านอาหารของชุมชนจำนวน 3 หลังพร้อมให้บริการนักท่องเที่ยว	1. คณะกรรมการชุมชน 2. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้วและป่าเมี่ยง 3. ชาวบ้านในชุมชน	❋	❋	❋	❋	5,000,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
3.2.บ้านปางอั้น - สร้างบ้านดิน 8 หลัง - สร้างฐานพัก (ร้านอาหาร) 1 หลัง 3.3.บ้านปางจำปี - ต่อเติมอาคารที่พักนักเที่ยว (ตูบ) - บ้านพักนักท่องเที่ยวบริเวณน้ำตกท่าบันได (10 หลัง) 3.4.บ้านห้วยผาตื่น - สร้างบ้านดิน 8 หลัง - สร้างฐานที่พัก(ร้านอาหาร) 1 หลัง 3.5. บ้านป่าสักงาม - ต่อเติมอาคารที่พักนักเที่ยว - ต่อเติมที่พักนักท่องเที่ยว 10 หลัง							

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
7.โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน **1.บ้านห้วยผาตื่น** 1.1 อบรมกลุ่มแม่บ้านในการทอผ้าและการพัฒนามาตรฐานการออกแบบผ้าทอและการพัฒนารูปแบบผ้าทอให้เป็นสินค้าของหมู่บ้าน 1.2 อบรมการตีเหล็กให้กับกลุ่มตีเหล็กในหมู่บ้านโดยจัดอบรมด้านการออกแบบ **2.บ้านปางอั้น บ้านแม่กำปอง บ้านป๊อก และบ้านปางจำปี** - อบรมกลุ่มแม่บ้านในการออกแบบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน	1. มีสินค้าที่ผ่านการออกแบบโดยชุมชนที่ผลิตจากผ้าทอของชุมชน 2. มีสินค้าของชุมชนประเภทมีดดาบ 3. มีผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนตามมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยว	1. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าเมี่ยง 2. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว	❋	❋	❋		800,000 บาท

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาระบบบริหารจัดการ (Management Development)

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
1. **โครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนในการจัดการ การท่องเที่ยว** 1.อบรมการบริหารการพัฒนาการท่องเที่ยวให้กับกลุ่มผู้นำชุมชนทั้ง 6 หมู่บ้านโดยให้แต่ละบ้านส่งตัวแทนมาหมู่บ้านละ 5 คน โดยจัดอบรม 2 ครั้ง 2. ประชุมเชิงปฏิบัติการ การบริหารการท่องเที่ยวในโครงข่ายการท่องเที่ยวทั้ง6 ชุมชน เพื่อพัฒนาเป็นคณะทำงานโครงข่ายการท่องเที่ยวฯ 3. สนับสนุนทุนวิจัยเพื่อพัฒนาระบบประเมินคุณภาพชุมชนในการการจัดการท่องเที่ยวของแต่ละหมู่บ้าน เพื่อพัฒนารูปแบบและกระบวนการจัดการท่องเที่ยวแต่ละหมู่บ้านๆ ละ 300,000 บาท (ชุมชนดำเนินการด้วยตัวเอง)	โครงการวิจัยภายใต้แนวคิดงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจำนวน 8 โครงการ	1. ชุมชนทั้ง 6 ชุมชนในโครงการ 2. องค์การบริหรส่วนตำบลในพื้นที่ 3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1	❋	❋	❋	❋	150,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
2. **โครงการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น** จัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่องที่ตนรับผิดชอบ	มัคคุเทศก์ท้องถิ่นมีความมั่นใจสามารถใช้ภาษาสื่อสารกับนักท่องเที่ยว จนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ ตลอดจนมีทักษะ ความชำนาญในการสื่อสารในเรื่องราวของท้องถิ่นได้	1. คณะกรรมการชุมชน 2. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าเมี่ยง และ ห้วยแก้ว 3. ชาวบ้านในชุมชน 4. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน	❋	❋	❋	❋	600,000 บาท
3.**โครงการ ฝึกอบรมพัฒนาเยาวชนเพื่อเข้ามาเรียนรู้ในเรื่องการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน** จัดกิจกรรมฝึกอบรมในเรื่องการท่องเที่ยวให้กับเยาวชนผ่านการถ่ายทอดของผู้รู้ แกนนำชุมชน รวมถึงการฝึกปฏิบัติจริงให้กับเยาวชน	1.มีเยาวชนที่เห็นคุณค่า ความสำคัญของเรื่องราวประวัติศาสตร์ชุมชนและมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนกับกลุ่มแกนนำ 2.เยาวชนเรียนรู้เรื่องวิถีชีวิตวัฒนธรรม การเกษตรและการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนผ่านหลักสูตรท้องถิ่น	1. ผู้รู้ท้องถิ่น 2. เยาวชนในชุมชน 3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1	❋	❋	❋	❋	800,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
4.โครงการฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่น 1. ประสานงานการจัดทำหลักสูตรนักสื่อความหมายท้องถิ่นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่นตามหลักสูตรที่ได้วางไว้ 2. ฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่น 3. ติดตามประเมินผลการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง	1. นักสื่อความหมายท้องถิ่นมีความมั่นใจ สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวจนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ ตลอดจนมีทักษะ ความชำนาญในการสื่อสารในเรื่องที่ตนเองมีความสนใจมากขึ้น 2. เกิดนักสื่อความหมายท้องถิ่นที่ถูกต้องตามกฎหมาย	1. ชุมชน 2. ทีมวิทยากร 3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1	❋	❋	❋	❋	500,000 บาท
5.โครงการเก็บรวบรวมข้อมูลพันธุ์ไม้และสมุนไพรท้องถิ่น กำหนดพื้นที่ เก็บรวบรวมข้อมูลพันธุ์ไม้ท้องถิ่นในพื้นที่ศึกษา ตลอดจนสอบถามผู้รู้ในท้องถิ่นเกี่ยวกับคุณค่าและการใช้ประโยชน์ บันทึกภาพถ่ายพันธุ์ไม้และสมุนไพร ตรวจสอบข้อมูลที่ได้กับผู้รู้ในชุมชน และจัดทำคู่มือศึกษาพันธุ์ไม้และสมุนไพรท้องถิ่น	มีคู่มือพันธุ์ไม้และสมุนไพรท้องถิ่นของชุมชน 1 ชุด	1. ชุมชนปางจำปี 2. ชุมชนห้วยผาตื่น 3. อุทยานแม่ตระไคร้	❋	❋	❋	❋	600,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
6.โครงการพัฒนาแนวคิดและการวางเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน 1. จัดเวทีสร้างความเข้าใจระหว่างคนในชุมชนและระหว่างชุมชนเครือข่ายในเรื่องแนวคิด เป้าหมายและวิธีการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคนในชุมชนให้เกิดขึ้น 2. จัดทำโครงสร้างการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยผู้ที่มีส่วนได้เสียในชุมชน	1. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชนได้เกิดความเข้าใจและมีแนวคิดด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนไปในทิศทางเดียวกัน 2. แต่ละชุมชนท่องเที่ยวมีการพัฒนาโครงสร้างการท่องเที่ยวที่ใช้เป็นกลไกในการบริหาร	1. ชุมชนในโครงข่ายการท่องเที่ยว 2. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	❋	❋			500,000 บาท
7.โครงการสร้างรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรในพื้นที่ 1. จัดการประชุมหารือระหว่างชุมชนท่องเที่ยวทั้ง 6 ชุมชนเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชน	มีรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรร่วมกัน 4 ชุมชนและมีศูนย์วัฒนธรรมที่จัดตั้งขึ้นโดยสอดคล้องกับวิถีชีวิตชนเผ่าและเอื้อประโยชน์ให้กับคนในชุมชน	1.เครือข่ายชุมชน 2.องค์การบริหารส่วนตำบลป่าเมี่ยง / ห้วยแก้ว	❋	❋			500,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
2.แกนนำแต่ละชุมชนร่วมกันวางรูปแบบของการบริหารจัดการการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าในพื้นที่ 3.ศึกษาข้อมูล ศึกษาดูงานรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวลักษณะเครือข่ายชุมชนการท่องเที่ยว 4.กำหนดรูปแบบในการบริหารจัดการเพื่อที่สอดคล้องกับสภาพและวิถีของชนเผ่า							

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการตลาด (Marketing Development)

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
1.**โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูล** 1. จัดทำป้ายเพื่อบอกทางเข้าชุมชน รวมถึงกิจกรรมเด่นๆ ที่น่าสนใจ 2. ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูลระดับโครงข่ายและระดับชุมชนให้สวยงาม	1.มีป้ายทางเข้าชุมชนพร้อมทั้งกิจกรรมการท่องเที่ยวของทั้ง 7 แหล่งของโครงข่ายการท่องเที่ยว 2.ภูมิทัศน์สองข้างทางและรอบศูนย์บริการได้รับการปรับปรุง	1. คณะกรรมการชุมชน 2. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว / ป่าเมี่ยง 3. ชาวบ้านในชุมชน 4. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน	❋	❋			8,000,000 บาท
2.**โครงการจัดทำเวปไซต์สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน** จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ผ่านเวปไซต์ ที่เชื่อมต่อกับโครงข่ายประชาสัมพันธ์อื่นๆ	1.มีเวปไซต์ประชาสัมพันธ์โครงข่ายการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่า 1 เวปไซต์ 2.มีการประชาสัมพันธ์โครงข่ายการท่องเที่ยวโดย เชื่อมโยงเวปไซต์กับภาครัฐและเอกชนทั้งภายในและต่างประเทศ 3.นักท่องเที่ยวได้รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านสื่อที่หลากหลายและมีผู้สนใจเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนมากขึ้น	1.คณะกรรมการชุมชน 2.องค์การบริหารส่วนตำบล 3.ชาวบ้านในชุมชน 4.หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน	❋	❋	❋	❋	2,000,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
3.โครงการพัฒนาสหกรณ์โครงข่ายการท่องเที่ยววนเกษตรและวัฒนธรรมท้องถิ่นชุมชนสวนเมี่ยง 1.กิจกรรมอบรมการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน 2.กิจกรรมอบรมความรู้เรื่องการจัดตั้งสหกรณ์ 3.จัดทำแผนจัดการสหกรณ์ 4.ขอคำปรึกษาจากการท่องเที่ยวแห่งแระเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1 หน่วยงานเอกชน และหน่วยงานภาครัฐ	มีสหกรณ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนที่เป็นศูนย์รวมการบริหารจัดการและจัดแบ่งผลประโยชน์	- คณะกรรมการชุมชน - องค์การบริหารส่วนตำบล - ชาวบ้านในชุมชน - หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน	❋	❋	❋	❋	1,500,000 บาท

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ห้องสมุดงานวิจัย

แผนแม่บทการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน

โครงข่ายที่ 3

เส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงใหม่ – เวียงหริภุญไชย – บ้านทุ่งยาว – หมู่บ้านแกะสลักบ้านแม่ทา – บ้านถวายเชียงใหม่ — เวียงกุมกาม

แนวความคิดในการจัดทำแผนแม่บท

เส้นทางการท่องเที่ยวเส้นทางนี้เป็นการเชื่อมโยงสองจังหวัดที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนานเข้าไว้ด้วยกัน จังหวัดเชียงใหม่ที่ได้ชื่อว่าเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของล้านนาตะวันตก ที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายตอบสนองกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีความชื่นชอบในการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันได้ เช่นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ทางด้านจังหวัดลำพูนถือได้ว่าเป็นต้นกำเนิดของอาณาจักรล้านนา มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางโดยใช้เส้นทางท่องเที่ยวนี้ได้อย่างสะดวกเนื่องจากระยะทางไม่ไกลจากกันมากนัก เส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยวสายนี้โดยเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะด้าน ได้แก่ ด้านประวัติศาสตร์ ด้านหัตถกรรม งานไม้แสลัก และด้านการจัดการทรัพยากรป่า

เค้าโครงเรื่อง (Theme)

"ท่องเมืองโบราณแห่งล้านนา เรียนรู้การรักษาป่าโดยชุมชน อุดหนุนสินค้าหัตกรรม"

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ (Tourism Production Development)

มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวในโครงข่ายประกอบด้วยศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว ห้องน้ำ ศูนย์จำหน่ายของที่ระลึก ศูนย์แสดงสินค้าและจำหน่ายสินค้าของชุมชน บ้านพักโฮมสเตย์ และแหล่งการศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านการจัดการ (Tourism Management Development)

การพัฒนาทักษะด้านการท่องเที่ยวให้คนในพื้นที่โครงข่ายการท่องเที่ยวเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว เพราะคนหรือสมาชิกในชุมชนที่อยู่ในพื้นที่โครงข่ายการท่องเที่ยวจะช่วยเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวแต่ละจุดในโครงข่ายให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในขณะเดียวกันจะส่งผลให้เกิดการจัดระบบการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งในการการลดผลกระทบและการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการตลาด(Tourism Marketing Development)

การตลาดเป็นสิ่งที่สำคัญมากในการพัฒนาโครงข่ายนี้ เนื่องจากต้องให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นระบบ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเปลี่ยนทิศทางการท่องเที่ยวจากการไปในพื้นที่การท่องเที่ยวเดิมๆ ไปในเส้นทางหรือพื้นที่การท่องเที่ยวใหม่ๆ โดยเฉพาะการจัดทำป้ายแสดงเส้นทางแหล่งท่องเที่ยว โบรชัวร์ประชาสัมพันธ์ เวปไซต์และฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในโครงข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ (Tourism Production Development)

โครงการจัดตั้งศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เชียงใหม่-ลำพูน

หลักการและเหตุผล

ศูนย์บริการท่องเที่ยวเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญของนักท่องเที่ยวที่ใช้ในการศึกษาเรื่องราวของแหล่งท่องเที่ยวและข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ศูนย์บริการการท่องเที่ยวท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เชียงใหม่-ลำพูน ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่สนใจเรียนรู้ในเรื่องราวเชิงประวัติศาสตร์ของดินแดนล้านนาตะวันตก ที่มีความเป็นมาที่ยาวนาน มีโบราณสถาน วัด หมู่บ้านและชุมชนโบราณที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ ดังนั้นจึงควรมีจัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เชียงใหม่ – ลำพูน ขึ้นเพื่อตอบสนองกับนักท่องเที่ยวในกลุ่มนี้สามารถได้รับบริการข้อมูลสารสนเทศการท่องเที่ยวของโครงข่ายนี้ได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เชียงใหม่ – ลำพูน
2. พัฒนาห้องจัดแสดงแหล่งท่องเที่ยวตามโครงข่ายและห้องฉายวิดีทัศน์แสดงแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกในโครงข่าย

กิจกรรม

1. จัดสร้างศูนย์บริการการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เชียงใหม่ – ลำพูน ให้มีขนาดที่เพียงพอต่อการให้บริการข้อมูลสารสนเทศแก่นักท่องเที่ยว
    1.1. จัดทำแบบแปลนอาคารและห้องแสดงข้อมูลสารสนเทศและห้องฉายวิดิทัศน์แสดงเรื่องราว เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในโครงข่ายโดยเป็นการขยายศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมให้เพียงพอกับภารกิจและน่าสนใจสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว
    1.2. ก่อสร้างศูนย์บริการและปรับปรุงอาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยวตามแบบแปลน
    1.3. จัดทำฐานข้อมูลและสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกในโครงข่ายการท่องเที่ยวพร้อมทั้งให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรม
2. พัฒนาผู้ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวประจำศูนย์บริการการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เชียงใหม่ – ลำพูน

ระยะเวลาในการดำเนินการ 1 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานหลัก องค์การบริการส่วนจังหวัดเชียงใหม่
องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคเหนือ เขต 1
การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่

หน่วยงานรอง เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในพื้นที่โครงข่าย

งบประมาณ 5,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. ศูนย์บริการการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เชียงใหม่ – ลำพูน มีขีดความสามารถในการให้บริการข้อมูลสารสนเทศแก่นักท่องเที่ยว
2. ศูนย์บริการการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เชียงใหม่ – ลำพูน มีนักห้องแสดงข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและห้องฉายวิดิทัศน์ที่เหมาะสม
3. นักท่องเที่ยวพึงพอใจในบริการของศูนย์บริการการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เชียงใหม่ – ลำพูน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านการจัดการ (Tourism Management Development)
กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

โครงการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

หลักการและเหตุผล

ในการพัฒนาระบบการท่องเที่ยวเพื่อเอื้อต่อการรองรับนักท่องเที่ยวและนำไปสู่การกระจายรายได้ในทุกส่วนของชุมชน มีสิ่งหนึ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง คือ การพัฒนากลุ่มบุคคลในชุมชนเพื่อเป็นผู้นำเที่ยว เพื่อนำไปสู่การสร้างความเข้าผ่านการสื่อความหมายของชุมชน โดยเน้นไปที่การพัฒนาฐานความรู้ต่างๆในชุมชน เพื่อนำไปสู่การอธิบายในและเรื่องราวของชุมชนเวลามีนักท่องเที่ยวมาใช้บริการ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาธรรมชาติตามเส้นทาง และการเล่าเรื่องราวต่างๆของชุมชน

ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นที่คนภายในชุมชนจะต้องได้รับการฝึกให้เป็นผู้นำเที่ยวภายในชุมชนตัวเอง เพื่อสื่อความหมายและเกิดความเข้าใจอย่างดีและลึกซึ้งแก่กลุ่มนักท่องเที่ยว โดยที่โครงข่ายนี้จะเน้นในเรื่องของการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

วัตถุประสงค์โครงการ

ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ให้กับคนในชุมชน ให้สามารถแนะนำ และให้ความรู้ ให้กับนักท่องเที่ยวได้ตามเรื่องที่ตนเองถนัด

กิจกรรม

จัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

ระยะเวลาการดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. คณะกรรมการชุมชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย
3. ชาวบ้านในชุมชน
4. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน

งบประมาณ 5,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

มัคคุเทศก์ท้องถิ่นมีความมั่นใจ สามารถใช้ภาษาสื่อสารกับนักท่องเที่ยว จนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ ตลอดจนมีทักษะ ความชำนาญในการสื่อสารในการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และเรื่องราวของท้องถิ่นได้

โครงการฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อย

หลักการและเหตุผล

เยาวชนเป็นกำลังสำคัญอย่างยิ่งในการสืบทอดและขับเคลื่อนงานชุมชนในทุกด้าน โดยเฉพาะชุมชนท่องเที่ยวที่เลือกการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการเกษตรเป็นตัวขับเคลื่อน ซึ่งจะต้องเน้นถึงการแสดงวิถีชีวิตของชุมชนให้ผู้คนภายนอกได้เรียนรู้ รวมถึงเป็นการอนุรักษ์สิ่งที่มีอยู่ในชุมชนอีกทางหนึ่ง ดังนั้น หากชุมชนมีกระบวนการ และสามารถถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้ให้กับเยาวชนในรูปแบบต่างๆ ก็จะเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะทำให้เยาวชนเข้ามาร่วมเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมการจัดการด้านการท่องเที่ยวร่วมกับชุมชนได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้เยาวชนในชุมชนเกิดความตระหนักถึงคุณค่า เรื่องราวและของดีของชุมชนที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์
2. เพื่อให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน

กิจกรรม

จัดกิจกรรมฝึกอบรมในเรื่องการท่องเที่ยวให้กับเยาวชนผ่านการถ่ายทอดของผู้รู้ แกนนำชุมชน รวมถึงการฝึกปฏิบัติจริงให้กับเยาวชน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 2 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ปราชญ์ชาวบ้าน
2. เยาวชนในชุมชน
3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1
4. องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ / ลำพูน

งบประมาณ 800,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีเยาวชนที่เห็นคุณค่า ความสำคัญของเรื่องราวประวัติศาสตร์ชุมชนและมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนกับกลุ่มแกนนำ
2. เยาวชนเรียนรู้เรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรม การเกษตรและการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนผ่านหลักสูตรท้องถิ่น

โครงการฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

กรณีที่ชุมชนจัดการท่องเที่ยวในชุมชนของตนเอง ต้องมีผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในหลายส่วน โดยเฉพาะนักสื่อความหมาย ถือว่าเป็นผู้ทำหน้าที่บอกเล่าเรื่องราวของกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชนให้กับนักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำให้นักสื่อความหมายได้เรียนรู้เทคนิค วิธีการและพัฒนาทักษะในการสื่อความหมายอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองผ่านหลักสูตรการอบรมที่เป็นมาตรฐาน สามารถผลิตนักสื่อความหมายท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและได้รับการรับรองอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

วัตถุประสงค์

เพื่อฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่นให้มีพัฒนาศักยภาพ ทักษะของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งด้านการท่องเที่ยวและภาษาของแต่ละชุมชน ให้สามารถแนะนำ ให้ความรู้ด้านวิถีชีวิตและอัตลักษณ์ชุมชน

กิจกรรม

1. ประสานงานการจัดทำหลักสูตรนักสื่อความหมายท้องถิ่นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่นตามหลักสูตรที่ได้วางไว้
2. ฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่น
3. ติดตามประเมินผลการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ชุมชน
2. ทีมวิทยากร
3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1

งบประมาณ 800,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. นักสื่อความหมายท้องถิ่นมีความมั่นใจ สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยว จนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ ตลอดจนมีทักษะ ความชำนาญในการสื่อสารในเรื่องที่ตนเองมีความสนใจมากขึ้น
2. เกิดนักสื่อความหมายท้องถิ่นที่ถูกต้องตามกฎหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาด้านการตลาด

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการตลาด

โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูล

หลักการและเหตุผล

เนื่องด้วยบริเวณเส้นทางการท่องเที่ยวในพื้นที่โครงข่าย ยังขาดการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ หรือป้ายบอกทางและป้ายรายละเอียดของพื้นที่ท่องเที่ยว รวมไปถึงลักษณะสภาพแวดล้อมต่างๆ บริเวณสองข้างทาง ทำให้ไม่เป็นจุดสนใจของนักท่องเที่ยวที่จะเลือกและเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่หรือยากแก่การเข้าถึงของนักท่องเที่ยวที่ตั้งใจมา ดังนั้นหากทาเข้าแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวได้รับการปรับภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูลชุมชนให้สวยงาม ก็จะมีส่วนช่วยดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยวที่สัญจรผ่านถนนสายหลักเข้าสู่ชุมชน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

การปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูลเพื่อดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยวบนถนนสายหลักในการเยี่ยมชมชุมชน

กิจกรรม

1. จัดทำป้ายเพื่อบอกทางเข้าชุมชน รวมถึงกิจกรรมเด่นๆ ที่น่าสนใจ
2. ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูลระดับโครงข่ายและระดับชุมชนให้สวยงาม

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 2 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. องค์กรบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูน
2. องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย
3. ชาวบ้านในชุมชน
4. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน
5. กรมป่าไม้

งบประมาณ 8,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีป้ายทางเข้าชุมชนพร้อมทั้งกิจกรรมการท่องเที่ยวของโครงข่ายการท่องเที่ยว
2. ภูมิทัศน์สองข้างทางและรอบศูนย์บริการได้รับการปรับปรุง

โครงการจัดทำเวปไซต์สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน

หลักการและเหตุผล

ในการจัดการท่องเที่ยวในลักษณะใดก็ตาม แม้ว่าจะมีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวดีแค่ไหน หากไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวได้รู้จัก กิจกรรมการท่องเที่ยวก็จะไม่เกิดขึ้น วิธีการหนึ่งในปัจจุบันที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงได้มากที่สุดวิธีหนึ่งคือ ทางเวปไซต์ ดังนั้น หากมีการพัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์โดยการจัดทำสื่อเวปไซต์ จะช่วยให้การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี รวมทั้งจะส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวกับชุมชนมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อจัดทำเวปไซต์สื่อประชาสัมพันธ์ให้กิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

กิจกรรม

จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ผ่านเวปไซต์ ที่เชื่อมต่อกับโครงข่ายประชาสัมพันธ์อื่นๆ

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. คณะกรรมการชุมชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบล
3. ชาวบ้านในชุมชน
4. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน

งบประมาณ 2,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีเวปไซต์ประชาสัมพันธ์รายละเอียดโครงข่ายการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่า 1 เวปไซต์
2. มีการประชาสัมพันธ์โครงข่ายการท่องเที่ยวโดย เชื่อมโยงเวปไซต์กับภาครัฐและเอกชนทั้งภายในและต่างประเทศ
3. นักท่องเที่ยวได้รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านสื่อที่หลากหลายและมีผู้สนใจเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนมากขึ้น

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนและภาคเอกชน

โครงการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนและเอกชนด้านการตลาด

หลักการและเหตุผล

องค์กรธุรกิจและเอกชนเป็นองค์กรที่ดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวมานานและครอบคลุมในหลายพื้นที่ จึงมีประสบการณ์ในการบริหารจัดการเป็นอย่างดี ขณะที่ชุมชนเองก็มีความเชี่ยวชาญด้านพื้นที่และเป็นเจ้าของวัฒนธรรม ย่อมมีความรู้ความเข้าใจในชุมชนของตัวเองเป็นอย่างดี ทั้งนี้หากมีการประสานเครือข่ายความร่วมมือทั้งสองด้านในด้านการจัดการระบบการตลาดที่มีประสิทธิภาพ โดยชุมชนจัดให้มีบริการด้านที่พัก ร้านค้า ไกด์ท้องถิ่น ส่วนภาคเอกชนจะทำหน้าที่เป็นเจ้าภาพด้านการตลาด หากมีการร่วมมือกันในลักษณะนี้จะทำให้การจัดการท่องเที่ยวมีความยั่งยืนและมั่นคงต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้เกิดความร่วมมือด้านการตลาดระหว่างชุมชนกับภาคเอกชน
2. เพื่อให้เกิดรายได้แก่ชุมชนท้องถิ่น
3. เพื่อให้ชุมชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการการตลาด

กิจกรรมโครงการ

1. จัดตั้งร้านค้าชุมชน
2. ให้บริการที่พักแก่นักท่องเที่ยว (Home Stay)

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
2. สถาบันอุดมศึกษา
3. ภาคเอกชน
4. ชุมชนในพื้นที่-

งบประมาณดำเนินการ 100,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. จำนวนกิจกรรมที่หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนทำงานร่วมกัน
2. เครือข่ายมีความเข้มแข็ง
3. เครือข่ายมีรายได้ที่เกิดจากความร่วมมือ

อย่างไรก็ตามเพื่อให้เห็นภาพรวมของโครงการ/กิจกรรมรวมถึงดัชนีชี้วัดความสำเร็จของโครงการและงบประมาณในการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่ – เวียงหริภุญไชย – บ้านทุ่งยาว –หมู่บ้านแกะสลักบ้านแม่ทา – บ้านถวายเชียงใหม่ — เวียงกุมกาม จึงได้สรุปภาพรวมดังกล่าวได้ดังนี้

ตารางที่ 5 ยุทธศาสตร์โครงข่ายที่ 3

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ (Production Development)

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
1. โครงการจัดตั้งศูนย์บริการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เชียงใหม่-ลำพูน 1.จัดสร้างศูนย์บริการการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เชียงใหม่ – ลำพูน ให้มีขนาดที่เพียงพอต่อการให้บริการข้อมูลสารสนเทศแก่นักท่องเที่ยว - จัดทำแบบแปลนอาคารและห้องแสดงข้อมูลสารสนเทศและห้องฉายวิดิทัศน์แสดงเรื่องราว เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในโครงข่ายโดยเป็นการขยายศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมให้เพียงพอกับภารกิจและน่าสนใจสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว - ก่อสร้างศูนย์บริการและปรับปรุงอาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยวตามแบบแปลน	1. ศูนย์บริการการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เชียงใหม่ – ลำพูน มีขีดความสามารถในการให้บริการข้อมูลสารสนเทศแก่นักท่องเที่ยว 2. ศูนย์บริการการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เชียงใหม่ – ลำพูน มีนักห้องแสดงข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและห้องฉายวิดิทัศน์ที่เหมาะสม 3. นักท่องเที่ยวพึงพอใจในบริการของศูนย์บริการการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เชียงใหม่ – ลำพูน	- องค์การบริการส่วนจังหวัดเชียงใหม่ -องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน -การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคเหนือ เขต 1 -การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ - เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในพื้นที่โครงข่าย	✵				5,000,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
- จัดทำฐานข้อมูลและสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกในโครงข่ายการท่องเที่ยวพร้อมทั้งให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรม 2. พัฒนาผู้ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวประจำศูนย์บริการการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เชียงใหม่ – ลำพูน							

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ (Management Development)

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
1. โครงการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ จัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์	มัคคุเทศก์ท้องถิ่นมีความมั่นใจสามารถใช้ภาษาสื่อสารกับนักท่องเที่ยว จนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ ตลอดจนมีทักษะ ความชำนาญในการสื่อสารในการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และเรื่องราวของท้องถิ่นได้	1. คณะกรรมการชุมชน 2. องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย 3. ชาวบ้านในชุมชน 4. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน	❋				5,000,000 บาท
2. โครงการฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อย 1.เพื่อให้เยาวชนในชุมชนเกิดความตระหนักถึงคุณค่า เรื่องราวและของดีของชุมชนที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ 2. เพื่อให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน	1. มีเยาวชนที่เห็นคุณค่า ความสำคัญของเรื่องราวประวัติศาสตร์ชุมชนและมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนกับกลุ่มแกนนำ 2. เยาวชนเรียนรู้เรื่องวิถีชีวิตวัฒนธรรม การเกษตรและการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนผ่านหลักสูตรท้องถิ่น	1. ปราชญ์ชาวบ้าน 2. เยาวชนในชุมชน 3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1 4. องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ / ลำพูน	❋				800,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
3.โครงการฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่น 1. ประสานงานการจัดทำหลักสูตรนักสื่อความหมายท้องถิ่นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่นตามหลักสูตรที่ได้วางไว้ 2. ฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่น 3. ติดตามประเมินผลการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง	1. นักสื่อความหมายท้องถิ่นมีความมั่นใจ สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวจนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ ตลอดจนมีทักษะ ความชำนาญในการสื่อสารในเรื่องที่ตนเองมีความสนใจมากขึ้น 2. เกิดนักสื่อความหมายท้องถิ่นที่ถูกต้องตามกฎหมาย	1. ชุมชน 2. ทีมวิทยากร 3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1	❋	❋	❋	❋	800,000 บาท

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการตลาด (Marketing Development)

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
1. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูล 1.จัดทำป้ายเพื่อบอกทางเข้าชุมชน รวมถึงกิจกรรมเด่นๆ ที่น่าสนใจ 2.ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูลระดับโครงข่ายและระดับชุมชนให้สวยงาม	1.มีป้ายทางเข้าชุมชนพร้อมทั้งกิจกรรมการท่องเที่ยวของโครงข่ายการท่องเที่ยว 2.ภูมิทัศน์สองข้างทางและรอบศูนย์บริการได้รับการปรับปรุง	1. องค์กรบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูน 2.องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย 3.ชาวบ้านในชุมชน 4.หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน 5.กรมป่าไม้	❋	❋			8,000,000 บาท
2. โครงการจัดทำเวปไซต์และสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน จัดทำเวปไซต์ และสื่อข้อมูลการท่องเที่ยวของชุมชน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	จำนวนเวปไซต์และสื่อที่จัดทำเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลการท่องเที่ยว	1. สถาบันอุดมศึกษา 2. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	❋				200,000 บาท

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
3. โครงการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนและเอกชนด้านการตลาด 1. จัดตั้งร้านค้าชุมชน 2. ให้บริการที่พักแก่นักท่องเที่ยว (Home Stay)	1. จำนวนกิจกรรมที่หน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนทำงานร่วมกัน 2. เครือข่ายมีความเข้มแข็ง 3. เครือข่ายมีรายได้ที่เกิดจากความร่วมมือ	1. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2. สถาบันอุดมศึกษา 3. ภาคเอกชน 4. ชุมชนในพื้นที่	❋	❋	❋	❋	100,000 บาท

แผนแม่บทพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน

โครงข่ายที่ 4

เส้นทางโครงข่ายอำเภอเมือง – อำเภอเชียงดาว – อำเภอฝาง- อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่

อำเภอแม่ฟ้าหลวง – อำเภอแม่จัน – จังหวัดเชียงราย

แนวคิดการจัดทำแผนแม่บท

ตามเส้นทางที่กำหนดโครงข่ายการท่องเที่ยว จากตัวอำเภอเมืองเชียงใหม่ เดินทางต่อไปยังอำเภอเชียงดาว จะผ่านปางช้างแม่แตง ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่สำคัญ ถึงอำเภอเชียงดาว จะมีถ้ำเชียงดาว และ สถานที่เที่ยวเชิงเกษตรที่สวนเกษตรเมืองงาย มาถึงอำเภอฝางซึ่งเป็นทางผ่านไปยังอำเภอแม่อายก็เป็นพื้นที่ของกลุ่มวัฒนธรรมชนเผ่าที่หลากหลาย จากอำเภอแม่อายแยกเข้าสู่ดอยแม่สะลองก็จะเป็นกลุ่มคนจีนยูนนาน และมีชุมชนชนเผ่าที่หลากหลายพร้อมทั้งมีชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชนเผ่ามีโฮมเสตร์รองรับของชนเผ่าอาข่าและมูเซอ บ้านป่าคาสุขใจ เดินทางต่อไปยัง อำเภอแม่จัน มีสถานที่ท่องเที่ยวน้ำตกโป่งพระบาท และถิ่นสับปะรดนางแล และเดินทางเข้าตัวเมืองจังหวัดเชียงราย ซึ่งถือว่าเป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวที่เปิดใหม่

สนับสนุนและส่งเสริมให้ชุมชนสามารถพัฒนาต้นทุนทางวัฒนธรรมชนเผ่า และวิถีเกษตรธรรมชาติที่โดดเด่น เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในลักษณะของโครงข่าย เพื่อให้เกิดการพัฒนาการบริหารจัดการและการดำเนินงานด้านการตลาดสินค้าการท่องเที่ยว โดยเร่งพัฒนาความรู้ภูมิปัญญา การจัดการของชุมชนท้องถิ่นโดยกระบวนการมีส่วนร่วม ในลักษณะของคณะกรรมการรวมทั้งมีการจัดทำแผนท่องเที่ยวตามปฏิทินของแหล่งท่องเที่ยวในโครงข่ายบนฐานความรู้ วิถีชีวิตและภูมิปัญญาของชนเผ่าที่บริหารจัดการโดยชุมชน และความร่วมมือของภาคีการพัฒนา ในการทำให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่

เค้าโครงเรื่อง (Theme)

" การท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าและวิถีเกษตรธรรมชาติบนฐานความรู้ชุมชนท้องถิ่น"

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ (Tourism Production Development)

เป็นการพัฒนาแหล่งบริการข้อมูลนักเที่ยวในภาพรวมของโครงข่ายการท่องเที่ยว เช่น การแหล่งเรียนรู้กลุ่มชาติพันธุ์และวนเกษตรธรรมชาติ การอำนวยความสะดวกด้านที่พัก การจัดระบบสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ พร้อมทั้งบริการด้านความรู้

ร่วมกันระหว่างชุมชน เช่น การเปิดและพัฒนาเส้นทางศึกษาธรรมชาติให้เป็นลักษณะ Looping รวมทั้งมีศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นและวนเกษตรธรรมชาติ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการ (Management Development)

เป็นการพัฒนาด้านความรู้ ภูมิปัญญา การจัดการของชุมชนท้องถิ่น และเน้นการมีส่วนร่วม ที่มุ่งการพัฒนาไปที่ "คน" เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาในลักษณะของการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน เช่น การพัฒนาศักยภาพการบริหารการจัดการในชุมชน จัดตั้งกลุ่มหรือคณะทำงานการท่องเที่ยวในระดับหมู่บ้าน และในระดับโครงข่ายการท่องเที่ยว เป็นต้น

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการตลาด (Marketing Development)

เป็นการพัฒนาด้านการประสานงานเพื่อบริหารจัดการด้านการตลาดในระดับชุมชน และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการตลาด การพัฒนาระบบสื่อประชาสัมพันธ์เรื่องการท่องเที่ยวผ่านสื่อที่หลากหลาย เช่น แผ่นพับ วิทยุ โทรทัศน์ ป้ายโฆษณา เวปไซต์รวมทั้งการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชน เอกชนและภาครัฐให้เอื้อต่อระบบตลาดการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product Development)

กลยุทธ์ที่ 1 : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

โครงการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์บริการการท่องเที่ยว

หลักการและเหตุผล

จากการที่ปัจจุบันมีการเร่งพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว อำเภอเมือง– อำเภอเชียงดาว – อำเภอฝาง- อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอแม่ฟ้าหลวง – อำเภอแม่จัน – จังหวัดเชียงราย ซึ่งในแต่ละแห่งล้วนมีจุดเด่นในการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน หากโครงข่ายการคมนาคมจะได้รับการพัฒนาในอนาคต แต่ยังไม่มีผลในทางบวกกับในพื้นที่ เนื่องจากโครงข่ายดังกล่าวยังขาดแหล่งบริการข้อมูลข่าวสารของแต่ละสถานที่ท่องเที่ยว โดยเฉพาะแหล่งบริการความสะดวกทั้งในด้านข้อมูล อาหาร เครื่องดื่ม หรือจุดพักรถระหว่างเดินทาง รวมไปถึงความต้องการในการนำเสนอจุดเด่นในการท่องเที่ยวของแต่จุดในโครงข่ายการท่องเที่ยว

จากเหตุผลข้างต้น จำเป็นต้องจัดให้มีแหล่งบริการข้อมูล ข่าวสาร และจุดแสดงถึงศักยภาพของแต่ละสถานที่ท่องเที่ยวที่มีอยู่พร้อมแล้ว เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างศักยภาพในพื้นที่โครงข่ายการท่องเที่ยว ดังกล่าวให้โดดเด่นเป็นที่น่าสนใจของการท่องเที่ยวแห่งนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาศูนย์บริการการท่องเที่ยวนิเวศธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น สร้างความสนใจให้นักท่องเที่ยวบนถนนสายหลักในการเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆภายในโครงข่าย
2. เพื่อเป็นแหล่งให้บริการข้อมูลให้กับนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยวในพื้นที่โครงข่ายการท่องเที่ยวนี้

กิจกรรม

1.ปรับปรุงแหล่งบริการนักท่องเที่ยวเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งปรับภูมิทัศน์ในพื้นที่ก่อสร้างให้สอดรับกับลักษณะของวิถีชีวิตของชุมชนในโครงข่ายการท่องเที่ยว ดังนี้

2.พัฒนาและปรับปรุงการท่องเที่ยวและเก็บรวบรวมข้อมูลปรับปรุงภูมิทัศน์

- พัฒนาระบบฐานข้อมูล
- จำลองวิถีชีวิตของชุมชนในโครงข่ายการท่องเที่ยว (พัฒนารูปแบบศูนย์บริการ)

- พัฒนากลไกการบริหารจัดการศูนย์ (ตั้งคณะกรรมและจัดจ้างทีมงานจัดการเต็มเวลา (Full time staff) โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในโครงข่าย)

- บริการข้อมูล

- สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกการท่องเที่ยว ได้แก่ ร้านค้าชุมชน ร้านเครื่องดื่มร้านอาหารน้ำมันเชื้อเพลิง ห้องน้ำ และ อื่นๆ

ระยะเวลาการดำเนินโครงการ 3 ปี

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่โครงข่าย
3. การท่องเที่ยวภาคเหนือ

งบประมาณ

จำนวน 20,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1.อาคารบริการนักท่องเที่ยวบริเวณถ้ำเชียงดาว

2.ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวบริเวณ อบต.แม่สะลองนอก

โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติเฉพาะทาง

หลักการและเหตุผล

ในโครงข่ายการท่องเที่ยวอำเภอเมืองท่องเที่ยว อำเภอเมือง– อำเภอเชียงดาว – อำเภอฝาง- อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอแม่ฟ้าหลวง – อำเภอแม่จัน – จังหวัดเชียงราย ซึ่งในแต่ละแห่งล้วนมีจุดเด่นในการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน หากโครงข่ายการคมนาคมจะได้รับการพัฒนาในอนาคต แต่ยังไม่มีผลในทางบวกกับในพื้นที่ โดยเฉพาะจุดท่องเที่ยวนิเวศธรรมชาติค่อนข้างมีข้อจำกัด จะเห็นได้จากบริเวณตำบลแม่สะลอง ซึ่งมีพื้นที่ป่าเป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำ บริเวณบ้านป่าคาสุขใจ ที่สามารถพัฒนาเป็นเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าต้นน้ำเพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าให้กับนักเที่ยวพร้อมทั้งเรียนรู้วิถีชีวิตระหว่างคนกับป่า

ฉะนั้นเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการจัดการท่องเที่ยงเชิงนิเวศธรรมชาติและเกิดสำนึกในการอนุรักษ์และรักษาธรรมชาติผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องสร้างแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติเฉพาะทางเพื่อบริการและความสนใจให้กับโครงข่ายการท่องเที่ยว กับกลุ่มผู้มาท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.เพื่อจัดทำแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติเฉพาะทางที่เป็นจุดเด่นของจุดท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติและแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิตเฉพาะเรื่อง

2.เพื่อจัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติแบบพิเศษตามเรื่องราว ประวัติศาสตร์และสภาพพื้นที่ชุมชนที่เอื้อต่อการศึกษาเรียนรู้

กิจกรรม

สืบค้นข้อมูลเรื่องราวประวัติศาสตร์หรือสภาพพื้นที่ป่าไม้ที่มีความพิเศษเฉพาะเรื่อง และเลือกกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามจุดเด่นของพื้นที่ประกอบด้วย

1.ป่าต้นน้ำแม่จัน (จัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าต้นน้ำ)

2.บ้านจะบูสี (เส้นทางเดินเรียนรู้วิถีธรรมชาติกับชนเผ่ามูเซอ)

3.พระธาตุดอยแม่สะลอง (แหล่งเรียนรู้ร่องรอยประวัติศาสตร์พระธาตุดอยหมอก)

5.เส้นทางศึกษาธรรมชาติการทำสวนชา

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 3 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- กรมป่าไม้
- องค์การริหารสวนตำบลสะลองนอก

งบประมาณ 5,500,000 บาท/ชุมชน

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1.เส้นทางศึกษาธรรมชาติ 2 เส้นทาง

1.1 ป่าต้นน้ำแม่จัน (จัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าต้นน้ำ)

1.2 เส้นทางศึกษาธรรมชาติในพื้นที่บ้านจะบูสี

2.ความรู้ชนิดไม้และระบบนิเวศป่าต้นน้ำในการสื่อความหมายคือ

2.1 บริเวณป่าต้นน้ำแม่จัน

2.2 บริเวณพื้นที่ชุมชนจะบูสี

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาระบบบริหารจัดการ (Management Development)
กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวชนเผ่าและการเกษตร

โครงการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

ในการพัฒนาระบบการท่องเที่ยวเพื่อเอื้อต่อการรองรับนักท่องเที่ยวและนำไปสู่การกระจายรายได้ในทุกส่วนของชุมชน มีสิ่งหนึ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง คือ การพัฒนากลุ่มบุคคลในชุมชนเพื่อเป็นผู้นำเที่ยว เพื่อนำไปสู่การสร้างความเข้าผ่านการสื่อความหมายของชุมชน โดยเน้นไปที่การพัฒนาฐานความรู้ต่างๆในชุมชน เพื่อนำไปสู่การอธิบายในและเรื่องราวของชุมชนเวลามีนักท่องเที่ยวมาใช้บริการ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาธรรมชาติตามเส้นทาง และการเล่าเรื่องราวต่างๆของชุมชน

ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นที่คนภายในชุมชนจะต้องได้รับการฝึกให้เป็นผู้นำเที่ยวภายในชุมชนตัวเอง เพื่อสื่อความหมายและเกิดความเข้าใจอย่างดีและลึกซึ้งแก่กลุ่มนักท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์โครงการ

ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวของแต่ละชุมชน ให้สามารถแนะนำ และให้ความรู้ท้องถิ่นให้กับนักท่องเที่ยวได้ตามเรื่องที่ตนเองถนัด

กิจกรรม

จัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่องที่ตนรับผิดชอบ

ระยะเวลาการดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. คณะกรรมการชุมชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย
3. ชาวบ้านในชุมชน
4. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน

งบประมาณ 8,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

มัคคุเทศก์ท้องถิ่นมีความมั่นใจ สามารถใช้ภาษาสื่อสารกับนักท่องเที่ยว จนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ ตลอดจนมีทักษะ ความชำนาญในการสื่อสารในเรื่องราวของท้องถิ่นได้

โครงการ ฝึกอบรมพัฒนาเยาวชนเพื่อเข้ามาเรียนรู้ในเรื่องการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน

หลักการและเหตุผล

เยาวชนเป็นกำลังสำคัญอย่างยิ่งในการสืบทอดและขับเคลื่อนงานชุมชนในทุกด้าน โดยเฉพาะชุมชนท่องเที่ยวที่เลือกการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการเกษตรเป็นตัวขับเคลื่อน ซึ่งจะต้องเน้นถึงการแสดงวิถีชีวิตของชุมชนให้ผู้คนภายนอกได้เรียนรู้ รวมถึงเป็นการอนุรักษ์สิ่งที่มีอยู่ในชุมชนอีกทางหนึ่ง ดังนั้น หากชุมชนมีกระบวนการ และสามารถถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้ให้กับเยาวชนในรูปแบบต่างๆ ก็จะเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะทำให้เยาวชนเข้ามาร่วมเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมการจัดการด้านการท่องเที่ยวร่วมกับชุมชนได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้เยาวชนในชุมชนเกิดความตระหนักถึงคุณค่า เรื่องราวและของดีของชุมชนที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์
2. เพื่อให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน

กิจกรรม

จัดกิจกรรมฝึกอบรมในเรื่องการท่องเที่ยวให้กับเยาวชนผ่านการถ่ายทอดของผู้รู้ แกนนำชุมชน รวมถึงการฝึกปฏิบัติจริงให้กับเยาวชน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ผู้รู้ท้องถิ่น
2. เยาวชนในชุมชน
3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1

งบประมาณ 800,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีเยาวชนที่เห็นคุณค่า ความสำคัญของเรื่องราวประวัติศาสตร์ชุมชนและมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนกับกลุ่มแกนนำ
2. เยาวชนเรียนรู้เรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรม การเกษตรและการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนผ่านหลักสูตรท้องถิ่น

โครงการฝึกภาษาต่างประเทศให้กับนักสื่อความหมายท้องถิ่นที่เป็นเด็กและ เยาวชน

หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจากมีกลุ่มนักท่องเที่ยวที่หลากหลาย ที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทยและในพื้นที่ แต่ยังมีปัญหาเรื่องความเข้าใจเรื่องราวที่มีอยู่ ทำให้ไม่สามารถซึมซับกิจกรรมและสาระของแหล่งท่องเที่ยววิถีชีวิตและวัฒนธรรมได้อย่างเดิมทำให้การสื่อความหมายจำเป็นต้องอาศัยทักษะการพูดภาษาต่างประเทศเพื่อให้นักท่องเที่ยวต่างประเทศได้เข้าใจในวิถีชีวิตของชุมชน เด็กและเยาวชนถือเป็นต้นทุนที่สำคัญของชุมชน หากได้รับการสนับสนุนในด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในด้านการท่องเที่ยวที่ถูกต้องแล้ว ก็อาจเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อให้มัคคุเทศก์ท้องถิ่นและเด็ก เยาวชนได้เรียนรู้ภาษาต่างประเทศง่ายๆ เพื่อใช้สื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้

กิจกรรม

อบรมการใช้ภาษาต่างประเทศที่จำเป็นให้กับนักสื่อความหมายท้องถิ่นและเยาวชนอย่างต่อเนื่องผ่านทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย
2. เยาวชนในชุมชน
3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1

งบประมาณ 800,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

เด็กและเยาวชนผ่านการอบรมทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ และมีความเข้าใจภาษาต่างประเทศอย่างง่ายพอที่จะเป็นนักสื่อความหมายท้องถิ่นให้กับนักท่องเที่ยวได้

โครงการฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

กรณีที่ชุมชนจัดการท่องเที่ยวในชุมชนของตนเอง ต้องมีผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในหลายส่วน โดยเฉพาะนักสื่อความหมาย ถือว่าเป็นผู้ทำหน้าที่บอกเล่าเรื่องราวของกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชนให้กับนักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำให้นักสื่อความหมายได้เรียนรู้เทคนิค วิธีการและพัฒนาทักษะในการสื่อความหมายอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองผ่านหลักสูตรการอบรมที่เป็นมาตรฐาน สามารถผลิตนักสื่อความหมายท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและได้รับการรับรองอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

วัตถุประสงค์

เพื่อฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่นให้มีพัฒนาศักยภาพ ทักษะของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งด้านการท่องเที่ยวและภาษาของแต่ละชุมชน ให้สามารถแนะนำ ให้ความรู้ด้านวิถีชีวิตและอัตลักษณ์ชุมชน

กิจกรรม

1. ประสานงานการจัดทำหลักสูตรนักสื่อความหมายท้องถิ่นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่นตามหลักสูตรที่ได้วางไว้
2. ฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่น
3. ติดตามประเมินผลการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ชุมชน
2. ทีมวิทยากร
3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1

งบประมาณ 800,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. นักสื่อความหมายท้องถิ่นมีความมั่นใจ สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยว จนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ ตลอดจนมีทักษะ ความชำนาญในการสื่อสารในเรื่องที่ตนเองมีความสนใจมากขึ้น
2. เกิดนักสื่อความหมายท้องถิ่นที่ถูกต้องตามกฎหมาย

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโครงข่าย

โครงการพัฒนาแนวคิดและการวางเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่โครงข่าย

หลักการและเหตุผล

ในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนมิได้หมายความเพียงว่าทุกคนในชุมชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว แต่หากคนในชุมชนต้องเข้าใจในการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนทั้งแนวคิดและเป้าหมายในการจัดการท่องเที่ยว รวมถึงหน่วยงานที่ชุมชนจะต้องเข้ามาวางแนวคิดเป้าหมายและวิธีการจัดการ เพื่อป้องกันความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้

ดังนั้นกิจกรรมการระดมความคิดและวางเป้าหมายการจัดการร่วมกับของสมาชิกชุมชนจึงมีความจำเป็นในการทำให้กิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงกับความต้องการของชุมชน และศักยภาพของพื้นที่ในการรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ไกด์ท้องถิ่น นักสื่อความหมาย เยาวชน และกลุ่มสตรีแม่บ้านได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนแนวคิดและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
2. เพื่อให้ชุมชนมีกลไกในการจัดการท่องเที่ยวให้เป็นไปตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้

กิจกรรม

1. จัดเวทีสร้างความเข้าใจระหว่างคนในชุมชนและระหว่างชุมชนเครือข่ายในเรื่องแนวคิด เป้าหมายและวิธีการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคนในชุมชนให้เกิดขึ้น
2. จัดทำโครงสร้างการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยผู้ที่มีส่วนได้เสียในชุมชน

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 2 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ชุมชนในโครงข่ายการท่องเที่ยว
2. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

งบประมาณ 1,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชนได้เกิดความเข้าใจและมีแนวคิดด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนไปในทิศทางเดียวกัน
2. แต่ละชุมชนท่องเที่ยวมีการพัฒนาโครงสร้างการท่องเที่ยวที่ใช้เป็นกลไกในการบริหาร

โครงการสร้างรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นในพื้นที่

หลักการและเหตุผล

จากการที่ชุมชนในพื้นที่โครงข่าย มีลักษณะที่หลากหลายทั้งชนเผ่าปกาเกอะญอ และขมุ รวมไปถึงคนเมือง และมูเซอ รวมทั้งอาข่า ซึ่งทุกชนเผ่าต่างก็มีศักยภาพและความสนใจเรื่องการจัดการท่องเที่ยว ทีเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน หากแต่ยังไม่มีความพร้อมในการจัดการ ดังนั้น หากมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างพื้นที่ในเรื่องการจัดการท่องเที่ยว เพื่อให้องค์ความรู้ บทเรียนและข้อแลกเปลี่ยนเรื่องการท่องเที่ยวเป็นองค์ความรู้ในระดับพื้นที่ที่ชุมชนเอื้อเฟื้อต่อกันได้แล้ว จะสามารถพัฒนาไปถึงการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และวิถีชีวิตในระดับพื้นที่โครงข่ายได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น

กิจกรรม

1. จัดการประชุมหารือระหว่างชุมชนท่องเที่ยวทั้ง 6 ชุมชนเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชน
2. แกนนำแต่ละชุมชนร่วมกันวางรูปแบบของการบริหารจัดการการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าในพื้นที่
3. ศึกษาข้อมูล ศึกษาดูงานรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวลักษณะเครือข่ายชุมชนการท่องเที่ยว
4. กำหนดรูปแบบในการบริหารจัดการเพื่อที่สอดคล้องกับสภาพและวิถีของชนเผ่า

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 2 **ปี**

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. เครือข่ายชุมชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย

งบประมาณ 1,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

มีรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรร่วมกัน 4 ชุมชน และมีศูนย์วัฒนธรรมที่จัดตั้งขึ้นโดยสอดคล้องกับวิถีชีวิตชนเผ่าและเอื้อประโยชน์ให้กับคนในชุมชน

โครงการศึกษาผลกระทบการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

หลักการและเหตุผล

เมื่อชุมชนได้จัดการท่องเที่ยวในห้วงเวลาหนึ่งแล้ว อาจมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพ วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยว ดังนั้น การวัดและประเมินผลการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงความสำเร็จ อันตรายและอุปสรรคจากการจัดการการท่องเที่ยวที่มีต่อบุคคลและชุมชน ทำให้มีโอกาสปรับแนวทางการจัดการท่องเที่ยวในหลายๆมิติ ให้สอดคล้องกับศักยภาพท้องถิ่น อาทิ การให้บริการ การพัฒนาศักยภาพของนักสื่อความหมายท้องถิ่น ที่พักและแหล่งท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อให้มีการติดตาม ประเมินผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวในพื้นที่ทุกมิติอย่างต่อเนื่องโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรม

1. จัดประชุมนำเสนอ แลกเปลี่ยน ผลกระทบจากการท่องเที่ยวในพื้นที่ทางด้านวัฒนธรรม นิเวศน์ การศึกษาธรรมชาติ ฯลฯ จากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อร่วมกันวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้นจาการท่องเที่ยว
3. สรุปผลกระทบที่เกิดขึ้น

ระยะเวลาการดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

ชุมชนในพื้นที่โครงข่าย

งบประมาณ 1,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

ชุมชน หน่วยงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้นำเสนอข้อมูลทั้งด้านลบ และบวก เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่และมีแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาด้านการตลาด

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการตลาด

โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูล

หลักการและเหตุผล

เนื่องด้วยบริเวณเส้นทางการท่องเที่ยวในพื้นที่โครงข่าย ยังขาดการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ หรือป้ายบอกทางและป้ายรายละเอียดของพื้นที่ท่องเที่ยว รวมไปถึงลักษณะสภาพแวดล้อมต่างๆ บริเวณสองข้างทาง ทำให้ไม่เป็นจุดสนใจของนักท่องเที่ยวที่จะเลือกและเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่หรือยากแก่การเข้าถึงของนักท่องเที่ยวที่ตั้งใจมา ดังนั้นหากทาเข้าแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวได้รับการปรับภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูลชุมชนให้สวยงาม ก็จะมีส่วนช่วยดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยวที่สัญจรผ่านถนนสายหลักเข้าสู่ชุมชน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

การปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูลเพื่อดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยวบนถนนสายหลักในการเยี่ยมชมชุมชน

กิจกรรม

1. จัดทำป้ายเพื่อบอกทางเข้าชุมชน รวมถึงกิจกรรมเด่นๆ ที่น่าสนใจ
2. ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูลระดับโครงข่ายและระดับชุมชนให้สวยงาม

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 2 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. องค์กรบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ,น่าน,พะเยา
2. องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย
3. ชาวบ้านในชุมชน
4. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน
5. อุทยานแห่งชาติภูซีฟ้า

6. กรมป่าไม้

งบประมาณ 8,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีป้ายทางเข้าชุมชนพร้อมทั้งกิจกรรมการท่องเที่ยวของทั้ง 7 แหล่งของโครงข่ายการท่องเที่ยว
2. ภูมิทัศน์สองข้างทางและรอบศูนย์บริการได้รับการปรับปรุง

โครงการจัดทำเวปไซต์สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน

หลักการและเหตุผล

ในการจัดการท่องเที่ยวในลักษณะใดก็ตาม แม้ว่าจะมีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวดีแค่ไหน หากไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวได้รู้จัก กิจกรรมการท่องเที่ยวก็จะไม่เกิดขึ้น วิธีการหนึ่งในปัจจุบันที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงได้มากที่สุดวิธีหนึ่งคือ ทางเวปไซต์ ดังนั้น หากมีการพัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์โดยการจัดทำสื่อเวปไซต์ จะช่วยให้การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี รวมทั้งจะส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวกับชุมชนมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อจัดทำเวปไซต์สื่อประชาสัมพันธ์ให้กิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

กิจกรรม

จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ผ่านเวปไซต์ ที่เชื่อมต่อกับโครงข่ายประชาสัมพันธ์อื่นๆ

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. คณะกรรมการชุมชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบล
3. ชาวบ้านในชุมชน
4. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน

งบประมาณ 2,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีเวปไซต์ประชาสัมพันธ์รายละเอียดโครงข่ายการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่า 1 เวปไซต์

2. มีการประชาสัมพันธ์โครงข่ายการท่องเที่ยวโดย เชื่อมโยงเวปไซต์กับภาครัฐและเอกชนทั้งภายในและต่างประเทศ
3. นักท่องเที่ยวได้รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านสื่อที่หลากหลายและมีผู้สนใจเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนมากขึ้น

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนและภาคเอกชน

โครงการพัฒนาสหกรณ์โครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

ในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนที่เป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวในชุมชนที่เป็นโครงข่ายความร่วมมือนั้น แต่ละชุมชนต่างก็พยายามที่จะนำเสนอจุดเด่นที่น่าสนใจเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ทำให้ชุมชนบางแห่งในโครงข่ายเดียวกันที่มีศักยภาพน้อยกว่า ไม่ได้รับผลประโยชน์จากการเข้ามาเป็นสมาชิกของโครงข่าย ดังนั้นหากมีการบริหารจัดการโดยการตั้งสหกรณ์การท่องเที่ยวเพื่อเป็นศูนย์รวมในการบริหารจัดการในลักษณะเอื้ออาทรและประสานประโยชน์ซึ่งกันและกัน จะทำให้กิจกรรมการท่องเที่ยวของทุกชุมชนในโครงข่ายมีโอกาสในการให้บริการและรับผลประโยชน์ร่วมกัน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อพัฒนารูปแบบองค์กรบริหารการท่องเที่ยวโดยชุมชนในรูปสหกรณ์

กิจกรรม

1. กิจกรรมอบรมการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
2. กิจกรรมอบรมความรู้เรื่องการจัดตั้งสหกรณ์
3. จัดทำแผนจัดการสหกรณ์
4. ขอคำปรึกษาจากการท่องเที่ยวแห่งแระเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1 หน่วยงานเอกชน และหน่วยงานภาครัฐ

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

- คณะกรรมการชุมชน
- องค์การบริหารส่วนตำบล
- ชาวบ้านในชุมชน
- หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน

งบประมาณ 1,500,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีสหกรณ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนที่เป็นศูนย์รวมการบริหารจัดการและจัดแบ่งผลประโยชน์

เพื่อให้เกิดภาพรวมแผนแม่บทการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวเส้นทางโครงข่ายอำเภอเมือง – อำเภอเชียงดาว – อำเภอฝาง- อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอแม่ฟ้าหลวง – อำเภอแม่จัน – จังหวัดเชียงราย ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงให้สรุปแผนทั้งหมดในการพัฒนาโครงข่ายดังกล่าวได้ ดังนี้

ตารางที่ 6 ยุทธศาสตร์โครงข่ายที่ 4

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ (Tourism Production Development)

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาผลิตภัณฑ์

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ
			1	2	3	4	
1.โครงการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์บริการการท่องเที่ยว	1.อาคารบริการนักท่องเที่ยวบริเวณถ้ำเชียงดาว 2.ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวบริเวณ อบต.แม่สะลองนอก	1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ 2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน 3.การท่องเที่ยวภาคเหนือ 4. มูลนิธิกลุ่มฮักเมืองน่าน	☆	☆	☆		**20,000,000 บาท**
2.โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติเฉพาะทาง	1.เส้นทางศึกษาธรรมชาติ 2 เส้นทาง 1.1 ป่าต้นน้ำแม่จัน (จัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าต้นน้ำ) 1.2 เส้นทางศึกษาธรรมชาติในพื้นที่บ้านจะบูสี	- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย - กรมป่าไม้	☆	☆	☆		

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ
			1	2	3	4	
	2.ความรู้ชนิดไม้และระบบนิเวศป่าต้นน้ำ ในการสื่อความหมายคือ 2.1 บริเวณป่าต้นน้ำแม่จัน 2.2 บริเวณพื้นที่ชุมชนจะบูสี	- อุทยานแห่งชาติภูชี้ฟ้า					5,500,000 บาท

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ (Management development)

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวชนเผ่าและการเกษตร

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ
			1	2	3	4	
1.โครงการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น	-มัคคุเทศก์ท้องถิ่นมีความมั่นใจ สามารถใช้ภาษาสื่อสารกับนักท่องเที่ยวจนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ ตลอดจนมีทักษะ ความชำนาญในการสื่อสารในเรื่องราวของท้องถิ่นได้	1.คณะกรรมการชุมชน 2.องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย 3.ชาวบ้านในชุมชน 4.หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน	☆	☆	☆		**800,000 บาท**
2.โครงการฝึกภาษาต่างประเทศให้กับนักสื่อความหมายท้องถิ่นที่เป็นเด็กและ เยาวชน	เด็กและเยาวชนผ่านการอบรมทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ และมีความเข้าใจภาษาต่างประเทศอย่างง่ายพอที่จะเป็นนักสื่อความหมายท้องถิ่นให้กับนักท่องเที่ยวได้	1. องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย 2. เยาวชนในชุมชน 3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1	☆	☆	☆		**800,000 บาท**

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ
			1	2	3	4	
3. โครงการฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่น	1. นักสื่อความหมายท้องถิ่นมีความมั่นใจ สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวจนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ ตลอดจนมีทักษะ ความชำนาญในการสื่อสารในเรื่องที่ตนเองมีความสนใจมากขึ้น 2. เกิดนักสื่อความหมายท้องถิ่นที่ถูกต้องตามกฎหมาย	1. ชุมชน 2. ทีมวิทยากร 3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1	☆	☆	☆		**800,000 บาท**

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโครงข่าย

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ
			1	2	3	4	
4.โครงการพัฒนาแนวคิดและการวางเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่โครงข่าย	1. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชนได้เกิดความเข้าใจและมีแนวคิดด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนไปในทิศทางเดียวกัน 2. แต่ละชุมชนท่องเที่ยวมีการพัฒนาโครงสร้างการท่องเที่ยวที่ใช้เป็นกลไกในการบริหาร	1. ชุมชนในโครงข่ายการท่องเที่ยว 2. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	☆	☆	☆		1,000,000 บาท
5.โครงการสร้างรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นในพื้นที่	มีรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรร่วมกัน 4 ชุมชนและมีศูนย์วัฒนธรรมที่จัดตั้งขึ้นโดยสอดคล้องกับวิถีชีวิตชนเผ่าและเอื้อประโยชน์ให้กับคนในชุมชน	1.เครือข่ายชุมชน 2.องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย	☆	☆	☆		1,000,000 บาท

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ
			1	2	3	4	
6. โครงการศึกษาผลกระทบการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง	ชุมชน หน่วยงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้นำเสนอข้อมูลทั้งด้านลบ และบวกเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่และมีแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างต่อเนื่อง	ชุมชนในพื้นที่โครงข่าย	☆	☆	☆		1,000,000 บาท

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาด้านการตลาด

<u>กลยุทธ์ที่1</u> การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการตลาด

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ
			1	2	3	4	
1.โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูล	1.มีป้ายทางเข้าชุมชนพร้อมทั้งกิจกรรมการท่องเที่ยวของทั้ง 7 แหล่งของโครงข่ายการท่องเที่ยว 2.ภูมิทัศน์สองข้างทางและรอบศูนย์บริการได้รับการปรับปรุง	1.องค์กรบริหารส่วนจังหวัดแพร่ , น่าน,พะเยา 2.องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย 3.ชาวบ้านในชุมชน 4.หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน 5.อุทยานแห่งชาติภูชีฟ้า 6.กรมป่าไม้	☆	☆	☆		**8,000,000 บาท**

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ
			1	2	3	4	
2.โครงการจัดทำเวปไซต์สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน	1.มีเวปไซต์ประชาสัมพันธ์รายละเอียดโครงข่ายการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่า 1 เวปไซต์ 2.มีการประชาสัมพันธ์โครงข่ายการท่องเที่ยวโดย เชื่อมโยงเวปไซต์กับภาครัฐและเอกชนทั้งภายในและต่างประเทศ 3.นักท่องเที่ยวได้รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านสื่อที่หลากหลายและมีผู้สนใจเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนมากขึ้น	1.คณะกรรมการชุมชน 2.องค์การบริหารส่วนตำบล 3.ชาวบ้านในชุมชน 4.หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน	☆	☆			**2,000,000 บาท**

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนและภาคเอกชน

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ
			1	2	3	4	
1. โครงการพัฒนาสหกรณ์โครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น	มีสหกรณ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนที่เป็นศูนย์รวมการบริหารจัดการและจัดแบ่งผลประโยชน์	- คณะกรรมการชุมชน - องค์การบริหารส่วนตำบล - ชาวบ้านในชุมชน - หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน	☆	☆	☆		**1,500,000 บาท**

แผนแม่บทพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน
โครงข่ายที่ 5
โครงข่ายการท่องเที่ยวเชียงใหม่-แม่ริม-สะเมิง-วัดจันทร์-ปาย-แม่ฮ่องสอน

แนวความคิดในการจัดทำแผนแม่บท

เส้นทางท่องเที่ยวทีมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามและมีความหลากหลาย เป็นแหล่งเรียนรู้การท่องเที่ยวเชิงเกษตร อีกทั้งยังเป็นสนับสนุนชุมชนที่มีฐานคิดประสบการณ์และศักยภาพการท่องเที่ยวรวมถึงมีการจัดทำแผนการท่องเที่ยวทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและเจ้าของพื้นที่ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาพื้นที่ของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง อาทิ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ธุรกิจการท่องเที่ยวภาคเอกชน เพื่อให้แผนแม่บทชุมชนที่เกิดขึ้นเป็นแผนที่เกิดจากความต้องการของชุมชน โดยตั้งอยู่บนฐานแนวคิดที่เคารพในศักดิ์ศรีของชุมชน ให้เกียรติ และยกย่อง ไม่มองชุมชนท้องถิ่นอย่างดูหมิ่นเหยียดหยาม ทำลายความเป็นตัวตนหรืออัตลักษณ์ของชนเผ่าด้วยวัฒนธรรมจากภายนอกพื้นที่ และประชาชนในฐานะเจ้าของพื้นที่หรือท้องถิ่นต้องเป็นผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง

เค้าโครงเรื่อง (Theme)

"เส้นทางท่องเที่ยวโรแมนติค เรียนรู้การท่องเที่ยวเชิงเกษตร รักษาอัตลักษณ์ท้องถิ่น"

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว (Production Development)

การพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวชุมชนกำหนดแผนกลยุทธ์ไว้ 3 กลยุทธ์ โดยมุ่งเน้นศักยภาพของชุมชน และยกระดับความสามารถของประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนการส่งเสริมให้คนในชุมชนรักษาและฟื้นฟูอัตลักษณ์ของตน การพัฒนาที่เน้นการจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคเพื่อสนับสนุนกิจกรรมโครงข่ายการท่องเที่ยว ได้แก่ ศูนย์ข้อมูล ร้านอาหาร ปั๊มน้ำมัน และร้านขายของที่ระลึก รวมถึงการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับชุมชนท่องเที่ยว เช่น แหล่งบริการข้อมูลให้แก่นักท่องเที่ยวประจำชุมชน บ้านพัก ถนนเข้าชุมชน และที่พัก รวมทั้งให้คุณค่าและการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น และการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าการท่องเทียวในท้องถิ่น คือ 1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ พัฒนาศูนย์การท่องเที่ยว การพัฒนาเส้นทางคมนาคมของชุมชน การบริหารจัดการและขยะมูลฝอยในชุมชน 2) การพัฒนาผลิตภัณฑ์

ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว ได้แก่ การพัฒนาที่พักนักท่องเที่ยว (Homestay) ที่มีมาตรฐาน 3) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวเชิงเกษตรตลอดเส้นทางการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านการบริหารจัดการแบบบูรณาการ (Management Development)

การพัฒนาระบบการบริหารจัดการแบบบูรณาการ มีการพัฒนาศักยภาพและยกระดับคุณค่าของ "คน" ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแต่ละระดับ เพื่อให้สามารถออกแบบการจัดการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนเป็นหลัก การพัฒนาระบบการบริหารจัดการได้กำหนดแผนกลยุทธ์ไว้ 3 กลยุทธ์ คือ 1) การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร ได้แก่ การพัฒนาทักษะการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน และการพัฒนาฝึกอบรม มัคคุเทศก์ท้องถิ่น 2) การพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการบริการ ได้แก่ การจัดทำศูนย์บริการข้อมูลนักท่องเที่ยวด้านการเกษตร ในระดับโครงข่ายและระดับชุมชน โครงการจัดทำพิพิธภัณฑ์ชุมชนและการแสดงนิทรรศการพื้นบ้าน 3) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโครงข่าย ได้แก่ โครงการสร้างรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมและชนเผ่า และด้านการเกษตรในพื้นที่ เพื่อให้สามารถออกแบบการจัดการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของ ชุมชน ยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการ การท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการวางแผนการท่องเที่ยวของชุมชน การมีส่วนร่วมในภาคปฏิบัติ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น มัคคุเทศก์ท้องถิ่น การให้บริการที่พักในท้องถิ่น (Homestay) การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ ประโยชน์ทางด้านสังคม หรือประโยชน์ส่วนบุคคลและ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลให้ เป็นการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวของท้องถิ่นโดยท้องถิ่นและเพื่อท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการตลาด (Marketing Development)

การพัฒนาด้านการตลาดอย่างมีระบบ กำหนดแผนกลยุทธ์ไว้ 2 กลยุทธ์ คือ 1) การพัฒนาฐานข้อมูลด้านการตลาด ได้แก่ การจัดทำเวปไซต์ สื่อ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ วิทยุ โทรทัศน์ และป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชน 2) การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนและภาคเอกชน ได้แก่ โครงการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ ชุมชนและเอกชนด้านการตลาด การวางแผนการตลาด โดยเน้นความต้องการและความเหมาะสมของการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยว (Production Development)
กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

โครงการจัดสร้างศูนย์บริการข้อมูล ร้านอาหาร และที่พักนักท่องเที่ยว

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันมีการส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ เพิ่มมากขึ้น แต่ละเลยที่จะบอกเล่าถึงประวัติความเป็นมาและเรื่องราวของแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นใหม่นี้ ดังนั้นหากมีการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของชุมชนด้านวัฒนธรรม การเกษตร และการดำรงชีวิต จะเป็นประโยชน์แก่นักท่องเที่ยวในการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวอย่างมี โดยการจัดให้มีศูนย์บริการข้อมูลเพื่อจัดเก็บข้อมูลและอุปกรณ์ที่สามารถถ่ายทอดถึงความเป็นมาของแหล่งชุมชนนั้นๆ รวมถึงการจัดให้มีร้านค้าเพื่อจำหน่ายสินค้า ของที่ระลึก และการจัดให้มีที่พัก ห้องประชุมสัมมนา ไว้บริการนักท่องเที่ยวในราคาที่เป็นธรรม ก็จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวที่จะเกิดใหม่นี้มีความน่าสนใจ และเป็นเป้าหมายของการท่องเที่ยวในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว และสามารถรองรับการให้บริการด้านการท่องเที่ยว
2. เพื่อให้มีสถานที่สำหรับแสดงศิลปหัตถกรรม และจำหน่ายสินค้าของที่ระลึกของท้องถิ่น
3. เพื่อให้มีที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว

กิจกรรมโครงการ

1. ศึกษาข้อมูลของอาคารสถานที่ของชุมชนที่มีอยู่เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการก่อสร้างอาคารเพิ่มเติม
2. ออกแบบสถาปัตยกรรมทั้งห้องประชุม ที่พัก ร้านอาหารที่มีลักษณะไม่แปลกแยกจากวิถีที่ชุมชนเป็นอยู่

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 1 ปี
หน่วยงานรับผิดชอบ

1. จังหวัดเชียงใหม่
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัด
3. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
4. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
5. ชุมชนในพื้นที่
6. ภาคเอกชนและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

งบประมาณดำเนินการ 3,000,000 บาท/พื้นที่

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

มีอาคาร และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวที่ก่อสร้างขึ้น

โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมของชุมชน

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันมีแหล่งท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ วัฒนธรรม และชนเผ่า กระจายอยู่ตามพื้นที่ชุมชน และหมู่บ้านต่างๆ ที่สามารถส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนได้ ซึ่งในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าว จำเป็นต้องมีเส้นทางการคมนาคมที่สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวที่จะสามารถเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นการพัฒนาเส้นทางการคมนาคมที่เชื่อมโยงไปสู่แหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้น สามารถนำมาสู่การรองรับนักท่องเที่ยวให้สามารถเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อสร้างเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงไปสู่ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยว
2. เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าสู่ชุมชนได้โดยสะดวกมากขึ้น

กิจกรรมโครงการ

1. ศึกษาเส้นทางการคมนาคมที่เชื่อมโยงเข้าสู่ชุมชน และแหล่งท่องเที่ยวเพื่อหาเส้นทางที่ควรจะพัฒนาให้สะดวกขึ้น
2. พัฒนาเส้นทางคมนาคมสู่ชุมชน ได้แก่ถนนเชื่อมระหว่างอำเภอสะเมิง – วัดจันทร์ – ปาย ควรที่จะมีการลาดยางและขยายถนนในช่วงถนนที่อันตราย

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 3 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. จังหวัดเชียงใหม่
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัด
3. องค์การบริหารส่วนตำบล
4. กรมทางหลวง

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ห้องสมุดงานวิจัย

งบประมาณดำเนินการ 16,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

เส้นทางเข้าสู่ชุมชนทุกชุมชนได้รับการพัฒนาให้เดินทางเข้าถึงได้โดยสะดวกทุกฤดูกาล

โครงการจัดการขยะมูลฝอยจากการท่องเที่ยว

หลักการและเหตุผล

จากกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงท้องถิ่นจำนวนมาก อาจทำให้เกิดขยะมูลฝอยที่นักท่องเที่ยวนำมาด้วย และนำมาทิ้งไว้ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว หรือมีการทิ้งขยะทั่วไป ทำให้สกปรกและแลดูไม่สวยงาม มีผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมต่อความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ทำลายทัศนียภาพทางธรรมชาติที่สวยงามของท้องถิ่น ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการบริหารจัดการกับขยะมูลฝอยอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อลดปัญหาขยะ อีกทั้งยังสามารถช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวของท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อจัดการ ป้องกัน ควบคุม คัดแยก และกำจัดขยะมูลฝอยที่เกิดจากท่องเที่ยวและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อรักษาทัศนียภาพและสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว

กิจกรรมโครงการ

1. สำรวจปริมาณขยะที่คาดว่าจะเกิดจากครัวเรือนและนักท่องเที่ยว
2. คัดแยกขยะที่เกิดจากครัวเรือนและนักท่องเที่ยว
3. สร้างเตาเผาขยะสำหรับชุมชนขนาดเล็กจัดให้มีการจำหน่าย และรับซื้อขยะรีไซเคิล

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

ชุมชนตลอดเส้นทางการท่องเที่ยว

งบประมาณดำเนินการ 100,000 บาท / ชุมชน / ปี

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. จำนวนชุมชนที่สามารถจัดการขยะมูลฝอยอันเกิดจากครัวเรือนและนักท่องเที่ยวได้
2. มีเตาเผาขยะขนาดเล็ก 8 แห่ง

โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคของชุมชน

หลักการและเหตุผล

โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคของชุมชน เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยว หากมีความสะดวกในการเข้าถึงพื้นที่จะทำให้ปริมาณนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น นอกจากนั้นความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในชุมชนยังเป็นสิ่งสำคัญ ชุมชนควรมีการจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดจากชุมชนและกิจกรรมท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นแล้วการสร้างความสนใจให้นักท่องเที่ยวบนเส้นทางสายหลักในการเยี่ยมชมชุมชน ตลอดจนการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเดินป่าโดยการจัดทำป้ายสื่อความหมายและป้ายบอกเส้นทาง ทั้งนี้เพื่อการให้บริการทางการท่องเที่ยวของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคของชุมชนเพื่อตอบสนองการท่องเที่ยวได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้าสู่ชุมชนได้โดยสะดวกมากขึ้น
2. เพื่อป้องกันควบคุมและกำจัดขยะมูลฝอยที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยวและชุมชน
3. เพื่อสร้างความสนใจให้นักท่องเที่ยวบนถนนสายหลักในการเยี่ยมชมชุมชน

กิจกรรม

1. โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมของชุมชน
   - สำรวจเส้นทางการคมนาคมเพื่อเข้าสู่ชุมชนที่ไม่สะดวก
   - พัฒนาเส้นทางคมนาคมสู่ชุมชนให้มีความสะดวกมากขึ้น
2. โครงการจัดการขยะมูลฝอย
   - สำรวจปริมาณขยะจากครัวเรือนและนักท่องเที่ยว
   - คัดแยกขยะที่เกิดจากครัวเรือนและนักท่องเที่ยว พร้อมทั้งหาวิธีการจัดการที่เหมาะสมและไม่ก่อมลพิษต่อชุมชน
   - จัดสร้างเตาเผาขยะไร้มลภาวะในระดับชุมชน
3. โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูล
   - จัดทำป้ายเพื่อบอกทางเข้าชุมชนรวมถึงกิจกรรมเด่นๆที่น่าสนใจ
   - ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชน

- จัดทำป้ายสื่อความหมายในเส้นทางเดินป่า

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 3 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ชุมชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบล

งบประมาณ 5,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีเส้นทางถนนเข้าสู่ชุมชนให้นักท่องเที่ยวเดินทางโดยสะดวกมากขึ้น
2. ชุมชนสามารถจัดการขยะมูลฝอยอันเกิดจากครัวเรือนและนักท่องเที่ยวได้
3. มีการแยกขยะตามประเภทอันได้แก่ ขยะเปียก ขยะแห้ง ขยะหมุนเวียน (รีไซเคิล) และขยะอันตราย
4. แสดงป้ายทางเข้าชุมชนพร้อมทั้งกิจกรรมการท่องเที่ยวของแหล่งการท่องเที่ยว
5. ภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนได้รับการปรับปรุง
6. แสดงป้ายสื่อความหมายตามเส้นทางการเดินป่า

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการท่องเที่ยว

โครงการพัฒนาที่พักนักท่องเที่ยวของประชาชน (Homestay) ที่มีมาตรฐาน

หลักการและเหตุผล

การจัดการท่องเที่ยวที่มีโปรแกรมการท่องเที่ยวมากกว่าหนึ่งคืนเพื่อเที่ยวชมสัมผัสธรรมชาติที่หลากหลาย การเรียนรู้และสัมผัสชีวิตความเป็นอยู่ที่แท้จริงของชนเผ่าในลักษณะพักค้างแรมกับชาวบ้านที่มีการให้บริการที่พักนักท่องเที่ยว (Homestay) เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเป็นจำนวนมาก แต่หากประชาชนขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดการด้านความสะอาด สะดวก และปลอดภัย อาจส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวในระยะยาวได้ ดังนั้น จึงควรให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ท่องเที่ยว และพัฒนาให้มีมาตรฐานเพื่อเป็นจุดขายให้กับนักท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ชุมชนมีความรู้ในการพัฒนาที่พักนักท่องเที่ยว (Homestay)ให้ได้มาตรฐาน
2. ที่พักนักท่องเที่ยว (Homestay) ทุกหลังมีการพัฒนาและผ่านการตรวจสอบมาตรฐาน

กิจกรรมโครงการ

1. ให้การฝึกอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการ ดูแลที่พักนักท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน (Homestay)
2. ประสานงานกับหน่วยงานที่รับรองในการเข้ารับการตรวจสอบมาตรฐาน (Home stay) ระหว่างชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. รับสมัครสมาชิก Homestay ที่พร้อมรองรับนักท่องเที่ยว อย่างน้อยหมู่บ้านละ 5 หลัง

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. สถาบันอุดมศึกษา
2. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือเขต 1
3. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
4. ชุมชนในพื้นที่

งบประมาณดำเนินการ 2,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. จำนวนที่พักนักท่องเที่ยว (Homestay) ที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ 80 ผ่านการตรวจสอบมาตรฐาน
2. จำนวนที่พักนักท่องเที่ยว (Homestay) ร่วมโครงการไม่น้อยกว่า 50 หลังต่อปี

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว

โครงการฝึกอบรมพัฒนาฝีมือกลุ่มสตรีแม่บ้านเรื่องหัตถกรรม

หลักการและเหตุผล

การท่องเที่ยวโดยทั่วไป เมื่อนักท่องเที่ยวไปถึงสถานที่ท่องเที่ยว จะนิยมซื้อของที่ระลึกในท้องถิ่นเสมอ ทั้งงานหัตถกรรม ผ้าปัก หรือไม้ไผ่จักสาน ซึ่งรายได้จากการจำหน่ายของที่ระลึกเหล่านี้กระจายสู่ชุมชน มีการจ้างแรงงานการผลิตหรือมีการผลิตในครัวเรือน อย่างไรก็ตาม ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวต้องเป็นที่สนใจ สวยงาม มีคุณภาพเหมาะสมกับราคา จึงจำเป็นต้องมีการอบรมเพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ๆ ที่น่าสนใจ และพัฒนาคุณภาพสินค้าให้มีมาตรฐาน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้กลุ่มสตรีแม่บ้านเกิดแนวคิดในการพัฒนาฝีมือทางด้านหัตถกรรม ให้เกิดการประยุกต์หัตถกรรมท้องถิ่นให้เข้ากับยุคสมัยและเป็นที่ต้องการของนักท่องเที่ยว
2. ส่งเสริมอาชีพให้แก่กลุ่มสตรีแม่บ้านในชุมชนเพื่อสร้างรายได้เสริม

กิจกรรมโครงการ

1. ศึกษาดูงานทางด้านการประยุกต์หัตถกรรมให้เป็นของที่ระลึกที่หลากหลาย
2. ฝึกอบรมกลุ่มสตรีแม่บ้านเพื่อให้มีการพัฒนาฝีมือด้านหัตถกรรม และสร้างผลิตภัณฑ์ที่สามารถประยุกต์งานหัตถกรรมท้องถิ่นให้เป็นสินค้าที่หลากหลายได้

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
2. กลุ่มสตรีแม่บ้าน
3. การศึกษานอกโรงเรียน
4. ชุมชนในพื้นที่

งบประมาณดำเนินการ 100,000 บาท / ชุมชน / ปี

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. จำนวนกลุ่มสตรีแม่บ้านที่มีฝีมือทางด้านหัตถกรรมมีโอกาสเรียนรู้ ศึกษาดูงานจากแหล่งอื่นๆ
2. จำนวนกลุ่มสตรีแม่บ้านที่ได้รับการพัฒนาฝีมือ ให้สามารถเกิดแนวคิดในการประยุกต์ฝีมืองานหัตถกรรมเป็นสินค้าที่หลากหลาย และตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ (Management Development)
กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

โครงการพัฒนาทักษะการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน

หลักการและเหตุผล

ในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการนั้น จำเป็นต้องดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับการท่องเที่ยว คือ การส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว การให้บริการด้านการท่องเที่ยว การจำหน่ายของที่ระลึก และการจัดการสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนของตนให้เป็นแหล่งการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของชุมชนต่อไป ผ่านการพัฒนาทักษะการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน
2. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน

กิจกรรมโครงการ

1. การอบรม การระดมความคิดประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชนด้วยเทคนิค AIC (Appreciation-Influence-Control)
2. การศึกษาพัฒนาทักษะ การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งในการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน (SWOT Analysis) และการฝึกปฏิบัติงานในชุมชนร่วมกัน

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. สถาบันอุดมศึกษา
2. ชุมชนในพื้นที่
3. กองบริการวิชาการและฝึกอบรม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
4. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

งบประมาณดำเนินการ 2,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นได้รับความรู้และพัฒนาทักษะในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
2. ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวในชุมชน

โครงการพัฒนาฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

จากกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวยังชุมชน ก่อให้เกิดการสร้างรายได้ การให้บริการแหล่งท่องเที่ยว และการจ้างงานในชุมชน ดังนั้นหากบุคลากรในชุมชนมีความรู้ความสามารถในการนำเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวของตน จะทำให้กิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน จึงควรมีการฝึกอบรมให้บุคลากรในชุมชนให้สามารถเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยวในท้องถิ่นและชุมชน ซึ่งนอกจากจะเป็นการสร้างอาชีพให้แก่บุคลากรในชุมชนแล้ว ยังช่วยป้องกันการย้ายถิ่นฐานเข้าสู่เมืองใหญ่ อีกทางหนึ่งด้วย

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อสร้างบุคลากรในชุมชนให้สามารถเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่มีคุณภาพและมาตรฐาน
2. เพื่อสร้างอาชีพให้แก่บุคลากรในชุมชน และช่วยป้องกันการย้ายถิ่นฐานเข้าสู่เมืองใหญ่

กิจกรรมโครงการ

ฝึกอบรมบุคลากรในท้องถิ่นให้สามารถเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนของตนได้

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. สถาบันอุดมศึกษา
2. ชุมชนในพื้นที่
3. กองบริการวิชาการและฝึกอบรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
4. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

งบประมาณดำเนินการ 2,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นปีละไม่น้อยกว่า 100 คน
2. มีมัคคุเทศก์ที่เข้ารับการฝึกอบรมได้รับการรับรองจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยอย่างน้อยปีละ 20 คน

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริการ

โครงการจัดทำพิพิธภัณฑ์ชุมชนและแสดงนิทรรศการพื้นบ้าน

หลักการและเหตุผล

พิพิธภัณฑ์ถือเป็นศูนย์รวมข้อมูลด้านความรู้ที่มีการจัดการนำเสนออย่างเป็นระบบ ก่อนที่นักท่องเที่ยวจะออกไปเห็นและสัมผัสกับสถานที่จริง โดยข้อมูลและความรู้ นิทรรศการ ภาพถ่ายแผนที่ แผนผัง แผนภูมิ ภาพวาด และหุ่นจำลองที่จัดไว้ในพิพิธภัณฑ์ สิ่งเหล่านี้สามารถสร้างภาพประกอบย้อนหลังไปในประวัติศาสตร์ที่บางอย่างอาจหมดบทบาทหน้าที่และความหมายไปแล้วให้ฟื้นคืนมาอีกครั้ง ดังนั้นหากต้องการให้กิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นไปได้ จึงสมควรที่จะต้องจัดทำพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิตทั้งรูปภาพ หุ่นจำลอง และแสง สี เสียง ที่จำลองชีวิตและประวัติศาสตร์ของชุมชนมารวมไว้ในที่แห่งเดียวกันเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้านการท่องเที่ยว ต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้ชุมชนได้สืบค้นและเก็บรวบรวม เรื่องราว ประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมของตนเองไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อการสืบทอดถึงรุ่นลูกหลาน
2. เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณีของชนเผ่าผ่านเรื่องเล่า ตัวอักษร สิ่งของเครื่องใช้ เครื่องดนตรี รวมถึงการละเล่นในรูปแบบต่างๆ

กิจกรรมโครงการ

1. สำรวจความต้องการและความพร้อมของชุมชนในการจัดทำพิพิธภัณฑ์
2. ร่วมวางแผนกับชุมชนในการศึกษาข้อมูลของชุมชนได้แก่ประวัติความ เป็นมา วัฒนธรรม ประเพณี การละเล่น วิถีชีวิต และพิธีกรรมความเชื่อ เป็นต้น
3. ออกแบบพิพิธภัณฑ์ชุมชนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชนเผ่า

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 3 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
2. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
3. ชุมชนในพื้นที่

งบประมาณดำเนินการ 1,000,000 บาท/ชุมชน

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

มีพิพิธภัณฑ์ชุมชนที่แสดงถึงวัฒนธรรม วิถีชีวิต ประเพณี ของชนเผ่าที่มีชีวิตในชุมชนที่มีความพร้อมอย่างน้อย 1 แห่ง

โครงการจัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติพิเศษ (Canopy walk way)

หลักการและเหตุผล

นักท่องเที่ยวจำนวนไม่น้อยที่ชอบการท่องเที่ยวแบบ Canopy walk เพราะโอกาสสัมผัสกับธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และชีวิตจริงของชุมชน ดังนั้นหากชุมชนสามารถจัดทำเส้นทางจักรยานที่ไม่ลำบากในการเดินทางมากนัก ก็จะทำให้เกิดทางเลือกใหม่ในการท่องเที่ยว ซึ่งผลที่จะตามมาคือมีนักท่องเที่ยวมากขึ้น และทำให้ชุมชนสามารถจัดกิจกรรมรองรับได้อย่างเพียงพอ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อจัดทำเส้นทางศึกษา ธรรมชาติแบบพิเศษตามเรื่องราว ประวัติศาสตร์และสภาพพื้นที่ชุมชนที่เอื้อต่อการศึกษาเรียนรู้

กิจกรรมโครงการ

สืบค้นข้อมูลเรื่องราวประวัติศาสตร์หรือสภาพพื้นที่ชุมชนที่มีความพิเศษเฉพาะเรื่อง และกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามจุดเด่นของพื้นที่

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 3 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
2. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
3. ชุมชนในพื้นที่

งบประมาณดำเนินการ 100,000 บาท / ชุมชน / ปี

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

มีเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ตามเรื่องราวหรือประวัติศาสตร์ของชุมชนอย่างน้อยชุมชนละ 1 เส้นทาง

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาระบบบริหารจัดการท่องเที่ยวโครงข่าย

โครงการสร้างระบบเครือข่ายการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรในพื้นที่

หลักการและเหตุผล

กิจกรรมการท่องเที่ยวนับวันจะมีการขยายตัวออกไปอย่างรวดเร็วในลักษณะเอกเทศ ไม่ได้มีการเชื่อมโยงเป็นกลุ่มเครือข่ายแต่อย่างใด ซึ่งวิธีการนี้มักเกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น ปัญหาการซ้ำซ้อนทางพื้นที่และระบบข้อมูลข่าวสาร หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่อาจกระจุกตัวอยู่ในบางพื้นที่ แต่ขาดแคลนในบางพื้นที่ ดังนั้น การสร้างระบบเครือข่ายการท่องเที่ยวเพื่อการประสานงานด้านต่างๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้เพื่อให้การท่องเที่ยวมีระบบและมีความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการ สามารถบริการได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพสูงสุด

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ชนเผ่าและการเกษตรในพื้นที่

กิจกรรมโครงการ

1. ประชุมหารือชุมชนท่องเที่ยวเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชน
2. แกนนำแต่ละชุมชนร่วมกันวางรูปแบบของการบริหารจัดการการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าในพื้นที่
3. ศึกษาข้อมูล ศึกษาดูงานรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวลักษณะเครือข่ายชุมชนการท่องเที่ยว
4. ชุมชนร่วมกันกำหนดรูปแบบในการบริหารจัดการเพื่อที่สอดคล้องกับสภาพและวิถีของชนเผ่า

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ชุมชนในพื้นที่
2. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพรรณพืช

3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือเขต 1

งบประมาณดำเนินการ 100,000 บาท / ชุมชน / ปี

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีเครือข่ายการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรที่สร้างขึ้นใหม่ และมีเครือข่ายที่ได้รับการพัฒนา
2. มีศูนย์วัฒนธรรมชนเผ่าที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชนเผ่าและเอื้อประโยชน์ให้กับคนในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการตลาด (Marketing Development)
กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการตลาด

โครงการจัดทำเวปไซต์และสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน

หลักการและเหตุผล

ในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย มีสิ่งหนึ่งที่ควรต้องพิจารณาดำเนินการเป็นเบื้องต้น ได้แก่การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ผ่านทางวิทยุ โทรทัศน์ แผ่นพับ ร่วมกับการประชาสัมพันธ์ผ่านอินเตอร์เน็ตโดยการการจัดทำเวปไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูล กิจกรรมด้านการท่องเที่ยว ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นช่องทางสำคัญที่จะทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ ข้อมูล และกิจกรรมการท่องเที่ยว ของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย
2. เพื่อให้เป็นแหล่งข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

กิจกรรมโครงการ

จัดทำเวปไซต์ และสื่อข้อมูลการท่องเที่ยวของชุมชน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 1 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. สถาบันอุดมศึกษา
2. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
3. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
4. ชุมชน

งบประมาณดำเนินการ 200,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

จำนวนเวปไซต์และสื่อที่จัดทำเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลการท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนและภาคเอกชน

โครงการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนและเอกชนด้านการตลาด

หลักการและเหตุผล

องค์กรธุรกิจและเอกชนเป็นองค์กรที่ดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวมานานและครอบคลุมในหลายพื้นที่ จึงมีประสบการณ์ในการบริหารจัดการเป็นอย่างดี ขณะที่ชุมชนเองก็มีความเชี่ยวชาญด้านพื้นที่และเป็นเจ้าของวัฒนธรรม ย่อมมีความรู้ความเข้าใจในชุมชนของตัวเองเป็นอย่างดี ทั้งนี้หากมีการประสานเครือข่ายความร่วมมือทั้งสองด้านในด้านการจัดการระบบการตลาดที่มีประสิทธิภาพ โดยชุมชนจัดให้มีบริการด้านที่พัก ร้านค้า ไกด์ท้องถิ่น และบริการนวดแผนไทย ส่วนภาคเอกชนจะทำหน้าที่เป็นเจ้าภาพด้านการตลาด หากมีการร่วมมือกันในลักษณะนี้จะทำให้การจัดการท่องเที่ยวมีความยั่งยืนและมั่นคงต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้เกิดความร่วมมือด้านการตลาดระหว่างชุมชนกับภาคเอกชน
2. เพื่อให้เกิดรายได้แก่ชุมชนท้องถิ่น
3. เพื่อให้ชุมชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการการตลาด

กิจกรรมโครงการ

1. จัดตั้งร้านค้าชุมชน
2. ให้บริการที่พักแก่นักท่องเที่ยว (Home Stay)
3. บริการนำเที่ยวทัวร์ป่า (Trekking Tour)
4. บริการการนวดแผนไทยโดยกลุ่มแม่บ้านในท้องถิ่นที่ผ่านการฝึกอบรมแล้ว

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
2. สถาบันอุดมศึกษา
3. ภาคเอกชน
4. ชุมชนในพื้นที่

งบประมาณดำเนินการ 100,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. จำนวนกิจกรรมที่หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนทำงานร่วมกัน
2. เครือข่ายมีความเข้มแข็ง
3. เครือข่ายมีรายได้ที่เกิดจากความร่วมมือ

เพื่อให้เกิดภาพรวมแผนแม่บทการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวโครงข่ายเชียงใหม่-เชียงใหม่-แม่ริม-สะเมิง-วัดจันทร์-ปาย-แม่ฮ่องสอน ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงให้สรุปแผนทั้งหมดในการพัฒนาโครงข่ายดังกล่าวได้ ดังนี้

ตารางที่ 7 ยุทธศาสตร์โครงข่ายที่ 5

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ (Production Development)

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
1. โครงการจัดสร้างศูนย์บริการร้านอาหาร และ ที่พักนักท่องเที่ยว • ศึกษาข้อมูลของอาคารสถานที่ของชุมชนที่มีอยู่เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการก่อสร้างอาคารเพิ่มเติม • ออกแบบสถาปัตยกรรมทั้งห้องประชุม ที่พัก ร้านอาหาร ที่มีลักษณะไม่แปลกแยกจากวิถีที่ชุมชนเป็นอยู่	มีอาคาร และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวที่ก่อสร้างขึ้น	1. จังหวัดเชียงใหม่ 2. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 3. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น 4. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 5. ชุมชนในพื้นที่ 6. ภาคเอกชนและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	❋				3,000,000 บาท / พื้นที่

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
2. **โครงการพัฒนาเส้นทางคมนาคมของชุมชน** • ศึกษาเส้นทางการคมนาคมที่เชื่อมโยงเข้าสู่ชุมชน แหล่งท่องเที่ยวเพื่อหาเส้นทางที่ควรจะพัฒนาให้ดีขึ้น • พัฒนาเส้นทางคมนาคมสู่ชุมชนท่องเที่ยวถนนเชื่อมอำเภอสะเมิง –วัดจันทร์ - ปาย	เส้นทางเข้าสู่ชุมชนที่ได้รับการพัฒนาให้เดินทางได้โดยสะดวกทุกฤดูกาล	1. จังหวัดเชียงใหม่ 2. องค์การบริหารส่วนจังหวัด 3. องค์การบริหารส่วนตำบล 4. กรมทางหลวง	❋	❋	❋		16,000,000 บาท
3. โครงการจัดการขยะมูลฝอยจากการท่องเที่ยว • สำรวจปริมาณขยะที่คาดว่าจะเกิดจากครัวเรือน นักท่องเที่ยว • ดำเนินการคัดแยกขยะที่เกิดจากครัวเรือนและนักท่องเที่ยว • สร้างเตาเผาขยะสำหรับชุมชนขนาดเล็ก จัดให้มีการจำหน่ายและรับซื้อขยะรีไซเคิล	1. จำนวนชุมชนที่สามารถจัดการขยะมูลฝอยอันเกิดจากครัวเรือนและ นักท่องเที่ยวได้ 2. มีเตาเผาขยะขนาดเล็ก 8 แห่ง	ชุมชนในโครงข่ายการท่องเที่ยว	❋	❋	❋	❋	100,000 บาท / ชุมชน / ปี

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
4. โครงการพัฒนาที่พักนักท่องเที่ยวของประชาชน (Homestay) ที่มีมาตรฐาน • ให้การฝึกอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการ ดูแลที่พักนักท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน (Homestay) • ประสานงานกับหน่วยงานที่รับรองในการเข้ารับการตรวจสอบมาตรฐาน (Home stay) ระหว่างชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง • รับสมัครสมาชิก Homestay ที่พร้อมรองรับนักท่องเที่ยวอย่างน้อยหมู่บ้านละ 5 หลัง	1. จำนวนที่พักนักท่องเที่ยว (Home stay) ที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ 80 ผ่านการตรวจสอบมาตรฐาน 2. จำนวนที่พักนักท่องเที่ยว (Home stay) ร่วมโครงการไม่น้อยกว่า 50 หลังต่อปี	1. สถาบันอุดมศึกษา 2. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สาขาภารเหนือ เขต 1 3. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 4. ชุมชนในพื้นที่	❋	❋	❋	❋	2,000,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
5. โครงการฝึกอบรมพัฒนาฝีมือกลุ่มสตรีแม่บ้านเรื่องหัตถกรรม • ศึกษาดูงานทางด้านการประยุกต์หัตถกรรมให้เป็นของที่ระลึกที่หลากหลาย • ฝึกอบรมกลุ่มสตรีแม่บ้านเพื่อให้มีการพัฒนาฝีมือด้านหัตถกรรม และสร้างผลิตภัณฑ์ที่สามารถประยุกต์งานหัตถกรรมท้องถิ่นให้เป็นสินค้าที่หลากหลายได้	1. จำนวนกลุ่มสตรีแม่บ้านที่มีฝีมือทางด้านหัตถกรรมมีโอกาสเรียนรู้ ศึกษา ดูงานจากแหล่งอื่นๆ 2. จำนวนกลุ่มสตรีแม่บ้านที่ได้รับการพัฒนาฝีมือให้สามารถเกิดแนวคิดในการประยุกต์ฝีมืองานหัตถกรรมเป็นสินค้าที่หลากหลายและตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวได้	1. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน 2. กลุ่มสตรีแม่บ้าน 3. การศึกษานอกโรงเรียน 4. ชุมชนในพื้นที่	❋	❋	❋	❋	500,000 บาท

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ (Management Development)

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
1. โครงการพัฒนาทักษะการจัดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน • การอบรมการระดมความคิดประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชนด้วยเทคนิค AIC (Appreciation-Influence-Control) • การศึกษาพัฒนาทักษะ การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งในการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน (SWOT Analysis) และการฝึกปฏิบัติงานในชุมชนร่วมกัน	1. ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นได้รับความรู้และพัฒนาทักษะในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 2. ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวในชุมชน	1. สถาบันอุดมศึกษา 2. ชุมชนในพื้นที่ 3. กองบริการวิชาการและฝึกอบรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 4. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	❋	❋	❋	❋	2,000,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
2. โครงการพัฒนาฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ฝึกอบรมบุคลากรในท้องถิ่นให้สามารถเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนของตนได้	1. มีบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นปีละไม่น้อยกว่า 100 คน 2. มีมัคคุเทศก์ที่เข้ารับการฝึกอบรมได้รับการรับรองจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยอย่างน้อยปีละ 20 คน	1. สถาบันอุดมศึกษา 2. ชุมชนในพื้นที่ 3. กองบริการวิชาการและฝึกอบรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 4. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	❋	❋	❋	❋	2,000,000 บาท
3. โครงการจัดทำพิพิธภัณฑ์ชุมชนและแสดงนิทรรศการพื้นบ้าน • สำรวจความต้องการและความพร้อมของชุมชนในการจัดทำพิพิธภัณฑ์ รวมถึงพิจารณาแผนแม่บทชุมชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวประกอบ • ร่วมวางแผนกับชุมชนในการศึกษาข้อมูลของชุมชน	พิพิธภัณฑ์ที่แสดงถึงวัฒนธรรม วิถีชีวิต ประเพณี ของชนเผ่าที่มีชีวิตในชุมชนที่มีความพร้อม จำนวน 1 แห่ง	1.องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 2. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 3.คนในชุมชน 4. หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	❋	❋	❋		500,000 บาท

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
4. โครงการจัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติพิเศษ (Canopy walk way) ● สืบค้นข้อมูลเรื่องราวประวัติศาสตร์หรือสภาพพื้นที่ชุมชนที่มีความพิเศษเฉพาะเรื่อง และเลือกกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามจุดเด่นของพื้นที่	1. มีเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ตามเรื่องราวหรือประวัติศาสตร์ของชุมชนอย่างน้อยชุมชนละ 1 เส้นทาง	1. องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 2. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 3. ชุมชนในพื้นที่	❋	❋	❋		100,000 บาท/ชุมชน/ปี
5. โครงการสร้างระบบเครือข่ายการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมชนเผ่า และการเกษตรในพื้นที่ ● ประชุมหารือชุมชนท่องเที่ยวเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพจุดอ่อนจุดแข็งของการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชน ● แกนนำแต่ละชุมชนร่วมกันวางรูปแบบของการบริหารจัดการการท่องเที่ยว	1. มีเครือข่ายการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรที่สร้างขึ้นใหม่ และจำนวนเครือข่ายที่ได้รับการพัฒนา 2. มีศูนย์วัฒนธรรมชนเผ่าที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชนเผ่าและเอื้อประโยชน์ให้กับคนในชุมชน	1. ชุมชนในพื้นที่ 2. อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพรรณพืช 3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1	❋	❋	❋	❋	100,000 บาท/ชุมชน/ปี

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
• ศึกษาข้อมูล ศึกษาดูงาน รูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวลักษณะ เครือข่ายชุมชนการท่องเที่ยว • กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับสภาพและวิถีชนเผ่า							

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการตลาด (Marketing Development)

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
1. โครงการจัดทำเวปไซต์ และสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน จัดทำเวปไซต์และสื่อข้อมูลการท่องเที่ยวของชุมชน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	1. จำนวนเวปไซต์และสื่อที่จัดทำเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลการท่องเที่ยว	1. สถาบันอุดมศึกษา 2. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 3. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน 4. ชุมชน	❋				200,000 บาท
2 . โครงการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชน และเอกชนด้านการตลาด • จัดตั้งร้านค้าชุมชน • ให้บริการที่พักแก่นักท่องเที่ยว (Homestay) • บริการนำเที่ยวทัวร์ป่า • บริการการนวดแผนไทยโดยกลุ่มแม่บ้านในท้องถิ่น	1. จำนวนกิจกรรมที่หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนทำงานร่วมกัน 2. ความเข้มแข็งของเครือข่าย 3. รายได้ที่เกิดจากความร่วมมือในเครือข่าย	1. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1 2. สถาบันอุดมศึกษา 3. ภาคเอกชน 4. ชุมชนในพื้นที่	❋	❋	❋	❋	100,000 บาท

แผนแม่บทการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน
โครงข่ายที่ 6
โครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงราย – เชียงแสน – เชียงของ –เวียงแก่น – ผาตั้ง –ภูชี้ฟ้า – เชียงคำ

แนวความคิดในการจัดทำแผนแม่บท

การท่องเที่ยวเกิดการกระจุกตัวในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และมีการกระจายตัวไปสู่อำเภอที่เป็นเป้าหมายแหล่งท่องเที่ยวเดิมเช่นอำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเชียงแสนและอำเภอแม่สาย ส่งผลให้แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวได้รับผลกระทบ ในขณะเดียวกันพื้นที่อำเภออื่นซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญมากมายแต่ไม่ได้รับความนิยมของนักท่องเที่ยวเพราะขากการพัฒนาโครงข่ายอย่างเป็นระบบ รวมถึงไม่ได้รับการพัฒนาหรืออยู่ในแผนการตลาดของภาครัฐและเอกชน การเชื่อมโยงโครงข่ายดังกล่าวจะช่วยให้เกิดการกระจายการท่องเที่ยว ซึ่งตามโครงข่ายดังกล่าวนักท่องเที่ยวจะสัมผัสกับโบราณสถาน วัด วิถีชีวิตชุมชน หมู่บ้านชนเผ่า ทิวทัศน์ฝั่งโขงซึ่งมีถนนลัดเลาะตามชายแดน ผาตั้งดินแดนสมรภูมิการต่อสู้ระหว่างรัฐบาลกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย และภูชี้ฟ้าสถานที่ชมพระอาทิตย์ขึ้นจากขอบฟ้าที่สวยงาม ทั้งนี้การจัดการท่องเที่ยวบนโครงข่ายต้องเป็นการมีส่วนร่วมของชุมชน

เค้าโครงเรื่อง (Theme)

"ท่องเที่ยว ดินแดนประวัติศาสตร์ล้านนา ไหว้พระธาตุผาเงา ชมทิวทัศน์ และพระอาทิตย์ขึ้นจากขอบฟ้า ภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชน"

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ (Tourism Production Development)

มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวในโครงข่าย ประกอบด้วยศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว ปั้มน้ำมัน ห้องน้ำ ศูนย์จำหน่ายของที่ระลึก ศูนย์แสดงสินค้าและจำหน่ายสินค้าของชุมชน และแหล่งการศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านการจัดการ (Tourism Management Development)

การพัฒนาทักษะด้านการท่องเที่ยวให้คนในพื้นที่โครงข่ายการท่องเที่ยวเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว เพราะคนหรือสมาชิกในชุมชนที่อยู่ในพื้นที่โครงข่ายการท่องเที่ยวจะช่วยเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวแต่ละจุดในโครงข่าย

ให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในขณะเดียวกันจะส่งผลให้เกิดการจัดระบบการท่องเที่ยวโดยชุมชน ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งในการการลดผลกระทบและการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการตลาด(Tourism Marketing Development)

การตลาดเป็นสิ่งที่สำคัญมากในการพัฒนาโครงข่ายนี้ เนื่องจากต้องให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นระบบ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเปลี่ยนทิศทางการท่องเที่ยวจากการไปในพื้นที่การท่องเที่ยวเดิมๆ ไปในเส้นทางหรือพื้นที่การท่องเที่ยวใหม่ๆ โดยเฉพาะการจัดทำป้ายแสดงเส้นทางแหล่งท่องเที่ยว โบรชัวร์ประชาสัมพันธ์ เวปไซต์และฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในโครงข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ (Tourism Production Development)

โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการศูนย์บริการท่องเที่ยวเชียงแสน

หลักการและเหตุผล

ศูนย์บริการท่องเที่ยวเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญของนักท่องเที่ยวที่ใช้ในการศึกษาเรื่องราวของแหล่งท่องเที่ยวและข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ศูนย์บริการการท่องเที่ยวเชียงแสนเป็นศูนย์บริการข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวที่มาแวะก่อนเดินทางต่อไปยังสามเหลี่ยมทองคำและอำเภอแม่สายซึ่งจากศูนย์บริการท่องเที่ยวนี้สามารถเข้าสู่โครงข่ายการท่องเที่ยวเพื่อเดินทางต่อนมัสการพระธาตุผาเงาและต่อไปอำเภอเชียงของซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญอาทิหมู่บ้านชนเผ่ากิ่งกาญจน์ ท่าเรือบั๊ค หมู่บ้านผ่าทอศรีดอนชัย และเดินทางต่อไปอำเภอเวียงแก่น ผาตั้ง ภูชี้ฟ้าและอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ดังนั้นการปรับปรุงพัฒนาศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชียงแสนให้สามารถบริการข้อมูลสารสนเทศการท่องเที่ยวของโครงข่ายนี้จึงมีความสำคัญต้องส่งดำเนินการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปรับปรุงและขยายพื้นที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชียงแสน
2. พัฒนาห้องจัดแสดงแหล่งท่องเที่ยวตามโครงข่ายและห้องฉายวิดีทัศน์แสดงแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกในโครงข่าย

กิจกรรม

1. จัดสร้างศูนย์บริการการท่องเที่ยวเชียงแสนให้มีขนาดที่เพียงพอต่อการให้บริการข้อมูลสารสนเทศแก่นักท่องเที่ยว
2. จัดทำแบบแปลนอาคารและห้องแสดงข้อมูลสารสนเทศและห้องฉายวิดีทัศน์แสดงเรื่องราว เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในโครงข่ายโดยเป็นการขยายศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมให้เพียงพอกับภารกิจและน่าสนใจสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว
3. ก่อสร้างศูนย์บริการและปรับปรุงอาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยวตามแบบแปลน
4. จัดทำฐานข้อมูลและสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกในโครงข่ายการท่องเที่ยวพร้อมทั้งให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรม

หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานหลัก องค์การบริการส่วนจังหวัดเชียงราย
เทศบาลเชียงแสน
การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

หน่วยงานรอง เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในพื้นที่โครงข่าย

งบประมาณ

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชียงแสนมีขีดความสามารถในการให้บริการข้อมูลสารสนเทศแก่นักท่องเที่ยว
2. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชียงแสนมีนักห้องแสดงข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและห้องฉายวิดีทัศน์ที่เหมาะสม
3. นักท่องเที่ยวพึงพอใจในบริการของศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชียงแสน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านการจัดการ (Tourism Management Development)
กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

โครงการพัฒนาทักษะด้านการท่องเที่ยว

หลักการและเหตุผล

การจัดการท่องเที่ยวภายใต้โครงข่ายนี้นับว่าเป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวใหม่ ซึ่งสมาชิกในชุมชนภายใต้โครงข่ายดังกล่าวยังขาดทักษะและความมั่นใจในการจัดการท่องเที่ยว รวมถึงไม่สามารถพัฒนาชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวโดยเฉพาะบ้านกิ่วกาญจน์ซึ่งเป็นหมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง หมู่บ้านห้วยเย็น เป็นหมู่บ้านชนเผ่าขมุ บ้านห้วยเบ็งและบ้านศรีดอนชัย เป็นหมู่บ้านไทลื้อ และหมู่บ้านผาตั้งซึ่งเป็นชาวจีน จากความหลากหลายของชนเผ่าและประเพณีวัฒนธรรม ทำให้หมู่บ้านมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสูงแต่สมาชิกในชุมชนยังมีทักษะด้านการจัดการท่องเที่ยวต่ำ ดังนั้นจึงมีความสำคัญและความจำเป็นในการจัดทำโครงการพัฒนาทักษะด้านการจัดการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาทักษะด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน
2. เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชน

กิจกรรม

1. อบรมการบริหารจัดการและการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตลอดจนทักษะในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว
2. ฝึกประสบการณ์และการศึกษาดูงานด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ระยะเวลาในการดำเนินการ 1 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ชุมชนภายใต้โครงข่ายการท่องเที่ยว
2. องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่

งบประมาณ 120,000 บาท

ผลสำเร็จของโครงการ

1. สมาชิกในชุมชนมีทักษะและทัศนคติที่ดีด้านการจัดการท่องเที่ยว
2. ชุมชนในโครงข่ายสามารถจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อบริหาร

โครงการศึกษาโบราณคดีและของดีในชุมชน

หลักการและเหตุผล

ชุมชนในพื้นที่โครงข่ายมีลักษณะหลากหลายทั้งในด้านวิถีชุมชน ประวัติความเป็นมาและชาติพันธุ์ หากมีการศึกษา ค้นคว้า และฟื้นฟูโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนจะทำให้ชุมชนเกิดการรวบรวม จัดระบบและนำเสนอย่อมจะก่อให้เกิดความซาบซึ้งเห็นคุณค่าและห่วงแหนทรัพยากรในชุมชน ของดีในชุมชนบางอย่างสามารถนำมาฟื้นฟูและผลิตเพื่อเป็นสินค้าและบริการจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวเกิดการสร้างงานสร้างรายได้ ในขณะเดียวกันนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นผู้มาเยือนก็จะเปิดการเรียนรู้และพึงพอใจในการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาค้นคว้าโบราณคดีและสืบค้นของดีชุมชน ประวัติชุมชน
2. วิเคราะห์และจัดระบบของดีชุมชนเพื่อใช้เป็นฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวชุมชน
3. พัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการขุดค้นและสืบค้นของดีของชุมชนและประวัติชุมชน
4. หารูปแบบและนำเสนอโบราณคดีและของดีชุมชนแก่นักท่องเที่ยว

กิจกรรม

1. ศึกษาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้านและรวบรวมโบราณคดีชุมชนพร้อมทั้งจัดระบบให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ
2. พัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินการศึกษาข้อมูลชุมชน
3. วิเคราะห์และนำเสนอของดีชุมชนแก่นักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 6 เดือน

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. องค์การบริหารส่วนตำบล
2. ชุมชนที่อยู่ในโครงข่ายการท่องเที่ยวและสนใจเข้าร่วมโครงการ
3. กรมศิลปากร

4. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

งบประมาณ 300,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. ชุมชนอย่างน้อย 6 ชุมชนในพื้นที่สามารถรวบรวมและนำเสนอประวัติชุมชนและของดีชุมชน
2. ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการศึกษาในชุมชนและนำมาผลิตเป็นสินค้า / ของที่ระลึก

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการตลาด (Marketing Development)
กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการตลาด

โครงการจัดทำเวปไซต์และสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน

หลักการและเหตุผล

แหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางโครงข่ายนี้ มีความหลากหลายทั้งในแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ซึ่งเป็นที่นิยมแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ แต่แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวยังขาดในเรื่องของการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย มีสิ่งหนึ่งที่ควรต้องพิจารณาดำเนินการเป็นเบื้องต้น ได้แก่การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ผ่านทางวิทยุ โทรทัศน์ แผ่นพับ ร่วมกับการประชาสัมพันธ์ผ่านอินเตอร์เน็ตโดยการการจัดทำเวปไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูล กิจกรรมด้านการท่องเที่ยว ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นช่องทางสำคัญที่จะทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ ข้อมูล และกิจกรรมการท่องเที่ยว ของแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย
2. เพื่อให้เป็นแหล่งข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

กิจกรรมโครงการ

จัดทำเวปไซต์ และสื่อข้อมูลการท่องเที่ยวของชุมชน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 1 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. สถาบันอุดมศึกษา
2. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

งบประมาณดำเนินการ 200,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

จำนวนเวปไซต์และสื่อที่จัดทำเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลการท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนและภาคเอกชน

โครงการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนและเอกชนด้านการตลาด

หลักการและเหตุผล

องค์กรธุรกิจและเอกชนเป็นองค์กรที่ดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวมานานและครอบคลุมในหลายพื้นที่ จึงมีประสบการณ์ในการบริหารจัดการเป็นอย่างดี ขณะที่ชุมชนเองก็มีความเชี่ยวชาญด้านพื้นที่และเป็นเจ้าของวัฒนธรรม ย่อมมีความรู้ความเข้าใจในชุมชนของตัวเองเป็นอย่างดี ทั้งนี้หากมีการประสานเครือข่ายความร่วมมือทั้งสองด้านในด้านการจัดการระบบการตลาดที่มีประสิทธิภาพ โดยชุมชนจัดให้มีบริการด้านที่พัก ร้านค้า ไกด์ท้องถิ่น ส่วนภาคเอกชนจะทำหน้าที่เป็นเจ้าภาพด้านการตลาด หากมีการร่วมมือกันในลักษณะนี้จะทำให้การจัดการท่องเที่ยวมีความยั่งยืนและมั่นคงต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้เกิดความร่วมมือด้านการตลาดระหว่างชุมชนกับภาคเอกชน
2. เพื่อให้เกิดรายได้แก่ชุมชนท้องถิ่น
3. เพื่อให้ชุมชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการการตลาด

กิจกรรมโครงการ

1. จัดตั้งร้านค้าชุมชน
2. ให้บริการที่พักแก่นักท่องเที่ยว (Home Stay)
3. บริการนำเที่ยวทัวร์ป่า (Trekking Tour)

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
2. สถาบันอุดมศึกษา
3. ภาคเอกชน
4. ชุมชนในพื้นที่

งบประมาณดำเนินการ 100,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. จำนวนกิจกรรมที่หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนทำงานร่วมกัน
2. เครือข่ายมีความเข้มแข็ง
3. เครือข่ายมีรายได้ที่เกิดจากความร่วมมือ

เพื่อให้เกิดภาพรวมแผนแม่บทการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว เชียงราย — เชียงแสน — เชียงของ —เวียงแก่น – ผาตั้ง —ภูชี้ฟ้า — เชียงคำ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงให้สรุปแผนทั้งหมดในการพัฒนาโครงข่ายดังกล่าวได้ ดังนี้

ตารางที่ 8 ยุทธศาสตร์โครงข่ายที่ 6

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ (Production Development)

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
1. โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการศูนย์บริการท่องเที่ยวเชียงแสน 1. จัดสร้างศูนย์บริการการท่องเที่ยวเชียงแสนให้มีขนาดที่เพียงพอต่อการให้บริการข้อมูลสารสนเทศแก่นักท่องเที่ยว 2. จัดทำแบบแปลนอาคารและห้องแสดงข้อมูลสารสนเทศและห้องฉายวิดีทัศน์แสดงเรื่องราว เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในโครงข่ายโดยเป็นการขยายศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมให้เพียงพอกับภารกิจและน่าสนใจสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว	1. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชียงแสนมีขีดความสามารถในการให้บริการข้อมูลสารสนเทศแก่นักท่องเที่ยว 2. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชียงแสนมีนักห้องแสดงข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและห้องฉายวิดีทัศน์ที่เหมาะสม 3. นักท่องเที่ยวพึงพอใจในบริการของศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเชียงแสน	1. องค์การบริการส่วนจังหวัดเชียงราย 2. เทศบาลเชียงแสน 3. การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย 4. เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในพื้นที่โครงข่าย					

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
3. ก่อสร้างศูนย์บริการและปรับปรุงอาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยวตามแบบแปลน 4. จัดทำฐานข้อมูลและสารสนเทศของแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกในโครงข่ายการท่องเที่ยวพร้อมทั้งให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรม							

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ (Management Development)

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
1.โครงการพัฒนาทักษะด้านการท่องเที่ยว 1. อบรมการบริหารจัดการและการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ตลอดจนทักษะในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว 2. ฝึกประสบการณ์และการศึกษาดูงานด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน	1. สมาชิกในชุมชนมีทักษะและทัศนคติที่ดีด้านการจัดการท่องเที่ยว 2. ชุมชนในโครงข่ายสามารถจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน	1. ชุมชนภายใต้โครงข่ายการท่องเที่ยว 2. องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่	❋				120,000 บาท
2. โครงการศึกษาโบราณคดีและของดีในชุมชน 1.ศึกษาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้านและรวบรวมโบราณคดีชุมชนพร้อมทั้งจัดระบบให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ 2. พัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินการศึกษาข้อมูลชุมชน 3.วิเคราะห์และนำเสนอของดีชุมชนแก่นักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ	1. ชุมชนอย่างน้อย 6 ชุมชนในพื้นที่สามารถรวบรวมและนำเสนอประวัติชุมชนและของดีชุมชน 2. ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการศึกษาในชุมชนและนำมาผลิตเป็นสินค้า / ของที่ระลึก	1. องค์การบริหารส่วนตำบล 2. ชุมชนที่อยู่ในโครงข่ายการท่องเที่ยวและสนใจเข้าร่วมโครงการ 3. กรมศิลปากร 4. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	❋				300,000 บาท

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการตลาด (Marketing Development)

โครงการ/กิจกรรม	ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ (บาท)
			1	2	3	4	
1. **โครงการจัดทำเวปไซต์และสื่อเพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน** จัดทำเวปไซต์ และสื่อข้อมูลการท่องเที่ยวของชุมชน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	จำนวนเวปไซต์และสื่อที่จัดทำเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลการท่องเที่ยว	1. สถาบันอุดมศึกษา 2. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	❋				200,000 บาท
2. โครงการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนและเอกชนด้านการตลาด 1. จัดตั้งร้านค้าชุมชน 2. ให้บริการที่พักแก่นักท่องเที่ยว (Home Stay) 3. บริการนำเที่ยวทัวร์ป่า (Trekking Tour)	1. จำนวนกิจกรรมที่หน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนทำงานร่วมกัน 2. เครือข่ายมีความเข้มแข็ง 3. เครือข่ายมีรายได้ที่เกิดจากความร่วมมือ	1. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2. สถาบันอุดมศึกษา 3. ภาคเอกชน 4. ชุมชนในพื้นที่	❋	❋	❋	❋	100,000 บาท

แผนแม่บทพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน
โครงข่ายที่ 7
อำเภอเมือง อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ – อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน-อำเภอเชียงม่วน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา – อุทยานแห่งชาติภูชี้ฟ้า และอำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย

แนวคิดการจัดทำแผนแม่บท

ตามเส้นทางโครงข่ายการท่องเที่ยว อำเภอเมือง อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ – อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน-อำเภอเชียงม่วน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา – อุทยานแห่งชาติภูชี้ฟ้า และอำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย สามารถกำหนดเป็นเส้นทางท่องเที่ยวด้านนิเวศธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นได้เนื่องด้วยจากตัวอำเภอเมืองจังหวัดแพร่มีจุดเด่นทางวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญคือพระธาตุช่อแฮ ร่วมไปถึงประวัติศาสตร์เมืองแพร่ ที่ถือว่าเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชนในอำเภอเมืองแพร่ ทั้งนี้เส้นทางระหว่างตัวอำเภอเมืองแพร่ ไปถึงอำเภอร้องกวาง ก็มีสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติที่สำคัญคือ วนอุทยานแพะเมืองผี น้ำตกแม่แคม พระธาตุปูแจ พอถึงตัวอำเภอร้องกวาง ก็มีถ้ำผานางคอย และน้ำตกสำโรง และเดินทางต่อไปยังจังหวัดน่านระหว่างทางก็มี พระธาตุเขาน้อย และเยี่ยมชมสถานที่สำคัญต่างๆที่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมของคนน่าน หลังจากนั้นเดินทางต่อไปยังอำเภอบ้านหลวงที่ถือว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวนิเวศธรรมที่เกี่ยวข้องกับป่าต้นน้ำสำคัญของแก่งเสือเต้น จนถึง อำเภอเชียงม่วน ก็จะพบกับวัฒนธรรมที่หลากของความเป็นท้องถิ่นคนยอง ซึ่งระหว่างจากอำเภอเชียงม่วนไปถึงอำเภอเชียงคำ จะผ่าน ถ้ำผากุด พระธาตุดอยหมอก และพระธาตุเชียงคำ อำเภอเชียงคำจังหวัดพะเยา และเดินทางต่อไปชมธรรมชาติที่อุทยานแห่งชาติภูชี้ฟ้า และ เดินทางเข้าตัวอำเภอเมืองเชียงราย

ฉะนั้นการสนับสนุนและส่งเสริมให้สถานที่ท่องเที่ยว ชุมชนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในโครงข่ายการท่องเที่ยวดังกล่าว สามารถพัฒนาต้นทุนทางวัฒนธรรมท้องถิ่น และนิเวศธรรมชาติที่โดดเด่น เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในลักษณะของโครงข่าย เพื่อให้เกิดการพัฒนาการบริหารจัดการและการดำเนินงานด้านการตลาดสินค้าการท่องเที่ยว โดยเร่งพัฒนาความรู้ภูมิปัญญา ยกระดับวัฒนธรรมท้องถิ่น ร่วมไปถึงการจัดการของชุมชน และหน่วยงาน อาศัยการบูรณาการ การพัฒนาการท่องเที่ยว โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ในลักษณะของคณะกรรมการรวมทั้งมีการจัดทำแผนท่องเที่ยวตามปฏิทินของแหล่งท่องเที่ยวในโครงข่ายบนฐานความรู้ วิถีชีวิตและภูมิปัญญาของวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการ โดยชุมชน และความร่วมมือของภาคีการพัฒนา ในการทำให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่

เค้าโครงเรื่อง (Theme)

" การท่องเที่ยวนิเวศธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างยั่งยืน "

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ (Tourism Production Development)

เป็นการพัฒนาแหล่งบริการข้อมูลนักเที่ยวในภาพรวมของโครงข่ายการท่องเที่ยว เช่น แหล่งเรียนรู้นิเวศธรรมชาติและและวัฒนธรรมท้องถิ่น การอำนวยความสะดวกด้านที่พัก การจัดระบบสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ พร้อมทั้งบริการด้านความรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน เช่น การเปิดและพัฒนาเส้นทางศึกษาธรรมชาติให้เป็นลักษณะ Looping รวมทั้งมีศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นและการศึกษาระบบนิเวศธรรมชาติ เป็นต้น

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการ (Management Development)

เป็นการพัฒนาด้านความรู้ ภูมิปัญญา การจัดการของชุมชนท้องถิ่นโดยอาศัยความรู้เฉพาะในวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้นๆ พร้อมทั้งเน้นการมีส่วนร่วม ที่มุ่งการพัฒนาไปที่ "คน" เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาในลักษณะของการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน เช่น การพัฒนาศักยภาพการบริหารการจัดการในชุมชน จัดตั้งกลุ่มหรือคณะทำงานการท่องเที่ยวในระดับหมู่บ้าน และในระดับโครงข่ายการท่องเที่ยว เป็นต้น

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการตลาด (Marketing Development)

เป็นการพัฒนาด้านการประสานงานเพื่อบริหารจัดการด้านการตลาดในระดับชุมชน และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการตลาด การพัฒนาระบบสื่อประชาสัมพันธ์เรื่องการท่องเที่ยวผ่านสื่อที่หลากหลาย เช่น แผ่นพับ วิทยุ โทรทัศน์ ป้ายโฆษณา เวปไซต์รวมทั้งการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชน เอกชนและภาครัฐให้เอื้อต่อระบบตลาดการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product Development)

กลยุทธ์ที่ 1 : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

โครงการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์บริการการท่องเที่ยว

หลักการและเหตุผล

จากการที่ปัจจุบันมีการเร่งพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยว อำเภอเมือง อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ – อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน-อำเภอเชียงม่วน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา – อุทยานแห่งชาติภูชี้ฟ้า และอำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย ซึ่งในแต่ละแห่งล้วนมีจุดเด่นในการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน หากโครงข่ายการคมนาคมจะได้รับการพัฒนาในอนาคต แต่ยังไม่มีผลในทางบวกกับในพื้นที่ เนื่องจากโครงข่ายดังกล่าวยังขาดแหล่งบริการข้อมูลข่าวสารของแต่ละสถานที่ท่องเที่ยว โดยเฉพาะแหล่งบริการความสะดวกทั้งในด้านข้อมูล อาหาร เครื่องดื่ม หรือจุดพักรถระหว่างเดินทาง รวมไปถึงความต้องการในการนำเสนอจุดเด่นในการท่องเที่ยวของแต่จุดในโครงข่ายการท่องเที่ยว

จากเหตุผลข้างต้น จำเป็นต้องจัดให้มีแหล่งบริการข้อมูล ข่าวสาร และจุดแสดงถึงศักยภาพของแต่ละสถานที่ท่องเที่ยวที่มีอยู่พร้อมแล้ว เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างศักยภาพในพื้นที่โครงข่ายการท่องเที่ยว ดังกล่าวให้โดดเด่นเป็นที่น่าสนใจของการท่องเที่ยวแห่งนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาศูนย์บริการการท่องเที่ยวนิเวศธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น สร้างความสนใจให้นักท่องเที่ยวบนถนนสายหลักในการเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆภายในโครงข่าย
2. เพื่อเป็นแหล่งให้บริการข้อมูลให้กับนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยวในพื้นที่โครงข่ายการท่องเที่ยวนี้

กิจกรรม

1.สร้างศูนย์กลางการท่องเที่ยวและเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งปรับภูมิทัศน์ในพื้นที่ก่อสร้างให้สอดรับกับลักษณะของวิถีชีวิตของชุมชนในโครงข่ายการท่องเที่ยว ดังนี้

1.1 บริเวณข้างโรงแรมแม่ยมพาเลช บริเวณแยกถนนบ้านใหม่ ถนนยันตรกิจโกศล อำเภอเมืองจังหวัดแพร่

1.2 บริเวณวัดแช่แห้ง อำเภอเมืองจังหวัดน่าน

2.พัฒนาและปรับปรุงการท่องเที่ยวและเก็บรวบรวมข้อมูลปรับปรุงภูมิทัศน์

- พัฒนาระบบฐานข้อมูล
- จำลองวิถีชีวิตของชุมชนในโครงข่ายการท่องเที่ยว (พัฒนารูปแบบศูนย์บริการ)
- พัฒนากลไกการบริหารจัดการศูนย์ (ตั้งคณะกรรมและจัดจ้างทีมงานจัดการเต็มเวลา (Full time staff) โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในโครงข่าย)
- บริการข้อมูล
- สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกการท่องเที่ยว ได้แก่ ร้านค้าชุมชน ร้านเครื่องดื่มร้านอาหารน้ำมันเชื้อเพลิง ห้องน้ำ และ อื่นๆ

ระยะเวลาการดำเนินโครงการ 3 ปี

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน
3. การท่องเที่ยวภาคเหนือ
4. มูลนิธิกลุ่มฮักเมืองน่าน

งบประมาณ

1. อบจ.แพร่	6,000,000 บาท
2. อบจ.น่าน	8,000,000 บาท
3. กระทรวงการเที่ยว	6,000,000 บาท
รวมงบประมาณ	**20,000,000 บาท**

หมายเหตุ : งบประมาณ 10 % ของทั้งหมดจะต้องตั้งไว้เพื่อสนับสนุนการการวิจัยในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและการพัฒนากลไกการจัดการ

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวบริเวณ

- บริเวณข้างโรงแรมแม่ยมพาเลซ บริเวณแยกถนนบ้านใหม่ ถนนยันตรกิจโกศล อำเภอเมืองจังหวัดแพร่
- บริเวณวัดแช่แห้ง อำเภอเมืองจังหวัดน่าน

โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติเฉพาะทาง

หลักการและเหตุผล

ในโครงข่ายการท่องเที่ยวอำเภอเมือง อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ – อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน-อำเภอเชียงม่วน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา – อุทยานแห่งชาติภูชี้ฟ้า และอำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย ซึ่งในแต่ละแห่งล้วนมีจุดเด่นในการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน หากโครงข่ายการคมนาคมจะได้รับการพัฒนาในอนาคต แต่ยังไม่มีผลในทางบวกกับในพื้นที่ โดยเฉพาะจุดท่องเที่ยวนิเวศธรรมชาติ ค่อนข้างมีข้อจำกัด จะเห็นได้จากบริเวณอำเภอบ้านหลวงซึ่งมีพื้นที่ป่าเป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำ บริเวณบ้านหลวง ที่สามารถพัฒนาเป็นเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าต้นน้ำเพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าให้กับนักเที่ยว รวมไปถึงบริเวณอุทยานแห่งชาติภูชี้ฟ้าที่ในปัจจุบันนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เน้นไปท่องเที่ยวเพื่อชมบรรยากาศ เช่นพระอาทิตย์ตกดิน หรือดูพระอาทิตย์ในตอนเช้า

ฉะนั้นเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการจัดการท่องเที่ยงเชิงนิเวศธรรมชาติและเกิดสำนึกในการอนุรักษ์และรักษาธรรมชาติผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องสร้างแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติเฉพาะทางเพื่อบริการและความสนใจให้กับโครงข่ายการท่องเที่ยว กับกลุ่มผู้มาท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.เพื่อจัดทำแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติเฉพาะทางที่เป็นจุดเด่นของจุดท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติและแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิตเฉพาะเรื่อง

2.เพื่อจัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติแบบพิเศษตามเรื่องราว ประวัติศาสตร์และสภาพพื้นที่ชุมชนที่เอื้อต่อการศึกษาเรียนรู้

กิจกรรม

สืบค้นข้อมูลเรื่องราวประวัติศาสตร์หรือสภาพพื้นที่ป่าไม้ที่มีความพิเศษเฉพาะเรื่อง และเลือกกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวตามจุดเด่นของพื้นที่ประกอบด้วย

1.ป่าต้นน้ำอำเภอบ้านหลวง (จัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าต้นน้ำ)

2.ถ้ำผากุด (เส้นทางเดินธรรมเรียนรู้ร่องรอยประวัติศาสตร์)

3.พระธาตุดอยหมอก (แหล่งเรียนรู้ร่องรอยประวัติศาสตร์พระธาตุดอยหมอก)

4.พระธาตุเชียงคำ (แหล่งเรียนรู้ร่องรอยประวัติศาสตร์พระธาตุเชียงคำ)

5.เส้นทางศึกษาธรรมชาติในพื้นที่อุทยานภูชี้ฟ้า

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 3 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- กรมป่าไม้
- อุทยานแห่งชาติภูชี้ฟ้า

งบประมาณ 5,500,000 บาท/ชุมชน

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1.เส้นทางศึกษาธรรมชาติ 2 เส้นทาง

1.1 ป่าต้นน้ำอำเภอบ้านหลวง (จัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าต้นน้ำ)

1.2 เส้นทางศึกษาธรรมชาติในพื้นที่อุทยานภูชี้ฟ้า

2.ความรู้ชนิดไม้และระบบนิเวศป่าต้นน้ำในการสื่อความหมายคือ

2.1 บริเวณป่าต้นน้ำอำเภอบ้านหลวง

2.2 บริเวณพื้นที่อุทยานภูชี้ฟ้า

3.เส้นทางท่องเที่ยวแหล่งเรียนรู้ร่องรอยประวัติศาสตร์วัฒนธรรมท้องถิ่น

3.1ถ้ำผากุด (เส้นทางเดินธรรมเรียนรู้ร่องรอยประวัติศาสตร์)

3.2 พระธาตุดอยหมอก (แหล่งเรียนรู้ร่องรอยประวัติศาสตร์พระธาตุดอยหมอก)

3.3 พระธาตุเชียงคำ (แหล่งเรียนรู้ร่องรอยประวัติศาสตร์พระธาตุเชียงคำ)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาระบบบริหารจัดการ (Management Development)
กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวชนเผ่าและการเกษตร

โครงการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

ในการพัฒนาระบบการท่องเที่ยวเพื่อเอื้อต่อการรองรับนักท่องเที่ยวและนำไปสู่การกระจายรายได้ในทุกส่วนของชุมชน มีสิ่งหนึ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง คือ การพัฒนากลุ่มบุคคลในชุมชนเพื่อเป็นผู้นำเที่ยว เพื่อนำไปสู่การสร้างความเข้าผ่านการสื่อความหมายของชุมชน โดยเน้นไปที่การพัฒนาฐานความรู้ต่างๆในชุมชน เพื่อนำไปสู่การอธิบายในและเรื่องราวของชุมชนเวลามีนักท่องเที่ยวมาใช้บริการ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาธรรมชาติตามเส้นทาง และการเล่าเรื่องราวต่างๆของชุมชน

ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นที่คนภายในชุมชนจะต้องได้รับการฝึกให้เป็นผู้นำเที่ยวภายในชุมชนตัวเอง เพื่อสื่อความหมายและเกิดความเข้าใจอย่างดีและลึกซึ้งแก่กลุ่มนักท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์โครงการ

ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวของแต่ละชุมชน ให้สามารถแนะนำ และให้ความรู้ท้องถิ่นให้กับนักท่องเที่ยวได้ตามเรื่องที่ตนเองถนัด

กิจกรรม

จัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่องที่ตนรับผิดชอบ

ระยะเวลาการดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. คณะกรรมการชุมชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย
3. ชาวบ้านในชุมชน
4. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน

งบประมาณ 8,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

มัคคุเทศก์ท้องถิ่นมีความมั่นใจ สามารถใช้ภาษาสื่อสารกับนักท่องเที่ยว จนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ ตลอดจนมีทักษะ ความชำนาญในการสื่อสารในเรื่องราวของท้องถิ่นได้

โครงการ ฝึกอบรมพัฒนาเยาวชนเพื่อเข้ามาเรียนรู้ในเรื่องการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน

หลักการและเหตุผล

เยาวชนเป็นกำลังสำคัญอย่างยิ่งในการสืบทอดและขับเคลื่อนงานชุมชนในทุกด้าน โดยเฉพาะชุมชนท่องเที่ยวที่เลือกการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการเกษตรเป็นตัวขับเคลื่อน ซึ่งจะต้องเน้นถึงการแสดงวิถีชีวิตของชุมชนให้ผู้คนภายนอกได้เรียนรู้ รวมถึงเป็นการอนุรักษ์สิ่งที่มีอยู่ในชุมชนอีกทางหนึ่ง ดังนั้น หากชุมชนมีกระบวนการ และสามารถถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้ให้กับเยาวชนในรูปแบบต่างๆ ก็จะเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะทำให้เยาวชนเข้ามาร่วมเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมการจัดการด้านการท่องเที่ยวร่วมกับชุมชนได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้เยาวชนในชุมชนเกิดความตระหนักถึงคุณค่า เรื่องราวและของดีของชุมชนที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์
2. เพื่อให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน

กิจกรรม

จัดกิจกรรมฝึกอบรมในเรื่องการท่องเที่ยวให้กับเยาวชนผ่านการถ่ายทอดของผู้รู้ แกนนำชุมชน รวมถึงการฝึกปฏิบัติจริงให้กับเยาวชน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ผู้รู้ท้องถิ่น
2. เยาวชนในชุมชน
3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1

งบประมาณ 800,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีเยาวชนที่เห็นคุณค่า ความสำคัญของเรื่องราวประวัติศาสตร์ชุมชนและมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนกับกลุ่มแกนนำ
2. เยาวชนเรียนรู้เรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรม การเกษตรและการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนผ่านหลักสูตรท้องถิ่น

โครงการฝึกภาษาต่างประเทศให้กับนักสื่อความหมายท้องถิ่นที่เป็นเด็กและ เยาวชน

หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจากมีกลุ่มนักท่องเที่ยวที่หลากหลาย ที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทยและในพื้นที่ แต่ยังมีปัญหาเรื่องความเข้าใจเรื่องราวที่มีอยู่ ทำให้ไม่สามารถซึมซับกิจกรรมและสาระของแหล่งท่องเที่ยววิถีชีวิตและวัฒนธรรมได้อย่างเดิมทำให้การสื่อความหมายจำเป็นต้องอาศัยทักษะการพูดภาษาต่างประเทศเพื่อให้นักท่องเที่ยวต่างประเทศได้เข้าใจในวิถีชีวิตของชุมชน เด็กและเยาวชนถือเป็นต้นทุนที่สำคัญของชุมชน หากได้รับการสนับสนุนในด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในด้านการท่องเที่ยวที่ถูกต้องแล้ว ก็อาจเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อให้มัคคุเทศก์ท้องถิ่นและเด็ก เยาวชนได้เรียนรู้ภาษาต่างประเทศง่ายๆ เพื่อใช้สื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้

กิจกรรม

อบรมการใช้ภาษาต่างประเทศที่จำเป็นให้กับนักสื่อความหมายท้องถิ่นและเยาวชนอย่างต่อเนื่องผ่านทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย
2. เยาวชนในชุมชน
3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1

งบประมาณ 800,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

เด็กและเยาวชนผ่านการอบรมทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ และมีความเข้าใจภาษาต่างประเทศอย่างง่ายพอที่จะเป็นนักสื่อความหมายท้องถิ่นให้กับนักท่องเที่ยวได้

โครงการฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

กรณีที่ชุมชนจัดการท่องเที่ยวในชุมชนของตนเอง ต้องมีผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในหลายส่วน โดยเฉพาะนักสื่อความหมาย ถือว่าเป็นผู้ทำหน้าที่บอกเล่าเรื่องราวของกิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชนให้กับนักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำให้นักสื่อความหมายได้เรียนรู้เทคนิค วิธีการและพัฒนาทักษะในการสื่อความหมายอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองผ่านหลักสูตรการอบรมที่เป็นมาตรฐาน สามารถผลิตนักสื่อความหมายท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและได้รับการรับรองอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

วัตถุประสงค์

เพื่อฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่นให้มีพัฒนาศักยภาพ ทักษะของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งด้านการท่องเที่ยวและภาษาของแต่ละชุมชน ให้สามารถแนะนำ ให้ความรู้ด้านวิถีชีวิตและอัตลักษณ์ชุมชน

กิจกรรม

1. ประสานงานการจัดทำหลักสูตรนักสื่อความหมายท้องถิ่นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่นตามหลักสูตรที่ได้วางไว้
2. ฝึกอบรมนักสื่อความหมายท้องถิ่น
3. ติดตามประเมินผลการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ชุมชน
2. ทีมวิทยากร
3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1

งบประมาณ 800,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. นักสื่อความหมายท้องถิ่นมีความมั่นใจ สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยว จนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ ตลอดจนมีทักษะ ความชำนาญในการสื่อสารในเรื่องที่ตนเองมีความสนใจมากขึ้น
2. เกิดนักสื่อความหมายท้องถิ่นที่ถูกต้องตามกฎหมาย

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโครงข่าย

โครงการพัฒนาแนวคิดและการวางเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่โครงข่าย

หลักการและเหตุผล

ในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนมิได้หมายความเพียงว่าทุกคนในชุมชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการท่องเที่ยว แต่หากคนในชุมชนต้องเข้าใจในการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนทั้งแนวคิดและเป้าหมายในการจัดการท่องเที่ยว รวมถึงหน่วยงานที่ชุมชนจะต้องเข้ามาวางแนวคิด เป้าหมายและวิธีการจัดการ เพื่อป้องกันความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้

ดังนั้นกิจกรรมการระดมความคิดและวางเป้าหมายการจัดการร่วมกับของสมาชิกชุมชนจึงมีความจำเป็นในการทำให้กิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงกับความต้องการของชุมชน และศักยภาพของพื้นที่ในการรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น ไกด์ท้องถิ่น นักสื่อความหมาย เยาวชน และกลุ่มสตรีแม่บ้านได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนแนวคิดและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
2. เพื่อให้ชุมชนมีกลไกในการจัดการท่องเที่ยวให้เป็นไปตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้

กิจกรรม

1. จัดเวทีสร้างความเข้าใจระหว่างคนในชุมชนและระหว่างชุมชนเครือข่ายในเรื่องแนวคิด เป้าหมายและวิธีการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อสร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคนในชุมชนให้เกิดขึ้น
2. จัดทำโครงสร้างการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยผู้ที่มีส่วนได้เสียในชุมชน

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 2 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. ชุมชนในโครงข่ายการท่องเที่ยว
2. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

งบประมาณ 1,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชนได้เกิดความเข้าใจและมีแนวคิดด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนไปในทิศทางเดียวกัน
2. แต่ละชุมชนท่องเที่ยวมีการพัฒนาโครงสร้างการท่องเที่ยวที่ใช้เป็นกลไกในการบริหาร

โครงการสร้างรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นในพื้นที่

หลักการและเหตุผล

จากการที่ชุมชนในพื้นที่โครงข่าย มีลักษณะที่หลากหลายทั้งชนเผ่าปกาเกอะญอ และขมุ รวมไปถึงคนเมือง และยอง ซึ่งทุกชนเผ่าต่างก็มีศักยภาพและความสนใจเรื่องการจัดการท่องเที่ยว ทีเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน หากแต่ยังไม่มีความพร้อมในการจัดการ ดังนั้น หากมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างพื้นที่ในเรื่องการจัดการท่องเที่ยว เพื่อให้องค์ความรู้ บทเรียนและข้อแลกเปลี่ยนเรื่องการท่องเที่ยวเป็นองค์ความรู้ในระดับพื้นที่ที่ชุมชนเอื้อเฟื้อต่อกันได้แล้ว จะสามารถพัฒนาไปถึงการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และวิถีชีวิตในระดับพื้นที่โครงข่ายได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น

กิจกรรม

1. จัดการประชุมหารือระหว่างชุมชนท่องเที่ยวทั้ง 6 ชุมชนเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชน
2. แกนนำแต่ละชุมชนร่วมกันวางรูปแบบของการบริหารจัดการการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าในพื้นที่
3. ศึกษาข้อมูล ศึกษาดูงานรูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวลักษณะเครือข่ายชุมชนการท่องเที่ยว
4. กำหนดรูปแบบในการบริหารจัดการเพื่อที่สอดคล้องกับสภาพและวิถีของชนเผ่า

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 2 **ปี**

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. เครือข่ายชุมชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย

งบประมาณ 1,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

มีรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรร่วมกัน 4 ชุมชน และมีศูนย์วัฒนธรรมที่จัดตั้งขึ้นโดยสอดคล้องกับวิถีชีวิตชนเผ่าและเอื้อประโยชน์ให้กับคนในชุมชน

โครงการศึกษาผลกระทบการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

หลักการและเหตุผล

เมื่อชุมชนได้จัดการท่องเที่ยวในห้วงเวลาหนึ่งแล้ว อาจมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพ วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยว ดังนั้น การวัดและประเมินผลการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงความสำเร็จ อันตรายและอุปสรรคจากการจัดการการท่องเที่ยวที่มีต่อบุคคลและชุมชน ทำให้มีโอกาสปรับแนวทางการจัดการท่องเที่ยวในหลายๆมิติ ให้สอดคล้องกับศักยภาพท้องถิ่น อาทิ การให้บริการ การพัฒนาศักยภาพของนักสื่อความหมายท้องถิ่น ที่พักและแหล่งท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อให้มีการติดตาม ประเมินผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวในพื้นที่ทุกมิติอย่างต่อเนื่องโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรม

1. จัดประชุมนำเสนอ แลกเปลี่ยน ผลกระทบจากการท่องเที่ยวในพื้นที่ทางด้านวัฒนธรรม นิเวศน์ การศึกษาธรรมชาติ ฯลฯ จากทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อร่วมกันวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้นจาการท่องเที่ยว
3. สรุปผลกระทบที่เกิดขึ้น

ระยะเวลาการดำเนินโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

ชุมชนในพื้นที่โครงข่าย

งบประมาณ 1,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

ชุมชน หน่วยงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้นำเสนอข้อมูลทั้งด้านลบ และบวก เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่และมีแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาด้านการตลาด

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการตลาด

โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูล

หลักการและเหตุผล

เนื่องด้วยบริเวณเส้นทางการท่องเที่ยวในพื้นที่โครงข่าย ยังขาดการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ หรือป้ายบอกทางและป้ายรายละเอียดของพื้นที่ท่องเที่ยว รวมไปถึงลักษณะสภาพแวดล้อมต่างๆ บริเวณสองข้างทาง ทำให้ไม่เป็นจุดสนใจของนักท่องเที่ยวที่จะเลือกและเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่หรือยากแก่การเข้าถึงของนักท่องเที่ยวที่ตั้งใจมา ดังนั้นหากทาเข้าแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวได้รับการปรับภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูลชุมชนให้สวยงาม ก็จะมีส่วนช่วยดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยวที่สัญจรผ่านถนนสายหลักเข้าสู่ชุมชน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

การปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูลเพื่อดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยวบนถนนสายหลักในการเยี่ยมชมชุมชน

กิจกรรม

1. จัดทำป้ายเพื่อบอกทางเข้าชุมชน รวมถึงกิจกรรมเด่นๆ ที่น่าสนใจ
2. ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูลระดับโครงข่ายและระดับชุมชนให้สวยงาม

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 2 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. องค์กรบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ,น่าน,พะเยา
2. องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย
3. ชาวบ้านในชุมชน
4. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน
5. อุทยานแห่งชาติภูชีฟ้า

6. กรมป่าไม้

งบประมาณ 8,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีป้ายทางเข้าชุมชนพร้อมทั้งกิจกรรมการท่องเที่ยวของทั้ง 7 แหล่งของโครงข่ายการท่องเที่ยว
2. ภูมิทัศน์สองข้างทางและรอบศูนย์บริการได้รับการปรับปรุง

โครงการจัดทำเวปไซต์สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน

หลักการและเหตุผล

ในการจัดการท่องเที่ยวในลักษณะใดก็ตาม แม้ว่าจะมีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวดีแค่ไหน หากไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวได้รู้จัก กิจกรรมการท่องเที่ยวก็จะไม่เกิดขึ้น วิธีการหนึ่งในปัจจุบันที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงได้มากที่สุดวิธีหนึ่งคือ ทางเวปไซต์ ดังนั้น หากมีการพัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์โดยการจัดทำสื่อเวปไซต์ จะช่วยให้การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี รวมทั้งจะส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวกับชุมชนมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อจัดทำเวปไซต์สื่อประชาสัมพันธ์ให้กิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

กิจกรรม

จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ผ่านเวปไซต์ ที่เชื่อมต่อกับโครงข่ายประชาสัมพันธ์อื่นๆ

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. คณะกรรมการชุมชน
2. องค์การบริหารส่วนตำบล
3. ชาวบ้านในชุมชน
4. หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน

งบประมาณ 2,000,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีเวปไซต์ประชาสัมพันธ์รายละเอียดโครงข่ายการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่า 1 เวปไซต์

2. มีการประชาสัมพันธ์โครงข่ายการท่องเที่ยวโดย เชื่อมโยงเวปไซต์กับภาครัฐและเอกชนทั้งภายในและต่างประเทศ
3. นักท่องเที่ยวได้รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านสื่อที่หลากหลายและมีผู้สนใจเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนมากขึ้น

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนและภาคเอกชน

โครงการพัฒนาสหกรณ์โครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

ในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนที่เป็นโครงข่ายการท่องเที่ยวในชุมชนที่เป็นโครงข่ายความร่วมมือนั้น แต่ละชุมชนต่างก็พยายามที่จะนำเสนอจุดเด่นที่น่าสนใจเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ทำให้ชุมชนบางแห่งในโครงข่ายเดียวกันที่มีศักยภาพน้อยกว่า ไม่ได้รับผลประโยชน์จากการเข้ามาเป็นสมาชิกของโครงข่าย ดังนั้นหากมีการบริหารจัดการโดยการตั้งสหกรณ์การท่องเที่ยวเพื่อเป็นศูนย์รวมในการบริหารจัดการในลักษณะเอื้ออาทรและประสานประโยชน์ซึ่งกันและกัน จะทำให้กิจกรรมการท่องเที่ยวของทุกชุมชนในโครงข่ายมีโอกาสในการให้บริการและรับผลประโยชน์ร่วมกัน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อพัฒนารูปแบบองค์กรบริหารการท่องเที่ยวโดยชุมชนในรูปสหกรณ์

กิจกรรม

1. กิจกรรมอบรมการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
2. กิจกรรมอบรมความรู้เรื่องการจัดตั้งสหกรณ์
3. จัดทำแผนจัดการสหกรณ์
4. ขอคำปรึกษาจากการท่องเที่ยวแห่งแระเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1 หน่วยงานเอกชน และหน่วยงานภาครัฐ

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ 4 ปี

หน่วยงานรับผิดชอบ

- คณะกรรมการชุมชน
- องค์การบริหารส่วนตำบล
- ชาวบ้านในชุมชน
- หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน

งบประมาณ 1,500,000 บาท

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

1. มีสหกรณ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนที่เป็นศูนย์รวมการบริหารจัดการและจัดแบ่งผลประโยชน์

เพื่อให้เกิดภาพรวมแผนแม่บทการพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวอำเภอเมือง อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ – อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน-อำเภอเชียงม่วน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา – อุทยานแห่งชาติภูชี้ฟ้า และอำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงให้สรุปแผนทั้งหมดในการพัฒนาโครงข่ายดังกล่าวได้ ดังนี้

ตารางที่ 9 ยุทธศาสตร์โครงข่ายที่ 7

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ (Tourism Production Development)

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาผลิตภัณฑ์

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ
			1	2	3	4	
1.โครงการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์บริการการท่องเที่ยว	มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวบริเวณ - บริเวณข้างโรงแรมแม่ยมพาเลช บริเวณแยกถนนบ้านใหม่ ถนนยันตรกิจโกศล อำเภอเมืองจังหวัดแพร่ - บริเวณวัดแช่แห้ง อำเภอเมืองจังหวัดน่าน	1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ 2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน 3.การท่องเที่ยวภาคเหนือ 4. มูลนิธิกลุ่มฮักเมืองน่าน	☆	☆	☆		**20,000,000 บาท**
2.โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติเฉพาะทาง	1.เส้นทางศึกษาธรรมชาติ 2 เส้นทาง 1.1 ป่าต้นน้ำอำเภอบ้านหลวง (จัดทำเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าต้นน้ำ) 1.2 เส้นทางศึกษาธรรมชาติในพื้นที่อุทยานภูชี้ฟ้า	- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย - กรมป่าไม้	☆	☆	☆		

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ
			1	2	3	4	
	2.ความรู้ชนิดไม้และระบบนิเวศป่าต้นน้ำ ในการสื่อความหมายคือ 2.1 บริเวณป่าต้นน้ำอำเภอบ้านหลวง 2.2 บริเวณพื้นที่อุทยานภูชี้ฟ้า 3.เส้นทางท่องเที่ยวแหล่งเรียนรู้ร่องรอย ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมท้องถิ่น 3.1ถ้ำผากุด (เส้นทางเดินธรรมเรียนรู้ ร่องรอยประวัติศาสตร์) 3.2 พระธาตุดอยหมอก (แหล่งเรียนรู้ ร่องรอยประวัติศาสตร์พระธาตุดอย หมอก) 3.3 พระธาตุเชียงคำ (แหล่งเรียนรู้ ร่องรอยประวัติศาสตร์พระธาตุเชียงคำ)	- อุทยานแห่งชาติภูชี้ฟ้า					5,500,000 บาท

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ (Management development)

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวชนเผ่าและการเกษตร

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ
			1	2	3	4	
1.โครงการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น	-มัคคุเทศก์ท้องถิ่นมีความมั่นใจ สามารถใช้ภาษาสื่อสารกับนักท่องเที่ยวจนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ ตลอดจนมีทักษะ ความชำนาญในการสื่อสารในเรื่องราวของท้องถิ่นได้	1.คณะกรรมการชุมชน 2.องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย 3.ชาวบ้านในชุมชน 4.หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน	☆	☆	☆		**800,000 บาท**
2.โครงการฝึกภาษาต่างประเทศให้กับนักสื่อความหมายท้องถิ่นที่เป็นเด็กและ เยาวชน	เด็กและเยาวชนผ่านการอบรมทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ และมีความเข้าใจภาษาต่างประเทศอย่างง่ายพอที่จะเป็นนักสื่อความหมายท้องถิ่นให้กับนักท่องเที่ยวได้	1. องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย 2. เยาวชนในชุมชน 3. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 1	☆	☆	☆		**800,000 บาท**
3.โครงการฝึกอบรมนักสื่อ	1. นักสื่อความหมายท้องถิ่นมีความ	1. ชุมชน	☆	☆	☆		**800,000 บาท**

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการท่องเที่ยวโครงข่าย

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ
			1	2	3	4	
4.โครงการพัฒนาแนวคิดและการวางเป้าหมายการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่โครงข่าย	1. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวในแต่ละชุมชนได้เกิดความเข้าใจและมีแนวคิดด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนไปในทิศทางเดียวกัน 2. แต่ละชุมชนท่องเที่ยวมีการพัฒนาโครงสร้างการท่องเที่ยวที่ใช้เป็นกลไกในการบริหาร	1. ชุมชนในโครงข่ายการท่องเที่ยว 2. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	☆	☆	☆		1,000,000 บาท
5.โครงการสร้างรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นในพื้นที่	มีรูปแบบเครือข่ายการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าและการเกษตรร่วมกัน 4 ชุมชนและมีศูนย์วัฒนธรรมที่จัดตั้งขึ้นโดยสอดคล้องกับวิถีชีวิตชนเผ่าและเอื้อประโยชน์ให้กับคนในชุมชน	1.เครือข่ายชุมชน 2.องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย	☆	☆	☆		1,000,000 บาท

ผลผลิตของโครงการ	ปีที่ดำเนินการ				กิจกรรมหลัก	ผู้รับผิดชอบโครงการ	ระยะเวลาดำเนินการ
	1	2	3	4			
1,000,000 บาท	☆	☆	☆		ประชุมชี้แจงโครงการ	ผู้ประสานงานโครงการ	6. ไตรมาสที่ 1 ถึงไตรมาสที่ 4
					ประชาสัมพันธ์โครงการ		
					ประชุมคัดเลือกผู้ประกอบ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาด้านการตลาด

กลยุทธ์ที่1 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการตลาด

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ
			1	2	3	4	
1.โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเข้าชุมชนและศูนย์บริการข้อมูล	1.มีป้ายทางเข้าชุมชนพร้อมทั้งกิจกรรมการท่องเที่ยวของทั้ง 7 แหล่งของโครงข่ายการท่องเที่ยว 2.ภูมิทัศน์สองข้างทางและรอบศูนย์บริการได้รับการปรับปรุง	1.องค์กรบริหารส่วนจังหวัดแพร่ , น่าน,พะเยา 2.องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่โครงข่าย 3.ชาวบ้านในชุมชน 4.หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน 5.อุทยานแห่งชาติภูชีฟ้า 6.กรมป่าไม้	☆	☆	☆		**8,000,000 บาท**

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ
			1	2	3	4	
2.โครงการจัดทำเวปไซต์สื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชน	1.มีเวปไซต์ประชาสัมพันธ์รายละเอียดโครงข่ายการท่องเที่ยวไม่น้อยกว่า 1 เวปไซต์ 2.มีการประชาสัมพันธ์โครงข่ายการท่องเที่ยวโดย เชื่อมโยงเวปไซต์กับภาครัฐและเอกชนทั้งภายในและต่างประเทศ 3.นักท่องเที่ยวได้รับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านสื่อที่หลากหลายและมีผู้สนใจเข้ามาท่องเที่ยวในชุมชนมากขึ้น	1.คณะกรรมการชุมชน 2.องค์การบริหารส่วนตำบล 3.ชาวบ้านในชุมชน 4.หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน	☆	☆			**2,000,000 บาท**

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนและภาคเอกชน

แผนงาน/โครงการ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หน่วยงานรับผิดชอบ	ปีที่ดำเนินการ				งบประมาณ
			1	2	3	4	
1. โครงการพัฒนาสหกรณ์โครงข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น	มีสหกรณ์การท่องเที่ยวโดยชุมชนที่เป็นศูนย์รวมการบริหารจัดการและจัดแบ่งผลประโยชน์	- คณะกรรมการชุมชน - องค์การบริหารส่วนตำบล - ชาวบ้านในชุมชน - หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน	☆	☆	☆		**1,500,000 บาท**